Shinu

Strijd tegen de tijd

Jonas Boets – Peter Van De Wielle – Bert Baeck

SHINU
STRIJD TEGEN DE TIJD

Leopold / Amsterdam

voor Finn, Ides, Ish & Julian
elke seconde genieten

Eerste druk 2015

Vormgeving omslag: Caren Limpens
Omslagbeeld: Achtergrond © Shutterstock, hand © Caren Limpens
Uitgeverij Leopold, Amsterdam / www.leopold.nl
ISBN 978 90 258 6863 5 / NUR 285

Uitgeverij Leopold drukt haar boeken op papier met het FSC®-keurmerk.
Zo helpen we waardevolle oerbossen te behouden.

1

Toen de busdeur voor zijn neus opende, voelde dat voor Ish aan als een stap naar de toekomst. Alleen had hij er geen idee van wat die zou brengen. Hij keek om, zocht Gus met zijn blik. Hij aarzelde, en dat was niet gepland. Hij was er klaar voor, hij was voorbereid, prentte hij zichzelf weer in. Maar de realiteit had hem ingehaald. Hoe klaar hij ook was, hoe goed hij zich ook had voorbereid, vanaf nu gold er nog maar één ding: hij stond er alleen voor.

Voor de poort van de boerderij stond zijn hele gezin op een rij. Zijn ouders, Gus en Ness, omringd door zijn broers en zussen. Telkens met twee jaar leeftijdsverschil, afwisselend meisjes en jongens. Zo was het voorgeschreven. Elke twee jaar vertrok de oudste op zestienjarige leeftijd naar de stad. Gus was zijn echte vader niet, en Ness niet zijn echte moeder. Het was enkel hun taak om peuters op te voeden tot volwassen, gezonde en fitte werkkrachten en ze dan terug te sturen naar waar ze vandaan kwamen.

Ish wist dat.

Alle andere jongeren op het Transfer niet.

Ness zwaaide naar hem. Zelfs na twee jaar huiverde hij nog bij het zien van haar gehavende gelaat. De wonden tekenden haar gezicht, het littekenweefsel was uitgehard. Niets deed nog denken aan een menselijke uitdrukking. Haar natuurlijke schoonheid was verdwenen. Ook Gus was veranderd. Zijn rimpels waren dieper geworden en zijn haar was grijswit. Hij staarde fronsend voor zich uit, alsof hij zich zorgen maakte.

Die zorgen had hij Ish meegegeven. Hij had gedaan wat absoluut verboden was: hij had zijn zoon kennis gegeven. Kennis over hoe hun wereld in elkaar zat, over hoe het vroeger was en hoe ze hier beland waren.

Kennis die zorgen baarde.

Ish kon zich bijna niet voorstellen dat er al twee jaar voorbij was sinds zijn zus Eve op een Transfer was gestapt. Hij herinnerde zich zijn bedruktheid en haar lichte enthousiasme, dat ze probeerde te onderdrukken. En nu gebeurde hetzelfde met hem. Gus en Ness keken neerslachtig, terwijl Ish de opwinding in zijn lichaam voelde tintelen. Maar hij was niet opgewonden om dezelfde reden als de andere vertrekkers. Voor de anderen was dit een hoogdag, de start van een nieuw leven. Voor Ish betekende het het startsein van een immens avontuur dat

hem zo snel mogelijk weer terug naar zijn oude leven moest brengen. Hij wist, in tegenstelling tot zijn lotgenoten, dat het leven in de stad geen pretje was. En toch... toch was ook hij nieuwsgierig naar wat hij zou ontdekken. Hij wilde met zijn eigen ogen zien hoe de stad eruitzag, de verhalen van Gus toetsen aan zijn ervaringen.

Gus stapte op Ish af en sloeg zijn armen om hem heen. Dat deed hij zelden. Ish voelde Gus' sterke handen tegen zijn rug drukken.

'Zorg goed voor jezelf, jongen. Wees egoïstisch, help niemand, want niemand zal jou helpen.'

Ish knikte. Hij zou Gus trots maken, daar was hij van overtuigd. En Ness. Ish boog zich over Ness heen en drukte een zoen op haar gehavende wang.

'Ik kom terug,' fluisterde hij. 'En dan maak ik je weer beter.'

Ness antwoordde niet. Ze glimlachte alleen maar, alsof ze moeite had om hem te geloven. Een traan gleed over haar wang.

Ish streelde even het hoofdje van het meisje dat net in de armen van Ness was gelegd. Zijn tweejarige vervangster... Hij nam zijn koffer en draaide zich om.

De motoren van de tientallen bussen van het Transfer sloegen aan. De voormannen gaven een teken dat ze gingen vertrekken. Ish haastte zich naar binnen en gaf zijn checklist af.

De weigering om Ness te genezen had Gus gebroken. Hij was met haar naar de stad getrokken, maar daar hadden de dokters niet de moeite gedaan om haar te helpen.

'Haar Shinu is te laag,' had Gus tegen Ish gezegd.

'Haar Shinu?'

Ze zaten aan de tafel in de woonkamer, de dag waarop Eve vertrokken was naar de stad. De dag waarop Gus en Ness na een halfjaar teruggekeerd waren uit de stad. Ish had zijn vader altijd bewonderd om zijn uitgebreide kennis. Gus had alle oplossingen in pacht, en dat maakte Ish' leven gemakkelijk en helder. Maar deze keer begreep Ish hem niet. 'Wat bedoel je?'

'Kom mee.'

Gus stapte naar buiten, tot aan de verste hoek van de farm. Hier was niets. Niets dan rommel die al jaren aan het verroesten was. Maar Gus kende zijn weg. Aan de achterkant van de schuur keek hij schichtig om zich heen, alsof hij in het oog gehouden werd. Hij schoof wat verroest ijzer opzij en rukte aan de takken van een beuk.

Een kleine deur werd zichtbaar. Gus wenkte Ish en leidde hem naar een verborgen achterkamer.

Met een klik van de schakelaar flikkerden enkele zwakke lampen aan. Een smalle, langgerekte ruimte strekte zich uit over de volledige breedte van de schuur. De muur tegenover hen hing vol met artikelen, foto's en tekeningen.

'Kijk, jongen. Ik ga je alles vertellen. Over de stad, over het Beheer, over de wereld waarin we leven. Het grotere plaatje. Dingen die ik nooit aan mijn andere kinderen heb verteld.'

'Waarom dan wel aan mij?'

'Omdat ik het beu ben. Omdat ik moe ben. Omdat het verdomme klootzakken zijn.'

Ish schrok op uit zijn gedachten door het opgewonden geduw in zijn rug van de jongeren achter hem. Hij bekeek de bus wat beter. Hij had gehoopt op een staaltje van superieure technologie, maar het was niet veel meer dan een degelijke, wat afgeleefde bus. De groene plastic stoelen waren versleten, verhard door het jarenlange vervoer van jongeren naar de stad. Tientallen, zo niet honderden symbolen waren in het plastic gekrast. Bijna altijd hetzelfde symbool: de gebalde vuist met de armband. De armband die Gus ook had. Shinu.

'Zitten!'

Een van de voormannen gebaarde naar een stoel vooraan, tussen twee jongens die bewonderend naar de voormannen staarden. De voormannen hadden een vreemd effect op de jongeren. Ze waren de gidsen naar het beloofde land. De voormannen wisten wat leven in de stad betekende, ze droegen het stof dat er rond dwarrelde met zich mee. Jongeren droomden ervan zelf voorman te worden. Ze wisten niet beter.

Ish schudde het hoofd en wilde verder lopen. Hij had geen zin om tussen twee slungels te zitten die de hele tijd zaten te fantaseren over hun luxeleven in de stad. Hij wist wél beter.

'Zitten!' herhaalde de voorman.

'Is er geen andere plaats?'

Ish keek rond en zag nog tal van vrije plaatsen. Achteraan leken de jongeren rustiger.

'Je zit hier.'

De voorman sloeg met zijn hand op de zitplaats. De twee jongens keken hem geërgerd aan, alsof ze zich al inleefden in hun rol als toekomstig voorman.

'Ik dacht het niet,' zei Ish.

Nog geen seconde later had de voorman hem bij zijn kraag vast. Hij werd hardhandig op de stoel geduwd, zijn ellebogen raakten zijn buurjongens en onmiddellijk voelde hij hun reactie in zijn zij. Hij keek niet opzij en beet op zijn tanden. De smalende glimlach van de voorman probeerde hij te negeren.

Het duurde nog een tijd voor de bus vertrok. De voorman die hem op de stoel had geduwd was verdwenen. Dit was zijn kans. Hij liet zich van zijn stoel glijden en sloop door het gangpad. Halfweg de bus liet hij zich vallen naast een jongen die ongeïnteresseerd naar buiten staarde. Rust, eindelijk.

De uitleg van Gus veroorzaakte een lawine in het hoofd van Ish. Alles wat Gus jaren had moeten verzwijgen, stroomde er nu uit en stapelde zich op in Ish' hersenen. De wereld die hij kende zou nooit meer dezelfde zijn.

'Natuurrampen, klimaatverschuivingen, industriële rampen... ze volgden elkaar steeds sneller op. Eind 2021 zat meer dan de helft van de wereld zonder eten en drinkbaar water. Ziektes, moordpartijen, burgeropstanden en een oorlog met bio- en nucleaire wapens. Er zijn zoveel mensen gestorven, er blijft nu minder dan een tiende van de totale wereldbevolking over. Al jarenlang was de levensverwachting aan het kelderen, en Shinu bracht dat aan het licht.'

Nu ging het even te snel voor Ish.

'Wacht, wat is Shinu?'

Gus toonde zijn pols, waar een lichtgevende strook om zat. Ish had de band altijd als een symbool van volwassenheid beschouwd. De armband was hem zo vertrouwd dat hij er niets achter had gezocht.

'Shinu is de basis van onze huidige maatschappij. Shinu is jouw sterfdatum, en die ligt vast. Shinu wordt concreet door deze armband hier. Die onthult wanneer jij zal sterven. Als je twee jaar oud bent, wordt je levensverwachting berekend, en die bepaalt hoe de rest van je leven er zal uitzien. Geen ruimte voor wensen, plannen, dromen of ambities. Dat is Shinu. Hard en gewetenloos. Stel je eens voor wat voor macht je als bevelhebber hebt wanneer je weet hoe oud je bevolking wordt. Welke mensen de moeite waard zijn om op te leiden en welke vervangbaar zijn. Jij hebt nog zo'n vijfentwintig jaar te leven, Ish, of minder, maar zeker niet veel meer, anders was je hier niet. En daarom moet jij in de stad gaan werken. Je hele leven staat in het teken van productiviteit. Intellect of creativiteit hoef je niet te ontwikkelen. Je wordt nooit zo oud als ik. Het Beheer zuigt je leeg en geeft je er niets voor terug.'

Gus duwde met zijn duim op het lichtgevende staafje.

'Klote technologie. Gelukkig ken ik mijn eigen Shinu niet. Ik wil het niet weten. Ik ben blij dat ik ooit voor de farm heb gekozen. Rond elke stad zijn er duizenden farms die die stad voorzien van voedsel. In de stad zelf wordt ook geproduceerd: technologie, materieel, toestellen, medicijnen… En daar wonen ook de gegoede klassen. Mensen met een hoge Shinu.'

Ish probeerde het te vatten. Het was te veel informatie ineens. Maar wat hij wel had begrepen, was dat mensen die lang leefden alles kregen, en hij zou niet lang leven.

'Ik heb al die jaren gezwegen. De regels gevolgd van een Beheer waar ik van walg, gewoon om veilig te zijn. Maar jou ga ik helpen, jongen. Ik ga je opleiden, zodat je klaar bent om naar de stad te gaan. Zo kun jij toch je eigen pad bewandelen. Niet zoals al die naïeve snotapen die in hun ongeluk worden gestort.'

Ish wist niet wat hij daarvan moest denken. Hij knikte alleen maar.

'En wanneer begint die opleiding?'

Gus glimlachte, voor de eerste keer sinds zijn terugkeer. Het was een wrange lach.

'Ze is al begonnen.'

De bus zette zich langzaam in beweging. Ish wierp nog een laatste blik op Gus en Ness. Langzaamaan won de bus aan snelheid en het eindeloze patroon van poorten en farmmuren werkte hypnotiserend. Hij wist van Gus dat de farms met grote aantallen tegelijk waren gebouwd, maar toch overweldigde de immensiteit hem.

Een gevoel van vermoeidheid overviel hem. Ish sloot zijn ogen en liet de slaap hem overmannen. Hij wist niet hoe lang hij geslapen had toen hij een hand op zijn schouder voelde. De voorman stond naast hem.

'Ik denk niet dat dit je stoel was.'

Ish antwoordde niet. Wat hij ook zei, het kon alleen maar fout zijn. De man rukte aan zijn arm en sleurde hem uit de stoel.

'Ik zeg waar je zit!'

Hij voerde Ish mee naar achteren. Ondertussen hoorde Ish ook vooraan in de bus tumult. De voorman kwakte Ish neer op de achterste rij. Hij zat nog maar net op zijn stoel toen er naast hem nog iemand hardhandig werd neergezet.

'Jij blijft hier zitten!'

De woorden waren gericht aan zijn nieuwe buurvrouw. Ze knikte met een boze blik naar de voorman. Ish keek haar stiekem aan. Ze had lange bruine haren en een spits gezicht. En ze leek niet blij met hoe ze behandeld werd.

'Het is hier beter dan vooraan,' mompelde hij.

'Ik zat anders goed vooraan,' antwoordde het meisje bars. 'Ik had er twee stoelen voor mij alleen.'

'Het zit er vol carrièrejongens.'

'Carrièrejongens?'

'Diegene die als vliegen rond een voorman hangen, in de hoop er ooit zelf eentje te worden. Carrière.'

Het meisje glimlachte.

'Toch iemand op deze bus die iets zinnigs zegt. Ik ben Jo.'

'Ish.'

De voorman stormde weer op hen af.

'Jullie twee. Zwijgen!'

Ish wilde reageren. Rondom hen was iedereen aan het praten. Niemand had gezegd dat het verboden was. Maar Jo legde haar hand op zijn arm.

'Het heeft geen zin,' fluisterde ze.

Ish dacht aan Gus. Niet opvallen, had die keer op keer gezegd. Jo had gelijk, het had geen zin om in opstand te komen.

Nog niet.

Ish keek hoe de graanschuur er ondersteboven uitzag. De grond onder zijn hoofd binnen handbereik en het metalen dak als diepe afgrond. Wat zou hij de wereld graag op zijn kop zetten. Dan zouden mensen met een lage Shinu wel geholpen worden. Dan zou Ness genezen.

Hij spande zijn buikspieren voor de zoveelste keer die avond en trok zich op, zijn handen achter zijn hoofd. Ish hing met zijn benen aan een houten balk, waar hij zijn dagelijkse spieroefeningen afwerkte. Gus zat iets verderop een boek te lezen.

'Nog tien, Ish.'

Ish zuchtte, iets te luid. De opleiding was niet helemaal wat hij had verwacht. 'Finesse' had Gus het gedoopt, alles draaide om lenigheid en uithoudingsvermogen.

'Kracht stelt niets voor in je strijd in de stad. Ze zijn met meer, ze zijn sterker en ze hebben de middelen. Jij moet het hebben van je inventiviteit, van je uithoudingsvermogen om te doen wat ze je vragen en van je geduld om pas na maanden uit de pas te lopen.'

Ish werd ook niet vrijgesteld van zijn andere taken. Integendeel, zijn werk ging gewoon verder en Gus hield nauwlettend in de gaten of zijn werk niet leed onder zijn opleiding. The worst of both worlds.

Ish dacht aan zijn doel: zijn familie uit de greep van het Beheer te houden. Op de stad was hij wel voorbereid, dacht hij. Zo extreem kon het daar toch niet zijn? Zoveel jongeren waren hem al voorgegaan, hij kon zich niet voorstellen dat hij zich er niet zou kunnen handhaven. En dus wou hij snel op zoek naar een manier om Yenn, zijn zusje dat binnen twee jaar naar de stad zou vertrekken, en alle andere kinderen toch een toekomst te geven.

Een sluimerende gedachte dook weer op. Wanneer zou hij zelf sterven? Wat was zijn eigen Shinu?

Nog twee keer op en neer. Ish deed een ultieme krachtinspanning en liet zich van de balk glijden. Gus keek op.

'Goed gewerkt, jongen, maar we zijn nog niet klaar.'

Ish beet op zijn tanden.

'Ik kan niet meer. Ik moet slapen.'

Gus zocht in de hoek van de schuur naar een ton gevuld met ballen.

'Klim maar naar de hooizolder.'

Ish schudde het hoofd.

'Ik wil niet meer, ik ben doodop,' herhaalde hij.

Gus nam een van de zware ballen en mikte die in een boog naar het hoofd van Ish. Niet hard, maar recht op zijn oog.

'Verdomme! Is dat nu nodig?'

'Ga je dat ook zeggen als je in de stad bent? Dat je moe bent? Dat je wilt gaan slapen?'

'Dat mag toch? Of slapen ze soms nooit in de stad?'

Gus lachte, grijnsde meer. Minachting droop van zijn gezicht.

'Natuurlijk slapen ze daar. Op bevel. Op momenten dat het Beheer het toestaat. Ze laten je slapen zodat je suf wordt, zodat je geen fut meer hebt om tegen hen in te gaan. Dat betekent dat je beste moment om aan hun aandacht te ontsnappen het moment is dat ze het niet verwachten. Als je helemaal kapot bent.'

Hij smeet opnieuw een bal in het gezicht van Ish. Ish werd razend. Gus klom de hooizolder op en vatte post boven Ish. De volgende bal ging recht naar de borstkast van Ish.

'Vooruit!' riep Gus. 'Via de hooizolder, op het gebinte en op het dak.'

Ish sprong op een van de watertonnen en trok zich op naar de opening in de hooizolder terwijl Gus de ene bal na de andere lanceerde.

'Sneller! Kijk rond, zoek houvast en zet alles op alles.'

Ish belandde met een hazensprong bij het enige dakvenster dat niet was dichtgemaakt.

Het uitzicht over de farms deed hem naar adem happen. Tientallen, honderden farms, zover hij kon kijken. Allemaal identiek, soms met verschillende gewassen, maar steeds dezelfde opstelling. En tussen twee farms de grote laan met alle ijzeren poorten. Zijn ogen zochten het einde, maar vonden het niet.

'Waar?'

Gus greep hem vast en draaide hem in de juiste richting.

'Daar, die weerspiegeling is de koepel van de stad.'

Ish keek naar het schijnsel in de verte. De stad zag er wonderlijk uit vanaf hier. Niet het verdorven oord dat Gus had beschreven. Kon zo'n mooi verschijnsel zoveel gruwel bevatten?

Eve was nu een halfjaar in de stad. Ish voelde zich soms schuldig omdat hij te weinig aan haar dacht. Maar Eve was slim, het Beheer zou haar goed kunnen gebruiken. Over anderhalf jaar zou hij haar terugzien, daar was hij van overtuigd.

Gus klom weer naar beneden en keek zijn zoon aan. Hij zei niets, knikte alleen maar. In zijn ogen zag Ish een mengeling van opluchting en trots. Een vastberadenheid die hij lang niet meer had gezien.

'Ga maar slapen, jongen. Je zult morgen je concentratie nodig hebben.'

Ish begreep pas echt wat hij bedoelde toen Gus de volgende avond een boek voor zijn neus legde.

'Lezen,' mompelde Ish.

'Waarom niet?'

'Wie zegt dat ik dat zal kunnen?'

'Ik.'

Ish kende wel een paar woorden om de verschillende machines te bedienen, maar zijn kennis was heel beperkt.

'Waarom moet ik het leren?'

'Omdat ik denk dat je het nodig zult hebben, omdat ze in de stad denken dat je het niet kunt. Geloof me maar, Ish. Hier ga je meer aan hebben dan aan welke spieroefening of concentratieopdracht ook. De achilleshiel van het Beheer is dat zij ervan uitgaan dat jij enkel weet wat zij jou leren.'

Langzaam maar zeker leerde Ish de letters en de woorden te begrijpen. Hij besefte steeds vaker dat het hem zou helpen in zijn strijd tegen het Beheer.

Hoewel Gus vaak tegen het Beheer fulmineerde, had hij toch nog steeds bewondering voor de manier waarop het functioneerde.

'Het is ongelofelijk ingenieus wat ze met de stad gedaan hebben. Alle bestaande gebouwen van jaren terug staan er nog steeds. Maar ze hebben ze verstevigd, zodat ze de grote glazen koepel mee ondersteunen. Tijdens die werkzaamheden hebben ze de wolkenkrabbers gebruikt om de stad op te delen in verschillende levels. De verschillende lagen zijn verbonden door de bestaande liftschachten. Je kunt alleen van de ene naar de andere laag als je daar toestemming voor hebt. Anders beweegt de lift geen millimeter.'

'En wie bepaalt of je naar een andere laag mag?'

'Shinu.'

Altijd weer Shinu. Het was de basis voor het Beheer.

Na een halfjaar had Ish het lezen helemaal onder de knie. Hij onderhield zijn pas verworven kennis door veel boeken te lezen. Ze beschreven vaak een wereld die Ish nooit had gekend. Een wereld zonder Beheer, zonder voormannen, zonder Transfer. Misschien kon hij ervoor zorgen dat die wereld terugkwam.

Naast lezen onderrichtte Gus hem ook in allerhande technologieën. Hij haalde de motoren van de maaidorsers en de tractors uit elkaar en viste het moederbord eruit. Gus leerde Ish verschillende circuits te maken, de gevolgen van contact tussen bepaalde draden en stoffen. Hij leerde een moederbord te gebruiken om andere dingen, zoals een lamp of een boormachine, aan te drijven. Met de monitor van de verschillende silo's oefenden ze op verschillende manieren van automatisering. Gus drukte Ish op het hart dat hij niets vanzelfsprekend mocht vinden. Elke vorm van technologie was door een mens bedacht. En dus ook door een mens te ontmantelen.

Ish had nog nooit over die dingen nagedacht, maar nu leerde hij de kracht van technologie kennen, de vernuftigheid waarmee iets in elkaar zit en hoe het kleinste draadje of radertje de hele werking van een apparaat kan verstoren. Het gaf hem zelfvertrouwen. Hij was het radertje dat zou tegenwerken in de machine van de stad.

Maar Gus trainde hem ook op andere gebieden. Hij leerde hem kleine trucjes, zoals voorwerpen in je kleren naaien, maar ook manieren om zich te verdedigen, zoals gevechtstechnieken.

'Daar staat een bewaker,' wees Gus. Hij had met resthout een man in elkaar geknutseld. Met een beetje fantasie ontwaarde Ish armen, benen en een hoofd.

'Er zijn maar twee manieren om ongemerkt voorbij een bewaker te komen. Je kunt ervoor zorgen dat hij je niet ziet of je kunt hem uitschakelen. En reken er maar niet op dat hij je niet ziet.'

Hij draaide de bewaker naar zich toe en wenkte Ish.

'Dus je moet hem frontaal benaderen. Als hij je kan zien, gaat hij ervan uit dat

hij controle over je heeft. Daar is het Beheer op gebaseerd: een onuitputtelijk vertrouwen in zichzelf. Dat zorgt ervoor dat zij afstand nodig hebben om aan te vallen.'

'Hebben de bewakers wapens?'

'Soms.'

Echt geruststellend was het antwoord niet.

'Dus je zult zo dichtbij moeten komen als je kunt,' ging Gus verder. 'Zo ontneem je hem zijn voordeel. Afhankelijk van welk wapen hij heeft natuurlijk.'

'Hoe bedoel je?'

Gus zag de ongerustheid in de ogen van Ish en besloot die niet nog meer te voeden.

'Maakt niet uit. Het belangrijkste is dat je vlak voor hem staat, anders maak je geen kans.'

Ish' wantrouwen werd alleen maar groter. Wat probeerde Gus voor hem te verbergen?

'Maak een praatje met hem. En wanneer je vlak voor hem staat, dan sla je toe!'

'Hoe? Moet ik hem gewoon op zijn hoofd slaan?'

Gus schudde het hoofd.

'Dat haalt niets uit. Hun pak lijkt zacht, maar is steenhard. Gemaakt om schokken op te vangen.'

Gus legde zijn hand op het deel van het hout dat de zijkant van het lichaam moest voorstellen. 'Hier. Hier zit hun zwakke plek,' glunderde Gus. 'Onder hun oksels, boven hun heup.'

Ish lachte. 'Moet ik hen kietelen tot ze het opgeven?'

Gus bleef ernstig.

'Niet hun hele lichaam is beschermd. Dan zouden ze niet meer kunnen lopen. Als je hen in hun zij raakt, met je slag een beetje naar voren gericht, kun je hun organen raken. Die wil je hebben. De stekende pijn zal hen ineen doen krimpen. En dan grijp je hen hier.'

Gus wees naar de nek van de pop.

'Onder hun helm zijn ze niet volledig afgedekt. Als je een bewaker daar met je vlakke hand kunt raken, schakel je hem zo uit.'

Daarna wees Gus nog andere lichaamsdelen aan waar Ish op moest mikken: de knieholten, de ellebogen en de polsen. Daar waar de gewrichten ruimte nodig hadden om te bewegen, zaten ook de zwakke plekken.

'En wanneer zal ik dit allemaal nodig hebben?'

Gus duwde de houten constructie om.

'Sneller dan je denkt.'

Eén goede raad bleef Gus eindeloos herhalen: 'Wees altijd op je hoede, jongen. Het Beheer ontgaat niets. Niets gebeurt zomaar. Houd dat altijd in je achterhoofd.'

Ish prentte zich de woorden in, prevelde ze 's nachts, wanneer hij uitgeput in zijn bed lag. Tegelijk wist hij: het Beheer was er ook niet op voorbereid dat hij opgeleid was. En daar zou hij zijn voordeel mee doen.

Op die momenten in bed, als de fysieke inspanning nog gloeide in zijn lijf en hij de slaap niet kon vatten, besefte hij dat hij een hoofdstuk aan het afsluiten was. Dat hij twee jaar van zijn jeugd kwijt was, en dat hij die nooit meer zou terugkrijgen. Andere jongeren konden onbezorgd naar het Transfer toeleven, met de hoop op een beter leven in de stad. Maar Ish niet. De toekomst zou uitwijzen of het allemaal de moeite waard was geweest.

2

Soms komen dromen uit.

De stad die in de verte opdoemde was precies zoals Ish had verwacht. Niet zozeer de grillige vorm van de koepel, of het zonlicht dat weerspiegeld werd door de grote glaspartijen, maar eerder de pure macht die het gigantische complex uitstraalde. Dit was van een totaal andere orde dan wat hij ooit had gezien. Hij drukte zijn neus tegen het raam en bestudeerde net als zijn lotgenoten in de bus elk detail. De farm leek ineens zo futiel. Dit gebouw had de hele regio in zijn macht. Een grote koepel, een constructie van glas en metaal die torenhoog over het landschap heerste, overspande de stad. Het was het mooiste wat hij ooit gezien had: gracieus en organisch, maar toch kordaat en dominant.

Ish keek om zich heen. Ook de anderen vergaapten zich aan het spektakel. Na alle opschepperij tijdens de driedaagse busrit waren de stoere jongens eindelijk stil. De aanblik van de stad had hen onverhoeds overvallen. Dit was waarom ze op de bus waren gestapt. Dit was waar elke zestienjarige naar uitkeek. En de verwachtingen werden meer dan ingevuld.

Bij Jo zag Ish gemengde gevoelens. Ze vocht tegen haar ontzag. Ze voelde bewondering, maar wilde niet dat iemand haar erop kon betrappen. Elke avond hadden ze elkaar opgezocht na de busrit en bijgepraat. Ze vergeleken het leven op hun respectievelijke farms, en het klikte allemaal mooi in elkaar. Haar aanwezigheid stelde hem gerust. Ze hadden zoveel gemeen, en haast dezelfde kijk op de stad. Tegen de goede raad van Ish in had Jo haar mening over de stad geventileerd. Hoewel het Ish alle moeite van de wereld had gekost om niet hetzelfde te doen, was de les van Gus blijven hangen en had hij zich beperkt tot haar uit te horen. Over haar zusjes die ze miste, en hoe ze bij elk vertrek aan een voorman had gevraagd of ze hun een brief mocht schrijven. Jo wilde niet naar de stad, ze wilde op de farm blijven. Ish was vertederd door haar naïviteit en haar opstandige houding, die meer een pose was. Ze deed hem denken aan Eve.

Gus had hem gewaarschuwd voor de stad. Hij had hem gewezen op alle gevaren, maar hij had nooit gesproken over de overweldigende kracht die ze kon uitstralen. Een dwingende kracht die je deed verlangen er deel van uit te maken. Misschien had Gus overdreven?

Een hand op zijn schouder deed hem opkijken. Een van de jongens voor hem leunde over zijn stoel naar achter.

'Dat is heel wat anders dan die kleine, versleten farm, hè. Blinkend staal, helder glas. En hoog, hoog. Zoveel zonlicht heb je na twaalf uur op de akker nog niet opgedaan.'

De jongen kon zijn lach niet langer inhouden. Hij had zijn stoere houding en grote mond teruggevonden.

'Ik denk dat ik een van die appartementen bovenaan neem, wat denk je?'

Naast hem schudde Tor, een tengere jongen, het hoofd.

'Zoveel trappen wil ik niet lopen. Geef mij maar een plek onderaan.'

'Onderaan? Maar dan zit je in midden in het afval… of zelfs erger!'

'Hmmm. Daar zullen ze wel iets op gevonden hebben, zeker?'

Ish moest lachen. De stoere jongen zou nooit boven komen, Ish evenmin. Allemaal waren ze vanaf hun geboorte voorbestemd om in het donker te leven, want ze zouden op het onderste level terechtkomen. Zijn lach bevroor, de stad had haar aantrekkingskracht nu al verloren.

'Ish?'

Jo had haar hand op zijn arm gelegd. Ze keek hem recht aan met haar grote blauwe ogen.

'Beloof me dat je me niet alleen laat.'

Hij knikte, verrast door haar vraag. Ze was bang. Alsof ze vermoedde dat er achter de schitterende glazen koepel geen gouden poorten en grote feestmalen op hen wachtten.

Een luide sirene schalde door de bus en Jo trok haar hand terug. Een voorman stond in het gangpad en brulde luid.

'Iedereen blijft zitten tot we in de stad zijn.'

De bus minderde vaart en voegde zich in een rij andere bussen. Ish zag honderden bussen om hen heen. De stad verwachtte niet alleen hen. De spanning in de bus was te snijden. Er klopte iets niet, Ish voelde hoe de angst voor het onbekende ook hem langzaam bekroop. Na uren aanschuiven naderden ze de koepel. Net voor de metershoge muur die de stad volledig omringde, reden ze een tunnel in. De bus had geen verlichting, waardoor na de stilte nu ook het duister de bus in zijn macht kreeg. Enkel de koplampen van de bussen wierpen schimmen op de tunnelwanden. De stank van uitlaatgassen sijpelde de bus in en iedereen begon te hoesten. Ish hield zijn hand voor zijn mond. Weg was de grandioze aanblik van de stad.

De weg begon weer te stijgen en in de verte scheen er licht. Ze verlieten de tunnel en kwamen terecht in een enorme terminal. Hoge, betonnen muren om-

zoomden de binnenplaats, tientallen meters hoog, en voor die muren stond een haag van voormannen. Gigantische spots verlichtten de ruimte, met aan het plafond een netwerk van volgspots, camera's en luidsprekers. Maar de actie speelde zich af op de grond. Vakkundig manoeuvreerde elke chauffeur zijn bus naar de hem toegewezen stopplaats. Hun bus had nummer 122. De bus stopte exact op de aangeduide plaats en wachtte tot alle bussen geparkeerd waren. Een luide zoemer klonk en de deur ging open, net naast een gang van hekwerk en draad.

'Uitstappen!'

De voorman gaf geen verdere uitleg. De jongeren kwamen zuchtend overeind, rekten zich uit en reikten naar hun spullen in de rekken boven hun hoofd.

'Alles laten liggen!' brulde de voorman. 'Tassen worden achteraf geleverd.'

Hij wrong zich door het gangpad en duwde iedereen die in de weg stond opzij.

'Vooruit. Voortmaken! We hebben geen tijd te verliezen!'

Naast Ish reikte Tor stuntelig naar de tas boven hem in het rek. Meteen stond de voorman naast hem.

'Laten liggen, zei ik.'

'Mijn bril,' mompelde Tor, die zijn tas niet losliet. 'Ik heb mijn bril nodig.'

De klap kwam razendsnel. Ish had de rubberen stok niet gezien, maar plots was hij er. Hij kwam uit de mouw van de voorman, klapte uit en raakte Tor in de onderrug. Hij liet zijn tas vallen en zakte door zijn knieën.

'Alles wordt geleverd. Pas maar op, of je ziet binnenkort helemaal niets meer.'

Ish voelde zijn hart bonzen. Hij drukte zijn nagels in zijn handpalmen. De woorden van Gus galmden in zijn hoofd. Hij moest geduld hebben, hij mocht niet opvallen.

Tor hoestte bloed op en probeerde overeind te komen. De voorman had zich omgedraaid en duwde andere jongeren uit de bus. Ish nam snel een beslissing. Hij boog voorover en ondersteunde Tor. Met zijn linkerhand deed hij of hij steun zocht op de grond, maar stiekem stak hij zijn hand in de tas. Hij voelde snel tussen de spullen en vond een brillendoos. Hij kwam samen met Tor overeind en gluurde naar de voorman. Die had zich weer naar hen gedraaid en kreeg het zichtbaar op zijn heupen van hun getalm.

'Zijn jullie nog niet klaar?'

De stok schoot weer uit zijn mouw, deze keer als waarschuwing.

'We komen,' mompelde Ish onderdanig.

Hij duwde Tor vooruit en volgde hem op de voet. Ish stak zijn hand naar achteren en greep die van Jo. Hij zou haar niet loslaten.

Voor ze de bus verlieten stak hij stiekem de brillendoos in de achterzak van Tor. Die voelde kort aan het voorwerp en keek Ish dankbaar aan.

'Die ga je nog nodig hebben,' fluisterde Ish, die net zijn eerste overwinning op het Beheer had behaald.

En toen duwde hij Tor weer verder. Ze waren al genoeg opgevallen, er was geen tijd voor sentiment. Buiten was het pure chaos, en Ish moest knokken om Jo bij zich te houden. Hij kneep in haar hand en sleurde haar achter zich aan. Samenblijven, schoot het door zijn hoofd. Ze moesten samenblijven, dan waren ze sterker. Hoe had Eve dit doorstaan? Haar teleurstelling moest groot geweest zijn.

Aan het einde van het pad stonden soldaten in formatie: ze leken op de voormannen, met een mondmasker dat zowel de mond als de nek bedekte en dezelfde bescherming op armen, benen en borstkas. Maar deze mannen waren anders. Groter, breder, gevaarlijker. Na de drie lange dagen in de bus had Ish de voormannen wel door. Dreigend en hard, maar achter hun masker schuilde er nog wat menselijkheid. Deze beesten waren van een heel andere categorie. Zij controleerden wie er de gang uit mocht en moesten de stroom aan nieuwe stedelingen in goede banen leiden. Elke jongere moest zich om de beurt aanbieden bij de commandors die in duo's aan de poorten van de terminal stonden. Ish wist niet wie hij het meest moest vrezen: de stevige soldaten of de schichtige commandors. Geen maskers, geen wapens, voor zover hij kon zien zelfs geen bescherming. Maar wel een heel strak uniform met een groot embleem en een gezicht zonder kleur, ogen zonder emoties en een mond die een zieke lach niet kon verbergen. Ish keek naar de zwarte ketel die naast hen stond. Stomend heet, met tientallen ijzeren staven erin, elk met een letter aan het uiteinde.

De eerste jongen van bus 122 had het einde van de met dranghekken afgezette gang bereikt en verscheen voor de soldaten. Een van de soldaten greep hem ruw bij de arm en sleepte hem vooruit. Voor de commandors stopte de soldaat. Hij stroopte de mouw van de jongen op en hield de trillende arm voor een scanner. Met een snelle slingerbeweging schoot de scanner een band rond de pols. De Shinu-band. Gus had hem verteld dat iedereen die nieuw in de stad kwam er een kreeg. Een identiteitskaart die je tegen wil en dank altijd bij je had.

De band werd geactiveerd: het slot vergrendelde, de lichtjes brandden en uit de band schoten kleine weerhaken die zich in de pols vastzetten. De jongen verbeet de pijn. Meteen verscheen er op het scherm van de terminal een checklist

en een code: G3473. De commandor knikte en haalde het deksel van de ketel. Stoom ontsnapte uit de ketel. De soldaat hield de jongen vast terwijl de commandor een van de ijzeren staven greep en met een snelle beweging een vuurrode 'G' in de hals van de jongen brandde. Die schreeuwde het uit. De geur van verbrand vlees verspreidde zich in de hal. Dat was voor de andere commandors het signaal om ook te beginnen. Iedereen die op een van de honderden bussen zat, zou langs die controle moeten. Geschreeuw vulde de hal. Soms werden dromen nachtmerries.

Ish voelde Jo in zijn hand knijpen. Wat gebeurde hier? Daar had Gus niets over gezegd. De jongens en meisjes deinsden achteruit, maar geraakten niet weg uit de tunnel.

'In de rij!' schreeuwde de voorman van hun bus.

Hij haalde zijn knuppel tevoorschijn en sloeg wild in het rond. De jongeren schoven gedwee weer in formatie, onzeker over wat erger was, de knuppel of de ijzeren staaf. Zij die het brandmerk in hun hals hadden gekregen werden naar een van de deuren geleid, die automatisch opengingen zodra hun chip gescand was.

Toen Ish aan de beurt was beet hij op zijn tanden. Niet opvallen, niet opvallen, niet opvallen, dramde het als een mantra in zijn hoofd. Hij toonde zijn pols aan de soldaat. Op dat moment klonk er tumult bij de bus naast hen. Een meisje was met wat hulp over een dranghek geklommen en liep gillend weg. Twee voormannen verlieten hun positie en spurtten erachteraan. In een mum van tijd hadden ze haar ingehaald en tegen de grond gesleurd. Ze haalden hun stokken tevoorschijn en begonnen te slaan. Het meisje spartelde tegen, maar verloor al snel het bewustzijn, terwijl het bloed uit haar gezicht begon te sijpelen. De voormannen kwamen weer overeind en lieten haar liggen. Ze veegden hun stokken af aan haar kleren en gingen bij hun rij staan, een zelfgenoegzame grijns om de lippen.

'Hoofd naar hier,' beval de soldaat.

Ish draaide zijn hoofd weer naar voren en voor hij het besefte drukte de ijzeren staaf in zijn hals. Een stekende pijn vlamde door zijn hele lichaam. Hij huiverde, weigerde te schreeuwen. Hij moest weer focussen. Een snelle blik op het scherm leerde hem dat hij code P8265K97.1 had. Hij prentte het nummer in zijn geheugen terwijl de tranen over zijn gezicht rolden.

'Ga naar de deur.'

Ish bleef staan en keek om naar Jo. Hij had beloofd haar niet achter te laten.

Konden ze niet samen gaan? De soldaat rukte aan zijn arm en duwde hem vooruit.

'Naar de deur!'

Ish knikte en deed een stap naar voren, naar de linkse deur die voor hem was opengegaan. Hij liep traag, hij wilde wachten op Jo. Haar pols werd gescand, en ook zij kreeg een code. F573. De commandors keken elkaar aan. De ene knikte naar de riem van de soldaat, waar handboeien hingen. Met snelle bewegingen haalde hij ze van zijn riem en sloeg ze om Jo's polsen.

'Hé, wat doen jullie?'

De soldaat gaf een teken naar een soldaat bij de muur. Die rende naar hen toe en greep Jo vast. Zonder mededogen sleurde hij haar mee.

'Ish!'

Haar stem galmde tussen de hoge muren, vrat zich een weg naar zijn hart. Maar hij bewoog niet. Hij mocht niet opvallen. Ish klemde zijn tanden op elkaar. Hier had Gus helemaal niets over gezegd. Wat kon hij dan nog geloven van zijn verhalen?

Jo werd steeds verder weggesleurd. Ze riep zijn naam. Ish keek naar de andere jongens, die even hulpeloos stonden toe te kijken. Tor was als volgende aan de beurt, hij kreeg een duw van een soldaat richting de scanner.

'Door de deur!'

Een andere soldaat kwam op Ish afgelopen en trok hem naar de deur die voor hem geopend was.

'Je houdt alles op.'

Terwijl Ish zich haastte om de soldaat te gehoorzamen, zag hij hoe in de verte Jo uit zijn leven werd gerukt. Ze waren de stad nog niet in en hij had al gefaald.

3

Ish liet zijn handen over het litteken in zijn nek glijden. Hij voelde nog steeds de hitte van het ijzer branden, na al die maanden dat hij al ronddwaalde in zijn productiehal. Steeds legde hij dezelfde weg af naar en van de productielijn, en steeds zat hij op dezelfde stoel. Alleen het werk verschilde, soms van dag tot dag, soms van maand tot maand. Soms moest hij toestellen monteren, soms moest hij toestellen opstarten. Maar steeds was het repetitief, werktuiglijk en verlammend. Elke dag opnieuw, van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat, zes dagen in de week.

De eerste dagen schoten zijn gedachten alle kanten uit. Steeds opnieuw zag Ish de beelden van Jo die afgevoerd werd, zijn eigen onmacht, de grijnzende soldaten, de reusachtige muren van de stad. De donkere gangen waar hij door moest nadat hij door de poort van de terminal was gegaan. De treurige kamer die hem was toegewezen en die hij deelde met drie andere lotgenoten. Veel meer dan een bed en een kast kregen ze niet. En die verrekte armband die zich bij elke scan aan elke deur, aan elke lopende band, aan elke automaat, weer in zijn pols vastzette. Hij had gehoopt dat hij aan de pijn zou wennen, maar dat was niet het geval. En hij kon hem nooit afdoen: de armband had geen slot, het was één geheel, een verlengde van zijn pols.

Hij had de hele route in zijn geheugen geprent, ervan uitgaand dat hij die snel opnieuw zou afleggen in de omgekeerde richting, weg uit de stad. Maar elke dag dat hij aan die band zat, knabbelde de tijd aan zijn hoop om te ontsnappen. Na een tijdje dacht hij gewoon aan niets meer. Hij had genoeg tijd om na te denken, maar niets meer om over na te denken.

De eerste ochtend was het ergst geweest. Ze werden om zes uur uit hun bed gehaald en in de gang geduwd. Tijd om zich aan te kleden kregen ze nauwelijks. Een instructeur schreeuwde bevelen die slechts mondjesmaat doordrongen. Rechtop staan! Zwijgen! Hoofd omhoog! Marcheren! Ish volgde de jongen voor hem en kwam terecht in de bekende grote hal, waar duizenden andere jongeren stonden – de verzamelhal en tegelijk ontspanningshal, zou hij later ontdekken. Dit was de hal waardoor ze waren binnengekomen. De hal waar hij voor het leven gebrandmerkt werd en Jo uit zijn leven werd gerukt. Maar de hekken waren weg, de ketels ook. Er stond enkel een podium in het midden dat werd gebruikt door een instructeur die alle categorieën van werkkrachten opsomde door de tientallen speakers en taken die ze vanaf nu in SV 28-03 zouden uitoefenen

samenvatte. Gus had Ish nog de namen van de oude steden geleerd: Chicago, Singapore, New Delhi… Maar daar kon hij niets mee. Het Beheer had alles hernoemd, alle steden hadden een eigen code. Hun obsessie om alles in te delen in hokjes werd tot in het oneindige doorgetrokken.

'P' stond voor productie en op de schermen verschenen alle subcategorieën. De schrille stem van de instructeur drong door merg en been en dwong hen in lange rijen per categorie. Opnieuw moesten ze bij een soldaat komen en werd hun Shinu-band gelezen. Deze keer kwam er geen brandmerk aan te pas, maar het resultaat was eveneens voor de rest van hun leven: de plaats die ze aan een van de vele productielijnen zouden innemen.

De productiehal was eindeloos lang. Verdwenen waren de hoge, open hallen, deze fabriek was laag en het plafond leek op Ish af te komen. Maar zo laag de hal was, des te uitgestrekter was ze. Elke productielijn was een eiland op zichzelf, gebouwd rond een of meerdere van de honderden pilaren die de hal symmetrisch indeelden. Vanuit een pilaar startte een lopende band, en naargelang de productietaak liep die band langs verschillende posten om vervolgens in een cirkel terug te draaien en langs diezelfde pilaar te sluiten. Ish keek rond en zag honderden productielijnen, sommige veertig posten lang en andere maar drie of vier. Ook hier was de planning en organisatie ingenieus. Elke lopende band was multifunctioneel en zo kon elke productiehal ontelbare taken aan. Ish keek naar de openingen in de pilaren: te smal om te gebruiken als ontsnappingsroute, maar toch vroeg hij zich af waar die uitkwamen. De schachten voerden bronmaterialen aan en leverden afgewerkte items af, ongetwijfeld op een level waar het beter was dan hier.

Alles in de stad was gebouwd volgens extremen: hoe groter en nuttelozer de centrale ruimtes, hoe kleiner de woonvertrekken. Ish staarde na een lange dag werken voor zich uit in zijn slaapkamer. Ook op de farm had hij ooit een kamer moeten delen met zijn broers en zussen, maar daar had hij nooit dat beklemmende gevoel gehad dat nu onder zijn borstkas kroop. Hij dacht terug aan de speech van Gus over vrijheid en hoe het Beheer alles van hem had afgenomen. Maar volgens Ish had de farm toch heel wat meer vrijheid in vergelijking met de stad.

Hij vroeg zich bijna voortdurend af of hij het wel zou halen. De uitleg van Gus en de training maalden door zijn hoofd en bitter bedacht Ish dat Gus beter geen moeite had kunnen doen. De stad had onmiddellijk zijn strijdlust kapotgemaakt en van hem dezelfde zombie als de rest gemaakt.

Het had geen zin om de strijd aan te gaan tegen een Beheer dat erop voorzien

was elke onrust te counteren. Hij was vast niet de eerste die met zulke gedachten de stad was binnengekomen. En hij was ook niet de laatste die gedesillusioneerd zijn dagen aan een band zou slijten, zich afvragend op welk moment precies hij zijn trots was verloren. Hij had het wel geprobeerd, afdwalen en verkeerd lopen in de hoop een uitgang of een ander vertrek te vinden, maar steeds werd hij geblokkeerd. Meestal diende hij zijn band te scannen waarop het display prompt 'access denied' weergaf. Hij probeerde de verschillende codes voor de schuifdeuren en de vertrekken te onthouden, maar ook daar was geen beginnen aan.

Zijn slaapkamergenoten druppelden een voor een de ruimte binnen en legden zich op de harde britsen. Ze waren er allemaal al veel langer dan Ish en hadden minder problemen met de afstompende routine van de productielijnen.

Tanton sliep boven hem. Hij was met zijn 29 jaar de oudste van de kamer. Ish had hem op het eerste gezicht even oud als Gus geschat, wat Tanton als een enorm compliment beschouwde. Hij had ooit iemand van het bovenste level gezien en die zag er erg oud uit. Voor hem stond dat gelijk aan slim zijn. Maar het had voor Ish niets met slim zijn te maken. Zijn kamergenoot leek hem afgeleefd, uitgeperst. Harde, verweerde handen, zijn brandmerk volledig uitgedroogd, net als de tientallen andere littekens in zijn nek, op zijn gezicht en armen.

'Ga je zondag mee naar de fight?'

Tanton lag op zijn buik en keek over het bed heen naar Ish. Ish schudde lachend het hoofd.

'Is het gewoon een potje armworstelen deze keer? Of zijn het nog steeds twee mannen die elkaar tot bloedens toe afranselen?'

Zondag was hun vrije dag en dan trok iedereen opnieuw naar de verzamelhal, die omgebouwd werd tot een arena. Van 's middags tot 's avonds waren er fights. Eén tegen één, tot de dood. Of in elk geval bijna. Als de ander niet meer bewoog werd je tot winnaar uitgeroepen. De fights waren niet meer dan een afleiding, een manier om de massa te entertainen. Elke zondag was het dan ook groot feest, met tientallen fights waarbij ieder naar hartenlust het magere weekloon kon vergokken, afgewisseld met verschillende acts en shows waarmee iedereen luidkeels meezong. Eén dag feest in ruil voor zes dagen in de hel? Ish wilde het hun niet gunnen.

'Armworstelen? Als je dat wilt zien, dan geef ik je zo partij!' grijnsde Tanton. 'Het zijn trouwens niet altijd mannen, er zitten ook vrouwen bij.'

'En wat voor vrouwen!' stootte Verdell uit. 'Oeh, daar wil ik ook weleens de strijd mee aangaan.'

Verdell lag op het andere onderste bed. Hij was slechts twee jaar ouder dan Ish, maar gedroeg zich minstens twee jaar jonger. Hij sprak trager dan de meesten en zag in alles een spel, tot grote ergernis van de instructeurs aan zijn productielijn. Hij was al meerdere keren naar een isolatiekamer gestuurd omdat hij zijn werk niet naar behoren uitvoerde. Maar ook daar zag Verdell enkel de amusementswaarde van in.

'Je maakt geen schijn van kans, Verdell,' zuchtte Tanton. 'Je zou een poppetje zijn voor die vrouwen.'

'Ze mogen gerust met mij spelen,' antwoordde Verdell, en hij beeldde uit wat er zou gebeuren als hij samen met een vrouwelijke fighter in een kooi belandde.

'Ik denk dat ik ga passen,' zei Ish, zoals elke week. Hij probeerde zijn vrije momenten nuttig in te vullen, door te bedenken hoe hij uit deze gevangenis kon ontsnappen. Veel had dat voorlopig nog niet opgeleverd. Het Beheer stak zo perfect in elkaar dat het moeilijk was om fouten te vinden. Maar die moesten er zijn.

'Je weet niet wat je mist,' zei Tanton, ook zoals elke week.

'Ik zal er de rest van mijn leven spijt van hebben,' mompelde Ish.

Zijn woorden deden hem terugdenken aan Gus. Ish zou niet lang leven, hij had geen hoge Shinu. Nog een reden om hier zo snel mogelijk weg te komen.

Zaterdagen waren voor Ish altijd het moeilijkste. Iedereen was bezig over de fights en wie het tegen wie opnam, en dat kon hij niet meer aanhoren. De vermoeidheid begon te wegen en zijn focus werd minder scherp. De half afgewerkte communicators gleden langs voor zijn neus, maar hij merkte de fouten nauwelijks nog op. Zijn hoofd ging hangen, zijn ogen werden zwaar. Flarden van een droom schoten door zijn gedachten. Hij schudde met zijn hoofd om zichzelf wakker te houden. Hij schuurde zijn hand tegen de lopende band tot de pijn niet meer te dragen was, maar het gaf hem een adrenalinestoot om wakker blijven.

Hij knikte beleefd naar de instructeur die langs hem liep. Yeng Hoi. Vanaf dag één was hij gewaarschuwd voor de instructeurs. Ze waren hard, ze spraken nauwelijks, kenden geen begrip, maar hadden wel alles gezien. En als het hun niet aanstond, dan spraken de vuisten. Bij Hoi zaten die vuisten in ijzeren handschoenen met pinnen waarmee hij handig overweg kon.

Ish concentreerde zich opnieuw op de communicators. Toen hij de eerste keer naar de apparaten op zijn band had gekeken, was hij moedeloos geworden. Dit was niet wat Gus hem had getoond. De moederborden uit de machines op hun farm waren hopeloos verouderd. Nadat Ish de minuscule deeltjes van de com-

municators bestudeerd had, wist hij dat zijn opleiding voor niets was geweest. Hij voelde zich een barbaar, een wilde, in vergelijking met het vernuft in de stad.

Nog een uur tot lunchtijd, hij moest volhouden. Volhouden en nadenken over een manier om te ontsnappen. Maar hoe was dat mogelijk met al die instructeurs die om de haverklap meekeken over zijn schouder? Hij probeerde zich voor te stellen hoe het zou zijn als hij weer buiten was. Het leek al zo lang geleden dat hij nog van de buitenlucht had geproefd. Hij zou rennen, zo hard hij kon, net als op de farm vroeger. Vrijheid was een goed dat je pas apprecieerde als het je werd ontnomen.

Ish schoot wakker toen zijn voorhoofd de lopende band raakte. Het metaal schaafde zijn slapen en een van de toestellen knalde tegen zijn neus en viel kletterend op de grond. Hij kwam onmiddellijk overeind en wilde rondkijken, maar een stekende pijn in zijn arm deed hem verstijven. Een instructeur legde zijn hand op zijn schouder.

'Ga verder!' schreeuwde de instructeur. 'Geen lunchpauze voor jou. Zorg er maar voor dat alles goed draait!'

Ish knikte nederig, wachtte tot Yeng Hoi weg was en legde dan pas zijn hand op zijn arm. Zijn vingers kleurden rood. Hij moest het bloeden stoppen. Hij prutste met zijn rechterhand aan de naden van de linkermouw van zijn hemd. De eerste dagen was het contrast nog groot geweest tussen zijn nieuwe outfit en die van zijn lotgenoten, maar dat verschil was nu verdwenen. Zijn kleren waren vuil en gescheurd. Hij bond de mouw rond de wond en het bloeden verminderde. Hij voelde zich loom worden.

Zijn drijfveer, de lunch halen, was weg. Hij zat de rest van de dag vastgekluisterd aan deze band, zonder eten, zonder afwisseling. Hij had het vaak met Gus gehad over het bestaan van een hel. Ish wist nu dat die echt bestond.

Het werd erg stil in de hal. De arbeiders mochten genieten van een korte rustpauze, lang genoeg om de benen te strekken, te kort om echt uit te rusten. Yeng Hoi had Ish beroofd van zijn lunch en van de mogelijkheid om rond te lopen, maar niet van zijn pauze. De productielijnen waren stilgelegd en er kwam niets meer ter controle voorbij.

Ish sloot zijn ogen. Hij moest op krachten komen voor de tweede helft van de dag. Maar echt rusten kon hij niet. Elke vijf seconden gingen zijn ogen weer open, uit schrik dat Yeng Hoi of een andere instructeur langs zou komen.

Toen zijn hoofd weer inzakte, viel zijn oog op het toestel dat van de band was

gevallen. Er was geen reactie gekomen van verder aan de productielijn. Er was niemand komen klagen dat er een product ontbrak. Niemand miste het.

Ish keek om zich heen, de zaal was leeg, ze waren hem vergeten. Hij liet zich onderuit zakken en strekte zijn arm naar de grond. Zijn vingers omklemden de communicator, hij greep het toestel en stak het onder zijn hemd.

'Zevenennegentig-één!'

Ish schrok op toen hij zijn roepnummer hoorde en klemde zijn tanden op elkaar. Betrapt.

'Wat ben je aan het doen?'

Yeng Hoi. Had hij iets gezien?

'Ik moest toch blijven doorwerken?' zei hij met neergeslagen ogen.

'Hoe kun je nu doorwerken? De lijn staat stil.'

Ish zei niets. Hij zou een discussie altijd verliezen.

'En wat is dat?'

Ish had zijn linkerarm over zijn buik gelegd om het toestel tegen zich aan te klemmen. Yeng Hoi had het dus gezien. Maar Ish wilde niet toegeven.

'Ik heb last van mijn maag.'

'Ik bedoel je arm. Ik zou denken dat je daar meer last van hebt. Je bloedt als een verslagen fighter van ground level.'

Ish antwoordde weer niet. Yeng Hoi wist goed genoeg waarom zijn arm bloedde. Misschien had hij toch niets gezien. Zijn arm omklemde de communicator net iets harder. Houd je van den domme, had Gus gezegd.

'Laat dat maar verzorgen. Anders loop je nog leeg.'

Voor de eerste keer sinds hij in de stad was aangekomen, werd Ish aangenaam verrast. Er bleek dan toch mededogen te bestaan tussen de muren van deze cement geworden wanhoop. Yeng Hoi bood hem een uitweg om de dag door te komen zonder flauw te vallen. Ish kwam langzaam overeind.

Een hand op zijn schouder drukte hem hard weer op zijn stoel. Ish keek op naar de brede grijns van de instructeur.

'Niet overdrijven. Laat dat maar verzorgen na je uren. Dan heb je tijd genoeg.'

Ish liet zich niet verzorgen. Na de dag met moeite te hebben doorstaan, liet hij zich uitgeput op zijn bed ploffen. De communicator verstopte hij onder zijn matras. Voorzichtig haalde hij de doek van zijn arm. Verschillende wonden hadden al een korst van gestold bloed en etter. Hij wendde zijn blik af.

'Fuck, man, wat is er gebeurd?'

Tristan, de vierde man in de slaapkamer, keek over de rand van zijn bed naar Ish.

'Ik ben aan het oefenen voor mijn eerste fight,' grijnsde Ish krampachtig.

'Stop dan maar met oefenen,' reageerde Tristan. 'Verliezen doe je toch.'

Tristan klom uit zijn bed en ging naast Ish zitten. Hij pakte zijn arm vast en bestudeerde hem. Zijn gezicht betrok. Tristan haalde een emmer water en depte met een spons water op de wonde.

'Je laat me niet achter hoor, Ish,' zei hij.

'Ik ga toch niet weg?'

Tristan opende zijn mond, maar bedacht zich. Geduldig sprenkelde hij water op de arm van Ish. Hij was anders dan Tanton en Verdell. Niet alleen groter en sterker dan de twee schriele geraamtes van het andere stapelbed, maar met zijn huid zo zwart als de nacht en het vuur in zijn ogen straalde hij een kracht uit waarop de stad geen impact leek te hebben.

'Van zo'n wond ga ik niet dood, maak je geen zorgen.'

'Ik heb het niet over die wond.'

Tristan klopte met zijn vrije hand tegen de onderkant van het bed.

'Wat ben je van plan met dat ding?'

Hij had gezien dat Ish het toestel had verstopt. Ish had beter moeten opletten. Gelukkig waren Tanton en Verdell er niet. Zou Tristan zijn mond houden?

'Ik weet het niet.'

Hij wist het echt niet. Het was een ingeving van het moment geweest en hij hoopte dat het plan later zou komen. Ze werden door de soldaten en instructeurs gebruikt om met elkaar te communiceren, maar meer wist hij ook niet over het toestel. Het was de uitleg van Gus die hem ertoe aangezet had. Als dit toestel meer kon, zoals zijn locatie bepalen of misschien zelfs een deur openen, dan had hij weer een plan.

'Ik ken een man die ermee overweg kan.'

Tristan had het gezegd zonder hem aan te kijken. Hij keek voortdurend naar de deur, bang om betrapt te worden, bang dat iemand hen zou horen spreken over dingen waar je zelfs niet aan mocht denken.

'En waarmee zou hij dan kunnen helpen?' hield Ish zich van den domme. De raad van Gus bleef door zijn hoofd spoken. Tristan keek om zich heen en bracht zijn gezicht dicht bij dat van Ish.

'Hier weg te komen,' fluisterde hij.

Ish liet het even bezinken. Waren er nog mensen bezig met wat hij in zijn hoofd had? Wist Tristan ook meer over Shinu, of besefte hij gewoon instinctief dat er iets mis was met deze maatschappij?

'Wie zegt dat ik hier weg wil?'

'We hebben geen tijd voor spelletjes, Ish. Zo meteen zijn Tanton en Verdell hier. Wil je die man ontmoeten?'

Ish dacht na terwijl hij de deur nauwlettend in het oog hield. Hij mocht niemand vertrouwen, had Gus gezegd. Maar kon hij hier op zijn eentje wegkomen?

'Ben je zeker dat hij iets van die technologie kent?'

'Hij herstelde de machines voor de verschillende farms. Ik weet niet of dat genoeg is voor wat je van plan bent, maar het is het proberen waard.'

Tristan spoelde de spons nog een keer in het water en drukte hem iets harder op Ish' arm.

'Waarom doe je dit?' vroeg Ish. 'Wat zit er in voor jou?'

Tristan verbond de wond en ging zitten.

'Ik ben hier nu vijf jaar, Ish. Mijn opvoeding op de farm was heel hardvochtig, wij hadden weinig tijd om te dromen over het betere leven in de stad, wij moesten enkel werken met de duidelijke boodschap dat we het op de farm nog goed hadden. Dus voor mij viel de stad nog wel mee, ik kon me wel vinden in het Beheer. Het eerste jaar vond ik die fights en het hele spektakel ook wel oké. Het was pas later, toen mijn kamergenoot moest vertrekken, dat het me duidelijk werd dat dit allemaal zo hol is. Hij heeft nog gesmeekt om te mogen blijven in de stad. Hij wou zelfs zijn ticket doorgeven, maar daar was geen sprake van. Sindsdien heb ik niets meer van hem gehoord. We zijn radertjes in het systeem, en ik ben het beu.'

Hij keek ernstig.

'Ik wil mee weg.'

Ish knikte kort. Als hij hier weg wilde, kon hij hulp gebruiken. Alleen kon hij het Beheer niet ontwrichten.

'Wanneer kunnen we hem ontmoeten?'

'Morgen. Op de fight.'

4

Verdell en Tanton waren opgetogen toen ze hoorden dat Ish mee zou gaan naar de fight.

'Je hebt geluk, een van de beste strijders vecht vandaag op ons level. We gaan bloed zien!'

Met de wedstrijden ging een gokcircuit gepaard. Alle arbeiders kregen een klein loon voor hun harde werk tijdens de week. Dat konden ze gebruiken om extra drank of eten mee te kopen. Wie vond dat hij te weinig had, probeerde via de fights zijn geld snel te verdubbelen door in te zetten op de juiste strijder. Verdell slaagde er bijna wekelijks in om zonder geld weer thuis te komen. Ofwel gokte hij verkeerd, ofwel maakte hij winst en verbraste hij dat onmiddellijk bij een van de vele tapkranen rond de kooi.

Na een snelle scan van hun Shinu-band, waarbij nog maar eens P8265K97.1 op het display verscheen, kwamen ze in een hal die leek op de hal waar de bussen waren aangekomen. Een luid gejoel steeg op uit een groep mannen die al een tijd bezig waren de fight voor te bereiden met liters bier. De herinneringen aan de gruwelijke aankomst kwamen weer naar boven.

De kooi stond als een reusachtig gevaarte in het midden van de hal. De stalen tralies die de kooi omsloten liepen zonder einde van aan het plafond tot op de grond. Er was geen opening, geen poort. Ish vroeg zich af hoe de strijders in de kooi kwamen.

Aan de randen van de kooi, veilig achter de tralies, stonden tientallen danseressen. Schaars gekleed, met de borsten net niet bloot, hitsten ze de mannen rondom hen op. Met succes, want de meeste mannen keken zo gefascineerd toe dat Ish zich afvroeg of een fight nog wel nodig was als entertainment. Het was lang geleden dat hij een vrouw had gezien. Enkel op zondag kwamen mannen en vrouwen samen in de hal voor ontspanning, tijdens de week leefden ze strikt gescheiden. Ish besefte nu pas dat het dom van hem was geweest om niet mee te gaan naar de fights. Het was een manier om te zoeken naar Jo en Eve.

In het midden van de kooi liepen drie mannen dansend en schreeuwend heen en weer. Ondanks de duidelijke verschillen in ras, leken ze door hun outfit en gebaren heel erg op elkaar. Ze daagden elkaar uit en vloekten en spuugden in de microfoons, begeleid door dreunende bassen. Achter de mannen hing een enorm scherm tegen de achterste tralies. Het projecteerde flitsende montages, overzich-

ten van legendarische fighters uit de geschiedenis, memorabele fights en de beste moves. Hard en rauw, maar zo gepresenteerd dat het er magisch uitzag. Ish bleef gefascineerd kijken. Het was genoeg om zijn hoofd volledig leeg te maken. En dat was waarschijnlijk ook de bedoeling.

Ish probeerde rond te kijken of hij Eve of Jo ergens zag. Op een dag als vandaag kon hij veel volk tegelijk scannen. Maar hij bespeurde hen nergens. En diep in zijn binnenste wist hij waarom: het was bijna onmogelijk met zoveel volk.

'Dale komt naar ons toe zodra de fight begint,' zei Tristan. 'Dan let niemand op ons.'

Ish voelde aan de communicator onder zijn hemd. Hij had het toestel om zijn middel gebonden, zodat hij het niet de hele tijd moest ondersteunen. Eerst had hij het niet willen meenemen, maar Tristan had hem overtuigd. Dale moest onmiddellijk kunnen zien wat Ish buitgemaakt had, zodat hij kon inschatten wat er mogelijk was.

'Je weet zeker dat hij te vertrouwen is?'

'Heel zeker. Hij is al een aantal keer hard aangepakt. Dale is geen vriend van het Beheer.'

Ish vroeg zich af of dat voldoende was. Maar hij had geen keuze. Als ze weg wilden, hadden ze geen tijd te verliezen. Hij moest risico's nemen.

Na een tijd werd het gejoel luider. De klok naderde drie uur en het publiek begon opgewonden te geraken. De rappers verdwenen uit de kooi en er klonk alleen nog muziek door de hal. Ritmische tonen bonkten steeds sneller tussen de muren en de massa stampte mee met de voeten, opgezweept door de kronkelende lichamen van de danseressen. Ish ging iets dichter bij de kooi staan om het spektakel gade te kunnen slaan.

Klokslag drie uur werden de lichten in de hal gedoofd. Het scherm ging op zwart, de danseressen verdwenen en de dreigende muziek zwol aan. In de kooi sprongen twee spots aan, één aan elke kant van de tralies. De vloer bewoog en kwam naar boven. Een koker rees langzaam uit de grond, begeleid door 'oos's' en 'aahs' van het publiek. Het tromgeroffel bereikte een hoogtepunt. Een zware stem klonk door de boxen.

'Heren, bereid jullie voor op een uitzonderlijk gevecht. Straks neemt superfighter Malaki het op tegen Howayn.'

Luid gejuich steeg op. Verdell bonkte op Ish' pijnlijke schouder. De bloedingen waren gestopt, maar de korst was nog erg broos.

'Malaki, dat is hij. Al mijn geld op gezet. Hij heeft al zijn gevechten met Mortis gewonnen.'

'Mortis?' vroeg Ish.

'Hij laat geen spaander heel van zijn tegenstander. Niemand heeft een gevecht met hem overleefd.'

Ish slikte en keek opnieuw naar de kooi. Uit de ene koker kwam een magere man tevoorschijn. Grijnzend keek de man de arena rond.

'Is dat Malaki?' wees Ish naar de man.

'Nee, Malaki komt straks pas,' legde Verdell uit. 'Dit is het voorgevecht.'

Hij werd onderbroken door de zware stem.

'Maar eerst, om de kooi voor vandaag in te wijden, is hier Favian!'

De decibels in de hal waren oorverdovend. Mannen rondom Ish slingerden hun vuisten in de lucht om Favian aan te moedigen. Tanton boog zich voorover naar Ish.

'Favian is een van ons. Hij werkte aan dezelfde lijn als ik. Maar hij is uitverkoren om fighter te worden. Hij is goed, ik denk dat hij weleens zou kunnen doorbreken.'

'En wie is de andere?'

Ish knikte naar een kleine dikke man die uit de andere koker kwam.

'Dat is zijn uitdager. Ik ken zijn naam niet. Het is zijn eerste gevecht, heb ik gehoord. Volgens mij maakt hij geen schijn van kans.'

Ish kon niet anders dan dat te beamen. De kleine man keek angstig in het rond. Had hij er zelf voor gekozen om daar te staan of was het een straf?

De zware stem kondigde de start van het gevecht aan. Er gingen weer meer lichten aan en de twee mannen wandelden langzaam naar elkaar toe. Favian werd luid aangemoedigd, zijn tegenstander had nauwelijks fans. Ish kon zich niet voorstellen dat Verdell en Tanton hier elke week van konden genieten.

Tristan trok aan zijn arm. Ish keek op.

'Het is zover.'

Tristan troonde hem mee, enkele meters naar achteren. Naar een man met een dikke bril en vettig haar. Zijn gezicht was helemaal rood, alsof hij buiten adem was van naar de hal te lopen. Toen Ish dichterbij kwam zag hij dat het rood nooit meer zou weggaan. Het gezicht van de man was een grote brandwond. Ish had het al vaker gezien op production level, maar toch huiverde hij ervan.

'Dit is Dale,' stelde Tristan hem voor. 'Dit is Ish.'

Van achter het zware montuur bestudeerde Dale Ish van top tot teen. Ish

voelde zich er ongemakkelijk bij. Dale deed hem onwillekeurig denken aan Ness. Het vel dat van de botten afgeschraapt leek, alsof je tegen een skelet stond te praten.

'Is hij te vertrouwen?' vroeg Dale.

Hij had dezelfde bezorgdheid als Ish. Tristan knikte.

'Ish slaapt bij mij op de kamer. Hij is hier nog niet zo lang. En hij wil ook niet te lang blijven.'

'Een nieuwe?' reageerde Dale. 'Je bent toch geen spion van het Beheer?'

Ish balde zijn vuisten bij die harde woorden. Werd hij nu plots beschuldigd van meeloperij? Van heulen met de vijand? Misschien was dit toch geen goed idee. Misschien moest hij maar zijn plan trekken.

'Laat maar.'

Ish draaide zich om en wilde wegstappen. Tristan legde zijn hand op zijn ongeschonden schouder en hield hem tegen.

'Luister, vertrouw op mij. Jullie willen allebei hetzelfde. Wat zeg ik, we willen alle drie hetzelfde. En ofwel blijven we ieder in ons eentje wachten tot de buitendeuren vanzelf opengaan, ofwel proberen we samen eruit te komen.'

Tristans laatste woorden werden overstemd door het publiek dat plots uitbarstte. Ish zag hoe Favian zijn armen in de lucht stak. Hij had zijn tegenstander net een flinke mep verkocht en liep langs de randen van de kooi om high fives te geven aan zijn supporters. De kleine dikke man stond echter sneller recht dan Favian had ingeschat en gooide zijn volle gewicht op hem, waardoor hij met zijn gezicht tegen de tralies smakte. De toeschouwers werden helemaal gek.

'Vooruit, laat zien,' zei Dale.

Ish aarzelde, maar besefte dat Tristan gelijk had. Als ze geen risico's namen, zouden ze nooit ontsnappen. Hij trok zijn hemd een stuk omhoog. Dale liet zich een beetje door de knieën zakken en betastte het toestel. Het voelde wat akelig. Tristan maakte zich zo breed mogelijk om omstanders te verhinderen om mee te kijken. In de verte zag Ish Yeng Hoi tussen de toeschouwers lopen. Officieel hadden de instructeurs geen dienst op zondag, maar een vrije dag was voor hen net de ideale gelegenheid om te laten voelen dat ze ook elk aspect van vrijheid in de stad controleerden. Het Beheer hield altijd en overal toezicht.

'Schiet op,' fluisterde Ish.

'Momentje,' zei Dale. 'Nog één ding, als dit er... Ja, het zit erbij. Goed, laat maar weer zakken.'

Ish stak zijn hemd in zijn broek en haalde diep adem. Het was toen pas dat hij

de stilte om zich heen opmerkte. Verbijsterde blikken om zich heen. Hij voelde zich betrapt, bekeken. Angstig keek hij naar Tristan. Die schudde het hoofd en knikte in de richting van de kooi. Ish volgde zijn blik.

Favian hing tegen de tralies en bewoog niet meer. Zijn hoofd was tegen een tralie geknald en ingedeukt. Achter hem stond zijn tegenstander wezenloos voor zich uit te staren, niet goed beseffend wat hij had gedaan. Als de rollen omgekeerd waren geweest, had er nu applaus geklonken en was er tijd geweest voor een ereronde. Maar Favian had zijn ereronde te vroeg ingezet. Het was zijn laatste geworden.

De kleine dikke man stapte naar zijn koker en liet zich weer de grond in zakken. Uit andere kokers kwamen verplegers toegesneld. Niet dat er nog veel hulp geboden kon worden. De lichten in de hal gingen weer aan en de toeschouwers dropen verbouwereerd af op zoek naar drank, vloekend om hun verloren geld, eerder dan om de dood van een van hen.

'Het lot van elke fighter,' mompelde Tristan.

'Hoe gaan we nu verder?' Ish bracht de andere twee weer bij de les. 'Kun je er iets mee?'

'Ik denk het wel,' antwoordde Dale. 'Er zit genoeg technologie in om een eigen signaal te creëren dat de scanners kan omzeilen.'

Voor Ish nog iets kon zeggen, verdween Dale in de massa. Ish keek naar Tristan. Die knikte goedkeurend.

'Het is de eerste keer dat Dale aan iets wil meewerken. Hij gelooft er echt in.'

'Ik hoop het. Anders neem ik voor niets zo'n groot risico.'

Tristan duwde Ish in de richting van de kooi.

'Je hebt gelijk. We staan hier al de hele tijd met onze rug naar het gevecht, dat valt op. De volgende fight gaan we heel aandachtig volgen. Als iemand ons in het oog houdt, dan mag die niets vermoeden.'

Ish liet zich gewillig meenemen, hoewel hij geen zin had in een hersenloos gevecht.

'Houden ze ons hier ook in het oog?'

'Soms wel, soms niet. Maar je kunt beter het zekere voor het onzekere nemen.'

Ish keek rond. De instructeurs konden niet iedereen controleren. Waren er dan nog andere mannen die voor het Beheer werkten? Voor hij zich te veel zorgen kon maken, gingen de lichten in de zaal weer uit en werden de spots op de kokers gericht. De zware stem klonk onheilspellend door de ruimte.

'Tijd voor een gevecht onder echte mannen. De uitdager van vanavond. Vijftien zeges en slechts één verloren match. Stalen handen die een schedel kunnen kraken. Hier is Howayn.'

Niet iedereen had zoals Verdell zijn geld op Malaki gezet. Aan het gejuich te horen waren er mannen die hoopten op woekerwinsten bij een zege voor Howayn. De fighter was dan ook indrukwekkend. Zwaaiend met zijn armen, die vier keer zo dik waren als die van Ish, liep Howayn door de arena. Net zoals Favian niet zo lang geleden, alleen was er nu geen kleine dikkerd die zijn hoofd in twee stukken spleet. Maar misschien zorgde Malaki daar wel voor.

'En dan nu, speciaal voor jullie, zijn eerste fight in onze kooi, de man die al twee jaar lang nog nooit een wedstrijd heeft verloren. Een man met armen als messen die een tegenstander in tweeën snijden. Hij komt van helemaal onderaan, ground level. Winnen of sterven, hier is Malaki.'

Het waren niet zozeer de amechtige vergelijkingen van de speaker, maar wel het stijgen van de tweede koker dat een oerknal van geschreeuw deed losbarsten. De hal daverde. Malaki betrad sereen de arena. Geen wilde gebaren, geen gemakkelijke trucjes om het publiek op te zwepen, wel een blik die onmiddellijk gefocust was op zijn tegenstander. In een enkele oogopslag had Malaki Howayn geanalyseerd, terwijl Howayn zelf enkel naar de toeschouwers had gekeken. Voor Ish was meteen duidelijk dat daar de basis gelegd werd voor winst en verlies. Hij manoeuvreerde zich wat dichter naar de kooi.

Toen het gevecht begon, gebeurde er een tijd niets. Beide fighters wachtten af, bang om in hun kaarten te laten kijken. Ish volgde half op het scherm, half in de kooi. Hij zag hoe hun spieren gespannen stonden, klaar om een verrassingsaanval te pareren. Van dichtbij was Malaki allesbehalve indrukwekkend. Hij was niet echt gespierd, eerder pezig en afgetraind, en minstens een kop kleiner dan Howayn. En toch had hij al zijn fights gewonnen.

Malaki kwam van ground level, de laag onder production level. Hij had zich opgewerkt en mocht nu op andere lagen vechten. Dat was dus een manier om het Beheer te doorbreken, een manier om je Shinu te overstijgen. Alleen moest je er ijzersterk voor zijn. Er moesten toch nog andere manieren zijn?

Terwijl beide strijders elkaar bestudeerden, keek Ish naar zijn Shinu-band. Hoe werkte dat ding precies? Ze hadden het overal voor nodig. Als ze door een deur wilden gaan, moesten ze altijd eerst scannen. Dan verscheen zijn nummer op het display en pas dan kon hij verdergaan. Het Beheer wist dus altijd waar iedereen was.

Ish richtte zijn aandacht opnieuw op het gevecht. Vanuit het niets kwam de eerste aanval. Het was Malaki. Hij stormde op Howayn af, die meteen naar verdedigingsmodus schakelde en stokstijf bleef staan. Malaki minderde echter vaart tot hij bijna tot stilstand kwam op een meter van Howayn. Die keek verbaasd naar de plotse vertraging en liet even zijn defensieve houding varen. Net lang genoeg om het been van Malaki vol in zijn gezicht te krijgen. Howayns reacties waren fracties van een seconde trager dan die van Malaki. Zodra hij zijn handen ophief om zijn gezicht te beschermen, sloeg Malaki al toe in zijn maag en op zijn benen. En toen trok de onverslagen fighter zich even terug.

Ish schrok van de fascinatie waarmee hij het gevecht gadesloeg. Hij genoot van de tactiek van Malaki. Howayn liet zich niet onbetuigd. Toen hij van de klappen was bekomen, barstte het gevecht in alle hevigheid los. Howayn gaf Malaki een paar rake klappen, maar die leek er niet op te reageren. Hij wachtte af, deelde speldenprikken uit en dreef Howayn naar de hoek die hij uitkoos.

Ook al leek Howayn de bovenhand te krijgen, toch had Ish het gevoel dat Malaki alles onder controle had. Hij hield zijn blik in het oog. De ogen bewogen razendsnel, berekenden mogelijkheden en hoeken om toe te slaan, terwijl bij Howayn de blik op oneindig stond en zijn vuisten steeds harder op Malaki in ramden.

De kemphanen bewogen zich naar de hoek waar Ish stond. En op dat moment wist Ish exact wat Malaki van plan was. Hij rekende op de infrastructuur om zijn eigen kracht te verdubbelen, net zoals de kleine dikkerd dat even daarvoor onbedoeld had gedaan. Malaki liet Howayn nog een keer uithalen, dook razendsnel onder de vuisten door, sprong op en omklemde het lichaam van Howayn met beide benen. Een zwiep en Howayn vloog tegen de tralies. Hij wankelde verdwaasd achteruit en opnieuw sloeg Malaki toe. Een beenveeg en Howayn lag op de grond. Hij had geen tijd om te bekomen, want Malaki lag al bovenop hem.

Iemand trok aan de arm van Ish. Tristan.

'We gaan.'

'Maar het gevecht is nog niet voorbij.'

'Ik dacht dat je niet van fights hield?' glimlachte Tristan.

Ish keek hoe Malaki's vuisten inbeukten op Howayns gezicht. Van dit gedeelte was hij inderdaad geen fan. Hij draaide zich om en volgde Tristan.

'Ik vond het... boeiend,' bekende hij.

'Verdell en Tanton zullen blij zijn.'

Achter hun rug hoorden ze de toeschouwers uitzinnig worden. Tussen het gejoel door klonk het kraken van Howayns schedel. Malaki kon alweer een wedstrijd met Mortis op zijn conto schrijven.

De week na de fight duurden de uren extra lang. Ish had de dag erna zijn troef, zijn sleutel tot de ontsnapping, bij Dale achtergelaten, zodat die ermee aan de slag kon. Hij had erbij gezegd dat het even kon duren voor hij een oplossing had, iets wat Ish begreep, maar waar hij toch moeilijk mee om kon gaan. De opwinding van de gedachte aan een ontsnapping zorgde ervoor dat al de rest extra vervelend was. Wanneer hij aan de productielijn zat, kriebelde het om nog iets te stelen en zelf aan de slag te gaan. Hoe meer technologie ze hadden, hoe meer kans om te ontsnappen. Of misschien zat er wel een toestel bij dat Dale kon helpen. Een extra batterij of zender.

Maar nu betrapt worden met iets illegaals op zak zou zijn kansen om te ontsnappen teniet doen. Dus hield hij zijn handen thuis. Hij liet alles passeren zonder eraan te komen. Het duurde niet lang of Yeng Hoi stond naast hem.

'Zevenennegentig-één. Wat is jouw job precies?'

'De band controleren.'

'En wat betekent controleren?'

'Kijken of ze in orde zijn. De slechte eruit halen.'

'Waarom doe je dat dan niet?'

De afgelopen dagen was Ish zo afgeleid dat hij, uit angst om betrapt te worden, zowat alles had laten gaan, ook producten met kleine fouten in. De volgende lijn moest hebben geklaagd bij Yeng Hoi.

'Ik zag geen fouten.'

Yeng Hoi maakte zijn hand breed en sloeg Ish vanachter op zijn hoofd.

'Dan moet je beter kijken. Misschien moet je dichter bij de band zitten.'

Hij legde zijn hand in Ish' nek en duwde zijn hoofd tot tegen de band. Ish voelde het staal in zijn gezicht snijden. Hij kreunde luid. Pas toen het volgende onderdeel gepasseerd was, liet Yeng Hoi los.

'Werk verder.'

Ish voelde tranen in zijn ogen opwellen. Zijn huid brandde, schroeide zijn vingers als hij wilde voelen. Maar hij gaf geen kik. Hij mocht nu niet opvallen. Tussen zijn tranen door staarde hij naar de productielijn. Hij mocht geen fouten meer maken.

Op het einde van de dag was hij doodmoe. De combinatie van pijn en con-

centratie had zoveel energie gevergd dat hij lusteloos op zijn bed neerplofte en zijn ogen sloot. Hij had er geen idee van hoe lang hij had geslapen toen hij werd gewekt door Tristan.

'Ish?'

'Mm?'

'Ik heb... Wat is dat met je gezicht?'

'Yeng Hoi.'

Tristan knikte begrijpend.

'Zal ik water halen?'

'Ik weet niet of dat nog zin heeft, de wond is al dicht. Denk ik.'

Tristan bestudeerde zijn wang wat beter.

'Dat geneest wel. Je gaat er niets meer van zien.'

Ish wist dat hij loog, maar was toch dankbaar om de leugen. Op het production level liep er niemand met een ongeschonden gezicht rond. De vele schermutselingen en de harde aanpak van de instructeurs lieten hun sporen na. Hij sloot zijn ogen weer, de vermoeidheid was nog niet weg.

'We vertrekken zondag.'

Tristans woorden drongen niet meteen tot hem door.

'Dale heeft iets in elkaar geknutseld dat onze band misleidt,' ging Tristan verder. 'Op die manier kunnen we deuren openen waar we normaal niet door mogen.'

'En als ze ons zien?'

'Daarom gaan we zondag. Dan is iedereen naar de fight.'

Ish draaide zich op zijn zij en trok zijn deken over zijn lichaam.

'Maak me dan maar wakker als het zondag is.'

Ish had die nacht onophoudelijk gedroomd over de tocht die hun te wachten stond. Bijna elke keer liep het slecht af. De volgende ochtend was hij badend in het zweet wakker geworden, met het gevoel dat iedereen wist wat hij van plan was. Tijdens de pauzes zag hij in de verte soms Dale staan. Ish probeerde oogcontact te zoeken, maar Dale negeerde hem wijselijk. Terecht, wist Ish, en toch had hij behoefte aan bevestiging. Aan iemand die zei dat hij alles onder controle had. Van Tristan werd hij niet veel wijzer. Die wist enkel dat ze zondag zouden vertrekken.

Verdell en Tanton waren teleurgesteld dat Ish niet mee naar de fight ging.

'Wie komt er vandaag dan?' probeerde Ish geïnteresseerd te klinken.

Verdell haalde zijn schouders op.

'Het zijn veel nieuwkomers. Daar ga ik mijn geld niet aan verspelen. Op de vrouwen ga ik zeker geen geld inzetten. Daar weet je nooit wie er wint. En op de fights uit de andere steden gok ik enkel als er één van ons mee vecht.'

Naast de gevechten tussen strijders van dezelfde stad waren er ook interregionale fights. Elke week werd er in een andere stad gevochten en dat gevecht werd live uitgezonden op de schermen. Je kreeg er geweldige strijders te zien, maar het woog niet op tegen een livegevecht. Ish probeerde zich voor te stellen dat Eve in zo'n kooi zou staan, met zo'n pak aan en een gemene grijns op haar gezicht. Ze trok haar tegenstandster bij de haren en gooide haar tegen de tralies. Daarna sprong ze er bovenop en liet haar vuisten voor haar spreken. Hij schudde het beeld snel van zich af. Eve zou zoiets nooit doen. De laatste herinnering die hij aan haar had was anders, verzacht door de jaren dat ze gescheiden waren.

Na de aanslag van het verzet waren Gus en Ness onmiddellijk naar de stad vertrokken. Vanaf dat moment ging de tijd razendsnel voorbij. Te snel. Het moment dat het Transfer zou komen om Eve mee te nemen kwam dichterbij. En om de quota op te halen. Voor Ish waren beide een even groot probleem.

Ze hadden niets. Of weinig. In de afwezigheid van Gus en Ness hadden ze hun best gedaan om nog iets voor elkaar te krijgen. Om de grond vruchtbaar te maken en te telen wat ze konden. Maar de tijd was kort. Naast het runnen van de farm moesten ze ook voor de kinderen zorgen. Pas 's avonds, als het harde werk gedaan was, hadden ze zelf even tijd om tot rust te komen. Dan vonden ze elkaar in de keuken en praatten de frustraties van zich af.

'Ze komen niet terug, Ish.'

Hij keek op, verbaasd om de verbitterde uitspraak van Eve.

'Ze zouden ons nooit in de steek laten.'

'Waar zijn ze nu dan?'

'Ness was ziek, ze moesten wel.'

'Niet met zijn tweeën.'

Eve haalde een gevoelig punt aan. Hij had er ook al over nagedacht. Hadden ze Ness niet kunnen laten ophalen? Misschien hadden de voormannen haar mee naar de stad kunnen nemen.

'Gus vertrouwt haar niet aan iemand anders toe.'

'Maar zijn kinderen vertrouwt hij wel aan ons toe.'

De woorden van Eve bleven hangen in zijn hoofd. Ze had gelijk, Gus hield van zijn kinderen, maar niet op dezelfde manier als van zijn vrouw. Zijn kinderen waren voorbijgangers, die Gus en Ness met de grootst mogelijke genegenheid opvoedden, maar zonder zich eraan te hechten. Ze kwamen bij het gezin en verdwenen veertien jaar later weer. Ze hadden veertien jaar om een band te smeden, liefst niet te strak, anders nam de pijn van het afscheid de overhand.

Gus en Ness hadden zich bekwaamd in afscheid nemen. Elke twee jaar moesten ze een kind opgeven. Daar kwam de harde blik in Gus' ogen vandaan. Maar ze hadden nooit hoeven te oefenen op afscheid nemen van elkaar. En ook nu had Gus geen afscheid genomen.

'Ish?'

Eve was opgestaan. Ze staarde uit het raam van de keuken. Haar bezorgde blik maakte haar ouder, een mengeling van een kwetsbaar meisje en een oude ziel die al te veel heeft meegemaakt. Iedereen wilde op eigen benen staan, maar niemand wist of dat zou lukken.

'Ik wil niet weg.'

Ish antwoordde niet. Omdat hij geen antwoord had. Het was geen kwestie van willen, dat wist Eve ook. En voor haar was het beter daar. Niet meer de hele dag op het veld staan en non-stop werken. Hoe hecht zij ook waren met hun gezin. Eve zocht zijn blik, op zoek naar bevestiging, naar een antwoord dat ertoe zou leiden dat ze zou mogen blijven. Maar dat kwam er niet.

'Ik wil niet weg, Ish.'

Eve herhaalde de woorden haast elke dag. Maar met steeds minder kracht, alsof ze leeggezogen werd. Ish probeerde haar te steunen, elke keer weer moed te geven, maar ook dat werd moeilijker. Zeker toen de dag aanbrak dat het Transfer kwam.

'Ik ga je missen.'

Eve had al even bij de deur staan dralen en zette nu haar koffer op de grond. Ze had haar haren voor de eerste keer in weken niet in een staart gebonden, maar liet ze languit over haar schouders vallen. Alsof ze een goede indruk wilde maken op de voormannen.

'Ik jou ook,' zei ze met een glimlach.

Ze liep naar de sofa en plofte naast hem neer. Ze legde haar arm rond zijn schouder, zoals ze vroeger vaak had gedaan.

Ish luisterde naar de geluiden buiten het huis. De kinderen waren zo blij dat ze eindelijk weer eens zorgeloos konden spelen. Zonder Eve zou hij alleen voor de zorg om de kinderen opdraaien.

En er was nog iets, besefte hij plots. Het Transfer kwam niet alleen halen, maar ook brengen. Straks zou er een kind van twee aan hun deur staan, en Ness was er niet om zich erover te ontfermen. De eindverantwoordelijkheid kwam helemaal bij hem te liggen.

'Binnen twee jaar kom ik je zoeken,' zei Ish.

Eve moest lachen.

'De stad is groot,' zei ze.

'Dan zoek ik harder.'

Eve nam zijn hoofd in haar handen en drukte een kus op zijn voorhoofd. Daarna stond ze op uit de sofa.

'Tot over twee jaar.'

'Moet ik geld voor je inzetten?' vroeg Tanton.

Ish schrok wakker en schudde het hoofd. Ook al ging hij ervan uit dat hij straks weg was uit de stad en geen geld meer nodig zou hebben, toch had hij al zijn geld op zijn lichaam verstopt.

'Nee, ik gok ook niet op nieuwkomers.'

De gangen van de slaapvertrekken stroomden snel leeg. De arbeiders verspeelden hun tijd niet met rondlummelen op zondag. Hun dag ontspanning moest zo snel mogelijk ingevuld worden met bier drinken en aanmoedigen. Dale kwam achteloos hun kamer binnengestapt.

'Zijn jullie klaar?'

Ish sprong meteen van zijn bed, Tristan stopte met ijsberen door de kamer. Dale haalde een klein apparaat uit zijn broekzak. Ish herkende de vorm van de communicator en enkele pinnen en klemmen, maar voor de rest was het iets totaal anders geworden.

'Hoe werkt het?'

'Geen tijd om uit te leggen. Dat zien jullie zo wel.'

Dale stak het apparaat snel weer weg. Ish keek naar Tristan. Was het wel slim om mee te gaan als ze niet wisten wat er zou gebeuren? Tristan twijfelde, maar legde zijn hand op Dales arm.

'Leg het toch maar uit. Dan weten we wat te doen.'

Dale keek zichtbaar geïrriteerd de kamer rond, alsof er nog iemand onder het bed verstopt kon zitten. Hij gedroeg zich nerveus.

'Het is niet moeilijk. Om door deuren te komen moet je je band voor een

scanner houden. Als wij dat doen, gebeurt er niets, maar als de commandors dat doen, gaan ze open.'

Dat was geen nieuws voor Ish. Hij was nog niet zo lang in de stad, maar hij had het gevoel dat zijn Shinu-band al ontelbare keren was gescand. En elke keer verscheen er, samen met de snijdende pijn, steeds dezelfde code op het display: P8265K97.1. De vervloekte combinatie die hem ontmenselijkte, een nummer dat hem nietig maakte in de reusachtige stad.

Dale liet opnieuw zijn uitvinding zien.

'Hiermee zend ik een ander signaal uit dan mijn band en zo denkt de scanner dat ik een commandor ben. Tegelijkertijd verstoort het ook het signaal van mijn band, zodat ik zelf niet gescand word op een plaats waar ik niet hoor te zijn.'

'En dat werkt alleen bij jouw band?' vroeg Ish.

'Ik had geen tijd om voor ons alle drie zoiets te maken. Dat was opgevallen. Jullie moeten er dus echt voor zorgen dat jullie uit de buurt van die scanners blijven.'

'Dus je kunt ons op elk moment achterlaten?'

Ish besefte plots hoezeer hij zijn lot in de handen van iemand anders had gelegd. Dat was niet wat hij zich had voorgenomen toen hij in de stad was aangekomen. Hoe realistisch was die gedachte geweest? Ish had bijna zijn kans om te ontsnappen zomaar weggegeven.

'In principe wel. Maar zo ben ik niet.'

Dale speelde even met het apparaat en liet het toen weer verdwijnen. Hij hoefde niets meer te zeggen. Hij was er inderdaad de man niet naar om in zijn eentje te ontsnappen. Niet zozeer omdat hij loyaal was aan Tristan en Ish, wel omdat hij het lef niet had om alleen weg te gaan. Hij had iemand nodig die hem over de drempel hielp.

In de verte hoorden ze het geschreeuw van de arbeiders. Het was het perfecte moment om te vertrekken. Niemand zou op hen letten. Tristan leidde hen door de gangen.

'Er zijn verschillende deuren,' legde hij uit. 'Er zijn er die leiden naar vertrekken op deze laag, waar de instructeurs en de commandors mogen komen. Maar er zijn ook deuren die naar de liften leiden, de schachten, om naar andere lagen te gaan. Die zijn alleen voor de commandors en voor hogere officieren van de andere levels. Daar moeten we naartoe.'

Ish herkende de uitleg. Die kwam overeen met wat Gus had verteld.

'En dan?' vroeg hij. 'Stel dat we in een lift komen, wat dan?'

Tristan liep verder zonder te antwoorden. Ish hield hem tegen.

'Tristan, wat doen we dan? Heb je een plan?'

Zijn kamergenoot zuchtte.

'Als ik wist wat er zich achter de deuren bevond, dan was ik hier al veel eerder vertrokken.'

De rest van de tocht verliep in stilte. Ish verwonderde zich erover hoe groot hun level was. Maandenlang had hij enkel zijn slaapvertrek en zijn vaste weg naar de productiehal gezien. Ongewild had hij zijn eigen leefwereld geprojecteerd op het grotere geheel. Door de hele laag te doorkruisen besefte hij opeens wat een organisch monster de stad was. En dan zag hij alleen nog maar hun level.

'Verstoppen,' siste Tristan plots.

Hij duwde Dale en Ish in de dichtstbijzijnde kamer. Ish ging op het onderste bed zitten, Dale en Tristan leunden tegen de bovenkant van de stapelbedden. De kamer was een exacte kopie van hun eigen kamer. Niet veel later verscheen er een hoofd in de deuropening.

'Alles in orde hier?'

Ish herkende de man aan zijn uniform. Een commandor.

'Alles in orde. We genieten van onze vrije dag,' antwoordde Tristan onderdanig.

De commandor speurde de kamer rond. Ish leunde wat ongelukkig tegen de muur naast het bed, de zenuwen gierden door zijn lijf.

'Gaan jullie niet naar de fight kijken?'

'Jawel, we vertrekken zo meteen.'

De commandor knikte en keek hen een voor een aan.

'Dat treft, ik ga er ook naartoe. Er komt een aantal topvrouwen vechten. Ik loop met jullie mee.'

Ish probeerde Tristans blik te vangen zonder zijn paniek te laten blijken. Helemaal terug wandelen betekende heel wat tijdverlies. Ook Tristan besefte het gevaar.

'Dat hoeft niet, hoor. We zijn nog aan het overleggen op wie we ons geld gaan inzetten.'

'O, maar dan heb ik een goede tip. Ik heb de fighters al een aantal keer bezig gezien.'

Ish vroeg zich af of de commandor hen op de proef wilde stellen of gewoon zin had in wat sociaal contact. Op zondag waren de meeste hogergeplaatsten iets vriendelijker dan door de week, maar echt betrouwbaar waren ze nooit.

'Liever niet,' zei Tristan zo vriendelijk mogelijk. 'We houden van spanning. We houden onderling de score bij van wie het meest juist gokt. Dus een tip zou onze score beïnvloeden.'

'Ach zo.'

De commandor was het niet gewoon dat hij werd afgewimpeld. De meeste arbeiders van het production level deden er alles aan om hun oversten naar de mond te praten. Ish kon zich niet aan de indruk onttrekken dat de commandor zich afgewezen voelde.

'Succes bij het gokken dan.'

Hij verliet de kamer, zijn voetstappen weergalmden door de lege gang. Ish durfde weer adem te halen. Tristan trok hem van het bed.

'We moeten voortmaken.'

De gang was leeg toen ze erdoor liepen. In enkele kamers lagen nog mannen op hun bed te rusten. Zo had Ish ook de meeste zondagen sinds zijn aankomst doorgebracht. Niemand keek op van de drie mannen die ogenschijnlijk kalm, maar gehaast doorwandelden.

Bij de eerste gesloten deur begon Ish' hart te bonzen. De scanner naast de deur gaf een rood licht weer. Tristan liet Dale voorgaan. Die haalde het apparaat tevoorschijn en zocht de juiste frequentie. Hij keek de andere twee even aan, likte aan zijn lip en knikte. Hij hield het apparaat voor de scanner. Het rode licht begon te flikkeren. Was dat een goed of een slecht teken? Na enkele seconden veranderde de kleur naar rood, niet groen.

'Probeer nog eens,' drong Tristan aan.

Dale herhaalde zijn handelingen en weer begon het rode licht eerst te flikkeren om dan weer constant rood te worden. Opnieuw bleef de deur dicht. Ish verloor zijn langzamerhand zijn geduld.

'Doe het nog een keer,' zei Ish. 'Hij herkent iets, want het licht verandert. Misschien was er een storing.'

'Als we het te vaak proberen, gaat er misschien een alarm af,' zei Dale.

Dale controleerde eerst zijn apparaat, haalde een kleine schroevendraaier tevoorschijn en prutste aan enkele draden. Het licht onderging dezelfde cyclus.

'Verdomme!' vloekte Tristan.

Ish wist dat ze niet in paniek mochten raken. Hij pakte snel de schroevendraaier uit de handen van Dale. Hij prutste de scanner aan de deur open en haalde alle elektronica eruit. Dit was zijn moment. Hij herkende enkele componenten van de monitor van de silo's op de farm en wist al snel waar hij de scan-

ner kon laten kortsluiten. Er was dus ook technologie die hij wel de baas kon. De training van Gus loonde. Verbaasd keken Tristan en Dale toe terwijl het slot openging. Ish sloot de scanner weer en liep door de deur. De gang waarin ze terechtkwamen verschilde niet zo veel van degene die ze net hadden doorkruist. De kamers waren wel helemaal anders. Er stond maar één bed in elke kamer en de rest van de ruimte was gevuld met een bureau en een groot scherm. Er was veel meer luxe dan bij de arbeiders.

'De kamers van de instructeurs,' mompelde Tristan. 'Opletten dat ze ons hier niet zien. We moeten zo snel mogelijk op zoek naar een lift.'

Voorzichtig, met hun blik naar de grond gericht en hun kraag opgetrokken om het brandmerk in hun nek te verbergen wandelden ze verder. Snel genoeg om geen tijd te verliezen, traag genoeg om niet op te vallen. Het was Dale die de lift opmerkte.

'Daar!'

Naast de lift waren er allerlei knoppen en een scanner, maar een andere dan degene die ze net hadden verschalkt. Deze kon Ish niet zomaar openen, dus gaf hij de communicator door aan Dale. Dale controleerde voor de zekerheid of alles nog in orde was en hield de band voor de scanner. De scanner reageerde niet. Het licht veranderde niet, er klonk geen biep.

'Opnieuw,' fluisterde Tristan.

Dale zwaaide met zijn geïmproviseerde toestel voor de scanner, maar die gaf geen kik.

'Blijven proberen, daarnet was er toch een signaal?'

In de verte hoorden ze voetstappen. Er was beweging op de afdeling. Deze keer zouden ze zich er niet van kunnen afmaken met een smoes over de fight. Ze hadden geen enkel excuus om hier te zijn. Dale hield zijn band dichter bij de scanner, drukte op de knoppen naast de deur, draaide alles nog eens extra vast, maar niets hielp.

De voetstappen kwamen hun richting uit. Ish twijfelde. Moesten ze blijven proberen, of konden ze zich beter verstoppen? Maar waar dan?

'We moeten iets doen, deze scanner ga ik niet open krijgen,' zei hij zacht.

Er waren enkele deuren in de gang, maar niets wees erop dat ze open waren. Zijn handen werden klam. Hij wilde niet afwachten tot ze betrapt werden. Hij nam de hand van Dale en duwde zijn band tegen de scanner. Meteen reageerde de scanner en schoten de haakjes uit de band. Dale trok onmiddellijk zijn arm weg.

'Wat doe je?'

'Misschien werkt deze scanner anders. Laat me even proberen.'

'Nee, blijf van mijn armband af. Je weet niet hoe pijnlijk dit nu al is.'

Ze hoorden stemmen in de gang naast die van hen. Aan het geluid te horen hadden ze niet meer dan een halve minuut voor de mannen de hoek om zouden komen. Ish nam opnieuw de hand van Dale, die tegenstribbelde. Tristan legde zijn handen op Dales schouders en hield hem tegen.

'Laat hem zijn gang gaan, Dale. We moeten iets proberen.'

Ish draaide Dales arm om en probeerde het signaal tussen de Shinu-band en de scanner via hun toestel op te vangen en te verstoren. Dale moest een schreeuw onderdrukken toen de weerhaken zich weer vastzetten in zijn pols. De knoppen naast de deur lichtten op en het blauwe licht van de scanner begon rond te draaien. Er was iets in gang gezet. Net op dat moment kwamen twee instructeurs de gang ingelopen, en Ish herkende in een oogopslag Yeng Hoi, net voor de deuren van de lift openschoven. Een gevoel van opluchting stroomde door Ish' lichaam.

Maar lang duurde dat gevoel niet. Zodra de deuren helemaal open waren werden ze begroet door een bekende stem die uit de lift kwam.

'Weten jullie zeker dat jullie geen tip willen voor de fight? Of misschien willen jullie wel een tip over waar je wel en niet mag komen?'

5

Ish was de tel kwijt. De paar kubieke meter waarin hij al een paar weken verbleef moest het stellen met enkel een fijne streep licht, die de klok rond straalde en waardoor hij dag en nacht niet meer kon onderscheiden. De maaltijden kwamen zo onregelmatig – of zo voelde het toch aan – dat hij geen enkel houvast meer had. Hij had al dagen niet meer gegeten. Zou hij zo de rest van zijn leven doorbrengen? Opgesloten in een isoleercel ter grootte van de cabine van een dorsmachine.

Beelden van Jo en Eve spookten door zijn hoofd. Hij had het gevoel dat hij hen moest redden, dat er iets verschrikkelijks met hen zou gebeuren, dat ze hem nodig hadden. Maar elke keer als hij weer volledig bij bewustzijn was, besefte hij dat *híj* degene was die hulp nodig had.

Hun ontsnapping was een flop geweest. Het enige lichtpunt was dat hij nu wist dat het mogelijk was om Shinu tijdelijk om de tuin te leiden. Maar hoe langer Ish in de cel verbleef, hoe meer zijn gedachten vervaagden. Lichtpunten in zijn hoofd flakkerden steeds vager om dan langzaam uit te doven. De taferelen die zich in het begin nog constant achter zijn gesloten ogen afspeelden, sputterden en stonden uiteindelijk stil. Tot hij aan niets meer dacht.

Ish wist dan ook niet of hij blij moest zijn toen de deuren van zijn cel opengingen. Hij schermde zijn ogen af tegen het felle licht dat opeens in zijn cel viel en wilde roepen dat ze hem met rust moesten laten en de deuren weer sluiten. Maar er kwamen enkel schorre klanken uit zijn keel. Hij werd ruw vastgepakt en de cel uit gesleurd. Door wie kon hij niet zien.

Zijn benen hingen slap achter zijn lichaam, hij liet zich gewillig meesleuren. Ze deden maar. Ish zag enkel de structuur van de vloer onder hem, hij deed geen enkele moeite om op te kijken. Het Beheer besliste wat de volgende stap was, waar zou hij zich dan druk over maken?

Pas toen hij op een bed werd gegooid, keek hij voor het eerst naar zijn begeleiders. Ze leken op instructeurs, maar ze waren anders. Minder beschaafd, ruwer, doodser ook, hun holle ogen keken dwars door hem heen.

Hij kreeg geen instructies, geen reden voor zijn plotse vrijlating, geen info over zijn toekomst, en hij had er geen idee van waar hij was. En hij vond het best zo. Zijn ogen brandden door het licht waarmee hij opeens geconfronteerd

werd. Hij sloot ze en waande zich weer in zijn veilige cel, waar er geen druk was om over de dingen na te denken. Hij nam zich voor om dat ook nu niet te doen.

Zonder enig tijdsbesef opende Ish pas uren later zijn ogen toen hij onophoudelijk in zijn schouder werd gepord. De stemmen boven zijn hoofd klonken veraf en toch dichtbij.

'Leeft hij nog?'

'Ik denk het wel.'

'Jammer, het was hier net rustig.'

Ish draaide zich om. Een man en een vrouw die aan zijn bed stonden, deinsden achteruit.

'Laat me met rust,' bromde Ish.

Hij had bijna onmiddellijk spijt van zijn woorden. De man en de vrouw gingen op hun eigen bed zitten, geen stapelbedden maar gewone bedden die zij aan zij stonden, per tien naast elkaar. Veel ruimte voor privacy was er niet, al leek geen van de andere bedden in gebruik.

Ish rekte zich uit en kwam langzaam overeind. Zijn spieren waren stram, omdat hij de hele tijd voorovergebogen had gezeten in zijn isoleercel. Hij keek even nieuwsgierig naar zijn nieuwe kamergenoten als zij naar hem. Ze hadden andere kleren aan dan hij, kleurrijker, een losse broek en een druk en bont T-shirt. En vooral verschillend van elkaar, iets wat Ish niet gewend was in het saaie, geüniformeerde production level.

'Ik ben Ish.'

De man knikte kort.

'Vito.'

De vrouw zei niets. Ze kwam overeind en stapte op hem af. Haar gezicht was ontsierd door diepe rimpels. Ze had een rood gezicht en bolle wangen. Ondanks haar grijze haren schatte Ish haar niet zo oud.

'Waar ben ik?'

De vrouw antwoordde niet, maar bleef hem aanstaren. Na een tijdje stelde ze een vraag.

'Waar kom je vandaan?'

'Production level. Nu ja, mijn laatste verblijf was een cel van twee op twee.'

'Waarom zat je daar?'

Meteen was Ish op zijn hoede. Waarom wilde ze dat weten? Hoorde ze bij het Beheer? Hij wist niet eens waarom ze hem hadden vrijgelaten. Misschien was dit een geslepen truc om hem te laten bekennen.

'Ik...'

Maar wat viel er te bekennen? Dat hij had proberen te ontsnappen wisten ze al. Ook hoe ze het hadden klaargespeeld: via de technologie die hij van de productielijn had gestolen.

'We waren ontsnapt.'

Ish merkte een kleine verandering in de uitdrukking van de vrouw. Ze probeerde in te schatten of ze hem kon geloven. Haar ernstige gezicht stond in contrast met Vito, die er wel de humor van inzag.

'Dat is dan in elk geval niet gelukt. Tenzij je naar hier wilde ontsnappen!'

Hij barstte in lachen uit. Ish lachte niet mee, hij had geen zin om met zijn mislukking geconfronteerd te worden.

'Ik heb het in elk geval geprobeerd.'

Ook Vito stond nu naast hem. Hij had een dikke zwarte baard die het grootste deel van zijn gezicht bedekte. Zijn schouders waren twee keer zo breed als die van Ish. Niet iemand om ruzie mee te zoeken.

'Dat is waar, jongen. Dwaas, maar moedig, zo zouden er meer moeten zijn. Welkom op ground level, waar de meesten alleen maar dwaas zijn.'

Hij stak zijn hand uit en Ish schudde die. Vito's ogen hadden iets hartelijk, iets waardoor Ish zich op zijn gemak voelde.

'Laat maar weten als we je met iets kunnen helpen. Die wantrouwige vrouw hier is Mya. We zijn de enige twee op de kamer. De enige drie nu, natuurlijk.'

Ish telde nog een keer de bedden. Twintig stuks en maar drie bewoners? Dat was helemaal niet volgens de principes van het Beheer.

'Waar is al de rest dan?'

Vito schudde het hoofd.

'De meesten houden het hier niet zo lang vol.'

De volgende dagen verkende Ish samen met Vito en Mya de rest van de laag. Hij was in de onderlaag van de stad beland. Waar het op production level hard maar gestructureerd werken was, was het ground level het tegenoverstelde. Dit was de zwarte onderbuik van de stad, waar niemand zich iets van aantrok. En toch was het de basis van de metropool. Hier waren de energiecentrales en de afvalverwerking, de ovens van glas en staal, de ruwe verwerking van kolen en mineralen, en hier verzamelde het uitschot van de bevolking zich. De laagste Shinu's kwamen hier terecht, samen met de verstotenen, gehandicapten en veroordeelden.

Het grootste verschil met het production level was dat de controle van het

Beheer niet tot in alle details doordrong. Het ground level had zo haar beperkte vrijheid, met eigen regels en een eigen ziel. Vito en Mya hadden een job toegewezen gekregen bij hun aankomst in de stad. Vito werkte bij de dienst die het afval van de andere lagen verwerkte en Mya laste een hele dag stalen profielen aan elkaar. Maar voor Ish was er niets geregeld, hij had geen baan toegewezen gekregen. Het Beheer had hem uitgespuwd en aan zijn lot overgelaten.

Al voelde het niet zo voor Ish. Voor het eerst sinds lang overviel hem een gevoel van vrijheid. Hij kon doen en laten waar hij zin in had, gaan en staan waar hij wilde. Vito en Mya toonden hem de verschillende kwadranten waaruit de laag bestond, ze namen hem mee naar het centrum van het ground level. Alle grote fabrieken stonden aan de buitenkant van de stad. Dicht bij de stadsmuren, zodat grondstoffen gemakkelijk in- en uitgevoerd konden worden, terwijl afvalwater en gassen naar de smerige moerassen net buiten de stad werden afgevoerd. Ish hing er vaak rond. Ondanks de smerige omgeving kon hij er de frisse wind voelen blazen in zijn gezicht. Bij de stadsmuren kreeg hij opnieuw het gevoel dat er in de grote gevangenis die de stad was toch gaten zaten. Gaten waarlangs hij naar binnen of naar buiten zou kunnen.

Dichter naar het centrum toe werden de grote straten steeds smaller. Waar het production level bestond uit slaapkwartieren en gigantische productiehallen, was alles hier veel kleiner. Er waren uitpuilende magazijnen en bruisende fabriekshallen. Slaapvertrekken waren in kleine, stinkende getto's kriskras verspreid tussen alle magazijnen en sweatshops. Het ground level was een levend organisme dat het grove werk voor de stad moest verrichten, ongeacht de manier waarop. De machtsstrijd om de controle over de grote fabrieken was constant. Tientallen clans stonden dagelijks met getrokken messen tegenover elkaar om hun deel van de opbrengsten op te eisen of af te dwingen. De strijd was zo groot dat de duizenden bendes vrij hun eigen handel konden drijven in drugs, vrouwen, sport, eten en drank en geregeld wisselden van kant, afhankelijk van welke clan hun het meest winstgevende voorstel deed.

Na een tijdje ontdekte Ish ook het nadeel van naast het Beheer te leven. Hij verdiende geen geld. De stad was zo georganiseerd dat iedereen in haar dienst stond, maar tegelijk onderhield het Beheer ook zijn inwoners. Ish werkte niet, dus kreeg hij geen loon en geen eten. Gelukkig had hij het geld nog dat hij had opgespaard op het production level en in zijn kleren had genaaid. Toen ze hem in de cel hadden gezet, had niemand de moeite gedaan om hem te fouilleren. Waarom zouden ze?

Voorlopig zou hij zich daar wel mee redden. De waarde van geld lag duidelijk anders in deze laag. Mensen kregen veel minder loon voor veel zwaardere arbeid. De weekindeling was wel dezelfde als op het production level: zes dagen werken, een dag ontspanning. Na enkele weken liet Ish zich door Vito en Mya meeslepen naar de dichtstbijzijnde vechtersarena. Ze was niet zo indrukwekkend als de hal die Ish gezien had. Het was eerder een groezelige ruimte, met in het midden een kleine, open kooi in een put en daaromheen vervallen drankgelegenheden waar iedereen samendromde voor het drinkgelag. Vito troonde hem mee naar een van de kroegen, waar mannen en vrouwen met grote glazen bier in de handen elkaar probeerden te overstemmen om zich verstaanbaar te maken.

'Bier?' vroeg Vito.

Mya knikte, maar Ish schudde het hoofd.

'Hebben ze niets anders?'

'Hier? Nee, niemand wil iets anders.'

Ish twijfelde. Hij had Gus beloofd om zich op geen enkel moment te laten gaan. Altijd controle houden. Maar zou een glas bier zoveel kwaad kunnen? Tenslotte had hij op de farm ook al alcohol gedronken.

'Vooruit dan. Maar ik betaal.'

Ish stopte een biljet in Vito's handen. Die baande zich een weg door de massa en kwam niet veel later terug met drie grote glazen bier.

'Ik heb maar meteen een grote besteld. Dan hoef ik er niet nog eens door.'

Ish pakte het glas met beide handen vast en bracht het naar zijn mond. Het bier gulpte eruit en stroomde over zijn mond, kin en kleren.

'Als je het niet lust, drink ik het wel op,' grinnikte Vito.

Ish schonk hem een flauwe grijns en nam opnieuw een slok. Hij schrok ervan hoe lekker hij het vond. Ook toen hij met Gus graanjenever dronk had het hem gesmaakt, maar nu werd hij meteen gulzig naar meer. Hij nam zijn glas en slokte de drank naar binnen.

'En jij dronk geen bier?'

Ish haalde zijn schouders op en gooide een nieuw bankbiljet op tafel.

'Je kunt je niet altijd aan je principes houden.'

Toen Vito terugkwam met drie nieuwe glazen, moest Ish even aan Gus denken. Vito als een vader die zijn kinderen laat proeven van het volwassen leven. Hij moest lachen.

'Waarom lach je?'

'Jij. Het beeld. Je doet me denken aan mijn vader.'

'Wat een compliment.'

'Dat is het ook. Mijn vader was geweldig.'

Ish kreeg een treurige blik in zijn ogen. Misschien kwam het door de drank, maar een gevoel van heimwee overviel hem. Op de farm was het leven rustig en duidelijk, daar was geen joelende menigte zoals hier.

'Wil je terug naar huis?' vroeg Mya.

Ish knikte.

'Ik niet,' zei Mya.

Ish keek op. In de deprimerende omgeving van het ground level was dat iets wat hij niet vaak hoorde.

'Vind je het hier dan beter?'

'Dat heb ik niet gezegd. Niet slechter in elk geval. Mijn tijd op de farm vergeet ik liever.'

Ish wilde doorvragen, maar hield zich in. Mya was niet de grootste prater, dat was ook moeilijk met Vito in de buurt. Ze zou alleen iets vertellen als ze daar zelf zin in had. Na enkele slokken bier ging ze verder.

'Mijn moeder was een kreng. Ze zou een goede instructeur geweest zijn. Ze hield niet van haar kinderen. Ze was blij als er eentje naar de stad vertrok, maar tegelijk boos omdat er weer een huilende baby bij kwam. De andere kinderen moesten de nieuweling opvangen, anders had het kind geen kans om te overleven.'

Ze speelde met haar glas en keek Vito en Ish niet aan. De diepe frons op haar voorhoofd gaf aan dat ze in gedachten weer op haar farm was. Een pijnlijke herinnering.

'Vader gaf wel om ons, maar hij had geen ballen aan zijn lijf. Hij durfde niet tegen zijn vrouw in te gaan. Hij beulde ons af om de quota te halen en na een harde dag op het veld moesten we nog eten koken en schoonmaken. Zodra ik kon tellen heb ik afgeteld naar de dag waarop ik naar de stad mocht vertrekken. Dus wil ik terug naar huis? Nee, dank je. Zou ik weg willen uit deze ellende? Dat wel.'

Mya zweeg. Ish zag aan Vito's gezicht dat zelfs hij dat verhaal nog nooit had gehoord. Hij twijfelde even, maar legde uiteindelijk zijn hand op haar schouder. Even voelde hij een huivering door haar lichaam trekken, maar toen ontspande Mya zich.

'Onthoud dat laatste,' zei Ish. 'Op een dag zijn we weg uit deze ellende. Daar moeten we ons aan optrekken.'

Het ground level beviel Ish. De mensen waren hartelijker dan op het production level, of zo voelde het toch aan. Ish mengde zich meer in het beperkte sociale leven dat er was. Er was slechts één ding waar hij een hekel aan had: de vertrekkers.

'Wanneer ga je?'

'Overmorgen.'

Ish stond in de kamer bij Jared, een van de jongens die hij via Vito had leren kennen. Jared was altijd vrolijk, en zijn aanstekelijke enthousiasme zorgde voor uitbundigheid bij iedereen die met hem samenwerkte. Maar nu keek hij minder opgewekt.

'Zo snel? Sinds wanneer weet je het?'

'Een week ongeveer.'

Bijna elke maand werd er een lijst bekendgemaakt van mensen die mochten vertrekken. Dan was het aanschuiven bij de vertrekpalen zodat iedereen zijn band kon laten scannen, hopend op de verlossende boodschap op het display. Hun dienst ten opzichte van de stad was vervuld en als beloning mochten ze de laag verlaten. Na hun vertrek zouden ze de keuze krijgen tussen een job in een van de andere steden of terugkeren naar huis. Dat was vreemd, want op die manier kregen mensen van het ground level meer mogelijkheden dan mensen uit andere lagen. Al was er buiten Ish niemand die daarbij stilstond. De uittocht was altijd een hoogtepunt, fights werden onderbroken en de exodus werd op alle schermen getoond. Dit was de feestelijke uittocht, waar iedereen blij voor elkaar was, zij het met een gezonde jaloezie.

Op het eerste gezicht was het vertrek een blijde gebeurtenis, iets waar iedereen in deze onderwereld naar uitkeek. Maar de angst voor het onbekende was even groot. Er was nog nooit iemand teruggekeerd om te vertellen hoe fantastisch zijn leven was na zijn vertrek. Er was ook niemand die zich kon herinneren dat er een broer of zus was teruggekeerd naar de farm, nadat hij of zij zijn of haar dienst had vervuld.

Waar gingen de vertrekkers dan naartoe?

'Ben je niet blij?'

'Ik weet het niet.'

Jared was slim, had duidelijk een mening over hoe het er op het ground level aan toe ging. Hij had een leven opgebouwd op zijn voorwaarden. Ze spraken vaak uren over hoe het Beheer in elkaar zat. Of hoe Jared dacht dat het in elkaar zat, en hoe hij het naar zijn hand probeerde te zetten. Hij had zelfs een paar jaar een relatie gehad, maar sinds zijn geliefde was vertrokken, hoopte hij elke maand

weer dat hij hem achterna mocht gaan. Maar nu het zover was, twijfelde hij. Ish had een vermoeden waarom. Als het verhaal van Gus klopte, zaten op dit level alle mensen met de laagste Shinu. En toch had hij nog nooit iemand zien sterven. De conclusie lag voor de hand. Hij vreesde het ergste voor de vertrekkers, hun Shinu-uur had geslagen.

Het was zo oneerlijk. Jared had zich jarenlang doodgewerkt voor het Beheer en hij kreeg er niets voor terug. Geen woord van dank, geen tijd om te genieten, alleen een ticket voor het vertrek.

'Moet je nog werken?' vroeg Ish.

'Ja, tot de laatste dag.'

De vertrekprocedure was de enige vorm van gestructureerde controle die het Beheer op deze laag uitoefende. Alles werd gedoogd – clan-oorlogen, afpersing, prostitutie, drugshandel. Zolang er maar resultaten werden geboekt, zolang het afval werd verwerkt en verbrand, zolang het staal werd gegoten en chemicaliën werden gemaakt. Alles kon, alleen niet voor eeuwig. Ook hier had Shinu zich laten gelden. Als het tijd was om te gaan, was er geen weg terug.

'Ga gewoon niet,' zei Ish. 'We gaan iets drinken.'

Jared schudde het hoofd.

'Dat waag ik niet. Dan komen ze me halen.'

'Wat is het ergste dat er kan gebeuren?'

Jared schuifelde met zijn voeten. De schrik zat er goed in.

'Dat ze me niet laten vertrekken.'

'Dat is toch net goed? Dan blijf je lekker hier en dan gaan we bier drinken en zeuren over alle regels alsof ons leven ervan afhangt!'

'Ik weet het niet. Ik wil hem zoeken, Ish. Maar het is zo lang geleden, en ik weet niet eens waar te beginnen.'

Ish stapte op hem af en legde zijn hand op Jareds schouder. Hij voelde hoe zijn knokige botten bijna door zijn vel staken.

'Waarom twijfel je?'

Jared hief zijn hoofd op en keek Ish strak aan.

'Ik wil de kans niet laten schieten.'

'Welke kans?'

'Op een beter leven.'

Ish moest op zijn tanden bijten. Dit maakte Shinu net zo monsterlijk geniaal. Zelfs een slimme kerel als Jared begon te twijfelen. Er moest maar eens echt een terugkeer naar de farm mogelijk zijn. Hij moest maar eens echt de liefde van

zijn leven terugvinden. Dacht hij nu echt dat ze rustig met hun tweeën een leven konden opbouwen? Jared wist ongetwijfeld dat de kans klein was, maar er was wel een kans. Omdat niemand ooit het tegendeel had bewezen.

Alleen Ish wist beter. Jared zou niet lang meer leven, maar hij wist dat zelf niet. Kon Ish dat zeggen? Kon hij hem confronteren met de waarheid? Hij mocht niet. Gus had hem op het hart gedrukt zijn kennis voor zich te houden.

'Je hebt gelijk,' zei Ish. 'Het zou zonde zijn om die kans te laten liggen.'

Hij pakte Jared stevig vast en liet hem pas los toen hij zeker was dat hij geen tranen in zijn ogen meer had.

'Ik ga je missen, man.'

Zonder op een antwoord te wachten verliet hij de kamer.

Echt wennen aan de vertrekkers deed Ish nooit, maar hij leerde ermee te leven. Het hoorde bij het bestaan op het ground level. Er kwamen mensen bij en er gingen mensen weg. Hij probeerde zich niet aan mensen te hechten, al was dat soms moeilijk.

Zijn geld verminderde zienderogen. Heel veel geld hoefde hij niet uit te geven, omdat mensen hem graag mochten – en omdat hij in zijn begindagen heel gul was geweest met traktaties. Ze brachten eten mee en trakteerden hem op een pint, maar toch maakte Ish zich zorgen. Wat als hij niets meer had? De gedachte benauwde hem. Hij had geen zin in de dagelijkse sleur, hij wilde zijn herwonnen vrijheid niet zomaar afgeven.

Ish bracht een groot deel van zijn tijd door met zoeken naar Eve en Jo. Hij informeerde naar hen. Hij had niets om te tonen, dus beschreef hij beide vrouwen zo goed als hij kon. Jo werd een prinses in zijn gedachten en Eve transformeerde tot een engel. Hij liet geld achter bij mensen die misschien een tip voor hem hadden, maar veel leverde het voorlopig niet op.

Op zondag ging hij met Vito en Mya naar de fight. Een snelle scan gaf hun toegang tot de ontspanningswereld van ground level. Ish keek nauwelijks nog naar zijn nummer dat op het display verscheen. Zelfs een klotesysteem went na een tijd.

Ish vertelde graag over Malaki, de strijder die hij had gezien op het production level, en die van het ground level kwam. Malaki was een uitzondering, want het niveau van de gemiddelde fighter op het ground level was niet veel soeps. Het was oerkracht zonder tactiek. Slaan, bijten, krabben en roepen om de tegenstander uit evenwicht te brengen. De strijders werden echter wel opgeleid in

deze laag. Er waren een aantal trainingscentra waar je als vechter begeleiding kon krijgen. Zowat alle strijders zetten hun eerste – en sommigen meteen hun laatste – stappen op ground level. Daar moest je je bewijzen, daar kon je een doorbraak forceren. Soms werd er een uitzondering gemaakt: als de fighter uitzonderlijk goed was, of als de promotor, die de vechter begeleidde, de nodige adelbrieven kon voorleggen.

'Geen gokje vandaag?' vroeg Vito.

Ish gokte nooit. Hij was van de fights gaan houden, maar hij hoedde zich om in de val van het gokcircuit te trappen. Vandaag was de eerste keer dat hij aan zijn principes twijfelde. Zijn geld was bijna op. Eén goede gok, en hij kon er weer een tijd tegen.

Eén foute, en hij was alles kwijt.

'Wie vecht er?'

'Drake tegen een nieuw joch. Ik ken zijn naam niet eens. Maar hij is wel uit de stal van Keve Cooke.'

'Keve Cooke?'

'De manager van de grootste trainingszaal op het ground level. Hij draait al lang mee. Ik denk soms dat hij meer te zeggen heeft hier dan de meeste instructeurs. Hij heeft al heel wat talent opgeleid.'

Ish had Drake al vaak zien vechten. Een krachtpatser die het enkel moest hebben van bruut geweld. Tactiek was voor hem een overbodige zaak, het enige waarin hij geïnteresseerd was, was harde mokerslagen op zijn tegenstander afvuren. Het was dan ook niet verwonderlijk dat hij heel wat van zijn gevechten met Mortis had gewonnen.

'Makkelijke winst dus?' vroeg Ish.

'Daar ziet het naar uit. Niet veel natuurlijk, want de winstkansen van Drake zijn te hoog.'

'Tenzij je op het joch inzet,' mompelde Ish.

'Wat?'

Vito reageerde zenuwachtig, hij leek niet helemaal op zijn gemak. Hij nam een grote slok bier. Het schuim bleef zoals vaak in zijn baard hangen. Op het einde van een namiddag bier drinken durfde Vito zijn baard weleens boven zijn glas uit te wringen om nog een extra slok te bemachtigen.

'Ik heb niet veel geld meer,' legde Ish uit. 'Als ik inzet op Drake, maak ik kans op wat? Een verdubbeling? Twee keer weinig blijft weinig. Als ik gok op

het nieuwe joch, wat niemand anders doet, en dat joch wint, krijg ik het honderdvoudige terug.'

Vito schudde het hoofd en ledigde in één teug zijn glas.

'Honderd keer niks is ook niks, want dat joch maakt geen kans.'

Mya legde haar hand op de arm van Ish.

'Doe het niet, Ish.'

Net als Eve probeerde ze hem te beschermen, haar kleine broer. Maar kleine broers luisteren niet vaak naar oudere zussen. Ish dacht terug aan het gevecht van Favian tegen de kleine dikke man. Op voorhand had hij geen cent gegeven voor de kansen van de dikke man, maar hij had wel gewonnen. Als hij toen geld had ingezet...

'Ik zet alles in op de jongen.'

Vito lachte, maar stopte abrupt toen hij zag dat Ish het meende. Ish had enkele biljetten uit zijn zak gehaald en schoof ze naar Vito. Die legde zijn hand op het geld, speelde ermee, schudde nog een keer het hoofd en grijnsde. Er zat iets treurigs in zijn blik.

'Zoals je wilt.'

'Vito, nee,' schudde Mya het hoofd.

Hij weet niet beter, wilde ze zeggen. Het ontroerde hem dat ze over hem in zat.

Vito zag er echter de humor van in. Hij pakte het geld en verdween naar een van de bookers. Ish wist dat hij de juiste keuze had gemaakt. Drake kon niet blijven winnen. Zijn stijl was zo bekend dat elke promotor met een beetje hersenen zo een tactiek kon verzinnen om hem uit te schakelen. Blijven bewegen, Drake uitputten en dan gebruikmaken van zijn onvermogen om snel te reageren.

Vito kwam terug met nieuwe glazen bier.

'Dit rondje is van mij, want jij bent toch blut na vandaag.'

Ish voelde de spanning beetje bij beetje stijgen. Toen de fight begon stond hij samen met Vito helemaal vooraan. Mya was naar de kamer teruggekeerd. Het was de eerste keer dat Ish echt meeleefde met een gevecht.

De setting was anders dan op het production level. De dames stonden hier niet in de kooi maar erbuiten, en ze hadden alleen een flinterdun pakje aan. Mannen rondom de kooi zwaaiden met briefjes en betaalden om de dames even aan te mogen raken. Wie te lang aan een vrouw bleef hangen, werd onmiddellijk met bruut geweld verwijderd door enkele spierbundels die altijd in de buurt waren.

De muziek klonk rauw en hard. De mannen in de kooi waren onverzorgd en brulden door hun microfoons. Ze gedroegen zich alsof het de laatste keer was dat ze zouden optreden. En misschien was dat ook wel zo. De constant harde sfeer van een hanengevecht, Ish kon het steeds meer appreciëren.

Drake werd voorgesteld onder luid gejuich. In deze laag werd hersenloos geweld meer op prijs gesteld dan op het production level. Zijn tegenstander, Orel, kreeg een beleefdheidsapplaus. Hij was tenger maar gespierd, hij deed Ish zelfs een beetje denken aan Malaki. Als hij tot hetzelfde in staat was, zou Drake wat meemaken.

De fight begon en Orel deed wat Ish van hem had verwacht: hij bewoog. Drake draaide in het midden van de kooi rondjes en Orel sprong in het rond. Lange tijd gebeurde er niets. Tot Orel dichterbij kwam. Hij wilde van een moment van onoplettendheid gebruikmaken om Drake een eerste slag toe te dienen. Drake had hem echter doorzien en pareerde de slag. Daarbij greep hij de arm van Orel beet. Orel wrong en spartelde, maar hij kreeg zijn arm niet los. Het publiek werd wilder, zij wisten wat er ging komen. Orel vermoedelijk ook, want zijn gezicht werd bleek.

Drake haalde een eerste keer uit. Zijn vuist knalde recht in het gezicht van Orel. Bloed spatte uit zijn mond. Orel bleef tegenstribbelen, maar hij kwam niet los. Nieuwe slagen volgden. Met zijn vrije arm probeerde Orel Drake af te weren. Af en toe haalde hij zelfs een keer uit naar de maagstreek van Drake. Dapper, maar zonder veel effect. Drakes slagen bleven komen.

Ish stootte Vito aan.

'Je hebt mij toevallig niet bedrogen? En mijn geld toch op Drake ingezet?'

Vito klopte Ish meelevend op zijn schouder.

'Je weet dat ik je nooit zou bedriegen. Alles staat op het joch. Maar misschien haalt hij het nog.'

Vito had het zonder veel overtuiging gezegd. Dat kon moeilijk anders, want wie naar de kooi keek, wist hoe het gevecht zou aflopen. Orel hing steeds slapper aan de arm van Drake. Hij stond op het punt zijn bewustzijn te verliezen.

'Dat hoort bij gokken, zeker?' zei Ish.

Zolang het niet afgelopen was, bleef hij een sprankje hoop koesteren. Drake dacht er echter anders over. Met een welgemikte slag mepte hij Orel tegen de grond. Die bleef levenloos liggen.

'Maak je geen zorgen,' zei Vito en hij keek Ish diep in de ogen. 'Ik help je wel.'

Ish besefte hoe waardevol die woorden waren in een maatschappij waar vriendschap ontmoedigd werd.

Na nog enkele pinten trokken ze weer naar hun kamer.

'Morgen word ik wakker en heb ik alles gedroomd,' grinnikte Ish. 'Dan heeft Drake helemaal niet gewonnen en heb ik pakken geld onder mijn bed liggen.'

Vito antwoordde niet. Sliep hij al? Dat gebeurde wel vaker na een namiddag drinken. Enkele seconden in zijn bed en Vito snurkte een eind weg.

Hij keek naar de bedden aan de overkant. Vito sliep nog niet. Hij stond naast zijn bed en staarde naar de muur. Was hij zo dronken dat hij zijn bed niet meer kon vinden? Kon niet, Vito kon tegen een stootje.

Ish kwam uit zijn bed en ging naast Vito staan. Hij staarde niet naar de muur, maar naar een papier dat hij uit zijn zak had gehaald. Ish herkende het meteen. Het symbool boven aan het papier vertelde alles. De vuist met de Shinu-band. Hij kon de korte tekst eronder lezen, maar dat was zelfs niet nodig. Vito was langs de vertrekpalen geweest en hij had een ticket meegekregen.

Vito moest vertrekken.

6

Ish draaide zijn Shinu-band een schakel om. Het deed pijn, maar toch beet hij door, zoals elke morgen. Het was de enige manier om ervoor te zorgen dat de haken nieuwe kleine wonden maakten in plaats van steeds dezelfde. Zo verkleinde de kans op ontsteking.

De dag dat Vito moest vertrekken, weigerde Ish uit zijn bed te komen. In Vito's ogen las hij de angst voor wat er komen zou. Hij had niet de stiekeme hoop die Jared had gehad. Vito wist dat het voorbij was. Hij omhelsde Ish bij zijn afscheid.

'Je gaat niet mee?'

Iedereen die uit het ground level vertrok, kreeg de kans om afscheid te nemen. Het leek wel een gunst van het Beheer om een plechtig afscheidsmoment te creëren, waarbij men de groep vertrekkers kon uitzwaaien. Met een gebalde vuist, de Shinu-band hoog in de lucht. Alsof ze op reis vertrokken. Een enkele reis. Het was een indrukwekkend spektakel, het enige moment van eendracht op het ground level en het gaf iedereen rillingen over de rug. Zelfs Ish, al wist hij de ware toedracht van de mars.

'Nee, sorry, dat kan ik niet aan.'

Vito knikte.

'Ik begrijp het.'

Hij hield een zakje voor de neus van Ish. Ish nam het aan en opende het. Er zat geld in.

'Dat kan ik niet aannemen.'

'Ik kan er toch niets meer mee. Ik heb gezegd dat ik je zou helpen.'

Ish drong niet aan. Als Vito een besluit had genomen, kwam hij er niet meer op terug. Ish besefte nu pas waarom Vito hem zijn geld had laten vergokken. Hij wist toen al dat hij moest vertrekken en dat zijn geld naar Ish zou gaan.

'Ik heb Mya gevraagd om op je te letten.'

'Ik kan best voor mezelf zorgen.'

'Juist daarom.'

Vito draaide zich om, niet van plan om het moment nodeloos te rekken. Ish greep zijn pols. Telkens als hij iemand de hand schudde, greep Ish bewust naar de arm zonder de Shinu-armband. Het was zijn eigen kleine overwinning op het

Beheer, zijn eigen statement. Het was de herinnering aan een leven zonder een teken.

'Succes met je nieuwe job.'

Vito keek hem langdurig aan. Hij pakte de hand van Ish.

'Dank je.'

En toen verdween hij. Ish liet zich languit op de harde, dunne matras van zijn bed vallen. Na een periode van relatieve tevredenheid voelde hij zich weer helemaal zoals toen in de isoleercel. Moe en lusteloos. En het hielp niet dat het beeld van Jo weer in zijn gedachten verscheen. Weggesleurd door soldaten. Waar hadden ze haar naartoe gebracht? Zou ze nog aan hem denken? Zou ze nog leven? Ish probeerde haar uit zijn hoofd te zetten, hij wilde weer opgaan in de sleur van het regime. Afstompend, zonder na te denken, alles waar Gus hem voor gewaarschuwd had. Hij zat vast op het ground level en kwam maar niet uit het rad dat maar bleef draaien. Op welke laag moest je eigenlijk zitten om de vruchten van dat uitgekiende raderwerk te kunnen plukken?

De momenten waarop Jo door zijn gedachten spookte, kwam Eve ook bijna steevast opdagen. Hij was hier om zijn gezin uit de greep van de stad te houden en Eve was voor hem de basis van dat gezin. Maar van al zijn grootse plannen bleef maar weinig over.

Ish bleef de rest van de dag in zijn bed liggen. Hij hoorde Mya binnenkomen na het afscheid van Vito. Ze boog zich even over hem, maar hij deed alsof hij sliep. Ze legde even haar hand op zijn hoofd en bleef bij hem op het bed zitten. Zonder een woord kroop ze daarna in haar eigen bed.

Pas na dagenlang in zijn bed doorgebracht te hebben drong het tot hem door dat hij er binnen die vier muren alleen maar op achteruit zou gaan. Dus verliet hij de kamer en ging hij op in de massa, doelloos, zonder plan. Hij had niets achtergelaten voor Mya, zelfs geen briefje. Hij kon zogezegd niet schrijven en zij kon amper lezen. Maandenlang trok Ish rond door ground level. Wanneer de nood het hoogst was, bood hij zich aan bij een clan voor wat eten en wat drank, maar de dag daarna was hij alweer verdwenen. Hij wilde het hele ground level zien. Iedereen. Op zoek naar een bekend gezicht. Hij hoopte op Jo of Eve. Of zijn oudere broer, die dwaalde ondertussen ook al meer dan vijf jaar rond in de stad. Als hij nog leefde met zijn Shinu. Ish was twaalf toen die op de farm was vertrokken.

Hij wilde vooral weg. Weg van het Beheer, weg van alles wat hem aan zijn falen herinnerde. Dus daalde hij steeds dieper af in de onderbuik van de stad. Van de

chemielijnen tot de lasposten, van de ovens tot de riolen. Hoe meer afstompend, hoe beter. De clans werden kleiner, hier was minder eer, aanzien en geld te verdienen. Hier zat het vol met mannen die het begeven hadden onder de druk van het Beheer. In het begin gaf dat Ish een gevoel van rust. Hier kon hij zich verstoppen. Verstoppen voor de invloed van de instructeurs en de commandors, maar ook verstoppen voor de verantwoordelijkheden die Gus op zijn schouders had gelegd. De druk waar Ish niet om gevraagd had. Maar de rust bracht ook zijn hersenspinsels weer op gang. Hij wilde weer weg, hij wilde met Eve naar de farm, hij wilde naar Jo. Het was tijd om terug te keren naar de hogere lagen van het ground level.

Zodra de zondag was aangebroken, haastte Ish zich naar de fights. Hij had genoeg van het denken, van het piekeren.

Hij bestelde twee grote glazen bier – als hij geld over had, mocht het op. Hij slokte de drank gulzig op en voelde de alcohol naar zijn hoofd stijgen. De maanden op ground level hadden een zekere gewenning doen ontstaan voor alle geneugten, maar de snelheid en het vroege uur waarop hij nu aan het drinken was, vormden een extra katalysator.

'Wie heeft er hier zo'n dorst?'

De vraag kwam van een van de stamgasten van het bierhuis. Neck, een zwarte man met een fort van een borstkas en een zuil van een nek, die nog meer benadrukt werd door zijn kaalgeschoren hoofd. Namen op het ground level waren duidelijk ook simpeler. De vele littekens en grijze baard gaven hem heel wat aanzien, al was het voor Ish een teken dat zijn tijd er bijna op zat. Ish kende hem, hij had hem werk bezorgd toen hij door het level doolde. Neck stond aan het hoofd van een ploeg die op de verschillende lagen van de stad schoonmaakte. Maar hij had Ish nooit meegenomen naar de andere lagen, ook al had Ish hem dat een aantal keren gevraagd.

'Maak je geen zorgen, straks ben ik weg,' zei Ish.

'Ah, nog een vertrekker. Dat zijn de geluksvogels.'

'Vind je?'

De man zette zijn glas bier op de tafel van Ish en veegde het schuim van zijn lippen.

'Natuurlijk. We willen toch allemaal vertrekken? Daar werken we zo hard voor. Tot we beloond worden.'

Ish leegde zijn glas en grinnikte.

'Maak je geen zorgen. Jij zult binnenkort ook mogen vertrekken.'

Hij voelde Necks harde hand op zijn schouder.

'Wat bedoel je daarmee?'

'Niets.'

Ish rukte zich los en liep naar de toog om een nieuw glas te halen. Dan maar geen eten vanavond. Toen hij terug aan zijn tafel kwam, zat Neck op de stoel naast hem.

'Wat bedoelde je?'

'Laat zitten.'

Ish wilde zijn glas aan zijn lippen zetten, maar Neck greep naar zijn pols. Met zijn volle hand drukte hij de Shinu-band aan. De haakjes drukten zich extra hard in Ish' pols. Hij verbeet de pijn.

'Geen grapjes, jij weet meer.'

Ish keek hem kalm aan, nam zijn glas met zijn andere hand en dronk traag van zijn bier. Hij knikte toen hij zijn glas weer op tafel zette.

'Hoe oud ben je?'

'Negenentwintig,' antwoordde de man. 'Denk ik.'

Dat was oud voor iemand van het ground level. Zijn laatste uur was nabij. Of hij was een van de vele outcasts die van de piramide naar beneden gevallen waren.

'Dan zul je binnenkort mogen stoppen met werken. Omdat het Beheer zo ingedeeld is. Ze weten perfect op voorhand hoe lang iemand zal blijven.'

'Onzin. Ze laten je pas vertrekken als je hard genoeg gewerkt hebt.'

'Dat maken ze je wijs.'

Ish had genoeg van de man. Hij zou het toch niet snappen. Hij wilde opstaan, maar hij werd weer op zijn stoel geduwd door een vrouw die hun gesprek had gevolgd. Nysa mengde zich zelden in de gesprekken. Ze probeerde meestal te profiteren van de dronken mannen. Ook Ish had ze al paar keer geprobeerd op te vrijen, om een extra glas te krijgen of hem van zijn geld te beroven. Ze was een gedrocht van een vrouw. Klein maar breed, met duidelijke mannelijke trekken op haar rode gezicht, maar haar weelderige, zwarte haardos was haar troef, en haar lokken hingen dan ook meestal voor haar gezicht. Ze kwam erbij zitten.

'Wat weet jij over ons dat wij niet weten?'

Ish haalde zijn schouders op.

'Veel.'

'Vertel op.'

Ish dronk zijn glas leeg. Vertrouw niemand, had Gus gezegd. Laat nooit blijken dat je meer weet. Maar de stem van Gus in zijn hoofd werd met elke slok steeds meer weggespoeld.

'Geef me nog een glas,' zei hij.

Nysa stond op en haastte zich naar de toog. Ze kwam terug met drie glazen voor ieder van hen. Ish nam het dankbaar aan. Ergens in zijn hoofd ontspon zich een oplossing voor het feit dat hij nauwelijks geld had. Wat als hij zijn kennis verkocht?

'Kennen jullie Shinu?'

Neck en Nysa schudden tegelijk het hoofd. Ish knikte naar hun polsbanden.

'Waarvoor dient die?'

'Om deuren te openen,' zei Nysa.

Uiteraard was de Shinu-band een sleutel, het was dé sleutel. Maar zij zagen enkel de deuren die opengingen, wisten ze veel dat er deuren bestonden die nooit zouden opengaan. De deuren naar boven, naar buiten, naar een beter leven.

'Dat is een Shinu-band. Die bepaalt in welke laag van de stad je terechtkomt, welke deuren voor jou opengaan en welke niet.'

'En wie bepaalt welke band je krijgt?' vroeg Neck.

'Dat bepaalt je lichaam zelf.'

Die onthulling kon er bij hem niet helemaal in.

'Maar we hebben hem gekregen, we hebben helemaal niet mogen kiezen.'

'Ik zeg niet dat je hebt mogen kiezen, ik zeg dat je zelf bepaalt welke band je krijgt. Jouw lichaam bepaalt dat, jouw Shinu.'

Ish merkte dat hij luider was beginnen te praten. En dat er steeds meer mensen meeluisterden.

'Niemand van ons weet hoe oud hij wordt, maar die armband weet het. En zodra men weet hoe oud iedereen wordt, is het maar een kleine moeite om ervoor te zorgen dat zij die zestig jaar oud worden in een fauteuil boven in de stad komen te zitten, terwijl zij die nog niet eens de helft daarvan halen, in de kelder al het werk mogen doen tot ze erbij neervallen.'

Nysa weigerde het te geloven.

'Wacht. Ik heb nog nooit iemand zien neervallen.'

'Natuurlijk niet,' zei Ish. 'Dat vinden ze geen prettig gezicht. Ze willen niet dat de menigte ongerust wordt. Dus zorgen ze ervoor dat ze op tijd ingrijpen.'

Hij liet een stilte vallen. Neck had zijn woorden tot zich laten doordringen en begreep het eindelijk.

'De vertrekkers.'

'Correct. Het zijn klootzakken.'

Met een luide zucht schoof Neck zijn stoel achteruit en kwam overeind. Hij boog zich tot net voor Ish' gezicht. Zijn brede, harde gezicht bovenop die geaderde nek torende boven Ish uit.

'En hoe oud word je als je op deze laag zit? Weet je dat ook?'

Ish twijfelde. Zou hij dat wel zeggen? Had hij niet al te veel verteld? Ach, wat zou het ook. De man zou snel achter de waarheid komen.

'Dertig. Maximum.'

Dat was een onthulling te veel. Mensen kunnen de waarheid maar tot op zekere hoogte verdragen, zeker als die hun wereldbeeld op zijn kop zet.

'Je liegt!'

Neck pakte Ish bij de kraag, maar het kon Ish allemaal niet schelen. Hij had zijn kennis gedeeld, en nu moesten ze zelf maar weten wat ze ermee deden. Maar Nysa wou duidelijk meer.

'Laat hem los.'

'Zeg dat je liegt!'

Necks gezicht stond op ontploffen, maar Ish bleef zwijgen.

'Zeg het!'

Nysa kwam eindelijk tussenbeide.

'Laat los!'

'Zeg het!'

En toen liet Neck Ish los. Hij zwierde Ish achteruit. Die belandde met zijn rug op de tafel achter hem, die het onmiddellijk begaf, waardoor hij tussen de brokstukken landde. De stekende pijn in zijn rug werd deels verdoofd door de alcohol die door zijn lichaam stroomde. Op dat moment leerde hij dat het verkopen van kennis ook een zeker risico inhield.

De scène in de kroeg bleef niet onopgemerkt. Mensen van ground level kwamen langs zijn kamer om met hem te praten. Ze wilden weten of het waar was wat hij zei, ze wilden weten hoe het Beheer in elkaar zat. Meestal hadden ze iets bij zich: geld of eten of drank.

Voor Ish voelde het goed aan. Het was zijn manier om zijn frustraties te uiten. Hij beschouwde zichzelf als een voorbeeld voor de anderen. Misschien kon hij op deze manier een revolutie ontketenen, en dat zou hem ook goed uitkomen. Hij dronk alles op wat hem aangeboden werd, waardoor hij een groot

deel van de tijd beneveld rondliep. Hij zwierf door de gangen en verspreidde zijn boodschap.

Eén keer kwam hij Mya tegen, althans bijna. Toen ze dezelfde gang in kwam gewandeld, dook hij weg in een kamer. Hij wist niet waarom, maar ergens had hij wel een vermoeden. Hij had haar in de steek gelaten na het vertrek van Vito.

Zijn openhartigheid werd hem niet door iedereen in dank afgenomen. Op de momenten dat er vertrekkers werden bekendgemaakt, werd hij door velen scheef aangekeken. Iemand die zoveel wist, had er vast ook de hand in dat mensen moesten gaan.

Hij prees zich gelukkig dat hij wel de reflex om zijn toekomst voor te bereiden had behouden. Nu hij amper nog geld hoefde uit te geven aan voeding, probeerde hij zijn kapitaal te verhogen via het gokcircuit. Elke zondag zette hij geld in bij de bookers. Steevast op de favoriet, hij had zijn lesje geleerd na de afstraffing die het joch van Drake had gekregen, waardoor hij elke week kleine bedragen won.

'Is dat alles?' vroeg hij toen hij met zijn biljetten wapperde voor het gezicht van een van de bookers die achteraan de kroeg zat. Hij had net de winst van die dag gekregen na een verpletterende overwinning van de plaatselijke held.

'Als je meer wilt winnen, moet je durven gokken,' antwoordde de man.

'Dat heb ik al eens gedaan. Ik was alles kwijt.'

'Daarom heet het gokken.'

Hij stak het geld in zijn achterzak en draaide zich weer naar de toog, waar luide stemmen klonken. Terwijl hij zijn zoveelste pint bestelde probeerde hij erachter te komen wat er aan de hand was. Een kale man die op zijn achterhoofd zeer slecht geschoren was, stond samen met een kleine, vinnige vrouw te schreeuwen tegen een man op een barkruk. Neck.

Ish was niet de enige die het tumult opgemerkt had. Langs hem heen duwden enkele mannen zich vooruit zodat ze dichter bij het schouwspel konden staan. Ish keek geïrriteerd naar een gespierde man met dikke bovenarmen vol littekens en tatoeages, die bijna zijn glas uit zijn handen stompte toen hij langs Ish liep.

'Waar is ons geld?'

'Verloren,' mompelde een aangeslagen Neck.

Hij keek niet op of om en dronk van zijn bier alsof er niemand achter hem stond.

'Hoe kom je dan aan dat bier?'

'Gekregen.'

De kleine vrouw gaf hem een duw. Ze was graatmager, zeker in vergelijking met de imposante figuur van Neck, maar dat boezemde haar geen angst in.

'Is dat hoe jij zaken doet? Dingen krijgen en niet teruggeven?'

Ish had het meteen begrepen. Neck was zijn gesprek met Ish duidelijk nog niet vergeten.

'Ze vraagt je iets,' zei de onverzorgde man met het kale hoofd. In zijn mond stonden nog slechts twee tanden en zijn lippen waren misvormd.

Hij maaide het glas bier van de toog. Het glas brak op de vloer, het bier stroomde in het rond. Nu knapte er wel iets bij Neck. Ish zag hoe zijn oogbollen wit werden, net als toen hij razend was geworden op Ish. Zijn elleboog ging omhoog en knalde op de neus van zijn belager, zo snel dat de toeschouwers het nauwelijks gezien hadden.

'Verdomme!'

De man greep naar zijn bloedende neus. Zijn mouw kleurde rood, om zijn mond verscheen een van pijn en woede verbeten trek. Hij keek in het rond, zocht en vond een leeg glas op een van de tafels, nam het in zijn hand en hield het boven zijn hoofd.

'Wacht.'

De beweging van de man bevroor in de lucht en hij keek verbaasd over zijn schouder naar Ish.

'Ik zal het betalen.'

Ogenblikkelijk verdween de woede in Necks ogen, een blik vol vragen kwam in de plaats. Hij probeerde in te schatten waar die plotse daad van barmhartigheid vandaan kwam. Ish wist het zelf niet.

'Ook goed,' haalde de man met het glas zijn schouders op. 'Als er maar betaald wordt.'

Ish tastte in zijn achterzak. Hij werd bleek. Er zat geen geld meer in.

'Verdomme.'

Hij voelde dieper, probeerde ook zijn andere zakken. Zonder succes. Hij keek over zijn schouder en zag hoe de man met de tatoeages en lange haren met een scheve grijns naar hem keek. Ish balde zijn vuisten. Hij had zich laten rollen.

'Wel, waar blijft het geld?' vroeg de vrouw.

Ish probeerde de situatie in te schatten. Hij had niet veel tijd, hij moest snel beslissen. Hij reikte naar een glas bier op de toog, de man negerend die protesteerde dat het zijn glas was, en gooide het naar de kale, tandeloze man. Het glas trof hem recht in het gezicht. In de paar seconden waarin niemand besefte wat

er gebeurde, nam Ish een nieuw glas en wierp het opnieuw naar het getekende gezicht. Die vloog achteruit en liet zijn eigen glas vallen. Meteen daarop sprong Ish naar voren en greep de man bij de keel. Neck was de eerste die wakker schoot en reageerde. Hij greep de vrouw bij de arm en zwierde haar naar het groepje vrienden dat bij de tandeloze man hoorde.

Ish lag bovenop de belager van Neck. Hij voelde een hand in zijn nek. Met een ruk werd hij omhooggetrokken en van alle kanten kreeg hij vuistslagen. In zijn maag, in zijn ribben, in zijn rug, waar ze hem maar konden raken. De pijn sneed door zijn lichaam. Neck probeerde zijn belagers van zich af te duwen, maar ook hij werd vastgegrepen en aangepakt. De overmacht was te groot, bijna het hele bierhuis was nu betrokken in het gevecht.

Ish werd op de grond gegooid. Iemand trok hem verder aan zijn arm, zijn benen schuurden over de grond. Hoe lang dat duurde wist hij niet, hij verloor af en toe het bewustzijn. Ze gingen door de gangen, kwamen langs de slaapkamers, passeerden bewakers.

Ten slotte werd het stil. Ish werd door een deur gegooid en kwam terecht op een zacht tapijt. Het was er stil, geen geroep, geen gejuich, geen luidsprekers; weg was de geur van verderf en zweet, weg was de geur van olie en metaal. Hij keek op en zag dat hij in een kantoor terechtgekomen was. De pijn had een verdovend effect. Ish rolde zich op tot een bal en sloot zijn ogen.

'Kennis is macht,' klonk een warme, gerijpte stem in zijn oren. 'Dus waarom zou je je macht vrijwillig opgeven?'

Ish had geen zin om zijn ogen te openen. Hij had geen zin om te antwoorden. De stem leek zich er niets van aan te trekken.

'Ik heb je in het oog gehouden. Ik dacht dat je slimmer was.'

Het moest een commandor zijn. De gewone soldaten had hij nog nooit zo horen praten.

'Overal verkondigen dat Shinu ons leven bepaalt, dat we niet lang meer te leven hebben. Wat denk je dat dat doet met mensen?'

Ish besefte dat het geen zin had om te doen alsof hij sliep. De man wist dat hij wakker was. Toch deed hij zijn ogen niet open.

'Ze raken in paniek. Ze gaan denken dat het Beheer niet deugt.'

Nu kon Ish het niet meer laten om te reageren.

'Het Beheer deugt ook niet.'

'Correct, maar dat hoeft niet iedereen te weten.'

'Als ze het niet weten, kunnen ze ook niet in opstand komen.'

'Waarom zouden ze in opstand moeten komen?'

Ish opende zijn ogen. Achter een bureau zat een man met grijs haar en een verrassend gaaf gezicht voor het ground level. Ofwel had hij nooit klappen gekregen, ofwel had hij hulp gekregen om zijn gezicht weer op te lappen. Hij droeg een zwart kostuum met een verfrommeld hemd onder. Niet de outfit van de gemiddelde man op ground level. Maar ook al had hij er de leeftijd voor, hij was ook geen soldaat of commandor.

'Omdat de terreur anders blijft duren,' mompelde Ish.

De man moest lachen.

'Die blijft altijd duren, wat je iedereen ook wijsmaakt. En als het niet de terreur van het Beheer is, dan creëren we wel onze eigen terreur, want we zijn geneigd om ons geluk te definiëren aan de hand van onze tegenslagen.'

Ish kwam langzaam overeind. Zijn botten kraakten en zijn spieren waren verkrampt. Als hij met zijn hand op zijn borstkas drukte, schoot er een stekende pijn door zijn lichaam. Hij moest onthouden om zijn impulsen te beheersen. Het had hem nog niet veel opgeleverd.

'Als je zo denkt wel, ja.'

'Het Beheer zit goed in elkaar. Eén man kan daar niets tegen beginnen.'

'Dus werken we ons allemaal maar dood.'

'Niet allemaal,' grijnsde de man. 'Soms moet je niet tegen de stroom ingaan. Dat kost alleen maar moeite. Soms moet je met de stroom meegaan.'

'Klinkt redelijk saai.'

'Niet als je ervoor zorgt dat je niet hoeft te zwemmen. Als je je vastgrijpt aan anderen en je je laat meedrijven. En op het moment dat er dan iemand broodkruimels in het water gooit vanaf de oever, ben je er als eerste bij. Want je hebt niet onnodig je krachten verspild.'

Ish begreep niet helemaal waar hij naartoe wilde.

'Maar dat kun je alleen maar doen als je de kennis bezit. De kennis over waar we naartoe zwemmen, de kennis van de stroom.'

'Jij kent Shinu,' zei Ish.

'Ik ken Shinu. Dat kun je wel zeggen. Sigaar?'

De man kwam achter zijn bureau vandaan en hield hem uitnodigend een sigaar voor. Ish twijfelde, maar knikte toen toch. De man overhandigde hem aan Ish, die er even besluiteloos mee speelde.

'Je moet er niet mee spelen, zo kinderlijk ben je nu ook weer niet.'

Ish herpakte zich, hij wilde niet onderdoen voor de man. Ook al wist hij nog niet wie hij was, hij genoot duidelijk een zekere vrijheid binnen het Beheer waar Ish maar al te graag deel van wilde uitmaken. Een rookwolk drong in zijn longen en hij begon te hoesten.

'Dat gebeurt wel vaker,' glimlachte de man. 'Je leert het wel waarderen.'

Ish knikte, maar hield de sigaar toch een beetje van zich af. Hij keek de man aan.

'Als je Shinu kent, dan weet je ook dat jij hier eigenlijk niet meer zou mogen zitten. Je bent te oud.'

'Goed opgemerkt. Al zou ik het ook als een belediging kunnen opvatten.'

'Je komt niet van dit level.'

'Jij ook niet.'

Ish greep automatisch naar het brandmerk in zijn nek. Omdat hij niet meteen wist wat te antwoorden, nam hij een nieuwe trek van zijn sigaar. Een warme gloed verwarmde zijn lichaam. De pijn werd een beetje verdoofd. De man legde zijn sigaar in een houder op het bureau en kwam overeind.

'Kijk, Ish. Je bent dom geweest. Je bezit zoveel kennis, maar je gebruikt haar verkeerd. Ik begrijp dat je niet volgens de regels wilt spelen, maar op deze manier zal het niet lukken. Je moet eerst meewerken, ervoor zorgen dat ze je vertrouwen. Meegaan met de stroom. En dan pas kun je je eigen ding doen. Je kunt principieel je gelijk proberen te halen, of je kunt je doel bereiken.'

Ish vermoedde dat de man ook over zichzelf sprak. Het feit dat hij een mooi kantoor had en sigaren rookte bewees dat hij voor zichzelf meer rechten had afgedwongen dan anderen ooit kregen. Maar hoe had hij dat voor elkaar gekregen?

'Ik kan ervoor zorgen dat je opnieuw in de stroom terechtkomt. Maar dan moet je wel exact doen wat ik van je verlang.'

'En wat bereik ik daarmee?'

De man stond recht en wandelde opnieuw naar Ish toe. Hij leek veel kleiner dan daarnet. Op zijn stoel toonde hij machtig en statig, maar zijn gestalte verried dat het bij hem inderdaad eerder om verstand en vernuft draaide dan om pure kracht. Gus kreeg weer gelijk, heel even waande Ish zich terug op de farm met zijn leermeester.

'Je wilskracht bevalt me. Je wilt ervoor gaan, iets maken van je leven. Negennegentig procent van de mensen op dit niveau wil enkel werken, zuipen en neuken. Als jij mij helpt, zorg ik ervoor dat je de privileges krijgt die je nodig hebt. Wat je er dan mee doet, is jouw zaak.'

'Waarmee moet ik je helpen?'

'Ik dacht al dat je slimmer bent dan je je voordoet,' lachte de man. 'Jij denkt eerst na voor je iets doet. Ken je de Gorilla Lounge?'

Ish knikte. Daar werden de fighters opgeleid. Hij had er al veel van gehoord. De Gorilla-straat, met zijn lounge, club en bars. Daar waren de kroegen niets bij. Eén lange straat die het summum van gokken, hoeren en alle misdaad op het ground level omvatte. Met in het midden het trainingscentrum van de fighters. Afgeschermd van het uitschot dat op hen gokte, maar toch dichtbij genoeg om hen op te hemelen als goden.

'Ik wil dat jij een van mijn trainingszalen leidt. Doordacht, maar streng. Denken aan de lange termijn. De grootste strijders opleiden zonder verleid te worden door de snelle winst.'

Een trainingszaal leiden. Wat wist hij nu van fights? Hij had alleen nog maar toegekeken en gegokt.

'Ik weet niet of ik dat kan. Ik heb het nog nooit gedaan.'

'Je had ook nog nooit een sigaar gerookt en kijk nu eens.'

De man nam zijn eigen sigaar van zijn bureau en inhaleerde diep. Ish volgde zijn voorbeeld, om tijd te winnen. Het aanbod klonk te verleidelijk om waar te zijn, dus zocht hij verwoed naar het addertje onder het gras. Hij wees naar de kneuzingen op zijn lichaam.

'Ik ben zelf niet de beste vechter.'

'Juist goed, ik hoef geen vechters aan het hoofd van de zaal. Dat zorgt alleen maar voor ellende.'

Ish dacht na. Had hij wel een keuze?

'Wat verdien ik ermee?'

'Genoeg. Je zult niets tekortkomen.'

'En jij kunt dat zomaar beslissen? Wat zegt het Beheer ervan?'

'Maak je maar geen zorgen over het Beheer. Dat volgt mijn advies. Het opleidingscenter is mijn verantwoordelijkheid.'

Ish keek op. Hij wist nu wie de man was. Vito had over hem verteld.

'Jij bent Keve Cooke.'

De man stak zijn hand uit.

'Aangenaam. Dus je doet het?'

Het was een schijnvertoning, en Ish wist het. Hij had geen keuze, dat wist Keve ook. Hij moest meegaan met de stroom, want nu tegen de richting in zwemmen betekende dat hij zou verdrinken. Hij prentte zich de woorden van

Keve in: hij zou zich laten meedrijven en als het zover was als eerste aan het oppervlak verschijnen. Waar en wanneer dat ook was. Hij nam de hand van Keve aan.

'Ik doe het.'

7

'Rechtstaan, Aiden!' brulde Ish. 'Je geeft toch nog niet op?'

De kleine, brede man lag hijgend op het canvas van de boksring. Hij schudde zijn zwarte haar heen en weer en klopte met zijn lichtbruine hand op de vloer. Hij wilde wel opgeven.

'Als je nu opgeeft, vecht je nooit meer,' zei Ish. 'Daar zorg ik persoonlijk voor.'

Hij wierp de peuk van zijn sigaar naar Aiden. Langzaam kwam die overeind, houterig, mechanisch haast, zijn bijnaam 'De Tank' alle eer aandoend. Tegenover hem stond de jonge Orel al heen en weer dansend Aiden uit te dagen. Klaar om hem opnieuw een uppercut te verkopen.

Ish keek naar de jongen die hem ooit al zijn geld had doen verliezen. Op een wonderlijke manier had Orel de fight tegen Drake overleefd. Hij had maanden in de ziekenboeg doorgebracht, waar Keve hem op verzoek van Ish had gevonden, maar nu was hij weer helemaal klaar. Orel was gemotiveerder dan ooit. Vanaf de eerste dag was hij Ish' favoriet.

'Kom op, Aiden!'

De Tank wankelde op zijn benen, terwijl Orel om hem heen sprong. Uit pure wanhoop haalde Aiden uit naar Orel, met een slag waarmee hij iemands schedel kon verbrijzelen. Maar hij miste. Orel ontweek de vuist handig, wrong zich eronderdoor en plantte zijn vlakke hand in de korte nek van Aiden. Die ging voor de tweede keer in een paar minuten neer.

Ish glimlachte. Aiden kon hem geen barst schelen. Die was goed voor gevechten op het ground level, waar hij onervaren jonkies tot moes mocht slaan. Maar de plannen van Ish overstegen het ground level. Hij wilde op de andere levels vechten. De gevechten zouden zijn toegangsticket zijn tot de hogere levels. En Orel moest daarvoor zorgen.

'Sterk, Orel. Goed bewogen. Laat Aiden maar liggen, die komt wel bij. Of niet.'

Hij klopte de jonge Orel op zijn schouder. Die knikte alleen maar. Geen glimlach op zijn gezicht, wel een verbeten trek. Hij leefde om te vechten, iets anders interesseerde hem niet. Dat kwam Ish goed uit.

'Wanneer mag ik nog eens aan een fight deelnemen?' vroeg Orel.

'Nog even geduld,' antwoordde Ish. 'Je bent nog niet klaar.'

'Aiden mag wel al vechten.'

'Op ground level. Met jou wil ik hoger.'

Orels blik vertelde hem dat het hem geen barst kon schelen op welk level hij zou vechten, als hij maar opnieuw in die kooi kon staan. De nederlaag tegen Drake vrat aan hem. Maar hij luisterde naar Ish en droop af naar zijn kleedkamer.

's Avonds na het werk, wanneer Ish zijn fighters liet douchen na een afbeulende trainingsdag, was er altijd een grote drukte bij de trainingszaal. Niet echt bij de trainingszaal, wel bij een van de vele bijgebouwen van het indrukwekkende complex van Cooke. Ish was er intussen aan gewend geraakt, maar hij herinnerde zich nog levendig zijn kennismaking met de wereld van Cooke.

Hij was een maand aan het werk geweest als promotor toen hij bij het afsluiten van de zaal op een vrouw was gestuit die haastig door de gangen liep. Toen ze hem zag, stopte ze en keek hem onderzoekend aan.

'Nieuw hier?'

Ze was mooi, haar bruine haren deden hem denken aan Jo. Ze had lange benen die ze accentueerde met hoge schoenen en een rokje dat niet langer was dan een haarband. Ze legde haar hand op zijn arm.

'Niet echt,' zei Ish hees. 'Ik ben Ish, fight-promotor en manager van het trainingscentrum.'

Haar ogen fonkelden.

'Een hoge man!' kirde ze. 'Noem mij maar Dea. Zullen we iets gaan drinken?'

Ish werd van zijn stuk gebracht door haar directheid. Hij kreeg geen tijd om na te denken.

'Ik heb wel iets in mijn kantoor staan.'

Keve had hem een eigen plek gegeven, waar Ish best trots op was. Op het hele ground level had bijna niemand zulke privileges. Het ging allemaal heel snel. Hij schonk hun illegale whisky in en kon haar nauwelijks volgen bij het drinken. Dea klokte de drank naar binnen alsof het water was. Bij elk glas werd zijn blik waziger en kwam Dea dichter bij hem zitten. Na vier glazen zat ze op zijn schoot en begon ze hem in zijn nek te kussen. Ish liet het gebeuren. Haar handen wreven over zijn rug en zijn schouders. Toen richtte ze haar hoofd op en drukte ze haar lippen op de zijne. Ish opende zijn mond en liet haar tong naar binnen dringen.

Even schoot het beeld van Jo door zijn hoofd, maar hij was al behoorlijk onder de invloed van de whisky. Hij pakte Dea stevig vast. Ze bewoog heftig heen en weer met haar heupen. Ish voelde de opwinding door zijn hele lichaam stro-

men. Dea schoof wat achteruit en opende de knopen van zijn broek. Zonder zijn reactie af te wachten, zette Dea zich bovenop hem. Ze droeg zoals hij verwachtte geen ondergoed onder haar flinterdunne rokje.

Een warme gloed golfde door Ish' lichaam. Hij durfde nauwelijks te bewegen toen Dea wild begon te schudden en te kreunen. Haar handen omklemden zijn gezicht en ze drukte het tegen haar borsten. Ish liet zich verlammen door een gevoel dat hij nog nooit had gekend. Hij greep haar schouders hard vast en verborg zijn gezicht in haar borsten. Hij voelde zich helemaal leeg.

Ook Dea stopte met bewegen. Ze zei niets meer. Ze bleef nog heel even zitten en schoof toen van hem af. Ze vulde haar glas whisky bij en dronk het in één teug leeg. Vanop het bureau staarde ze hem aan.

'Hoe wil je betalen?'

Het moment waarop hij aarzelend en gedesillusioneerd de biljetten op tafel had gelegd, had Ish kennisgemaakt met de vele bezigheden van Keve. Zijn complex was een ontspanningscentrum voor mannen. Ze konden zich er uitleven in een van de trainingszalen, maar evengoed met een van de vrouwen die Keve in dienst had. Sommige mannen gaven hun geld uit aan bier, anderen aan vrouwen en niemand deed er moeilijk over. Het hoorde bij de wetten en zeden van het ground level. Het deed Ish beseffen dat het leven op ground level misschien wel korter, maar in elk geval aangenamer was dan op production level.

De trainingen liepen steeds vlotter. Ish probeerde overal bij aanwezig te zijn, overal de hand in te hebben. Het was zijn verantwoordelijkheid. Hij hield even in toen hij zag dat de deur van zijn kantoor openstond. Voorzichtig gluurde hij naar binnen. Er zaten een man en een vrouw in zijn kantoor. Vroeger zou zo'n onverwacht bezoek hem angstig hebben gemaakt, maar die dag lag ver achter hem. Hij gooide de deur met een knal open en zag dat ze opwipten van hun stoel.

'Dame en heer, waarmee kan ik u van dienst zijn?'

Hij herkende onmiddellijk hun functies: een promotor en een commandor.

'Willen jullie iets drinken?'

Hij wist dat hij zich in deze situatie nederig moest opstellen. Meegaan met de stroom. Ish wachtte hun antwoord niet af en haalde drie glazen en een fles whisky uit de kast naast zijn bureau. Een commandor weigerde haast nooit een goed glas.

De zwarte commandor dronk gulzig, de vrouw liet haar glas onaangeroerd staan. Ish zei niets en wachtte af.

'We willen een gevecht, hier op ground level,' zei de vrouw.

'Dat kan geregeld worden.'

De promotor droeg een wit hemd en een zwarte rok, ze had stijl en een finesse die Ish bij nog geen enkele vrouw had gezien. Haar blonde haren waren netjes opgestoken, haar gezicht was opgemaakt. Ze behoorde duidelijk niet tot de onderste laag. Was ze opgeklommen of had ze een hogere Shinu? In elk geval was het vreemd dat ze een gevecht op het ground level wilde. Iedereen wilde altijd hoger.

'Tegen je beste vechter.'

'Dat is de eerste keer dat ik die vraag krijg. Meestal wil iemand een slapjanus, zodat zijn eigen vechter die de hersenen kan inbeuken.'

'Ik heb een nieuwe vechter en ik wil hem testen. Dan weet ik meteen wat hij waard is.'

Ze sloeg haar ogen neer en dronk snel van haar glas. Ze loog. Ish kreeg een vermoeden wat de promotor van plan was. Ze was uit op geld. Ze had een uitzonderlijk nieuw talent in haar team. Een beest dat nog niet bekend was. Als die vocht tegen een van de beste fighters van ground level zouden zijn kansen heel laag worden ingeschat. Iedereen zou tegen hem inzetten bij de bookers. En als hij dan won...

'Wie is het?'

'Zegan Koll.'

'Nog nooit van gehoord.'

Een plan rijpte in Ish' hoofd. Misschien kon hij hier zijn voordeel uit halen. Hij keek de man en de vrouw één voor één aan. De commandor zat geeuwend op zijn stoel. Hij werd vast betaald om erbij te zijn. Om indruk te maken.

'Hij is nog heel jong. Geen topper.'

Opnieuw durfde ze Ish niet aan te kijken. Maar het glas whisky ging nu vlot naar binnen, een zenuwtrek die haar plan verraadde.

'Dat kan een goede opwarmer zijn voor Aiden, mijn beste fighter,' zei Ish. 'Alleen...'

Deze keer was het zijn beurt om van zijn glas te nippen. Ish liet bewust een stilte vallen.

'Ik had een ander gevecht op het oog. Een dat veel opleverde. Dat moet ik dan laten vallen.'

De promotor likte aan haar lippen. Ook zij kende het spel. Ze keek hem nu recht aan.

'Dit kan je ook veel opleveren.'

Dat was niet waar. Ish zou alles verliezen. Aiden en zijn geld. Maar dat zei hij niet.

'Ik wil een gevecht op production level.'

Hij had besloten niet te hoog in te zetten. Klein beginnen en dan langzaam op te klimmen.

'Iedereen wil een gevecht op production level.'

'Ik wil het heel graag.'

Ish besloot geen tijd te verliezen. Met een kleine sleutel opende hij een van zijn laden. Hij haalde al het geld dat hij gespaard had met de weddenschappen eruit en legde het op de tafel.

'Je krijgt mijn beste fighter op ground level in ruil voor een gevecht op production level.'

Wat Ish aanbood was te veel, en dat wist de promotor ook. Maar dat had Ish ervoor over. Geen gedoe, recht op zijn doel af. De promotor legde haar hand op het geld. Ook de commandor keek er begerig naar. Die wilde straks vast een deel.

'En wie wil je inzetten op production level? Die Aiden?'

Ish schudde glimlachend het hoofd.

'Die leeft tegen die tijd niet meer.'

De promotor probeerde tevergeefs haar verrassing te verbergen. Ish had haar te verstaan gegeven dat hij haar plannen doorhad.

'Een andere jongen. Een nieuwe. Ik zou ook graag weten wat hij waard is.'

De promotor schoof het geld langzaam over het bureau naar zich toe. Ze knikte.

'Deal.'

'Ish!'

Keve kwam door de gangen aangelopen.

'Kom mee.'

Hij zei niet waarom en Ish vroeg het niet. Als Keve iets vroeg, dan deed hij dat. Hun samenwerking had hen heel dicht bij elkaar gebracht, maar Ish was hun eerste ontmoeting nooit vergeten. Keve was de baas, en dat zou nooit anders zijn. Hij volgde hem door de gangen naar zijn kantoor. Voor ze binnenstapten hield Keve hem tegen.

'Ik heb nieuwe rekruten en ik heb je mening nodig.'

Ish voelde zich vereerd. Zijn werk in de trainingszaal leverde hem respect op. Keve was normaal zeer kieskeurig wat nieuwe fighters betreft. Hij testte ze, ondervroeg ze, wikte en woog ze en pas dan mocht Ish ermee aan de slag.

'Ik weet niet wie ik moet kiezen en ik wil er maar twee aannemen.'

Hij duwde Ish naar binnen. Aan het bureau van Keve stonden vijf vrouwen. Bruin, zwart, blank, rood, geel, het was een staalkaart van de vrouwen op ground level. Ish geloofde niet in deze manier van vrouwen rekruteren.

'Ik weet het niet,' fluisterde Ish tegen Keve. 'Er is nog wel wat werk aan. Sportief zien ze er zeker niet uit, dus dat wordt eerst een lange krachttraining.'

Ze waren alle vijf redelijk mager, vond Ish. Hij kon met hen aan de slag gaan, maar dan zou hij wel voldoende tijd moeten krijgen.

'Waar hebben ze dat voor nodig?' vroeg Keve.

De vrouwen keken hen ongemakkelijk aan terwijl ze fluisterden. Ze waren zenuwachtig voor de selectie.

'Anders worden ze aan stukken gescheurd.'

Keve keek van Ish naar de vrouwen en begon luid te lachen. Hij klapte Ish hard op zijn schouder.

'Altijd met je werk bezig. Dat kan ik wel appreciëren.'

Hij stapte naar de twee middelste vrouwen en legde zijn armen rond hun schouders. Ze giechelden, terwijl de anderen jaloers naar hun rivales keken.

'Mijn beste Ish,' zei Keve met een brede glimlach, 'de vrouwen die je hier ziet staan, gaan niet vechten in een kooi. Geen denken aan.'

De vrouwen moesten ook lachen bij de gedachte dat ze zouden moeten vechten. Het viel Ish nu pas op hoe verzorgd ze eruitzagen. De meeste vrouwen op ground level waren niet met hun uiterlijk bezig.

'Deze vrouwen mogen hun kunsten tonen tussen de lakens of op straat,' zei Keve luid. 'Of zelfs hier op mijn bureau!'

Ish schrok. Hij was zo bezig met zijn fighters dat hij zelfs niet aan de mogelijkheid had gedacht. De vrouwen lachten mee met Keve, en Ish wist maar al te goed waarom. Keve had zijn hoeren naar een hoger niveau getild, net zoals hij met zijn fighters had gedaan. Zijn vrouwen konden heel wat geld verdienen, werden goed beschermd en verzorgd. En dus kwamen de kandidaten zich massaal aanbieden.

'Dus zeg eens, Ish. Welke moet ik nemen?'

Keve keek hem uitdagend aan. Het was een test. Keve nam zulke beslissingen

altijd zelf, hij wist best wie zijn voorkeur wegdroeg. Maar nu liet hij het aan Ish over. Wat wilde hij daarmee bereiken?

Ish bekeek de dames één voor één. Het voelde wat ongemakkelijk, hen ongegeneerd als koopwaar aanstaren. De vrouwen lieten zich niet in de kaart kijken en wierpen hem een holle blik toe, terwijl ze probeerden verleidelijk te lachen.

'Heb je al een keuze gemaakt?'

Keve hield van snelle beslissers, niet van twijfelaars. Knopen doorhakken en dan er voluit voor gaan.

'Zij en zij.'

Ish wees op een bruinharige vrouw en een kleine zwartharige met een gele huid. Hij had het gevoel dat zij het minste problemen zouden veroorzaken, wat belangrijk was om de rust in de harem van Keve te bewaren. Dat het bruinharige meisje hem ook aan Dea en dus aan Jo deed denken, probeerde Ish te negeren.

Keve duwde de twee vrouwen in de richting van Ish.

'Jullie hebben het gehoord, dames. Dit wordt jullie nieuwe baas. Verzorg hem goed, dan zal hij ook goed zijn voor jullie.'

De vettige grijns die daarmee gepaard ging, bezorgde Ish kippenvel. En de woorden deden zijn hart sneller slaan. Wat moest hij met twee vrouwen?

'Nieuwe baas?' vroeg hij zo onschuldig mogelijk.

Keve knikte.

'Je takenpakket is net uitgebreid.'

Dankzij al het geld dat hij had vergaard, daalde er nu een zekere gemoedsrust neer over Ish. Eindelijk hoefde hij zich geen zorgen meer te maken over overleven en kon hij aan anderen gaan denken. Iedereen die hij had leren kennen in de stad was hij kwijtgeraakt, behalve Mya. Hij moest voor haar zorgen, dat was hij Vito verplicht. De eerste keer dat hij zijn oude kamer was binnengestapt, was ze furieus op hem geweest. Hij had haar in de steek gelaten op het moment dat ze hem het meest nodig had. Ish had gezwegen en alleen maar geknikt. Hij wist dat ze gelijk had. Toen ze uitgeraasd was, hadden ze niets meer tegen elkaar gezegd. De Mya die helemaal was opgebloeid bij Vito en hem, was opnieuw in haar schulp gekropen. En ze leek niet van plan om er weer uit te komen.

De keren dat hij op bezoek ging, lag ze vaak op haar bed voor zich uit te staren. Ze sliep nog steeds alleen in de kamer, ze joeg alle medebewoners eruit, en Ish had het gevoel dat ze er niet vaak meer uit kwam. Ze zag er slechter uit dan toen Ish nog samen met Vito en haar in de kamer sliep. Hij nam elke keer ook

geld mee, dat hij aan het einde van hun gesprek achterliet. Hij pakte twee biljetten uit zijn achterzak en legde ze op tafel. Maar ze weigerde iets aan te nemen.

'Ik ben geen hoer,' zei Mya.

'Natuurlijk niet,' zei Ish verbaasd.

'Waarom laat je dan geld achter?'

'Ik wil je helpen.'

'Nee, je komt de grote meneer uithangen. De weldoener, zonder wie niemand het zou redden.'

Ish keek haar verbaasd aan. Dacht ze werkelijk zo over hem? Had ze gelijk?

'Ik mag toch delen? Jullie hebben me ook geholpen toen ik pas hier was.'

Mya schudde haar hoofd en liet het tegen de muur achter zich rusten. Zo zat ze vaak op haar bed. Moe en lusteloos.

'Die schuld is al lang ingelost. Alles wat meer is, is snoeverij.'

Ish wist niet wat te zeggen. Hij voelde zich aangevallen. Mya ging verder.

'Dat is jouw fout niet, hoor. Dat is gewoon hoe het beheer werkt.'

Wat wist Mya van het Beheer? Daar hadden ze het nooit over gehad.

'Het Beheer?'

'Het beheer van Keve. De mensen die voor hem werken worden zijn dubbelgangers.'

Het humeur van Ish zakte zienderogen. Hij werkte hard voor wat hij verdiende. Maar Mya legde de vinger op een gevoelige plek. Ish streed tegen het Beheer, maar tegelijk bevestigde hij het Beheer. Op het ground level gaf het Beheer heel wat vrijheid. De bewoners mochten het onder elkaar uitvechten, zo hielden ze zichzelf klein. En Ish werkte daar gewoon aan mee. Bijna alles wat hij deed, was uit eigenbelang. En toch beschouwde hij zich nog steeds als een voorvechter voor de vrijheid. Keve deed wat hij deed om zichzelf rijker en belangrijker te maken. Ish deed het om het Beheer te overwinnen. Er was een wezenlijk verschil, vond hij zelf, alleen was dat natuurlijk niet zichtbaar.

'De dankbaarheid is groot,' mompelde hij.

'O, maar ik ben dankbaar,' zei Mya. 'Ik mis alleen de oude Ish.'

'En ik mis de oude Mya,' reageerde hij boos. Hij draaide zich om en verliet de kamer.

Toch bleef Ish terugkomen. Zodra hij zijn pols tegen de scanner hield en zijn nummer, P8265K97.1, verscheen, kreeg hij een gevoel van heimwee. Bovendien

bleef hij vinden dat hij haar moest helpen. En er rijpte een plan in zijn hoofd waarbij hij ook haar hulp nodig had. Ze was de enige die hij kon vertrouwen.

Maar de volgende keer was Mya niet alleen. Er waren vijf nieuwe bewoners in haar kamer, twee mannen en drie vrouwen. Ish boog zich naar haar toe.

'Kunnen we ergens alleen praten?'

Op het ground level was niemand te vertrouwen en hij wilde geen meeluisterende oren bij het gesprek dat hij wou voeren.

'Ik blijf hier,' zei Mya kort.

Ish twijfelde. Hij keek naar de mannen en vrouwen, die hem nieuwsgierig aankeken. Hij kwam weer overeind. Het risico was te groot. Hij wilde de hulp van Mya, maar niet op deze manier.

'Wacht,' zei Mya met een glimlach. 'Ik heb niet gezegd dat je moet weggaan.'

'Ik kan niet praten met hen erbij,' fluisterde Ish.

'En ik ga niet weg,' antwoordde Mya. 'Dus dan moeten zij gaan.'

Ze reikte naast haar bed naar een stuk van de vering die was losgekomen van haar bed en stond recht. Met de vering sloeg ze in haar andere hand terwijl ze zich breed maakte.

'Jullie kennen de regels. Jullie kunnen hier alleen zijn als ik daar zin in heb. En ik heb er nu geen zin in.'

Ish schrok van het rauwe geweld dat Mya plots uitstraalde. Hij had het nooit in de stille vrouw gezien. Haar medebewoners duidelijk wel, want ze deinsden achteruit en snelden de kamer uit.

'Je hebt hen goed afgericht,' grijnsde Ish.

'Ik ben nogal gesteld op mijn privacy,' zei Mya, terwijl ze zich weer op haar bed liet zakken. 'Die zoeken binnenkort wel een andere kamer. Niemand houdt het lang vol bij mij. Zelfs jij niet.'

Dat laatste zei ze met droefheid in haar stem.

'Dat heeft andere redenen,' zei Ish. 'Ik heb een doel voor ogen. Ik kan je er niet veel over vertellen, maar je moet me vertrouwen. Ik heul niet met de machthebbers, ik wil ze bestrijden. En daarvoor moet ik de middelen hebben.'

Mya antwoordde niet meteen. Ze keek hem lang aan. Ish zag een glimp van haar vroegere enthousiasme verschijnen.

'Je wilt nog steeds naar huis.'

'Zoiets, ja.'

'Dat gaat niet.'

'Misschien wel. Ik moet het op zijn minst proberen.'

'Wat heb je daarvoor nodig?'

Deze keer liet Ish een stilte vallen. Wat had hij daarvoor nodig? Hij had geen idee. Geluk, een hogere Shinu.

'Dat weet ik nog niet, maar met veel geld kan ik alvast een en ander kopen.'

'Je hebt toch veel geld?'

'Niet genoeg om tegen alles in te gaan. Daarvoor heb ik veel meer nodig.'

'En hoe wil je dat doen?'

Ish was blij met haar vraag. Hij had haar interesse. Hij wist nu al dat ze hem zou helpen. De oude Mya was terug. Nog niet helemaal, maar ze verscheen al wat aan de oppervlakte.

'Weet je nog wat mijn laatste daad was voor Vito wist dat hij moest vertrekken?'

Mya glimlachte.

'Je was zo dom om je laatste geld op een jong vechtertje te zetten.'

'Exact,' knikte Ish. 'En dat ga ik nu opnieuw doen.'

Het gevecht van Aiden was een ramp. De robuuste fighter kwam niet in zijn ritme. Ish probeerde nog bij te sturen, maar het hielp niet.

'Let op zijn linkse! Verdediging hoog houden!'

De jongeling die de promotor had ingezet was razendsnel. Het tempo van zijn slagen verraste Aiden keer op keer en als die dan eens zwaar uithaalde kon de jonge fighter snel counteren.

Ish gaf het op en keek toe hoe Aiden zich tegen de grond liet werken. De jongeman ging door. Geen medelijden, hij bleef beuken tot de fight werd stopgezet. Dat gebeurde pas toen Aiden helemaal niet meer bewoog. Hij zou nooit meer rechtstaan.

Het was geen verrassing. Ish wist dat hij Aidens doodvonnis had getekend toen hij de deal met de promotor had gesloten. De jonge fighter was een rastalent, een vechter met een grote toekomst. Snel, behendig en sterk. Om daarvan te winnen moest je tactisch uiterst sterk staan.

Toen hij terug in zijn kantoor kwam, keek hij lachend naar de vrouw die er op hem wachtte. Dea. Ze lag languit op zijn bureaustoel en had haar benen op het bureau gelegd. Naast haar voeten stond een kleine koffer. Ish zei niets en opende hem. Hij zat vol bankbiljetten.

'Dat is een leuk cadeau,' glimlachte hij.

Hij wandelde rond het bureau en ging naast haar staan.

'Heb je jouw deel al gepakt?' vroeg hij.

Dea knikte.

'Alles is netjes verdeeld.'

Zodra de promotor het bureau had verlaten, was het plan gaan rijpen in Ish' hoofd. Aiden maakte geen schijn van kans, Orel wel. Dat was voorkennis waar hij gebruik van moest maken. Hij had een grote som geld geleend van Keve, en die had hij helemaal ingezet tegen Aiden. Een risico, dat besefte Ish. Keve kon er nog mee leven dat Ish een van zijn fighters verloor, dat hoorde bij de sport. Maar Keve had er een gloeiende hekel aan als iemand zijn geld verloor.

Als trainer van die arme Aiden kon hij natuurlijk niet zomaar geld inzetten tegen zijn eigen strijder. En dus had hij hulp gezocht. Om het geld in te zetten vertrouwde hij maar één iemand: Mya. Maar ook dat was te voor de hand liggend, Mya die veel geld inzette tegen een van zijn strijders net nadat ze een bezoekje van Ish had gehad. Ze hadden nog een tussenschakel nodig. En toen was Ish terechtgekomen bij Dea, met wie hij in korte tijd een goede band had opgebouwd. Ish was enkele weken niet meer bij Mya op bezoek geweest en had Dea en Mya het onderling laten regelen.

'Ik wil nog één ding,' zei Dea.

Ish keek haar wantrouwig aan.

'Wat?'

Ze keek hem schalks aan. Haar hand greep zijn kruis en Ish voelde de kriebels tot in zijn buik.

'Dit.'

Ze rukte aan zijn ceintuur, die in één keer uit zijn broek schoot. Met een hand trok ze zijn knopen los en opende de broek. Ze kende haar vak en ging door de knieën.

Ish sloot zijn ogen. Op zijn hoogtepunt trok hij niet terug. Dat verwachtte ze ook niet. Het was haar job, zo had Ish het haar geleerd. Klantvriendelijkheid stond bovenaan zijn lijst van kwaliteiten.

'Nu ik,' mompelde ze.

Ze kwam overeind en duwde Ish op de stoel. Daarna ging ze op het bureau zitten en schoof haar rok omhoog.

'Nu niet.'

'Voor wat, hoort wat,' knipoogde ze.

'Klopt,' knikte Ish.

Hij opende de koffer op het bureau en nam er een stapel biljetten uit. Hij stak ze tussen de borsten van Dea.

'Dat is je job. Betaald worden voor bewezen diensten.'

'Daar was ik niet op uit,' zuchtte ze.

Ze nam het geld uit haar boezem en stak het in haar tas.

'Dat weet ik, maar dat is het enige wat je nu krijgt,' zei Ish. 'En nu mag je me alleen laten.'

Dea drong niet aan, ze wist dat dat geen zin had. Ze nam haar tas en verliet zijn kantoor.

Ze had haar werk uitstekend gedaan en had Ish behoorlijk wat geld opgeleverd. En zelf was ze er ook beter van geworden. Met het geld dat Ish haar had gegeven hoefde ze eigenlijk niet meer voor hem te werken. Maar ze wist dat ze, als ze wegging, ook haar positie en bescherming kwijt zou raken.

Ish had zijn nieuwe taak snel onder de knie gekregen. Om te leren hoe hij zijn zaak moest runnen was hij naar een van de weinige bordelen die niet van Keve was gegaan. De prostituee die hij had uitgekozen was een uitgemergelde vrouw die verschillende tanden miste. De seks was oké geweest, maar niet meer dan dat. Ish had zich vuil gevoeld toen hij de vrouw wat geld had toegeworpen. En dus had hij ingezet op service. Zijn vrouwen moesten zich verzorgen. Ze moesten er op elk moment goed uitzien. Bovendien mochten ze niet het gevoel hebben dat ze bedrogen werden. Ish liet hen een groot percentage van wat ze binnenbrachten houden. De investering in hun uiterlijk en hun hoge loon namen een grote hap uit zijn budget. Maar dat verdiende hij snel terug. De mannen stonden in de rij voor een verzorgde vrouw, die bovendien wist hoe ze met mannen moest omgaan.

Ook dat deed Ish zelf. Hij testte zijn vrouwen uit en leerde hun hoe ze mannen moesten behagen. Of hij nu in de trainingszaal bij zijn fighters stond of in bed lag bij een van zijn vrouwen, hij geloofde in de persoonlijke aanpak. En hij was voor allebei even streng.

Af en toe probeerde hij stil te staan bij wat hem overkwam. Van een jongen die vol idealen in de stad aankwam, was hij getransformeerd in een harde manager. Gus en Ness zouden hem niet meer herkennen. Het was alsof hij een knop in zijn hoofd had omgezet. Maar hij moest. Anders zou hij wegkwijnen in de onderbuik van de stad, treurend om alles wat hij niet verwezenlijkt had. En dat was voor Ish geen optie.

De dag van Orels eerste fight was Ish nerveuzer dan Orel zelf. Ze zaten in de ruimte onder de bekende kooi op production level, te wachten tot het signaal werd gegeven om in de koker te gaan staan. Orel rekte zijn spieren en voerde een schaduwgevecht.

'Blijven bewegen,' zei Ish.

Orel keek zelfs niet op. Hij was er klaar voor, meer nog dan zijn promotor. Boven hen hoorden ze een stem brullen. De commentator was het publiek aan het opwarmen. De thuisvechter werd bij uitzondering het eerst naar de kooi gevoerd. Het gejuich was oorverdovend.

Voor de tegenstander had hij niet zoveel angst. De promotor met wie hij een deal had, had voor een waardige vechter gezorgd, maar geen topper. Ze was op haar hoede. Ze wist dat Ish zijn sterkste man zou sturen, dus wilde ze geen risico nemen. Toch werd het gevecht opgevat als een makkie voor de thuisvechter. De bookers hadden de kansen van Orel, in hun ogen een groentje met alleen maar een verloren gevecht op zijn palmares, ingeschat op één tegen honderd.

En daarom was Ish zo zenuwachtig.

De lening van Keve was de eerste stap geweest, de nederlaag van Aiden de tweede. Om het succes compleet te maken had hij al de winst die hij dankzij Aiden had gemaakt ingezet op Orel. Opnieuw via Dea en Mya. Als hij verloor zou hij Keve niet kunnen terugbetalen. Hij wist niet of Keve op de hoogte was van zijn plannen, maar eigenlijk deed dat er niet toe. Keve dacht alleen maar aan zijn geld.

Een schriel mannetje dat een stuk neus kwijt was, kwam het vertrek binnen.

'Het is tijd,' bromde hij.

Orel ging in de koker staan. Ish legde zijn handen op zijn vuisten en knikte. Meer niet. De opleiding had lang genoeg geduurd. Het was tijd om te oogsten, om de herinnering aan zijn eerste fight uit te wissen.

De koker kwam in beweging. Ish haastte zich via een trap naar een plek naast de kooi die voor hem was vrijgehouden. Hij keek om zich heen. Het was al meer dan een jaar geleden dat hij hier zelf had gestaan, samen met Tanton en Verdell. Het deed hem niets, toen was hij nog een snotneus. Zonder gezag, zonder middelen en vooral zonder een plan.

Het gevecht begon. Ish drukte zijn neus tegen de tralies. Orel deed wat hij hem opgedragen had en begon onmiddellijk te bewegen. Lau Chu-Wu, zijn tegenstander, deed hetzelfde. Ish had navraag gedaan naar Lau Chu-Wu. Hij was

een taaie klant, die nooit opgaf. Orel zou hem niet alleen moeten afmatten, maar ook blijven bestoken. Rake klappen uitdelen wanneer het kon.

Orel keek om zich heen, hij zocht de ogen van Ish. Wat was er aan de hand? Kwam de herinnering aan de fight met Drake weer boven? Of was hij onder de indruk van de omstandigheden? Ish knikte bemoedigend. Orel mocht zich nu niet laten afleiden.

Lau Chu-Wu haalde na de verkenningsronde als eerste uit. En het was meteen goed raak. Orel zag het uitgestoken linkerbeen niet aankomen en incasseerde de trap tegen zijn wang. Zijn hoofd sloeg opzij, maar hij behield zijn evenwicht. Lau Chu-Wu zette niet door, waardoor Orel zijn verdediging kon herstellen.

'Niets aan de hand!' schreeuwde Ish. 'Let op zijn voetenwerk. Gebruik het voor de tegenaanval.'

Orel draaide snel de knop om. Na een schijnbeweging naar rechts plantte hij zijn linkervuist in de maag van Lau Chu-Wu. Die kromp in elkaar en deinsde snel achteruit om meer schade te voorkomen. Dat beviel Ish zo aan Orel. Hij was bijna even sterk met zijn linkerarm als met zijn rechter. Ish had daar lang op getraind.

'Doorgaan nu!' riep Ish.

Orel mocht niet dezelfde fout maken als Lau Chu-Wu. Hij mocht zijn tegenstander geen tijd geven om weer op adem te komen, om een tegenzet voor te bereiden. Orel stormde op Lau Chu-Wu af, sprong op en strekte zijn been. Lau Chu-Wu had hem echter door, greep Orels been vast en sleurde hem tegen de grond. Onmiddellijk plantte hij zijn vuist in Orels ribbenkast. Ish voelde net als zijn pupil een stekende pijn in zijn ribben. Hij vroeg zich af of Keve hem ook zo zou behandelen als hij zonder zijn geld terugkwam.

Orel was taai, dat wist Ish. Hij had hem zelf getraind, tot bloedens toe. Ook nu kwam hij overeind. Lau Chu-Wu's zelfingenomen glimlach verdween van zijn gezicht. De klap kwam niet onverwacht, maar was wel keihard. Orel haalde een serie boven die ze tijdens de training hadden ingestudeerd.

'Doorgaan nu,' schreeuwde Ish. 'Doorgaan!'

Hij rook, proefde bloed. En geld, veel geld.

Het wit van Orels ogen glinsterde in de spots die op hem gericht waren. Ook al lag zijn tegenstander op de grond, hij ging door, zoals zijn coach het hem bevolen had. De toeschouwers schreeuwden Orel toe, hitsten hem op. De plaatselijke favoriet werd snel vervangen door een nieuwe held. Een held die hen waar

voor hun geld bood. Of niet, want heel wat gokkers zouden hun inzet kwijt zijn. Maar ze hadden wel spektakel in ruil gekregen.

Orel was heel stil toen hij weer in de kleedkamer zat. Hij had een handdoek over zijn hoofd gelegd en steunde met zijn hoofd tegen de muur.

'Is hij dood?'

Ish zat op de bank tegenover hem en trilde nog na. De adrenaline die de korte fight had opgewekt, had tijd nodig om zijn lichaam weer te verlaten.

'Ik weet het niet. Gaat ons niets aan.'

Orel knikte. Ish wist niet of hij het zich aantrok. Hij wou niet te persoonlijk worden met Orel. Ish was zijn trainer en wilde een echte vechtmachine van hem maken. Als ze emoties toelieten, zou dat hun doel bemoeilijken.

'Je hebt gewonnen, dat is het belangrijkste,' zei Ish. 'Dit gaat deuren voor je openen.'

Orel reageerde niet. Hij dacht niet verder dan zijn volgende fight. Daar leefde hij voor, niet voor het grotere geheel. En daarom paste hij ook perfect in de plannen van Ish.

Daar dacht Ish aan toen hij zijn winst ging ophalen. Het was een gigantische som, op enkele mensen na was hij zowat de enige die op Orel had ingezet. Hij wilde niet denken aan wat er had kunnen gebeuren als hij niet had gewonnen. Keve zou zijn geld terugkrijgen, met een flinke rente. Iedereen tevreden dus.

Behalve Lau Chu-Wu misschien.

De dagen na het gevecht liep Ish op een wolk door het ground level. Af en toe keek hij binnen in de gewone slaapkamers en dan besefte hij weer hoe blij hij mocht zijn dat hij daar niet meer hoefde te wonen. De luxe in het trainingscenter stond in schril contrast met de levenskwaliteit op de rest van ground level.

Die mensen hadden het ook voor een deel aan zichzelf te danken. Niemand deed een poging om zijn leven in handen te nemen. Ze lieten zich afstompen door het Beheer en hadden de wilskracht niet om er tegenin te gaan. Hij wel.

Toen hij weer in het trainingscenter kwam, werd zijn zelfvertrouwen nog groter, Mensen groetten hem beleefd, met zelfs een tikkeltje ontzag voor zijn status. Hij was de man die Orel had laten doorstoten, het verhaal van de fight was snel rondgegaan op ground level. Hij was ook de protegé van Keve, niet onbelangrijk. Al bagatelliseerde Ish het belang van dat laatste in zijn eigen hoofd. Zijn status had hij verworven door zijn eigen verdiensten. Keve had hem enkel kansen geboden, maar hij had ze zelf gegrepen.

Ish keek binnen in de trainingszaal. Orel sparde met enkele jonge talenten die Ish aan het opleiden was. De jongeren kregen klappen, maar Orel hield zich in. Hij wist dat Ish hen nog nodig had. In het prille begin van hun samenwerking had hij een nieuweling tijdens zijn eerste sessie kreupel geslagen. Ish had zich toen kwaad gemaakt. Orel speelde niet alleen met de toekomst van die jongen, maar ook met die van Ish. Hij had een groep uitstekende fighters nodig, niet één topper op wie hij al zijn geld inzette.

De jongeren hingen aan hem als welpen aan hun moeder. Ze waren hem zo dankbaar dat hij hen uit de dagelijkse beslommeringen van ground level had weggehaald dat ze alles voor hem zouden doen. Ish zorgde ervoor dat ze niets tekort kwamen. Hij hield er zelfs een aparte trainingsstijl op na door ze in teams af te zonderen. Elk team moest samen leven, samen slapen, samen trainen en mocht van de andere teams geen tactieken of moves leren. Het groepsgevoel werd soms zelf beangstigend, maar Ish genoot ervan. In de kille individuele samenleving die de stad promootte, moest elke vorm van saamhorigheid aangemoedigd worden.

'Ish!'

Er was maar één iemand die zo door kon brullen. Keve. En beschermeling of niet, op zo'n moment sprong ook Ish.

'Hier! In de trainingszaal!' riep hij snel.

Keve verspilde niet graag tijd aan het zoeken naar zijn medewerkers. Ish sloot de deur en liep naar Keves kantoor.

'Kom binnen!' riep hij door de gang. 'Er is een nieuwe lading.'

Ish wist wat dat betekende. Een korte keuring en dan een verdeling van de vrouwen. Ish had meestal pas de tweede keuze, na Keve, afhankelijk van zijn stemming. Maar zelfs de tweede keuze was meestal heel aardig. De lat voor Keves selectie lag erg hoog.

Ish verheugde zich op de nieuwe dames. Nieuw personeel betekende ook opleiding. Hij zou heel wat tijd moeten steken in zijn nieuwe rekruten.

Maar elk greintje zin, zelfs het kleinste sprankje opwinding verdween toen Ish voor Keves bureau stond en hij de vier vrouwen die erachter stonden aankeek.

Daar, prutsend aan haar te ruime hemd, met de ogen naar de grond gericht, stond zijn zus.

Eve.

8

Ish kon het nauwelijks geloven. Eve! Hij wilde haar naam roepen, naar haar toe lopen en haar vastpakken. Maar hij beheerste zich. Probeerde zijn ademhaling onder controle te krijgen. Ze had hem nog niet gezien. Als stil protest staarde ze hardnekkig naar beneden. Ze zag er anders uit, getekend door de jaren in de stad. Haar ogen stonden opengesperd en haar vingers trilden. Maar ze was nog steeds even mooi als vroeger. En dat had ook Keve gezien.

'Ik zal eerlijk tegen je zijn, Ish,' fluisterde Keve, zo luid dat de vrouwen mee konden luisteren. 'Ik wil de twee rechtse, de twee linkse zijn voor jou.'

Zo ging het meestal. Keve koos en Ish stemde in. Maar deze keer schudde hij bijna automatisch het hoofd. De tweede van rechts was Eve.

'Je gaat niet akkoord?' vroeg Keve verbaasd.

Ish schraapte zijn keel. Hij wist dat ook Keve zijn vrouwen persoonlijk opleidde. Al was opleiden niet echt het woord, uittesten paste beter. Gebruikte. En dat wilde hij niet laten gebeuren.

'Als je het niet erg vindt, zou ik graag de twee rechtse hebben.'

Er verscheen een glimlach op het gezicht van Keve.

'Ik wist dat je een goede smaak had, maar niet dat je zo brutaal kon zijn. Maar ik zal het voor één keer door de vingers zien. Ik neem genoegen met de twee in het midden.'

Ish vloekte onhoorbaar. Keve was bereid tot een compromis, dat was al heel wat. Maar het was niet waar Ish op had gehoopt. Hij keek naar zijn zus. En op dat moment hief ze haar hoofd op. Ze kon haar verbazing niet verbergen. Een van de stemmen die haar lot aan het bedisselen waren behoorde toe aan haar broer. Ish schudde heel zacht met zijn hoofd. Ze mocht niets laten merken.

'Ik zou toch willen aandringen op de twee rechtse dames,' zei Ish. 'Ik vraag nooit veel, maar deze keer is het anders.'

Eve herpakte zich en keek weer naar beneden. Maar Keve had het gezien. Hij knikte overdreven en stapte naar de vrouwen. Hij legde zijn armen rond de twee die Ish had uitgekozen.

'Het is echt anders,' zei Keve. 'Meneer wordt kieskeurig. Of is er iets aan de hand misschien?'

Hij liet zijn handen zakken en legde zowel bij Eve als bij haar buurvrouw een hand op hun borst. Ish voelde zijn handen trillen. Hij moest kalm blijven. Net

als zijn zus, die zichtbaar twijfelde of ze Keve een klap moest verkopen. Weer schudde Ish zijn hoofd.

'Laten we een deal maken,' zei Keve. 'Jij mag als eerste twee vrouwen kiezen. In ruil voor al je winst van de vorige maand.'

Ish moest op zijn tong bijten. Dat was allesbehalve een fair voorstel. Keve had door dat Ish Eve kende. En hij wilde hem testen. Het ging al lang niet meer om Eve, maar om hoe trouw Ish was. Gelukkig wist Keve niets van de constructie die Ish met Dea en Mya had opgezet.

Ish wist dat hij geen keuze had. Hij wilde niet met Keve onderhandelen over de afkoopsom, ook al ging het om enorm veel geld. Ofwel aanvaardde hij het voorstel, ofwel niet. En hij zou zich niet laten kennen.

'Oké,' zei hij.

'Afgesproken,' lachte Keve. 'De beste deal die ik vandaag heb gedaan. Ik dacht dat je zakelijker was, Ish.'

Ish dwong zijn lippen tot een glimlach. Keve duwde Eve en haar buurvrouw zijn richting uit. Eve keek nog een keer boos naar Keve, maar die bleef glimlachen.

'Veel plezier ermee, ik hoop dat ze goed opbrengen!'

Ish wilde niet dat iemand wist dat Eve zijn zus was. Het zou alleen maar tegen hen gebruikt worden. En dus volgde hij zijn gebruikelijke routine. Hij bracht de twee vrouwen naar hun kamers zonder er al te veel woorden aan vuil te maken. Hij toonde hun de plek waar ze vanaf nu zouden wonen en beval hun een douche te nemen.

Eves deur ging op slot en Ish begon bij de andere aanwinst, Caro. Hij legde haar kort de basisregels uit, vertelde hoe hij te werk ging en wat hij van haar verwachtte. En daarna begon hij meteen met de eerste test. Dat had hij bij alle anderen ook gedaan en hij wist dat ze met elkaar zouden praten. Een andere behandeling zou jaloezie of argwaan opwekken. Terwijl ze naakt op het bed lagen en Caro kreunend bovenop hem zat en hij aanwijzingen gaf, besefte hij dat Eve in de kamer ernaast hen kon horen. Het kostte hem moeite om geconcentreerd te blijven. Hij sloot af door Caro opnieuw onder de douche te sturen en mee te delen dat de opleiding de volgende dag voortgezet zou worden.

Toen hij voor Eves deur stond, aarzelde hij. Hij durfde niet naar binnen te gaan. Hij was naar de stad gekomen om Eve te zoeken. Hij had jarenlang uit-

gekeken naar het moment waarop ze elkaar zouden terugzien. Maar het was allemaal anders gelopen dan ze verwacht hadden.

Met een bedrukt gemoed opende hij de deur. Eve lag naakt op haar bed met haar ogen gesloten. Ish nam de stoel die naast de kast stond en ging erop zitten. Zwijgend staarde hij haar aan.

'Ik dacht, ik ga alvast klaarliggen,' klonk het na een tijdje uit Eves mond. Haar ogen waren nog steeds gesloten.

Ish' keel was droog. Ze had alles gehoord.

'Kleed je aan,' fluisterde hij. Hij wilde niet dat Caro kon meeluisteren.

'Mocht ik me nog niet uitkleden? Doe je dat liever zelf?'

'Er gebeurt helemaal niets,' zei hij zacht. 'Wat had je gedacht?'

Eve opende plots haar ogen.

'Geen idee. De laatste keer dat ik je zag, was je de grond aan het bewerken, nu een jonge vrouw. Ik weet niet wat ik kan verwachten.'

Ish had geen zin in verwijten. Ze moest beseffen dat ze geluk had gehad. Als hij haar niet had meegenomen, was ze nu het speeltje van Keve geweest.

'De laatste keer dat ik jou zag, was je een vrolijk meisje.'

'Toen was ik nog niet in de stad geweest.'

'We dachten allemaal dat de stad de oplossing was.'

Eve kwam wat overeind en steunde haar hoofd op een hand. Ze knikte naar zijn chique hemd.

'Voor jou wel blijkbaar. Je leeft in meer luxe dan op de farm.'

'Ik heb er hard voor moeten knokken.'

'Dat heb ik net gehoord,' zei Eve schamper. 'Heel hard knokken was dat.'

'Je begrijpt het niet.'

Eve ging nu rechtop zitten en keek Ish in de ogen. Haar blik was hard, gepijnigd door ervaringen die ze voor zich hield.

'Ik begrijp het niet? Ik zal een poging doen. Je bent een pooier, Ish. Je verdient geld door andere mensen te misbruiken. Onschuldige vrouwen, en misschien wel onschuldige mannen, weet ik veel, werken voor jou. Om ervoor te zorgen dat jij je de luxe kunt permitteren die je nodig hebt.'

Eve spuwde de woorden uit. Ish' hart bonsde sneller, maar hij onderbrak haar niet.

'Hard knokken, het zal wel. Caro hiernaast, die zal hard moeten knokken. En weet ik veel wie hier nog allemaal in die kamers zitten. Ze zullen allemaal hard moeten knokken om jou voldoening te geven.'

Ish had geen zin om de discussie aan te gaan. Hij stond op en verliet zonder nog iets te zeggen de kamer. Het maakte Eve nog bozer. Net voor hij de deur uitstapte, smeet ze hem nog een laatste opmerking achterna.

'Gus zou trots op je zijn.'

De volgende dagen negeerde Ish zijn zus zo veel mogelijk. Hij hield zich bezig met zijn atleten, sparde zelf mee om zijn hoofd leeg te maken. De opleiding van Caro voltooide hij niet. Hij wist dat het niet het moment was om zijn gewoonten aan te passen, maar hij kon het niet. De woorden van Eve schoten keer op keer door zijn hoofd. Hij was een pooier. Hij kon het niet ontkennen. Het maakte het moeilijker voor hem om het grotere geheel te zien. Hij vervloekte zichzelf omdat hij zich zo liet afleiden, maar hij kon het niet tegenhouden. Hij ging elke dag langs bij Eve, ook al wilde hij haar liever niet zien.

Hij had haar uitgelegd dat ze moest doen alsof, dat ze niet mocht opvallen. Maar echt luisteren deed ze niet. Ze zaten meestal zwijgend tegenover elkaar. Ish had geen zin om iets te zeggen, Eve leek niets te kunnen zeggen. Ze zag er elke dag slechter uit. Haar wangen waren helemaal ingevallen, haar ogen waren leeg. Ze bibberde onder haar deken.

De vierde dag kwam ze haar bed uit en klampte hem aan. Ze bracht haar mond aan zijn oor.

'Je moet me helpen, Ish.'

'Ik heb je al geholpen.'

'Echt helpen,' siste ze. 'Ik heb Pept nodig. Nu. Anders sterf ik.'

'Pept?'

Van alle handeltjes die op ground level plaatsvonden, had Ish zich nooit ingelaten met de pillen en de poeders of de fluo super-mixers die met tonnen tegelijk in kleine flacons van hand tot hand gingen. Hij wist goed genoeg welk effect ze hadden. Verslavend, afhankelijk, afstompend. En van al die rotzooi was Pept de heerser van ground level. Eve begon te lachen. Een afgrijselijke, angstaanjagende lach.

'Doe niet alsof. Ish, de pooier, weet niet wat Pept is? Maak je geen zorgen, hoor, ik zal je niet aangeven.'

Ish duwde haar van zich af en probeerde haar weer in bed te leggen. Haar lichaam schudde heen en weer. Spastische krampen die ongecontroleerd haar lichaam overnamen. Toen hij haar weer in haar bed had gekregen, legde hij de deken over haar heen en hield haar nog even vast tot ze in slaap viel.

Ish was vastbesloten. Eve zou moeten afkicken, op de harde manier. Geen Pept meer voor haar, hoe hard ze er ook om smeekte.

Ze reageerde niet goed op zijn boodschap. Ze gooide haar stoel door de kamer en duwde hem zo snel ze kon de deur uit. Daarop liet Ish haar kamer enkele dagen dicht. Hij zorgde ervoor dat haar regelmatig eten en drinken werd gebracht, maar Eve raakte nauwelijks iets aan. In het begin bonkte ze onophoudelijk op de deur in een poging om uit te breken. Maar haar pogingen namen af en klonken steeds zwakker.

Toen Ish de kamer weer in kwam, lag Eve in bed. Daar kwam ze nauwelijks nog uit. Ish probeerde zoveel mogelijk van zijn vrije tijd bij haar door te brengen. Het voelde haast alsof ze weer thuis waren, op de farm. Toen had hij vaak 's nachts aan haar bed gezeten en hadden ze elkaar verhalen verteld.

Op een nacht, toen Ish, uitgeput na een lange dag, nog even langs zijn zus ging op weg naar zijn kamer, zat Eve kaarsrecht op haar bed. Ze had hem opgewacht. Ish ging tegenover haar zitten en wachtte. Het duurde nog even voor ze begon te spreken.

'Weet je hoeveel ik aan je gedacht heb, Ish?'

Ze keek hem recht in de ogen en even dacht Ish dat hij achter de mist die Pept voor haar ogen deed opdoemen, een glimp van de liefde die ze ooit voor hem voelde zag opflakkeren.

'Ik voelde me zo schuldig toen ik op de farm vertrok. Alles kwam op jouw schouders terecht. De hele busrit heb ik zitten huilen terwijl alle anderen aan het feesten waren. Ik wist dat ik blij moest zijn, maar het ging gewoon niet. Dat was ook de voormannen niet ontgaan. Ik vloog meteen op de achterste bank, naast een ander meisje dat niet deed wat werd gevraagd. Daar bleef ik tot in de stad.

Eenmaal daar begon de nachtmerrie pas echt. Ik werd assistente in een ziekenboeg in een van de kazernes op ground level. Wij verzorgden de voormannen en soldaten na gevechten met het verzet. Het werk was vreselijk. Niet alleen door de wonden die we moesten verzorgen, daar kon je nog aan wennen. Het waren de patiënten die we onder onze hoede hadden. Ze beschouwden ons als uitschot, als goedkopen sloeries met wie ze konden doen en laten wat ze wilden. Hun handen zaten overal, en niet alleen hun handen. En als je ging klagen...'

Haar stem stokte. Ish voelde de woede opkomen.

'Ik deed mijn verhaal bij de commandor van de kazerne, Karl Star. Hij luisterde. Tot mijn verbazing. Hij zorgde ervoor dat ik niet meer werd lastiggevallen. Hij kwam vaak langs om te kijken of alles in orde was. Hij verleende me gunsten,

ik kon mijn geluk niet op. Maar daarna kwamen zijn handen. Hij had me in zijn macht en hij wist het.'

Ish balde zijn vuisten, hij zag de commandor uit de lift voor zich. Ook al waren er honderden, zo niet duizenden commandors, voor Ish hadden ze allemaal hetzelfde vervormde gezicht dat achter de mondmaskers schuilging.

'Hij heeft me volledig gebroken, Ish. Mijn enige toevlucht waren de medicijnen die we onze patiënten toedienden. Het misbruik werd steeds erger, het was een pervers spel voor hem; een onschuldig meisje gebruiken tot ze volledig gebroken was. Toen ik voor de derde keer zwanger werd, hebben ze me hier gedumpt. Tegen die tijd was ik verslaafd aan alles wat ik maar te pakken kon krijgen, en Pept had het allemaal.'

Eve viel in zijn armen, ze wilde huilen, maar zelfs daarvoor verachtte ze zichzelf te veel.

'Zwanger? Heb je drie...'

'Nee, de eerste keer heeft hij mij zo hard geslagen dat het kind dood was. De andere keren heeft mijn verslaving daarvoor gezorgd.'

Niemand op de farm wist hoe kinderen verwekt werden, alleen dat ze via het Transfer aankwamen. Tijdens zijn training op de farm had Ish alles geleerd, maar zijn zus had het hardhandig moeten ondervinden.

'Die eerste keer... ik wist niet wat er met me gebeurde. Tot ze het me in de ziekenboeg uitlegden. Nieuw leven in me, onvoorstelbaar. Maar wie zwanger is, wordt blijkbaar afgezonderd en dat was tegen de wil in van Karl Star. Hij wou me dicht bij hem, dus heeft hij me halfdood geslagen.'

Ish pakte Eve stevig vast. Afzondering, het had misschien haar redding kunnen zijn. Alle moeders krijgen twee jaar met hun kind. Om hen met borstvoeding en warmte te kunnen opvoeden. Maar ook omdat de foutmarge op de Shinu-meting de eerste twee jaar nog te groot is. Daarna worden de kinderen bij hen weggenomen en herverdeeld volgens hun Shinu. Want hoe klein de kans ook, ook op de lagere levels werden kinderen met een hoge Shinu geboren, en die werden meteen naar het bovenste level gestuurd.

Ish dreef zijn fighters tot het uiterste. De jongelingen gingen voortdurend over hun pijngrens. Maar hij liet hen niet uitrusten, ze moesten doorzetten, ze moesten de beste bende worden die ground level ooit had gehad, de eerste die zou doorbreken tot in de hogere lagen.

Orel was het voorbeeld, de rest moest volgen. Hij had alle nieuwe fights op

ground level gewonnen, waardoor hij de aandacht had getrokken van promotors uit de andere lagen. Maar ook Garak en Naveed hadden hun eerste stappen in de kooi gezet. Ish probeerde hen te verkopen als een pakket. Eén fighter zou zijn naam niet maken, een hele groep wel. Hij miste slechts één ding: een vrouwelijke topfighter.

Vrouwelijke fights waren populair, maar goede vrouwelijke fighters waren moeilijk te vinden. De oplossing voor zijn probleem was echter dichterbij dan hij zelf dacht. Toen hij bij Mya in de kamer stond, wist hij wat hij wilde.

'De mensen beginnen te praten,' zei Mya. 'Zeker degenen die ik hier heb weggejaagd.'

'Mensen praten zoveel,' zei Ish. 'Wat zeggen ze?'

'Ze weten dat je hier geld hebt achtergelaten.'

'Daar is toch niets mis mee?'

'Wel als ze dat ook beginnen rond te vertellen. Ik heb commandors op bezoek gekregen.'

Ish keek in haar ogen. Ze vertelde de waarheid. Of niet? Wilde ze meer geld? Zo was Mya niet. Ze gaf niet om geld.

'Wat wilden ze?'

'Weten waar ik dat geld vandaan heb.'

'Wat heb je gezegd?'

'Ik heb gedaan alsof ik van niets wist.'

Mya draaide haar hoofd naar hem toe. Rode striemen werden zichtbaar op haar keel. Sporen van commandors.

'Ze geloofden je niet.'

Mya schudde het hoofd.

'Ze hebben zelf de scenario's ingevuld. Ofwel verkoop ik Pept, ofwel ben ik een prostituee.'

Ish ging naast haar zitten en legde een arm om haar schouder. Hij had voor haar moeten zorgen, zoals Vito zou hebben gedaan. Zij had hem geholpen en hij had te weinig gedaan om haar te beschermen.

'Sorry dat ik je dat heb aangedaan.'

Mya probeerde te slikken, het kostte haar moeite.

'Er was nog een derde scenario. Ze vroegen wat ik wist van een vervalste wedstrijd.'

Ish verstijfde even.

'Ze hebben ontdekt dat er een wedstrijd is gefixt. Iemand heeft woekerwin-

sten opgestreken. Ze hebben wat geïnformeerd en hun sporen leidden naar deze kamer.'

Ish voelde zich schuldig. Niet omdat hij geld had verdiend met de wedstrijden van Orel en Aiden. Wel omdat hij Mya ermee in de problemen had gebracht. Maar hoe kwamen ze bij Mya terecht?

Gus had nog zo gezegd dat hij niet mocht opvallen. Het Beheer duldde geen tegenspraak.

'Weten ze wie er geld heeft ingezet?'

'Nee. Maar ze denken wel dat ze het weten. Ik heb niets gezegd. Hoe hard ze ook aandrongen.'

Mya wreef over haar keel, de pijnlijke herinnering aan de confrontatie met de commandors. Ish kneep in haar schouder, opgelucht dat ze had gezwegen. Mya keek hem indringend aan.

'Waarom reageren ze zo, Ish? Wat maakt het zo belangrijk voor hen? De bookers zijn er toch om te gokken?'

Ish kon haar geen antwoorden geven. Waar waren ze naar op zoek? Was het hun puur om het geld te doen? Of konden ze er niet tegen dat een wedstrijd werd vervalst, dat iemand het Beheer te slim af was?

'Ik weet het niet.'

'Je hoeft me niet te beschermen.'

Ondanks de gewelddadige ondervraging had Mya niets van haar strijdlust verloren. In haar ogen welden tranen op, maar ze klemde haar lippen vastberaden op elkaar. Ish wist wat hem te doen stond.

'Het is belangrijk om jou even uit de schijnwerpers te halen.'

Ish bekeek Mya van top tot teen. Zijn gevoel klopte. Er zat een sterke drive in haar. En ze was sportief gebouwd, met brede schouders die niet onderdeden voor veel mannen.

'Wat zou je ervan denken om onder een valse naam bij mij in de trainingszaal te komen werken?'

'Wat kan ik daar doen?' vroeg ze verbaasd. 'Poetsen?'

Ish schudde het hoofd en glimlachte.

'Wat de rest ook doet. Vechten.'

Commandor Elden Koerner betrad slaapzaal 478Z na een snelle scan van zijn pols. Hij bestudeerde de situatie. Mannen en vrouwen, dicht op elkaar, fluiste-

rend. Hij stapte naar het dichtstbijzijnde bed en sleurde een graatmagere gelige man van onder zijn lakens.

'Wie heeft je die info gegeven?'

De man reageerde nauwelijks. Zijn blik bleef onverschillig. Maar dat betekende niet dat Koerner zou opgeven. Twintig jaar ervaring hadden hem geleerd dat je makkelijk kunt doordringen tot iemand. Het was een kwestie van de juiste prikkels. Koerner sloeg de man vol in zijn gezicht.

Pijn was zo'n prikkel.

'Wat weet je van de fight van Aiden?'

De man schudde het hoofd, zijn ogen rolden naar alle kanten. De pijn begon te werken. Koerner stompte in zijn maag.

'Weet je het al?'

Het was lang geleden dat er zo opvallend was ingezet op een fight. Meestal ging het om kleine bedragen, maar nu waren de inzetten veel hoger geweest. Als er al iemand meer wist, probeerde die vooral low profile te blijven, om zich de woede van de commandors niet op de hals te halen. Dat er nu zoveel was ingezet, kon maar één ding betekenen: er werd gehandeld met voorkennis.

De man kokhalsde en er kwam groen slijm uit zijn mond. Commandor Koerner deed een stap achteruit, om het niet op zijn mouw te laten belanden. Hij pakte de hand van de man en draaide zijn arm om.

'Ik blijf het niet vragen.'

'Wat?'

De man kwam terug bij zijn positieven.

'Van wie heb je de informatie?'

De andere personen in de kamer keken niet naar hen. Ze wisten waartoe Koerner in staat was en ze wilden dat vooral niet over zichzelf afroepen.

'Een vrouw,' mompelde hij.

'Daar zijn er veel van,' zei Koerner. 'Ik wil een naam. Of een nummer.'

'Ik ken haar naam niet,' zei de man.

Ondanks alle regels en straffen werden lotgenoten op ground level niet zo snel verraden. De angst om uitgestoten te worden was te groot. Maar dat bleek net een extra motivatie voor Koerner. Hij zou ervoor zorgen dat de man zijn informante zou verraden. Een extra trap in zijn kruis deed de man dubbelslaan.

'Mya.'

'Waar ken je haar van?'

'Ik lag op haar kamer. 402B. Ze heeft ons weggejaagd.'

'Nummer?'

'Weet ik niet.'

In dit geval hoefde Koerner geen nummer. Hij wist wie Mya was, hij had haar al een bezoek gebracht. Hij wist dat een tweede bezoek veel meer zou opleveren. Hij pakte zijn kraag vast en sprak in de microfoon die erin verweven zat.

'Mya. G2650.'

Hij kreeg haast onmiddellijk antwoord in het zendertje in zijn oor.

'G2650. Kamer 402B.'

De man had de waarheid gesproken. Koerner had niet anders verwacht.

'Dat kan kloppen. Binnenvallen en meenemen. Iedereen die in de kamer zit.'

Hij hield van de efficiëntie van de stad. Een bevel werd onmiddellijk opgevolgd. Hij wist dat de soldaten binnen vijf minuten kamer 402B zouden binnenvallen. Koerner gooide de man weer op zijn bed. Hij zou zich moeten ontsmetten als hij terug was. In zijn oor kraakte het.

'Niemand te bespeuren. Bewoners uit de buurt hebben haar sinds gisteren niet meer gezien.'

'Ondervraag hen grondiger. Met wie hebben ze haar de laatste tijd gezien? Waar ging ze vaak naartoe? Hoe gedroeg ze zich? Alle sporen zijn belangrijk.'

Commandor Koerner maakte zich geen zorgen. Het was niet meer dan een oponthoud. De uitkomst lag al vast. Zo ging het leven nu eenmaal in de stad. Waar ze naartoe gingen, was bepaald, alleen de weg ernaartoe moest nog ingevuld worden.

Het was alleen een kwestie van tijd.

Het gevoel waarmee Ish door de trainingszaal liep had hij niet meer gehad sinds zijn tijd op de farm. Het deed hem denken aan de dagen nadat een broer of zus naar de stad vertrokken was. Ondanks het gemis heerste er vooral vreugde in het huis. Omdat er een nieuw familielid was, omdat de quota gehaald waren, omdat de zorgen van elke dag even verschoven werden naar een moment in de verre toekomst.

Slechts één keer was dat gevoel er niet geweest. De dag dat het verzet de farm vernield had. Het was een ramp geweest. Ness had met de kleinste kinderen in de keuken gestaan. Gus, Eve en hij hadden graanjenever gedronken. En toen gebeurde het. Knallen van overal, mannen die probeerden binnen te komen. Ze hadden de ramen dichtgetimmerd, zich met alle macht voor de deuren gegooid.

De paniek was groot, de angst voelbaar. Het geschreeuw van de kleinste kinderen klonk nog na in zijn oren. En toen werd het opeens stil.

Ish herinnerde zich hoe hij de volgende dag naar buiten was gegaan. De geur van dood en as hadden zich in zijn neusgaten vermengd en hij moest nog steeds kokhalzen als hij eraan terugdacht.

Terwijl Ish door zijn papieren bladerde, probeerde hij het beeld van die nacht van zich af te schudden. Die nacht was zelfs niet het ergste geweest. De grootste schok kwam pas de volgende ochtend, toen hij Ness ontdekte, op haar rug naast een van de voederbakken. Haar gezicht leek afgescheurd. Het vel was voor een groot deel weg, waardoor het vlees van haar kaken en haar voorhoofd zichtbaar was. Ook haar handen waren verschroeid en verschrompeld tot benige klauwen. Ernaast lag een jong kalf met dezelfde symptomen. Het gelaat was helemaal vergaan, de tanden lagen bloot in de bek.

De bek. Waarmee ze had gedronken. De aanvallers hadden iets in het water gedaan. Het kalf had ervan gedronken en haar bek was helemaal opgebrand. Ness had zich willen verfrissen, water met haar handen op haar gezicht gesprenkeld.

Het had alles veranderd.

Ish bekeek voor de zoveelste keer het contract dat hij net had ondertekend. Vijf fights op service level. Zijn pakket had de aandacht getrokken van enkele promotors uit de hogere lagen. Hij was er haast zeker van dat Keve er iets mee te maken had, maar die ontkende bij hoog en bij laag.

De voorwaarden waren niet zo gunstig. Ish zou er nauwelijks iets aan verdienen. Dat kon hem niets schelen. Hij had het geld niet nodig, het was de toegang tot de hogere lagen die hem interesseerde. Het contract was zijn entreebewijs.

Eve zat aan de rand van de boksring en keek naar de training van Garak en Naveed. Ze was bijna weer de oude. Ish' keiharde methode had gewerkt. De eerste week was ze er slechter aan toe geweest dan voor ze begon af te kicken, maar langzaamaan was ze erdoor gekomen.

De deur van de trainingszaal vloog met een luide klap open. Een groep van vijf soldaten stormde naar binnen. Opgewonden stapten ze op Ish af. Die was meteen op zijn hoede.

'P8265K97.1?'

Ish knikte. Het was lang geleden dat hij nog met zijn officiële nummer was aangesproken.

'Heb je onlangs nog contact gehad met G2650?'

Ish hief zijn wenkbrauwen.

'Geen idee. Wie is dat?'

Hij probeerde niet te wijsneuzig over te komen. Daar hadden soldaten een hekel aan.

'Mya.'

Hij hield zijn gezicht in de plooi. Hij hoefde al niet meer te vragen waarvoor ze kwamen.

'Nee. Al een hele tijd niet meer. Ze sliep in mijn kamer toen ik net op ground level was. Ze was een vriendin van Vito.'

De soldaat keek hem doordringend aan. Leugens detecteren was het enige waar het Beheer niet goed in was. Ze hadden nog geen sluitende methode gevonden om mensen de waarheid te doen spreken. Buiten geweld dan.

'Waar heb je haar het laatst gezien?'

'Dat moet in de kamer geweest zijn. 402BB.'

'Zette ze soms geld in op fights?'

De soldaat wond er geen doekjes om. Hij ging recht op zijn doel af, zoals hem aangeleerd was. Dacht hij echt dat Mya zelf de fraude had gepleegd? Dat was goed. Dan hadden ze de optie dat hij, als promotor, het plan bedacht had nog niet bekeken.

'Gokte ze? Dat heb ik nooit geweten.'

De soldaat stond er aarzelend bij. Hij had op makkelijkere antwoorden gehoopt. Ish keek verschrikt op toen hij een zijdeur van de zaal hoorde opengaan. Mya had zo meteen haar training. Ze mocht nu de zaal niet binnenkomen. Maar er kwam niemand binnen, het was Eve die was weggegaan. Ze was Mya gaan waarschuwen.

'Als je haar ziet, geef haar dan onmiddellijk aan.'

De soldaat maakte er niet meer woorden aan vuil dan nodig. Hij gaf het bevel aan zijn troep om rechtsomkeert te maken en de trainingszaal te verlaten. Ish besefte dat hij gemakkelijk was weggekomen, en dat dat niet de gewoonte was van het Beheer. Hij moest zijn voorzorgen nemen. Mya moest officieel verdwijnen en haar Shinu-armband moest uit.

9

Orel, Naveed en Garak waren van nature geen grote praters, maar Ish had ze nog nooit zo stil meegemaakt als toen ze het stadion op service level betraden. Het was een van de vele stadions die er op service level waren, had Ish te horen gekregen. De stadions waren kleiner dan de centrale hallen waarin de kooien op de andere levels stonden, maar ze spraken veel meer tot de verbeelding. Na de put op ground level en de kooi op production level, was de arena op service level eerder een podium. Een rond podium onder een plafond van stralend wit licht. Rond het podium waren zes tribunes, met daartussen opnieuw lange, witte lichtstraten.

Mya daarentegen was niet zo onder de indruk van de omgeving. Ze babbelde onophoudelijk tegen Ish.

'Als ik spring en mijn benen om haar sla, kan ik haar dan het beste achteruit trekken, of voorover duwen? Achteruit ligt ze op haar rug, wat goed is, maar dan kan ze zich wel nog met haar armen verdedigen. Vooruit heeft ze haar armen niet vrij.'

Zenuwen, normaal babbelde Mya nooit zoveel. Ish luisterde met een half oor. Het enige wat door zijn hoofd ging was dat hij hier vaker wilde komen. En dat kon maar op één manier: winnen. Zijn strijders zouden moeten tonen wat ze waard waren. Ish had geen idee hoe goed de fighters op dit level waren. Het feit dat ze slechts met mondjesmaat nieuwe contracten afsloten, deed vermoeden dat de strijders hier hun mannetje stonden.

Het ontvangstcomité bestond uit slechts één iemand, een kleine donkerbruine vrouw die hen ongeduldig stond op te wachten. Ish bekeek haar huidskleur met enige afgunst. Door het gebrek aan zonlicht was de zijne zo bleek geworden als midden in de winter op de farm.

'Jullie zijn te laat.'

Ish keek verbaasd op. Hij had geen aankomstuur gekregen. Alleen de uren van de fight waren doorgegeven. En daar hadden ze nog tijd genoeg voor. Maar hij zei niets.

'Wie van jullie is de dokter?'

Een dokter? Er waren geen dokters op ground level. Soms kwamen er dokters, als het echt heel slecht met iemand ging. Maar echt genezen deden ze niet,

ze namen de zieke mee om de anderen niet te besmetten. De zieke kwam daarna niet altijd terug.

'We hebben geen dokter.'

'U moet een dokter hebben. Dat is verplicht.'

Hoe konden ze nu een dokter hebben als die alleen op service level werkten? Ish dacht na over hoe hij dat de vrouw duidelijk kon maken. Maar toen bedacht hij dat ze daar geen boodschap aan had.

'Ik ben de dokter.'

'U hebt net gezegd dat u geen dokter hebt.'

'Ik had u niet goed verstaan,' zei Ish beleefd. 'Mijn excuses.'

De vrouw keek hem boos aan. Ish had al vaker gemerkt dat mensen uit hogere lagen zo keken. Het was hun natuurlijke reactie op mensen uit ground level. Alsof ze smerige beesten waren die net uit een riool kwamen gekropen. Ergens was dat ook zo.

'Kom maar verder,' knikte ze.

De kleedkamer was bijna even groot als de trainingszaal van Ish. En hij was ook beter voorzien. Er stonden oefentoestellen voor de warming-up, springbanken, krachtballen, halters en gevaartes waarvan Ish de werking niet eens kende. Als ze hier zouden kunnen trainen, zouden zijn fighters nog beter worden.

De rest van de dag hielden ze zich bezig met de voorbereiding. De fighters moesten alle vier vechten die avond. Gevechten op service level werden op een andere manier georganiseerd dan op production en ground level. Er was een strakke planning die tot op de minuut gevolgd diende te worden.

Ish was tevreden over de training. Sneller dan hij had verwacht stond de kleine vrouw in hun kleedkamer met de boodschap dat de vechters moesten meekomen.

'Nu al?'

'De officiële voorstelling gaat beginnen.'

Nog half in het zweet badend van de warming-up volgden de fighters van Ish de kleine vrouw. Ish zelf sloot de stoet af. Ze wandelden door een lage tunnel. Boven hen hoorde hij geroffel, voeten die op de grond stampten. In de verte was een blauw licht zichtbaar. Hij merkte dat zijn strijders langzamer begonnen te lopen. De spanning drukte op hen. Niemand wist wat hem te wachten stond.

De sfeer in de arena was indrukwekkend. Het was geen kooi waaromheen mensen bier stonden te drinken maar een echt podium, met steile tribunes en toeschouwers die echt voor de fight kwamen. In de andere hoek stond het thuis-

team, een fraai uitgedoste ploeg van bodybuilders. Hun witte kostuums met gouden borduursel stonden in schril contrast met de korte broeken en blote, zwetende bovenlichamen van Ish' troep. Niemand had hun verteld dat er een ceremonie aan de fight voorafging.

Het publiek werd helemaal wild bij het zien van de uitdagers. Ze leken wel een bende barbaren, en dat was waarschijnlijk net wat de organisatie wilde – een groep wilden die als bij toeval in een hogere laag was terechtgekomen en die door de plaatselijke helden wel een lesje zou geleerd worden, voor ze terug naar de krochten van de stad geschopt werden.

'Jullie mogen daar gaan zitten,' zei de vrouw.

Ze wees naar een rode bank op een klein eiland aan de kant van de arena.

'We zijn nog niet klaar,' zei Ish.

'Jammer. De vrouw begint. Wat is de naam?'

'Nina.'

Ish keek Mya recht in de ogen. De enige manier om haar te beschermen was door haar dicht bij hem te houden. Als fighter, met de nieuwe naam Nina, kon hij haar in de trainingscentra laten slapen zonder dat haar Shinu-band telkens gescand moest worden om door de transit te gaan. De talrijke pogingen die ze hadden ondernomen om haar Shinu-band los te krijgen waren telkens mislukt, met vreselijke wonden op Mya's arm als resultaat. Bij elke poging om de band los te maken, schoten de weerhaken dieper in haar vlees. De armband kortsluiten eindigde in een zware brandwond. Het enige positieve was dat het signaal van haar armband niet meer leesbaar was. Al kon hij er nooit gerust op zijn dat dat zo zou blijven.

Ish protesteerde niet, hij wist dat het geen zin had. Hij nam zijn vier fighters mee naar de bank. Ze hielden elkaar even stevig vast, een innige omhelzing, waarbij Ish hen moed inpraatte.

'Denk dat je in de trainingszaal bent. Al de rest is weg. Jullie zijn beter dan hen.'

Hij wist niet of zijn fighters hem gehoord hadden te midden van al het lawaai, maar ze bevestigden zijn aanmoediging grommend. Ish pakte Mya bij de schouders, knikte haar toe en stuurde haar de arena in.

Haar tegenstandster was slanker dan zij, maar dat compenseerde ze met pezige armen en benen. Ze had heel wat uren in het krachthonk doorgebracht. En ze had ervaring, dat zag Ish meteen, iets wat Mya helemaal niet had.

Mya nam de woorden van Ish erg letterlijk. Ze gedroeg zich alsof ze in de trai-

ningszaal stond. Onbevangen stormde ze op haar opponente af en die wist daar makkelijk raad mee. Ze ontweek de mokerslagen waar Mya haar handelsmerk van had gemaakt, en waar zelfs de mannen in Ish' trainingscenter bang voor waren, en pareerde die met kleine venijnige klappen met haar vlakke hand. Mya kromp in elkaar. Ze had nooit veel tegenstand gehad en voor het eerst moest ze ook incasseren.

Maar dat deed ze goed. Ze rechtte haar rug en bleef het dunne vrouwtje aankijken. Die bewoog snel heen en weer en dwong Mya om haar te volgen. En dat deed Ish' strijdster geen deugd. Haar conditie was rampzalig. Toen Mya helemaal afgemat was, haalde haar tegenstandster uit. Snelle slagen met haar vuisten en hoge trappen met haar voeten in het gezicht van Mya. Die begon te wankelen. Een nekslag maakte een einde aan de fight. Mya viel neer en bewoog niet meer.

Ish wilde het podium op rennen, maar hield zich in. Hij moest zich een waardige verliezer tonen. Een paar mannen legden Mya op een draagbaar en voerden haar mee. De winnares liep een rondje door het stadion en vierde haar overwinning met het publiek.

Naast Ish keken zijn mannelijke fighters met ontzetting naar het podium. Ze waren zwaar onder de indruk van de omstandigheden. Ish moest iets doen.

'Nina had nog geen ervaring. Ze moet de omstandigheden beter leren inschatten.'

Ish hoopte dat er voor haar nog een herkansing kwam. Hij wist niet waar ze haar naartoe brachten. Hij wilde het liefst bij haar zijn, maar tegelijk moest hij zijn andere fighters steunen. Naveed was de tweede die het strijdperk in moest. Ish hield hem nog even tegen.

'Je hebt het gezien. Ze zijn erg snel. Goed bewegen en houd in de eerste plaats je dekking in de gaten. Pas dan mag je toeslaan.'

Naveed knikte en stapte behoedzaam het veld op. Een van de bodybuilders aan de overkant kwam hem grijnzend tegemoet. Hij groette op zijn gemak het publiek en genoot van de steun. Naveed werd er zichtbaar zenuwachtig van. Hoe dichterbij zijn tegenstander kwam, hoe meer hij achteruitdeinsde. Hij verzorgde zijn dekking zoals Ish gevraagd had. Maar hij liet zich ook insluiten. De toeschouwers konden hem aanraken. Ze wreven het zweet van zijn lichaam.

Naveed hield zich goed staande. Het publiek werd er zelfs stil van. Hier en daar kwam er applaus bij een mooie combinatie van Naveed. Ish zag de onrust op het gezicht van de andere fighter.

Maar op het moment dat Naveed de fight begon over te nemen, stokte er iets.

Zonder een aanwijsbare reden boog hij voorover. Met zijn linkerhand greep hij naar zijn linkerbeen. Een krampachtige grimas trok over zijn gezicht. Wat was er mis?

Zijn tegenstander maakte gebruik van Naveeds zwakke moment. Hij stormde op hem af en begon op Naveed in te hakken. Slagen, stampen, kniestoten, plots leek de fight op een ordinaire ruzie in een bierhuis. Het publiek smulde ervan. Bloed spatte van Naveeds gezicht. Hij reageerde nauwelijks op de aanval en na een tijdje stortte hij in elkaar.

Ish sloot zijn ogen en durfde Garak en Orel nauwelijks aan te kijken. Waar waren ze aan begonnen? Hij had een contract voor vijf wedstrijdreeksen, maar op deze manier zag het er niet naar uit dat er nog een vervolg kwam.

De fight van Garak duurde langer dan verwacht. Garak was gewaagd aan zijn tegenstander. De slagen volgden elkaar in hoog tempo op. Er werd hard aangevallen en stug verdedigd. De toeschouwers vonden het geweldig, ook al betekende het dat hun favoriet ook de nodige klappen incasseerde. Maar hoe langer de fight duurde, hoe lomer Garak werd. De vermoeidheid sloeg ook bij hem toe. Zijn tegenstander leek daar geen last van te hebben. Hij bleef komen, terwijl Garak terugdeinsde. Een reeks vol op zijn gezicht werd hem fataal. Garak ging tegen de grond en kwam niet meer overeind. Het publiek applaudisseerde luid, niet alleen voor de plaatselijke fighter, ook voor Garak, al wist Ish niet of die daar nog iets van merkte.

Orel was zich al aan het opwarmen voor Garak het onderspit delfde. Ish was blij dat hij zich niet liet ontmoedigen door de nederlagen van zijn collega's. Integendeel, hij scheen er extra volharding uit te putten.

Zijn tegenstander wist niet wat er gebeurde toen de fight begon. Orel liet de defensieve houding van zijn collega's varen en stormde op de andere fighter af. Hij overrompelde hem met slagen uit alle hoeken. En het werkte, Orel kreeg meteen de overhand, zijn tegenstander moest achteruit. Een golf van ontzetting ging door het publiek.

De fighter van service level keek paniekerig om zich heen. Een wervelwind als Orel had hij nog nooit meegemaakt. Orel hield zich niet in en kende geen mededelijden. Hij bleef beuken tot de andere fighter op zijn knieën zat. Met een beenslag gaf hij de genadestoot. Zijn tegenstander vloog achteruit en bleef liggen.

Even werd het stil in het stadion. De toeschouwers keken naar hun strijder. Toen ze beseften dat die niet meer overeind zou komen, begonnen ze langzaam te applaudisseren. Ish kwam overeind en liep naar Orel toe.

'Luister, dat is voor jou.'

Orel hoorde hem niet. Zijn ogen waren groot, hij ademde snel, de trance van het gevecht had hem nog in zijn macht. Ish stak de arm van Orel in de lucht en het applaus groeide. Onbewust ging ook zijn eigen arm omhoog.

Het was druk bij hun kleedkamer. Er stonden verschillende mannen en vrouwen klaar bij hun deur. Ish baande zich met Orel een weg door de menigte en sloot de deur achter hen. In de kleedkamer lagen Mya en Garak languit op de banken. Ze waren ingezwachteld en hadden verschillende kompressen op hun buik, benen en armen. Van Naveed was geen spoor te bekennen.

Ish controleerde de ademhaling van Garak en Mya. Ze leefden nog, maar hoe… Was dit zijn manier om Mya te beschermen? Hij zag de afkeurende blik van Vito voor zich. Hij zou haar niet meer zomaar de arena insturen. Niet voordat hij er zeker van was dat ze zou winnen.

Voor Naveed vreesde hij het ergste. En toch kon hij maar één ding denken: Orel had zijn fight gewonnen. Hij had laten zien dat zijn fighters zich konden meten met de besten.

'Kunt u de mensen te woord staan?'

Ish schrok toen de kleine vrouw plots in de kleedkamer stond. Hij had haar niet horen binnenkomen.

'Wat?'

'Er zijn fans met vragen. U kunt hen het beste niet te lang laten wachten.'

De vrouw troonde hem mee naar de deur en duwde hem naar buiten. Een kort applaus steeg op. Ish staarde onwennig naar de mensen voor hem. De vrouw vooraan glimlachte naar hem. Ze was groot en blond en droeg een lange rode jurk, waarvan de split bijna tot aan haar navel kwam. Ish slikte even.

'Ik kom voor Orel,' zei ze zacht.

Ish knikte. Wat betekende dat? Wilde ze hem zien?

'Oké. Ik zal hem even halen.'

Ish wilde zich omdraaien, maar de vrouw hield hem tegen.

'Niet nu. Zeker niet nu. Morgen.'

Ze stopte een stukje papier in zijn hand, samen met een stapel bankbiljetten.

'Morgen?'

Ish slikte zijn woorden bijna meteen weer in. Hij wist waar de vrouw op doelde. Op ground level was dat zijn job. Alleen was het normaal omgekeerd, de mannen kwamen voor de vrouwen.

'Waar?'

De vrouw tikte op zijn hand met het papier erin.

'De locatie staat erop. Daar wordt hij opgehaald en naar boven gebracht. Morgen krijg je nog eens hetzelfde. Ik verwacht veel.'

Ze gaf hem nog een knipoog en maakte dan plaats voor de man die achter haar in de rij stond.

'Garak,' zei die alleen maar.

Nu twijfelde Ish. Hij wist niet of Garak dat leuk zou vinden. Zijn fighters deden veel voor hem, maar om Garak op een man af te sturen? Het enige fysieke contact dat Garak met mannen had was met zijn vuisten.

'Sorry, ik vrees dat Garak nog niet genoeg hersteld is voor fysiek contact,' zei Ish.

'Wat bedoelt u?'

'Gewond. Te vroeg…'

Ish kwam niet goed uit zijn woorden. De man schudde het hoofd.

'Ik kom niet voor mezelf, maar voor mijn bazin.'

'Het is te snel.'

'Ze wil hem enkel aanraken.'

'Oké dan. Wanneer?'

'Over twee dagen, liefst in de ochtend.'

Net als de vrouw overhandigde de man hem een bundel met een adres en geld. Ish keek er hebberig naar. Hij kwam niets tekort op ground level, maar toch kon hij het niet laten om zich als een hebberige wolf op elke nieuwe bron van inkomsten te storten. Hij had geen idee hoe hij zijn fighters ervan zou overtuigen om voor hem de hoer te spelen, en hij had evenmin stilgestaan bij de gevolgen voor hun prestaties.

Zorgen voor later. Maar ook dit was weer een kans om de grenzen tussen de verschillende levels af te tasten.

Ish noteerde ook de andere bestellingen van de mensen uit de rij. Sommigen wilden gewoon een foto van de fighters, anderen wilden een hele verwendag. De laatste man in de rij kwam echter niet voor een van Ish' strijders.

'Garak, Nina of Orel?' vroeg Ish.

'Ik kom voor jou.'

Daar had Ish niet op gerekend. Hij was geen fighter, hij stond niet in de spotlights. En hij was niet van plan zichzelf te prostitueren.

'Wat wil je?'

'Mijn bazin wil je graag spreken. Dokter Lucy Mec.'

Een dokter? Wat wilde die van hem?

'Puur professioneel?'

De man staarde hem onbewogen aan.

'Wat anders?'

Ish was op zijn hoede, maar tegelijk ook nieuwsgierig. Contact met mensen uit de hogere lagen was normaal gezien niet voor hem weggelegd. Misschien kon het hem helpen bij zijn plannen.

'Wanneer?'

'Nu.'

Commandor Koerner had niet echt genoten van de fights. Geweld was zijn beroep, niet zijn ontspanning. Hij klopte niet aan voor hij de kleedkamer van de fighters van ground level binnenstapte. Het was een zielige hoop die hij er aantrof. Twee strijders lagen zwaar gehavend op de banken en een derde staarde hol voor zich uit met zijn hoofd tegen de muur.

'Waar is jullie promotor?'

Het bleef stil in de kleedkamer. Koerners aanwezigheid was nog niet opgemerkt. Hij boog zich over de vrouw die op de bank lag. Nina, herinnerde Koerner zich, zo had de omroeper haar aangekondigd. De G in haar nek ging traag op en neer op het ritme van haar hartslag. Ze ademde met horten en stoten, het zou hem verbazen als ze nog veel zou vechten.

'Ik ben op zoek naar P8265K97.1.'

Koerner stapte naar de fighter die tegen de muur rustte. Hij legde zijn hand op zijn oor en trok eraan.

'Ish, jullie promotor. Waar is hij?'

Orel leek nauwelijks te beseffen waar het geluid vandaan kwam. De fight had alle energie uit zijn lichaam gezogen. Maar zijn reflexen waren nog intact. Toen Koerner zijn hand hief om hem een klap te verkopen, stak Orel zijn arm uit en greep de pols van Koerner vast. Koerner voelde een stekende pijn in zijn onderarm.

'Laat los,' siste hij.

Maar Orel liet niet los. Zijn vingers klauwden zich rond de pols van Koerner en sneden de bloedtoevoer af. Koerner tastte in zijn achterzak en haalde er een kleine knuppel uit. Zonder te aarzelen duwde hij de taser tegen de borst van

Orel. Koerner zag hoe een stevige schok door het lichaam van de fighter ging. Zijn greep verslapte en hij zakte naar achter.

Het klopte niet dat een promotor niet bij zijn fighters was. Volgens de soldaten wist P8265K97.1 niets van G2650 of van een vervalste wedstrijd, maar Koerner wilde dat graag zelf controleren. Het waren tenslotte zijn fighters die bij de verdachte fights betrokken waren geweest. Het was zijn enige spoor naar G2650.

Hij besloot te wachten. De fighters zouden samen met hun promotor weer afdalen naar de krochten van ground level. P8265K97.1 moest terugkomen.

Een zacht signaal in zijn oor bracht verandering in zijn plannen.

'Commandor Koerner?'

'Koerner luistert.'

'De chip van P8265K97.1 is getraceerd.'

De vertrekken van dokter Lucy Mec waren niet zoals Ish zich had voorgesteld. Op production level hadden de vertrekken zeer beperkte bewegingsruimte en op ground level hadden ze geen voorzieningen. Hier zag Ish waar alle energie, alle toestellen die op de lagere levels ontwikkeld werden en alle ruimte naartoe ging. Zijn begeleider opende de deur en scande de band van Ish. Dit was niet de steriele omgeving die hij had verwacht. Dokter Lucy Mec had van haar verblijf een plaats gemaakt waar het gezellig thuiskomen was.

'Fijn dat je kon komen.'

Dokter Mec stond in de deuropening van een aanpalende kamer en leunde tegen de deurstijl. Haar lange blonde haren waren samengebonden in een staart die over haar schouder langs haar hals viel. Ze had een brede, open glimlach. Hij herkende haar meteen. Ze was de promotor die in zijn kantoor was geweest, die de gevechten met Orel en Aiden had geregeld. Hij had nooit haar naam geweten.

'Je fighters zijn goed.'

'Dank u.'

Het compliment deed deugd, ook al had hij drie van de vier wedstrijden verloren. Ze hadden zich kunnen meten met de besten. Met de juiste training zouden ze hen ook kunnen verslaan. Op voorwaarde natuurlijk dat Garak en Mya herstelden van hun verwondingen.

'Niet goed genoeg. Maar wel goed.'

Ze verwoordde bijna letterlijk zijn gedachten. Ish keek over zijn schouder. Zijn begeleider had discreet de kamer verlaten.

'U was in het stadion?'

'Nee, ik heb de fights van hier gevolgd.'

Dokter Mec knikte naar een scherm dat aan de muur hing. Het toonde beelden van de fight van Orel. Af en toe gingen ze snel, dan weer traag. Ish keek er met grote ogen naar. Het was de eerste keer dat hij een van zijn fights opnieuw zag. Hij liep dichter naar het scherm en raakte het aan.

'Dat moet ik ook hebben.'

'Wat?'

'Zo'n scherm. Met alle beelden van de fight. Dan kan ik mijn strijders beter trainen.'

Dokter Mec was achter hem komen staan.

'Misschien kan ik daarbij helpen?'

'Echt? Dat zou fantastisch zijn, mevrouw... dokter Mec.'

Ze legde haar hand op zijn schouder en wreef erover.

'Zeg maar Lucy.'

'Kunt u... kun je me echt helpen, Lucy?'

'Als jij mij helpt.'

Haar handen gleden omlaag en streelden zijn achterwerk. Ish twijfelde. Er was iets vreemds aan deze laag. Aan de vrouwen van deze laag. De man die hem had begeleid had gezegd dat het bezoek puur professioneel was. Hij had gelogen, en ergens had Ish dat geweten. Hij wilde gewoon graag contact leggen in deze laag. Maar niet het contact dat Lucy in gedachten had.

Nog niet.

Lucy was zonder twijfel een aantrekkelijke vrouw. Maar als hij nu toegaf, was de kans groot dat het bij een eenmalig bezoek zou blijven. Een gegarandeerd retourtje naar ground level.

Hij draaide zich om en pakte haar handen vast. Ze glimlachte. Hij duwde haar voorzichtig weg, maar probeerde niet te hard over te komen. Hij moest haar aandacht afleiden.

'Wat moeten mijn fighters beter doen?'

Ze was verrast door zijn afwijzing, maar ze probeerde het niet te laten merken. Ze trok haar handen weg en wees naar het scherm, waar nu beelden van de fight van Naveed werden getoond. Ish kreeg op slag een brok in zijn keel toen hij Naveed aan het werk zag, voor de laatste keer.

'Ze mankeren tactische discipline. En medische begeleiding.'

Ish voelde zich aangevallen. Het was zijn taak om zijn fighters tactische discipline bij te brengen. Lucy zei onomwonden dat hij zijn spelers niet goed be-

geleidde. Maar als hij terugdacht aan de verschillende fights, moest hij toegeven dat zijn strijders zich hadden laten vangen door hun tegenstanders. Met alle gevolgen van dien. Ze misten de ervaring om om te gaan met de impulsen van de fight.

'En kan jij hen die bijbrengen?'

Lucy schudde het hoofd.

'Ik ga jouw fighters niet opleiden. Ik kan je wel informatie geven. Tactisch en medisch. Wat je er dan mee doet, is jouw zaak.'

'Ik sta open voor alle informatie,' zei Ish snel.

'Ze raken te snel vermoeid. Dat heeft gevolgen voor hun concentratie. Maar dat is niet het enige.'

Lucy tikte met haar wijsvinger op het scherm. De beelden van Naveed spoelden terug. Ze stopte bij het moment dat Naveed vooroverboog, het moment dat hij naar zijn linkerbeen greep. Het was hem fataal geworden.

'Wat gebeurt hier?' vroeg Lucy.

'Hij heeft plots pijn aan zijn been,' antwoordde Ish. 'Daardoor laat hij zijn verdediging zakken en wordt hij afgemaakt.'

Lucy raakte het scherm aan en vergrootte de beelden van Naveed.

'Kijk, die pijn komt niet zomaar opzetten. Zie je zijn dijbeen? Zie je de spanning die erop zit? Dat is een spierscheur. Naveed had nooit aan die fight mogen beginnen. De spier scheurt helemaal door en op dat moment is hij kansloos.'

Ish zei niets. Hij bekeek de beelden van Naveed, die de hele tijd opnieuw afspeelden. Keer op keer zag Ish de spier scheuren, keer op keer zag hij de ontzetting op Naveeds gezicht. En keer op keer besefte hij dat de gevolgen keihard waren.

Had hij Naveed kunnen behoeden voor zijn dood? Hij durfde er nauwelijks aan te denken. Ish voelde haar hand op zijn schouder.

'Je hoeft je niet schuldig te voelen. Fighters van ground level hebben nu eenmaal geen medische begeleiding.'

'Die zouden ze wel moeten hebben.'

Een zachte buzzer verstoorde zijn gedachten. De deur van het vertrek schoof plots open en Lucy trok snel haar hand van zijn schouder, alsof ze wist wie er voor de deur stond. Ish keek opzij. Een man met zwart haar en een parmantig zwart krulsnorretje stapte met rechte schouders naar binnen. Een commandor.

'Commandor Koerner,' knikte Lucy beleefd.

'Mevrouw Mec,' groette de commandor terug zonder haar aan te kijken. Zijn blik vestigde zich meteen op Ish.

'P8265K97.1?'

Ish knikte gedienstig. De soldaten in zijn trainingszaal hadden niet voor eigen rekening gewerkt. Nu werd hem duidelijk van wie de opdracht was gekomen.

'Wat doe je hier, zo ver van jouw dienst?'

'Zaken,' antwoordde Ish kort.

'Wat voor zaken?'

'Mevrouw Mec wil graag enkele fights regelen. We bespreken de mogelijkheden.'

Commandor Koerner stapte nog wat dichter naar Ish toe. Hij wierp een blik op het scherm waar Naveed nog steeds crepeerde.

'Ik heb je team aan het werk gezien. Niet slecht voor een stel wilden. Je zou haast denken dat er op voorhand iets afgesproken was.'

Het was een val. Ish trapte er niet in.

'Wat zou er dan afgesproken zijn?'

'De uitkomst. Dat gebeurt wel vaker.'

Ish schudde nadenkend het hoofd.

'Eén van mijn fighters is dood. Ik zou wel gek zijn om dat op voorhand af te spreken.'

Commandor Koerner glimlachte. Het stoorde hem duidelijk dat Lucy erbij was.

'Wat is jouw relatie tot G2650? Mya.'

'Die heeft bij mij op de kamer geslapen.'

'Dat is alles?'

'Dat is alles.'

Het beviel Ish niet dat ze nog steeds in het oog werden gehouden. Zijn drang naar winst mocht er niet voor zorgen dat zijn bewegingsvrijheid werd beknot. Hij moest voor afleiding zorgen.

'Nu ik erover nadenk, Vito sprak soms weleens over vreemde dingen. Hij had altijd veel geld. Hij wist ook veel over fights en vertelde dat vaak aan anderen. Ik was er toen zelf nog niet zo mee bezig.'

In gedachten excuseerde hij zich bij Vito. Maar die zou het vast niet erg gevonden hebben om ook na zijn dood Ish en Mya te helpen.

'Vito?'

'Die sliep ook bij ons op de kamer.'

Commandor Koerner beet in de worst die Ish voor zijn neus hield. Hij staarde Ish nog even aan, maakte toen een kleine buiging naar Lucy en verliet het vertrek. Nog voor hij buiten was, had hij al alle info over Vito opgevraagd.

Ish voelde aan zijn band. Hij besefte dat hij dringend meer te weten moest komen over de exacte werking van de Shinu-technologie. Koerner had geweten dat hij hier was via het scansysteem. Kennis van Shinu zou zijn ontsnapping vergemakkelijken.

Hij lachte naar Lucy. Zij had haar diensten aangeboden, en Ish had ze aanvaard. Ze wist alleen niet op welke diensten Ish precies een beroep zou doen.

10

Het duurde een hele tijd voor zijn groep fighters was bijgekomen van de opdoffer van het gevecht op service level. Mya en Garak herstelden maar langzaam van hun wonden en brachten meer tijd in bed dan in de ring door. Maar met de hulp van Lucy genazen ze beter dan verwacht. Lucy bracht medicijnen mee uit service level – balsems, pillen en pijnstillers die op ground level niet te verkrijgen waren.

Wanneer Ish Lucy aan het werk zag met zijn strijders, kwamen zijn oude plannen weer boven. Hij was hier om medicijnen mee te nemen voor Ness. Hoe zou het met haar zijn? Zou ze nog leven? Gus had gezegd dat haar Shinu niet hoog genoeg was om genezing te rechtvaardigen. Kon hij nog op tijd thuis komen? Ish betrapte zich erop dat hij meer bezig was met de gezondheid van zijn strijders dan die van Ness. Hij mocht niet vergeten waarom hij dit deed, en waar hij vandaan kwam.

Ish ging regelmatig bij Lucy langs om de toestand van de fighters te bespreken en om nieuwe wedstrijden voor te bereiden. Hij vond het geweldig als hij een officiële uitnodiging kreeg voor service level. Het voelde telkens aan als een kleine overwinning op het Beheer.

Lucy en hij bestudeerden enkele nieuwe contractvoorstellen die Ish voor zijn team had gekregen, toen Lucy een oproep kreeg. Het was een luide buzzer die uit haar slaapvertrek kwam. Ze haalde onmiddellijk haar hand van zijn been, sprong overeind en ging naar de slaapkamer. Ook op service level kon het Beheer dwingend zijn.

Ish hoorde haar een aantal keer snel na elkaar ja zeggen en nog geen halve minuut later kwam ze de woonkamer alweer in gestormd.

'Ik moet gaan. Noodgeval.'

Ish knikte en bleef zitten. Lucy moest lachen.

'En dat betekent dat jij ook moet gaan.'

Dat was minder leuk nieuws. Ish verbleef graag in de vertrekken van Lucy. De rust deed hem voor even de harde realiteit van ground level vergeten. Maar het was niet het moment om te protesteren.

'Ik kom eraan.'

Terwijl hij langzaam overeind kwam, keek Lucy gehaast op de klok aan de wand boven het televisiescherm.

'Ik moet nu echt gaan.'

Het was vast een hoge commandor die hulp nodig had, want elke seconde leek te tellen. Lucy wees op een knop naast de buitendeur.

'Als je die ingedrukt houdt, kun je naar buiten. Ik stuur je zo snel mogelijk een nieuwe uitnodiging. Dan gaan we verder waar we gestopt zijn.'

Ze knipoogde naar hem en ging de deur uit. Hun sessies werden steeds persoonlijker. Lucy had sinds de eerste keer geen avances meer gemaakt, maar Ish merkte dat ze elke keer dichter bij elkaar zaten. Hij was aanvankelijk van plan geweest om haar verlangens te gebruiken, maar nu voelde hij zelf een sterk verlangen om dicht bij haar te zijn. Het gevoel bracht hem in de war, want het was hetzelfde gevoel dat Jo hem had bezorgd tijdens de busrit naar de stad. De herinnering aan haar was levendig, maar tegelijk veraf door alles wat hij had meegemaakt. Het maakte hem somber, herinnerde hem aan alles wat hij niet had.

Hij stond op en liep naar de deur. Die was opnieuw gesloten. Hij stak zijn hand uit naar de knop. En bedacht zich.

Hij draaide zich om. De situatie drong langzaam tot hem door. Hij stond onbewaakt in een woonvertrek op service level.

Hij aarzelde. Lucy vertrouwde hem. Hij moest meteen vertrekken, anders kwam ze in de problemen. Tenzij niemand het te weten kwam. Hij kon even rondkijken en dan vertrekken, toch?

De medicijnkasten. Lucy sloot ze nooit af. Hij luisterde nog even aan de deur om zich ervan te verzekeren dat hij niets hoorde en sloop toen naar de kast naast het televisiescherm. Honderden doosjes met medicijnen, flesjes en dozen pillen, poeders en zalfjes, apparaten om de hartslag en de bloeddruk te meten, naalden en spuiten van verschillende formaten, van speldenpunten tot metalen stangen met de diameter van een volwassen wijsvinger, en nog talrijke kleine en grote attributen waarvan Ish de werking niet kende. Hij neusde tussen de medicijnen. Welke had hij nodig voor Ness? Was er iets bij waardoor de pijn van haar verbrande huid zou verminderen? De geneesmiddelen hadden namen waaruit hij weinig kon opmaken. Hij nam zich voor om Lucy het verhaal van Ness te vertellen. Dan kon hij langs zijn neus weg vragen hoe haar toestand te genezen viel.

Hij wandelde verder rond in de kamer – zo vaak was hij hier al geweest, maar zo zelden had hij echt opgelet, de details in zich opgenomen. Hij had beter voorbereid moeten zijn. Uiteindelijk kwam hij aan de centrale monitor die Lucy gebruikte om de dossiers van zijn fighters op te roepen. Hij nam de tablet waarmee ze de monitor bediende, herhaalde haar handelingen en startte de monitor op. Een welkomstgeluid deed hem verschrikt opkijken naar de deur, maar op de

gang bleef het stil. De dossiers van zijn fighters stonden nog open. Hij tikte op de iconen tot hij bij het beginscherm kwam, hierbij had hij haar wel goed in de gaten gehouden. Eén tik op de wereldbol bracht hem meteen naar een wereldkaart. Hij herkende de landen en de continenten van de kaarten die Gus zo zorgvuldig had bijgehouden, al was Gus duidelijk niet op de hoogte van de impact van het regime. Zowel de omvang – het regime beheerste nu meer dan de helft van de wereld – als de intensiteit had hij onderschat. Het aantal steden was drastisch verminderd, grotendeels als gevolg van de droogte, maar ook omdat een beperkt aantal steden nu eenmaal gemakkelijker te verdedigen was. De meeste steden die nu nog overbleven lagen vlak bij water of een haven. Elke haven had ook een eigen militaire basis, net als elke stad, grensovergang en enkele outposts in de drogere streken. Ish wist dat hij niet ver van de farm zat. Hij zoomde in op de stad en probeerde in de wirwar van farms de zijne te zoeken, maar hij kwam al snel tot de conclusie dat het er te veel waren. Honderden en honderden farms rond één stad. Hij zoomde dan maar in op de stad zelf. Hij schoof zijn vingers uit elkaar en de monitor zoomde nog verder in. Hij zag de stad, de gebouwen, de straten, de wolkenkrabbers als was het een miniatuur waar hij mee kon spelen. Hij koos een van de wolkenkrabbers en besloot die van naderbij te bestuderen. Hij kon door de muren heen kijken en hij schrok. De ruimte die hij zag, zag er identiek uit aan de omgeving waarin hij zich bevond. Hij zat op service level. Mensen liepen door de gangen, gingen kamers binnen en buiten, allemaal heel gemoedelijk, zonder haast of stress. Zou hij zichzelf kunnen zien?

Ish zocht verschillende kamers af, maar vond er geen enkele die er exact zo uitzag als die van Lucy. Het was een geruststelling, en ook weer niet. Als hij zichzelf zou vinden, betekende dat dat iemand anders dat ook zou kunnen. En dan wisten ze dat hij hier niet op zijn plaats zat. Hij keek om zich heen, maar bespeurde nergens camera's. Was dit een beveiligde kamer? Of kon het Beheer door alles heen kijken?

Met een zachte schuifbeweging daalde Ish af naar de onderkant van de wolkenkrabber, naar de gewone huizen en fabrieken die zich op het grondniveau bevonden. Ground level. Hij herkende meteen de centrale hal, waar de kooi stond. Maar hij zag er anders uit, Ish herkende de ruimte nauwelijks. Er waren minder bierhuizen en de kooi was hier geen put, maar een echte kooi, vervaardigd uit een materiaal dat Ish niet kende. Geen staal, maar eerder een donkere kunststof die veel minder stevig leek.

Dit was niet zijn ground level.

Maar was dit zijn stad wel?

Een stad had vast meerdere ground levels. Toen Ish weer uitzoomde, besefte hij hoe gigantisch de stad was. Hoe onmetelijk de oppervlakte en hoe nietig hij was, daar in de kamer van Lucy. Zijn vingers schoten heen en weer en hij scrolde over het wereldoppervlak. Vroeger was zijn wereld minuscuul klein geweest, toen hij nog met zijn familie op de farm woonde. Klein maar bevattelijk, niet zoals de kaart die hij nu bestudeerde, die een mierenhoop van mensen weergaf, waarin iedereen zijn eigen kleine taak had om het Beheer te doen functioneren. Hij probeerde zo veel mogelijk informatie op te slaan. Waar zou hij veilig zijn voor het Beheer? Waar zou hij naartoe kunnen vluchten?

Geluid op de gang deed Ish opschrikken. Onmiddellijk klikte hij de wereldkaart weg. Hij stond op en liep naar de deur. Er klonken stemmen op de gang. Mannenstemmen. Ish haalde opgelucht adem, om meteen weer zijn oor tegen de deur te leggen. De stemmen kwamen zijn richting uit. Het konden commandors zijn, die zijn aanwezigheid hadden opgemerkt. Hij schoot weer naar de tafel, graaide de tablet en duwde hem in de kast. Hij kon altijd zeggen dat Lucy was weggeroepen en dat hij net wilde vertrekken. Zoals de bedoeling was, zonder het tijdsinterval waarin Ish de kasten had doorzocht.

Met een kloppend hart keek hij naar de deur. Hij verwachtte die elk moment open te zien gaan.

Maar de stemmen wandelden voorbij. Niemand kwam de kamer binnen. Het kortstondige moment van paniek had bij Ish een aftelklok in gang gezet. Hij kon hier niet urenlang blijven, hij moest voortmaken. Hij opende de laatste kast onder het televisiescherm. Daarin zat het materiaal dat Lucy voor haar fights gebruikte. Pepmiddelen voor haar strijders, verbanden, coolpacks, sticks met beelden van de laatste fights en de voorbereidingen voor de volgende, contracten voor verschillende gevechten. Lucy was beter georganiseerd dan Ish op dat vlak. Bij Ish lagen de contracten verspreid door zijn kantoor, het enige wat hij echt goed bewaarde was geld.

Hij sloot de kast en wilde zich naar de deur begeven – zijn tijd hier was echt opgebruikt – toen zijn blik op Lucy's slaapkamer viel. Die schermde ze altijd angstvallig af, Ish was er nog nooit binnen geweest, hij had er zelfs geen glimp van opgevangen. Hij aarzelde. Hoe lang kon hij zijn moment nog rekken?

Heel even wipte hij van besluiteloosheid van zijn ene op zijn andere been, en toen besefte hij dat hij een moment als dit moest grijpen. Hij opende de slaapkamerdeur en keek om zich heen. Er stond alleen een bed, een grote kast en een

computer, meer niet. Een gigantisch raam gaf uitzicht op de buitenwereld. Dit was wat ze voor hem verborgen hield. De droom van vrijheid. Het uitzicht op het uitgestrekte dampatroon van de farms overweldigde hem. Een indrukwekkende schoonheid van grootte en symmetrie, maar tegelijk een gevangenis die het hem onmogelijk maakte om ooit terug te keren naar huis.

Ish probeerde de computer aan te zetten. Er gebeurde niets. Welke geheimen bewaarde Lucy op deze computer? Wat was er hier terug te vinden dat er niet op de tablet stond? Zou hij hier toegang hebben tot echte informatie over het Beheer?

Ish schudde de gedachten uit zijn hoofd. Hij kreeg de computer toch niet opgestart. Hij dook de kast in en kwam terecht in de heel persoonlijke omgeving van Lucy. Haar kleren roken fris en fleurig en hingen netjes naast elkaar aan kapstokken of lagen keurig opgevouwen op de planken. Ish voelde zich een indringer. Hij maakte misbruik van haar vertrouwen en hij schaamde zich ervoor.

Hij wilde de kast weer sluiten toen zijn oog op een klein apparaat viel op het onderste schap. Hij kende dat apparaat.

Een Shinu-lezer.

Ish had altijd gedacht dat alleen commandors over zo'n toestel beschikten. Waarvoor had Lucy het nodig? Slechts twee mogelijkheden schoten door zijn hoofd. Ze gebruikte het voor haar strijders. Als ze wist hoe lang ze nog te leven hadden, kon ze ook perfect inschatten wie voor welk gevecht geschikt was en wie de moeite waard was om grondig op te leiden. Of met wie ze risico's kon nemen. Dat leek Ish een gegronde reden om Shinu toe te passen.

Maar bij de gedachte aan de tweede mogelijkheid vulde zijn mond zich met een wrange smaak. Lucy was dokter. Zij moest beslissen welke zorgen iemand toegediend kreeg. Als de Shinu van een patiënt niet hoog genoeg was, kon ze ervoor zorgen dat er geen behandeling kwam. Alles moest volgens de efficiëntie van het Beheer gebeuren.

Net als bij Ness. Had Lucy haar behandeld? Vast niet, er waren zoveel dokters in de stad. Maar zou ze hetzelfde beslist hebben? Vast wel. Ish balde zijn vuisten. Hij kon het zich niet voorstellen. Zou Lucy zulke meedogenloze beslissingen nemen? De zachte vrouw die hij had leren kennen zou zoiets nooit doen. Maar kende hij haar wel echt?

Ish wilde de Shinu-lezer opnieuw in de kast leggen, maar hij bedacht zich. Hij kon hem zelf ook gebruiken. Hoe lang had Orel nog te leven? En Mya en Garak? Moest hij nog tijd in hen steken of kon hij beter investeren in de jeugd?

Hij kon hen opleiden zoveel hij wilde, hij kon zijn fighters klaarstomen voor elk gevecht, maar wat voor zin had dat als hij niet eens wist of ze het volgende gevecht wel zouden halen?

Ish vervloekte zichzelf. Hij trapte in dezelfde val als diegenen die hij probeerde te bestrijden. Shinu mocht niet de doorslaggevende factor zijn om met mensen om te gaan. En toch. Om het Beheer te bestrijden was het makkelijker om eerst mee te gaan in hun zienswijze. De woorden van Keve, die hij gretig had overgenomen. Om dezelfde wapens te gebruiken en het dan van binnenuit aan te vallen.

Zijn mond werd plots droog toen een gedachte hem als een mokerslag raakte, alsof Orel hem onverhoeds had aangevallen.

Was hij zelf wel de moeite waard?

Loonde het de moeite dat hij zijn kleine verzet voortzette? Of had zijn Shinu reeds bepaald dat hij zou overlijden voor hij tot grootse dingen in staat was? Hij bracht de Shinu-lezer naar zijn pols. Hij trilde. Zijn duim rustte op de knop die de scanner aanzette. Over enkele seconden zou hij zijn eigen lot kennen. Hij zou weten wat hij waard was voor het Beheer. Het apparaat gaf een rode gloed weer, een uitnodigende warmte.

Maar hij duwde niet.

Hij wilde niet toegeven aan de druk van de sociale orde. En hij wilde vooral zijn strijdlust niet verliezen. Hoe lang hij ook te leven had, zodra hij zijn einddatum kende, zou het fatalisme de kop opsteken. Het zou nooit genoeg zijn. Als hij vijftig werd, wilde hij zestig worden en op zijn zestigste zou hij van zeventig dromen. Een mens was gemaakt om naar zijn einde toe te leven, maar niet om het te kennen.

Ish stak de Shinu-lezer in zijn zak, hopelijk zou Lucy hem niet missen. Hij stormde de kamer uit zonder om te kijken. Of hij nu zijn Shinu kende of niet, Ish wist dat hij geen tijd meer te verliezen had.

Keve Cooke liet de naakte dame rondjes draaien voor zijn bureau, maar schonk haar nauwelijks aandacht, tot zijn deur met een klap openging. Nu keek hij wel op. Prostituees keuren was een dagelijkse bezigheid geworden die vergelijkbaar was met ontbijten, het leverde hem niet veel plezier op, maar het hoorde nu eenmaal bij het ritueel van de dag. Maar iemand die ongevraagd zijn deur opende, was eerder zeldzaam. Keve draaide zich boos om. Zijn gezicht vertoonde echter

een geforceerde glimlach nog voor hij zich helemaal had omgedraaid. Commandor Koerner.

'Meneer Cooke.'

Koerner sprak hem nooit aan met zijn nummer. Vanuit een geveinsd respect, omdat Koerner Keve regelmatig nodig had. Keve wist dat Koerner hem verafschuwde, omdat hij er hem mede verantwoordelijk voor hield dat de moraal en de zeden op ground level verloederden. Keve was leverancier van verwerpelijk vertier in de vorm van hoeren en gevechten, en als het aan Koerner zou liggen, werd dat allemaal afgeschaft. Het Beheer liet het echter oogluikend toe, omdat de kans op een opstand zo veel kleiner was.

'Commandor Koerner.'

Keve bood hem geen drankje aan, wat hij bij de andere commandors wel zou doen. Of de vrouw in zijn kantoor meesturen, dat kon ook altijd op veel dankbaarheid rekenen. Niet bij Koerner, asceet in hart en nieren, voorstander van een maatschappij die enkel draaide om zichzelf in stand te houden. Zonder drank, zonder vrouwen. Zonder plezier.

'Je zaak begint op te vallen, Cooke.'

Koerner kwam nooit langs om goed nieuws te vertellen.

'Hoe bedoel je? We zijn even low profile als anders.'

Keve sprak Koerner nooit aan met 'u'. Eigenlijk hoorde dat wel zo, maar hij kon het nu eenmaal niet opbrengen.

'Jij misschien wel, maar je nieuwe partner niet.'

Ish. Keve hoefde niet te vragen over wie het ging. Hij was blij dat hij de trainingszaal had doorgegeven aan Ish. Na jaren fights organiseren was Keve het hele gedoe grondig beu geworden. Promotors omkopen, telkens opnieuw beginnen als een van je strijders het onderspit had gedolven, halve criminelen in het gareel houden, Keve had het allemaal wel gezien. Hij was zich meer gaan focussen op het uitbaten van bierhuizen en zijn kapitaal uit te breiden met het juiste gokwerk.

'Wat heeft hij gedaan?'

'Niets verkeerds. Hij is goed bezig, zou je kunnen zeggen. Te goed. Hij brengt veel tijd door op service level, waar hij fights organiseert. Zijn troep wilden is er behoorlijk populair.'

'En wat is het probleem?'

'Het hoort niet.'

Keve zuchtte onhoorbaar. In het strikte denkpatroon van Koerner was een vermenging van de verschillende lagen geen optie. Als er al eens een gaatje ont-

stond in de hermetische scheiding die er vandaag bestond, dan wilde Koerner daar persoonlijk zijn vinger op leggen om het dicht te houden.

'Blijkbaar vinden ze op service level van wel. Zij houden van de fights.'

Hij zag een rilling over de rug van Koerner gaan.

'Het hoort niet,' zei hij nog een keer. 'Er zit bovendien een luchtje aan zijn fights. Vertel je mannetje dat hij zich beter wat gedeisd kan houden. Anders zou het weleens kunnen dat we zijn bezigheden moeten stopzetten.'

Koerner boog zich over Keve en toonde zijn glimmende tanden, perfect verzorgd, zoals het een commandor betaamde.

'En als we dan toch bezig zijn, dan gaan we er ineens met de bezem doorheen.'

Koerner wierp een blik op de naakte vrouw en Keve zag de haartjes op zijn armen overeind komen.

'Stoppen met dingen door de vingers te zien, terug naar de basisregels.'

Keve wist niet of Koerner zijn persoonlijke wens uitsprak of handelde vanuit een opdracht. Maar hij wist wel dat hij het risico niet kon lopen om dat uit te zoeken. Als zijn zaak werd opgedoekt, was het terug naar af voor hem. Jarenlang had hij gewerkt aan de trainingszaal. Hij had ervoor gezorgd dat er een uitweg was op ground level. Wie zich wilde afreageren, kon dat bij hem doen. En later waren de prostituees er bijgekomen, een tweede uitlaatklep. Het maakte het leven op ground level draaglijker. En zijn eigen leven was er ook aangenamer door geworden, hij had zich onafhankelijk van het Beheer gemaakt en leefde op die manier in vrede met zichzelf.

Dat liet hij zich niet afnemen.

Met een hoofdknik liet hij de vrouw uit zijn kantoor verdwijnen. Ze gehoorzaamde onmiddellijk. Hij keek Koerner met tegenzin aan.

'Ik zal het nodige doen.'

Ish trilde nog steeds toen hij weer in zijn kantoor zat. De Shinu-lezer zat in zijn zak, hij durfde hem nauwelijks aan te raken. De exponent van het Beheer dat hij zo verfoeide was binnen zijn bereik. Hij zou hem stuk moeten slaan, maar dat had geen zin. Er waren nog duizenden van die lezers, miljoenen misschien. Hij moest een manier vinden om ze allemaal tegelijk te saboteren.

'Ish?'

Eve wurmde zich door de kier van de openstaande deur. Ze zag er stralend uit. Haar verslaving was zo goed als uit haar lichaam verdwenen. Ze moest nog

heel wat kilo's aankomen om er weer zo gezond als vroeger uit te zien, maar de glimlach op haar gezicht was een teken van beterschap.

'Ik zie je zo weinig tegenwoordig.'

Ze nam plaats op de stoel voor zijn bureau. Haar handen gleden over de rommel die op de tafel lag. Stapels papieren, foto's van fighters en prostituees die hij nog moest keuren, etensresten en kledingstukken die hij was vergeten op te bergen in de kasten.

'Je mag weleens opruimen.'

Eve bleef zijn oudere zus. Er zat nog altijd die drang in haar om hem op te voeden, om ervoor te zorgen dat hij goed voor zichzelf zorgde. Ish lachte.

'Ik houd je niet tegen.'

'Rustig maar,' reageerde Eve meteen. 'Ik ben je h... hulpje niet.'

Ish wist dat ze iets anders had willen zeggen. Eve was nog steeds niet te spreken over het feit dat Ish een bordeel runde. Intussen had hij de leiding over het bordeel aan Dea doorgegeven. Op die manier kreeg zijn zaak een meer menselijk gelaat. Met een vrouw aan het hoofd was het bordeel een haven geworden om vrouwen te redden door ze onderdak te bieden en geld te laten verdienen.

'Denk je soms nog aan Gus en Ness?' vroeg Eve.

Ish probeerde het lichte verwijt eruit te filteren en het te beschouwen als een gewone vraag.

'De hele tijd. Ik mis het leven op de farm.'

Dat was deels waar. Het leven dat hij de laatste maanden leidde was niet zo slecht. Als hij niet stilstond bij hoe Shinu de maatschappij beheerste zou hij zelfs kunnen zeggen dat hij een goed leven had. Maar het leven in de stad waar hij dagelijks mee geconfronteerd werd deed hem keer op keer verlangen naar een uitweg. Hij had zelf de barre omstandigheden meegemaakt van een arbeider, dus hij wist dat iedereen die een beter leven leidde dat deed ten koste van een hele verborgen gemeenschap.

'Ik denk zelfs dat ik de farm nog meer zal waarderen als ik er terugkeer,' ging Ish verder. 'Als kind beschouw je die afgesloten commune als vanzelfsprekend. En als jongere vind je het plots benauwend. Je droomt van andere, grotere dingen. En dan kom je hier.'

Eve knikte.

'Soms moet je de heuvel eerst over om te beseffen dat het gras niet groener is aan de andere kant.'

'Hier is geen gras,' lachte Ish. 'Alleen maar grauw beton.'

'Denk je nog altijd aan ontsnappen?'

Ish antwoordde niet meteen. Hij stond op van achter zijn bureau en sloot de deur van zijn kantoor. Hij wilde geen risico's nemen.

'Nog altijd. Meer dan ooit zelfs. Al weet ik nog niet hoe. Ness heeft hulp nodig. Als het al niet te laat is.'

Eve huiverde even bij de gedachte aan de verminkte Ness. Ook hier op ground level waren heel wat mensen verbrand of verwond. En er zou geen moeite gedaan worden om zulke aandoeningen te genezen. De kosten-batenanalyse van Shinu.

'Geloof je echt dat het mogelijk is?'

'Wat? Ness genezen?'

'Hier wegkomen.'

Ze keek hem recht aan toen ze het vroeg. Hij wist dat hij haar niets kon wijsmaken. Geloofde hij erin? Een klein beetje misschien. Het was een strohalm waaraan hij zich vastklampte. Een gedachte die hem hielp om de dagen door te komen, een drijfveer voor zijn daden.

'Ik moet erin geloven. Anders hou ik het hier niet vol.'

Ish plofte in zijn stoel en greep het zoveelste display vast die Keve hem bezorgd had. 'Hulp komt eraan,' las hij. De papierrommel op zijn bureau begon zo de spuigaten uit te lopen dat Ish had besloten om hulp in te roepen. Hij had Keve gevraagd om voor iemand te zorgen die zowel administratief werk kon doen als de boel netjes houden. Keve had meteen zijn netwerk ingezet en enkele dagen later al had Ish een overzicht gekregen van mogelijke kandidaten van service level. Ish had meteen de checklists herkend zoals hij die zelf had afgegeven bij het vertrek van de farm. Hij had gewalgd van zichzelf terwijl hij door de kandidaten scrolde. Sinds Eve opnieuw in zijn leven was, dacht hij meer na over zijn acties. Hij probeerde steeds minder een onderdaan van het Beheer te spelen, tenzij het echt niet anders kon. Hij had Keve snel laten weten dat hij geen beslissing kon nemen. Keve mocht er iemand uitpikken. Ish suste zijn geweten door de verantwoordelijkheid bij iemand anders te leggen. Keve had laten weten dat hij iemand had gevonden: in perfecte gezondheid, maar geen sporter, nauwkeurig en vastberaden. Iemand van service level. Code F573.

Hij was net bezig met het trainingsschema voor de komende fights toen hij een zachte klop op de deur hoorde.

'Binnen!'

Hij keek niet meteen op toen de deur openging, maar vulde eerst de voeding

aan in het schema van Orel. Sinds kort lette hij ook op wat de atleten aten, een tip van Lucy. Hij hoopte dat ze gelijk had, want het kostte hem enorm veel moeite om aan het juiste voedsel te komen. Na het aanvullen van de schema's keek hij licht geïrriteerd op. De ogen die de zijne ontmoetten toen hij naar zijn bezoekster keek waren net zo gevuld met ongeloof als de zijne.

Jo.

Ze was het echt. Niet meer het meisje dat op de bus haar gedachten met hem had gedeeld, angstig voor wat komen zou, maar vastberaden om er iets van te maken. Wel een vrouw die al wat had meegemaakt, die de confrontatie met de stad was aangegaan. De angst was gebleven, de strijdvaardigheid verdwenen.

'Jo,' zei hij hardop.

Het enige wat ze deed was knikken. Ze keek het kantoor van Ish rond, had moeite om de rijkdom te linken aan de jongen die ze op de bus had ontmoet.

'Hoe kom jij hier terecht?'

Ze antwoordde nog steeds niet. Ze frunnikte aan haar rok en meed zijn blik. Ish stond op van zijn stoel en liep naar haar toe. Jo bleef stokstijf staan. Ze bewoog niet toen hij zijn hand op haar arm legde.

'Ik ben het. Ish.'

Hij deed een stap achteruit en ging op zijn bureau zitten. Haar ogen volgden zijn bewegingen, maar ze sloeg ze neer zodra hij haar aankeek. Ish wilde hardop lachen, roepen dat hij blij was dat hij haar terugzag, maar haar starre houding hield hem tegen. En dus wachtte hij af.

De stilte in het kantoor was niet ongemakkelijk. Al in de bus had hij het gevoel gehad dat hij met Jo iets speciaals deelde, en deze stille ontmoeting was daar een bevestiging van.

Ze was nog steeds even mooi. Haar haardos was nu wilder en haar kleren accentueerden haar lichaam op de verkeerde manier. Maar Jo's uitstraling oversteeg dit alles. Aan de uitdrukking van haar fijne gezicht was niets veranderd. En ook niet aan haar taalgebruik.

'Smeerlap.'

Ish durfde nauwelijks te bewegen. Had hij haar goed verstaan?

'Ik had het kunnen weten,' snoof Jo.

'Wat?'

'Wat ben je? Een commandor? Een instructeur?'

Het was nu al de tweede keer dat Ish gedwongen werd vanuit een andere

invalshoek naar zichzelf en zijn omgeving te kijken. Eve had hem als eerste met zijn neus op de feiten gedrukt.

'Geen van beide. Ik ben gewoon Ish. En ik heb geluk gehad.'

'Geluk? Dat bestaat niet in de stad.'

Ish bekeek haar wat beter. Hij kon zich de nachtmerries voorstellen die ze had moeten doorworstelen, hij had zelf zijn portie gehad. Jo had de farm niet willen verlaten omdat ze er zo aan gehecht was. De stad had haar duidelijk nog niet op andere ideeën gebracht.

'Je hebt gelijk. Ik heb het zelf moeten afdwingen.'

Ish ging weer achter zijn bureau zitten en zweeg. Hij zag een mengeling van boosheid en nieuwsgierigheid op Jo's gezicht. Hij kon haar er niet toe dwingen, ze zou hem zelf moeten geloven.

'Ik dacht dat je weg wou uit de stad? En kijk nu eens, meneer heeft zelfs zijn eigen kantoor. Het bevalt je hier dan toch?'

'De beste manier om aan je omgeving te ontsnappen is één worden met die omgeving,' antwoordde Ish.

Jo ontspande. Ze nam de stoel die voor Ish' bureau stond en ging erop zitten. Ze speurde nieuwsgierig het kantoor rond.

'Waarom zou ik je moeten geloven?'

'Je moet helemaal niets.'

Ish besloot haar niets meer te vertellen tenzij ze erom vroeg. Zij was aan zet, als hij te fel ging aandringen, zou hij zijn geloofwaardigheid verliezen. Jo's vragen kwamen snel.

'Die P in je nek. Waarvoor staat dat dan? Promotor?'

Ish schudde het hoofd, hoewel Jo eigenlijk de nagel op de kop sloeg. Alleen hadden de commandors die hem zijn merkteken hadden gegeven het nooit zo bedoeld.

'Productie.'

'Maar je bent geen productie.'

'Ik ben er wel begonnen.'

Het viel Ish op dat moment op dat Jo geen merkteken had. Hij herinnerde zich de dag nog goed. Jo die in de handboeien werd geslagen en meegevoerd, en hij, hulpeloos toekijkend.

'Jij hebt geen letter gekregen,' stelde hij de vraag.

'Later,' zei ze. 'Waarom zit je nu niet meer aan de productielijn?'

Ze keek hem priemend aan, in de hoop hem te kunnen betrappen op een leugen. Hij had echter geen reden om haar te bedriegen.

'Ik heb proberen te ontsnappen.'

Heel even zag hij haar ogen groter worden. Hij voelde zich trots. Trots dat hij woord had gehouden, ook al was het grandioos mislukt.

'Naar hier?'

'Naar buiten. Maar ze hebben ons gepakt.'

'Ons?'

'We waren met zijn drieën.'

'En toen?'

Ze wilde alles weten. Ish vertelde tot in de details wat hij sindsdien had meegemaakt. Zelfs tegen zijn zus had hij niet zo uitgebreid zijn relaas verteld. Hij schrok zelf van het verhaal dat hij in de tijd dat hij in de stad was al had geschreven. Het was opwindender, zowel positief als negatief, dan een andere stakker uit de lagere levels ooit zou beleven. En toch kon hij er niet blij om zijn.

Jo luisterde zonder hem te onderbreken. Toen hij klaar was, zakte ze achterover in een stoel. Ze strengelde haar vingers ineen en probeerde duidelijk het verhaal van Ish te bevatten. Toen ze na een hele tijd nog altijd niets zei, liet Ish de vraag die op zijn lippen brandde toch ontsnappen.

'En jij?'

De vraag kwam niet vanuit het niets. Jo wist dat hij gesteld zou worden, en toch leek ze er niet op voorbereid. Ze slikte een paar keer snel na elkaar, haar blik werd somber. Ish had al spijt van zijn vraag.

'Ik ben verkocht,' zei ze. 'Door een van de voormannen van de bus. Denk ik.'

Ish kreeg een zure smaak in zijn mond toen hij terugdacht aan de voorman die hem achteraan in de bus had gezet.

'Ze hebben een systeem. Op control level krijgen ze niet graag zomaar een willekeurige werker over de vloer. Dus betalen ze de voormannen om een selectie te maken. Die kijken rond op de bussen en als ze iemand vinden die aan de eisen van hun opdrachtgever voldoet, nemen ze die apart.'

'Daarom werd je langs een andere route afgevoerd.'

Jo knikte.

'En daarom kreeg ik geen brandmerk. Ook daar houden ze op control level niet van. Iedereen moet er gaaf en gezond uitzien, alsof ze het eeuwige leven hebben.'

Ish keek naar haar pols, naar de Shinu-band die ze droeg.

'Die hebben ze je wel gegeven.'

'Zoals iedereen zeker?'

Ish wist waarom. Misschien wilden ze op control level niet zomaar iemand als hulp in huis, maar ze moesten natuurlijk wel weten wat de houdbaarheidsdatum van hun bediende was. Kwestie van die op tijd te kunnen vervangen. Dat verzweeg hij wijselijk voor Jo.

Ze vertelde verder over haar leven bij de familie. De man was een commandor die een job had op service level, de vrouw een wetenschapster die zocht naar manieren om de voedselproductie te stimuleren: gewassen telen in de droge vlaktes, kortere productiecycli of meer voedzame gewassen.

'Ik begreep er nooit veel van. Ze deed ook de moeite niet om het uit te leggen. Waarom zou ze ook?'

'Hoe ben je dan hier terechtgekomen?' vroeg Ish.

Jo sloeg haar ogen neer. Haar onderlip trok naar boven en verkrampte.

'Ze hebben me hiervoor opgegeven. Als een versleten meubel dat weggegeven wordt omdat zijn eigenaars toe zijn aan iets nieuws.'

Ish beet op zijn lip. Jo wist niet hoezeer haar vergelijking klopte. Haar eigenaars waren inderdaad aan iemand anders toe geweest. Maar de kans was groot dat dat niet was omdat ze haar beu waren. Wel omdat ze dringend aan vervanging toe was. Dat kon maar één ding betekenen. Shinu.

Jo's einde kwam dichterbij. Het kostte Ish moeite om zijn volgende zin zonder emoties uit te spreken.

'Je bent aangenomen.'

11

‘Verdomme, Ish, ik zeg dit niet zomaar!’

Keve knarsetandde luid. Hij bonkte met zijn vuist op het bureau van zijn kantoor. Ish stond recht voor hem met zijn armen gekruist, te koppig om toe te geven.

‘Je valt te veel op,’ herhaalde Keve voor de zoveelste keer. ‘Je moet stoppen met die gevechten op service level.’

‘Opvallen is toch goed? Het is geweldige reclame voor de trainingszaal.’

Keve haalde diep adem, deed moeite om niet te schreeuwen.

‘Wat heb ik aan reclame voor de trainingszaal? Denk je nu echt dat ze in de bovenste lagen gaan zeggen: “Wow, die Keve, die is geweldig, die moeten we toegang tot ons level geven. Meer nog, we geven hem een troon en we vallen allemaal op onze knieën voor de geweldige Keve en zijn al even geweldige vriend Ish!”’

Enig gevoel voor overdrijving was Keve nooit vreemd geweest, maar Ish had hem nog nooit zo ironisch meegemaakt. Waarom was hij plots zo bezorgd? Al hun gesprekken de laatste dagen waren telkens over hetzelfde onderwerp gegaan. Keve wilde weten wat Ish van plan was, en keer op keer had hij hem aangeraden om het rustiger aan te doen. En nu ging hij nog een stap verder door Ish te verbieden door te gaan.

‘Wat stel je dan voor? Gewoon stoppen en ons wat bezighouden met fights tussen holbewoners?’

‘Alle fights gaan tussen holbewoners. Kijk eens om je heen en denk dan aan waar je vandaan komt. Wat is er beter? De productielijn of je leven nu?’

Daar hoefde Ish zelfs niet over na te denken. Maar het ging hem om kiezen voor een nieuw leven. En dit was de enige manier om dat te bereiken.

‘Dit leven natuurlijk. Maar het is niet genoeg voor mij.’

‘Het zal genoeg moeten zijn. Je zegt al je contracten voor de komende maanden af.’

‘Dat kost een fortuin.’

‘Dat neem ik dan wel op me.’

Ish keek Keve onderzoekend aan. Geld was het enige waar Keve gevoelig voor was. Wat was er veranderd?

‘Waarom?’

'Je brengt jezelf in gevaar. En mij erbij.'

Daar had je het. Er was maar één ding dat nog belangrijker was dan geld, en dat was Keve Cooke zelf.

'We mogen ons toch niet laten leiden door angst?' zei Ish. 'Als jij dat had gedaan toen je de boel hier oprichtte, dan was je nooit zover gekomen.'

'Zeer juist. Maar nu ben ik op een punt gekomen waarop ik liever mijn eigendommen bescherm dan ze uitbreid.'

'Dan zijn we het daar alvast niet over eens.'

Keve stond op en liep naar Ish toe. Hij schudde hem hardhandig door elkaar.

'Jij werkt voor mij. En ik zeg dat je moet stoppen.'

'Dan werk ik liever niet meer voor jou.'

Er viel een stilte. Ish besefte wat hij net had gezegd. Hij had altijd kunnen opereren in de schaduw van Keve. Die had een beschermende hand boven Ish' hoofd gehouden waardoor hij het had gebracht tot waar hij nu stond. Was hij bereid die bescherming op te geven?

'Eruit,' siste Keve, terwijl hij naar de deur wees.

Het was de eerste keer in het hele gesprek dat Ish gehoorzaamde. Hij draaide zich om en liep naar de deur. De meeste beslissingen sinds zijn aankomst in de stad had Ish intuïtief genomen, en deze keer was dat niet anders. Maar het was de eerste keer dat hij meteen besefte dat hij weleens spijt van zijn beslissing zou kunnen krijgen.

Veel tijd kreeg Ish niet om van de ruzie te bekomen. Hij werd verwacht door Lucy op service level. Ze had een verrassing voor hem, had ze gezegd. Toen hij haar woonvertrek binnenkwam, was er niemand aanwezig. Ish was meteen op zijn hoede.

'Lucy?' fluisterde hij.

Geen reactie. Zijn ogen schoten heen en weer.

'Lucy,' zei hij luider.

'Hier!'

Haar stem kwam uit de slaapkamer. Ish zuchtte opgelucht. Ze was er. Hij liep naar de slaapkamerdeur, die vanzelf openging toen hij ervoor stond. Lucy lag in haar bed onder haar donsdeken. Ze glimlachte toen ze hem zag.

'Fijn dat je er bent.'

Het duurde even voor Ish zijn kalmte had teruggevonden. Het was niet het moment om spelletjes te spelen, maar dat durfde hij haar niet te zeggen.

'Je had iets voor mij?' vroeg hij zakelijk.

Ze schrok van zijn formele toon, maar al snel verscheen de glimlach weer om haar lippen.

'Meneer wil erover onderhandelen? Ook goed.'

Ze haalde haar rechterhand onder de deken uit en toonde een chipkaart.

'Deze is voor jou. Als als je hem wilt, tenminste.'

Ish keek naar de kaart. Hij leek op de kaarten waarmee hij mensen deuren had zien openen. Erg vaak werden ze niet gebruikt, want de meeste deuren werden geopend door de Shinu-band.

'Waarvoor dient hij?'

Ish' toon bleef neutraal, maar zijn hartslag was ondertussen gedaald en hij voelde zich weer iets meer op zijn gemak.

'Aangezien jij tegenwoordig toch zo vaak op service level bent om van alles te regelen, dacht ik dat het handig zou zijn als je wat minder van het ene level naar het andere moest.'

Het hart van Ish begon nu weer sneller te slaan. Ze hadden het er al eens over gehad. Zou Lucy echt...

'Deze kaart geeft toegang tot je eigen kantoor hier. En het ligt vlak naast dat van mij. Lekker handig!'

'Dat is geweldig,' mompelde Ish. 'Lucy, ik weet niet wat ik moet zeggen.'

Lucy lachte.

'Zeg maar niets. Als je hem graag wilt, dan hoef je hem alleen maar te komen halen.'

Ze sloeg met een uitnodigend gebaar de donsdeken opzij. Ze had geen kleren aan.

Ish keek geschrokken weg, bedacht zich toen dat Lucy juist wilde dat hij keek en richtte zijn blik weer op het bed. Ze was mooi, daar bestond geen twijfel over. Ze had klasse en stijl, iets wat je alleen maar kreeg door jarenlang zelfverzekerd in het leven te staan. Al de eerste keer dat hij haar in zijn kantoor had gezien om een gevecht te regelen had hij haar mooi gevonden. En haar naaktheid bevestigde zijn fantasieën.

Maar beneden, op ground level, zat Jo.

Maandenlang had hij zijn remmingen van zich afgegooid, zonder schuldgevoel. Maar de komst van Jo had alles veranderd. Lucy zag zijn aarzeling.

'Bevalt het je niet?'

Ish schudde het hoofd.

'Natuurlijk wel. Ik vind... Je ziet er... heel mooi uit.'

Hij deed een stap naar voren.

'Nou, waar wacht je nog op?'

Lucy was een fantastische vrouw. Hij voelde zich op zijn gemak bij haar. Ze was slim, mooi, geduldig. Iemand met wie hij gemakkelijk de rest van zijn dagen zou kunnen doorbrengen in een ideale wereld.

Maar ze was Jo niet.

Ish bleef staan en zag dat de blik op Lucy's gezicht veranderde. De teleurstelling verscheen op in haar ogen. Ish dacht aan zijn ruzie met Keve. Waar moest hij naartoe als hij daar niet meer welkom was? Dan kwam een toevluchtsoord op service level hem wel erg goed uit. Kon hij zo'n kans zomaar weggooien?

'Ik wacht nergens op,' lachte hij. 'Het is alleen dat ik van hieruit een wondermooi uitzicht heb.'

Zijn besluit was genomen. Hij negeerde zijn gevoel en liet zich met de stroom meedrijven. Dit was de stad. Hij moest aan zijn doel blijven denken en daar alles voor over hebben.

'Wacht tot je ontdekt hoe het er van dichtbij uitziet,' knipoogde Lucy.

Ish trok zijn hemd over zijn hoofd en gooide het in een hoek van de kamer. Hij had al veel overgehad voor zijn doel, bedacht hij terwijl hij naast Lucy in het bed gleed, en van alle opofferingen was deze nog lang de moeilijkste niet.

Jo zat voor hem en snuffelde in de berg papieren waarin ze orde probeerde te scheppen. Voorlopig had Ish zijn kantoor bij Keve nog. Ze hadden elkaar niet meer gesproken en Ish was niet uit eigen beweging vertrokken. Zolang Keve hem er niet uitgooide, was Ish niet van plan te verhuizen. Hij zou niet weten waar naartoe. Maar wat als Keve hem de toegang tot het trainingscenter ontzegde? Dan kon hij de fighters niet meer benaderen.

Hij wenste dat hij dit eerder had bedacht, voor hij ruzie had gemaakt met Keve. Maar nu was het te laat.

'Ik wil het kantoor op service level niet te veel gebruiken,' zei Ish om de aandacht af te leiden. 'Het is eerder een uitvalsbasis.'

'Waarvoor?'

'Om hier weg te komen.'

Jo bleef nog even in de papieren neuzen voor ze opkeek.

'Wil je dat nog steeds? Ik dacht dat je vorige poging je niet zo goed bevallen was.'

Ish knikte. 'Maar toen wist ik niet wat ik nu weet. Toen had ik niet de vrijheid die ik nu heb.'

Zijn vorige poging was ontstaan vanuit een gelegenheid, maar ze hadden geen plan gehad, geen doordachte strategie.

'Wil jij dan niet terug naar je farm?'

Het was een vraag die haar recht in het hart raakte. Dat wist Ish. Haar heimwee was de reden voor haar afkeer van de stad. Maar in tegenstelling tot Ish was ze nooit van plan geweest om echt terug te keren. Ze beschouwde haar heimwee als een eeuwigdurende last.

'Natuurlijk wel,' antwoordde ze, met haar blik terug op de papieren gericht. 'Maar dat gaat niet.'

'En als er wel een mogelijkheid was? Zou je die dan grijpen?'

Ze legde haar pen neer.

'Ik weet het niet. Het is... Wat als het mislukt?'

'Dan zitten we nog steeds hier, in de stad.'

Ish boog zich over zijn bureau naar haar toe en greep haar hand.

'Ga met me mee,' zei hij zacht. 'Het lijkt zinloos, maar dat is het niet, geloof me.'

Hij kon de strijd die zich in haar binnenste afspeelde aflezen van haar gezicht. Nu ze een glimp opving van de kans op vrijheid, kwam haar strijdvaardigheid terug. Ze kneep in zijn hand.

'Ik volg je,' fluisterde ze.

Ish' hart sprong op. Haar steun zou hem doen doorzetten tot het einde. Hij was naar de stad gekomen met drie doelen in zijn achterhoofd. Hij wilde geneesmiddelen vinden voor Ness, hij wilde Eve terughalen en met haar terugkeren naar huis. Sindsdien waren er nog twee doelen bijgekomen. Hij wilde Jo vinden en zijn familie op de farm buiten het Beheer plaatsen, zodat niemand van hen ooit nog naar de stad moest komen. Eve en Jo had hij ondertussen gevonden, dus hij was bijna op de helft. Al moest hij toegeven dat zij eerder hem hadden gevonden dan omgekeerd. En dat het moeilijkste deel nog moest komen.

'Hoe ga je het doen?' vroeg Jo.

Nu ze de link had gelegd naar ontsnappen, liet ze er geen gras over groeien.

'Ik ga het niet alleen doen,' antwoordde hij en hij verbeterde zich meteen. 'We kunnen dit niet alleen.'

Ze keek hem wantrouwig aan.

'Hoe meer volk je erbij betrekt, hoe gevaarlijker. Je weet nooit of er verraders bij zijn.'

'Klopt, maar we zullen toch wat mensen nodig hebben.'

'Je hebt dus al een plan?'

Ish knikte en wilde haar net de grote lijnen uitleggen toen er op zijn deur werd geklopt. Abrupt zweeg hij. Hoe lang stond die bezoeker al voor de deur? Had hij iets van hun gesprek gehoord? Vanaf nu zouden ze uiterst voorzichtig moeten zijn. Het Beheer luisterde overal mee.

Hij haalde opgelucht adem toen de deur openging en Eve de kamer binnenkwam.

'Ish, wanneer was Nina's volgende fight alweer?'

Eve had zich beziggehouden met de revalidatie van Mya. Die was niet helemaal hersteld zoals Ish had gehoopt, maar met de hulp van Lucy had ze gelukkig de trainingen kunnen hervatten. En zodra ze zich beter voelde, had ze om een nieuwe fight gevraagd. Ze had er zo over doorgedramd dat Ish haar haar zin had gegeven en een gevecht met een rookie op ground level had geregeld. Ook al had haar tegenstandster nog geen ervaring, Ish vreesde toch voor de afloop. Mya's reactievermogen was een stuk trager dan voor haar blessure.

'Over drie weken,' zei Ish uit het hoofd. 'Nog altijd veel te vroeg.'

'Ik weet het. Maar niet als je het haar vraagt. Ze wil...'

Eve zweeg abrupt toen haar blik op Jo viel. Ze bestudeerde haar van top tot teen. Ish zag hoe Eve haar wenkbrauwen fronste. Het was niet hoe ze normaal naar vreemden keek.

'Sorry, ik wist niet dat je bezoek had.'

'Eve, dit is Jo. Ik heb je al over haar verteld. Ze zat bij mij in de bus.'

Eve knikte zonder haar blik van Jo af te wenden. Na een tijdje stak ze haar hand uit. Uit beschermingsdrang had Ish Jo afgeschermd van de rest van zijn team, ook van zijn zus.

'Dag Jo, Jo was het toch? Ik ben Eve.'

Jo kwam overeind en glimlachte.

'Klopt. Ik ben Jo. Jij bent de zus van Ish?'

'Ja.'

Meer had Eve niet te vertellen. Geen vragen, geen uitleg. Een korte knik, en ze stapte achterwaarts het kantoor uit.

Ish kwam op zijn beurt overeind.

'Excuseer me even.'

Hij vond Eve in de kleedkamer van de vrouwelijke fighters. Het rook er naar zweet en de spierzalf die Lucy in grote tubes naar beneden had gestuurd. Mya was er sinds haar revalidatie aan verslaafd geraakt. Zonder zalf wilde ze de ring niet in.

Hij had Mya gescand. Ze had niet meer dan een jaar te leven. Verwaarloosbaar voor het Beheer, niet de moeite om nog energie in te steken. En net daarom had hij haar revalidatie gesteund. Een kleine verzetsdaad, een barmhartig gebaar in een harteloze stad.

'Wat was dat?' vroeg hij.

Eve keek op.

'Wat?'

'Je gedrag daarnet.'

'Deed ik zo vreemd?'

'Je kon het redelijk goed verbergen,' glimlachte Ish. 'Maar niet voor je broer.'

Eve sloot de deur van de kleedkamer, net zoals Ish in zijn kantoor had gedaan om ervoor te zorgen dat er niemand meeluisterde.

'In mijn bus zat een meisje dat heibel maakte,' begon Eve. 'Ze werd door een voorman achteraan in de bus gezet, net als ik, waar ze mokkend bleef zitten gedurende de hele rit. Ik kon de hele rit lang alleen maar aan de farm, aan jou denken. Ik wist niet dat Gus en Ness terug waren. Ik maakte me zorgen dat je er nog twee jaar lang alleen voor stond.'

Ish had nooit bij haar zorgen stilgestaan. Maar er was wel meer waar hij op de farm niet over had nagedacht.

'Maar ik dwaal af,' ging Eve verder. 'Het gaat niet om mijn heimwee naar de farm, het gaat om dat meisje dat achteraan in de bus werd geplaatst. Begrijp je nog steeds niet waar ik naartoe wil?'

Ish schudde het hoofd. Heibel in de bus, heimwee naar de farm, het klonk als de ingrediënten voor elke busrit naar de stad.

'Dat meisje was Jo.'

Ish probeerde haar te volgen. Had ze het over zijn busrit?

'Jo werd inderdaad naast mij gezet. Dat heb ik je toch al verteld?'

Eve ging voor Ish staan.

'Jo was het meisje dat bij mij in de bus zat.'

Het werd stil in de kleedkamer. In de verte weerklonken de kreten van de fighters in de trainingszaal, holle schreeuwen van pijn en vreugde.

'Dat kan niet,' mompelde hij.

De stad telde duizenden, miljoenen jongeren. Er waren er vast een paar die op elkaar leken. Het was bijna vier jaar geleden dat Eve naar de stad was gekomen. Gezichten en herinneringen vervaagden, verhalen versmolten. Het opstandige meisje in Eves bus was door de jaren heen gezichtsloos geworden en nu projecteerde Eve haar op het meisje dat haar broer had ingepalmd.

'Dat kan niet,' herhaalde hij. 'Jo is even oud als ik. Ze kan nooit in jouw bus hebben gezeten.'

'Het is hetzelfde meisje, Ish.'

Eve bleef koppig bij haar standpunt. Moest hij haar geloven omdat hij haar broer was? Nee, nu moest hij nuchter blijven en rekening houden met de warboel die de stad van haar geest had gemaakt.

'Ik denk dat je je vergist.'

'Ze kende me niet eens meer. Wie weet in hoeveel bussen ze al heeft gezeten?'

'Waarom zou ze dat doen?'

Eve gaf zich niet zomaar gewonnen.

'Er is vast een reden voor. Alles heeft hier een reden. Nu duikt ze plots hier op. Toeval? Dat geloof ik niet.'

Ish besloot niet mee te gaan in de discussie. Hij kon alleen maar hopen dat Eve haar mening bijstelde. Als ze samen wilden ontsnappen had hij niets aan twee vrouwen die elkaar niet vertrouwden.

'Het Beheer doet niets zonder reden, dat is waar. Maar het heeft geen zin om er ook nog eens redenen bij te verzinnen.'

Commandor Koerner bestudeerde oude beelden van kamer 402B. P8265K97.1 lag in bed, en tegenover hem zaten een vrouw en een man. De man had een dikke zwarte baard en was behoorlijk gespierd. Hij was degene naar wie P8265K97.1 had gerefereerd als Vito, degene die graag gokte. Koerner wist ondertussen dat Vito was vertrokken. Al een hele tijd zelfs, nog voor P8265K97.1 werd gesignaleerd in de trainingszaal van Keve Cooke.

Vito had dus niets te maken met de vervalste wedstrijden. P8265K97.1 had Koerner wat wijsgemaakt.

De vrouw in de kamer was G2650, Mya, de vrouw die geld had ingezet op de verdachte fights, de vrouw naar wie hij op zoek was. Ze had grijze haren en een gerimpeld gezicht. Hij bestudeerde haar goed. Hij herkende haar, maar hij kon haar niet thuisbrengen.

De fights waren allebei georganiseerd door P8265K97.1 en degene die het

geld had ingezet sliep vroeger in zijn kamer en was nu verdwenen. Daarvoor was P8265K97.1 nog regelmatig in de kamer geweest. Het was te veel toeval bij elkaar. P8265K97.1 had iets met de fraude te maken, waarschijnlijk was het hele idee uit zijn koker gekomen. Maar hoe moest Koerner dat bewijzen?

Het Beheer was er nog niet in geslaagd om de gedachten van de inwoners te lezen. Daar moesten ze dringend werk van maken. Indoctrinatie, denktrainingen of zelfs een nieuwe taal. Het zou alle verwarring uitsluiten. Koerner had een hekel aan verwarring. Twijfel zaaide alleen maar onrust. Hij beschouwde het als zijn taak om die twijfel uit de stad te bannen. Het maakte hem niet uit welke maatregelen hij daarvoor moest nemen.

12

Ish bestudeerde de mannen bij de kolenoven van een afstand. Hun blote bovenlichamen waren nat van het zweet en rood van de verbrande plekken. Het vuur dat de oven verhitte likte af en toe aan hen, een borst of een hand verschroeiend als de mannen met kolen het vuur voedden, als offers om het vuur brandend te houden.

Kolenscheppers woonden op ground level maar werkten dieper in de krochten van de stad. Deze mannen en vrouwen hadden zowat de laagste Shinu van iedereen in de stad, ze verbleven hier dus maximaal vier of vijf jaar. Het verloop aan de ovens lag enorm hoog, en misschien maar goed ook, want het was geen job waar het menselijk lichaam voor geschikt was. De lonen lagen verrassend genoeg hoger in deze diepste laag. Zo zorgde het Beheer voor de illusie dat de mensen extra beloond werden voor hun zware arbeid. Het voedde nog maar eens de gedachte dat wie hard werkte, daarvoor werd beloond.

Tussen de zwoegende massa bevond zich een uitzondering. Een man die nog niet op weg was naar zijn exit en die, in tegenstelling tot zijn collega's, vrijwillig voor het werk gekozen had. Omdat hij het loon aantrekkelijk vond en vooral niet meer wilde nadenken.

Ish wachtte tot de middagpauze voor hij naar Tristan toe stapte. Hij at zwijgend van een homp brood, en hij zat alleen. Tristan schrok niet toen hij Ish zag. Hij at verder en bekeek Ish met een half oog.

'Meneer de promotor,' knikte hij beleefd, alsof er een commandor voor hem stond.

'Meneer de kolenschepper,' groette Ish terug.

Tristan stond op en gaf een teken dat Ish hem moest volgen. Hij leidde hem tot buiten de zalen met de ovens, naar de trappenhal die verbonden was met ground level. Trappen van het vagevuur naar de hel of omgekeerd, afhankelijk van welke richting je uit ging. Hier omhelsde Tristan Ish, stevig en kort.

'Het doet deugd jou te zien, man.'

'Jou ook.'

Ish bekeek Tristan wat beter. Hij was ondanks zijn job nauwelijks veranderd.

'Je ziet er goed uit,' zei Ish.

Tristan deed een stap achteruit en liet zijn ogen over Ish glijden.

'Wat moet ik van jou dan zeggen? In plaats van te ontsnappen ben je maar baas geworden van het hele zootje?'

Ish lachte. Tristan had zijn scherpe tong en zijn opmerkzaamheid nog niet verloren. En dat was exact waarvoor hij was gekomen. Ish werd op slag ernstig.

'Hoe lang hebben jullie pauze?'

'Twintig minuten. Dus ik schat nog zo'n dertien nu.'

'Is er iemand die je mist?'

'Niet tijdens de pauze, ik hecht me niet meer aan de anderen. Ze vertrekken te snel. Tijdens het werk merken ze het wel meteen als er een man minder is.'

'Ik heb maar een klein beetje tijd nodig.'

Ish zette zich op de trap, Tristan ging naast hem zitten.

'Ik heb een nieuw plan.'

Tristan keek nauwelijks op. Hij had ongetwijfeld zelf de rekensom al gemaakt. Ish verscheen niet aan de kolenovens alleen maar om bij te praten. Na hun straf in de isolatiecel hadden ze elkaar gemeden. Ish had af en toe geknikt uit de verte en Tristan had zijn groet beantwoord, maar daar bleef het bij. Sinds Ish in de trainingszaal werkte hadden ze elkaar niet meer gezien. En Ish moest toegeven dat hij ook niet vaak meer aan zijn oude kamergenoot had gedacht.

Tot nu.

Ish keek Tristan aan.

'Zou je meegaan?'

Hij wist dat zijn vraag heel direct was, maar hij had geen tijd voor een lange uitleg. Bovendien kon hij het risico niet lopen dat er geruchten zouden ontstaan. Tristan hoefde er echter niet lang over na te denken.

'Ja.'

'Goed.'

Zo bleven ze nog enkele minuten zitten, een oude vertrouwde stilte. Tot Tristan overeind kwam.

'Pauze zit er bijna op. Ik moet gaan.'

Ish stond op en legde zijn arm om Tristans schouder als afscheid.

'Je hebt nog niet gevraagd of het een goed plan is.'

Tristan grinnikte.

'We leven in een stad zonder hoop, zonder medeleven, zonder uitzicht op wat dan ook. Elk plan is een goed plan.'

Het vertrouwen van Tristan deed Ish deugd. Het maakte hem nog vastberadener. Maar de ontmoeting met Tristan maakte ook de onrust in hem los. Er was een lacune in zijn plan die hij niet zomaar kon negeren. Een fout die ze de vorige keer hadden proberen op te lossen door Dales Shinu-band te saboteren. Nu had hij de chipkaart die hij van Lucy had gekregen. Was dat genoeg om buiten te komen? Of zouden ze weer voor een deur komen te staan waar ze niet door konden?

Hoe meer hij erover nadacht, hoe moedelozer hij werd. Het begon hem te dagen dat hij had gelogen tegen Tristan.

Hij had geen plan.

Een wens, dat had hij. Hij wilde weg. En hij verwachtte dat dat zou lukken met een chipkaart die speciaal voor hem was gemaakt. En met de hulp van enkele andere opstandigen die indien nodig de soldaten op hun pad zouden kunnen uitschakelen. Maar was dat genoeg?

Ish zat alleen in zijn nieuwe kantoor op service level. Dagdromen hielpen hem geen stap vooruit met zijn plannen. Zijn onbestaande plannen.

Er klonk gestommel in de gang, voetstappen. Ze vertraagden in de buurt van zijn kantoor. Er stond iemand voor de deur. Hij stond op en wilde met de knop de deur openen, maar nog voor hij kon duwen schoof de deur langzaam open.

Commandor Koerner.

Ish zette een stap opzij om hem binnen te laten. Hij zag de commandor liever niet in zijn kantoor, maar hij wist dat hij niets tegen hem kon beginnen. Niet als bewoner van ground level, die gedoogd werd vanwege de prestaties van anderen die toevallig onder zijn hoede vielen.

'P8265K97.1.'

Koerner liet er geen twijfel over bestaan waar Ish thuishoorde. Niet hier op service level, waar men met zijn of haar naam aangesproken werd.

'Commandor Koerner.'

Koerner keek het kantoor rond. Zijn vingers gleden over het bureau, waar geen stofje op te bespeuren was. De schoonmaakploegen waren extra nauwkeurig op service level.

'Je bent hier nog steeds?'

'In dit kantoor?'

'Op service level.'

Koerner ging op zijn bureau zitten. Hij liet zijn benen nonchalant hangen en kruiste zijn armen. Zijn blik bleef de hele tijd op Ish gericht, alsof hij iets wilde aflezen van zijn gezicht.

'Ik heb dit kantoor nog maar net, eigenlijk.'

Hij zei er niet bij van wie hij het had, maar hij vermoedde dat Koerner dat wel wist.

'Je had het kunnen weigeren.'

Waar doelde Koerner op? Ish merkte dat Koerner ergernis bij hem opwekte. Een prikkel die hij moeilijk kon omschrijven, maar die ervoor zorgde dat hij wilde ingaan tegen alles wat de commandor zei. En dat was exact wat hij niet mocht doen.

'Ik moet zeggen dat het kantoor mijn beroep vergemakkelijkt.'

Koerner glimlachte bij zijn antwoord.

'Ik dacht dat jouw beroep zich vooral op ground level afspeelde? Dat zou toch de bedoeling moeten zijn.'

'Mijn fighters vechten op verschillende lagen. Ground level is, met alle respect, soms te gemakkelijk voor hen.'

Koerner knikte als Ish aan het woord was, maar hij luisterde nauwelijks. Zijn ogen dwaalden door de kamer. Het was zijn manier om te tonen dat hij Ish niet als een gelijkwaardige gesprekspartner beschouwde.

'Dat zijn jouw zorgen. Die moet jij oplossen. Mijn zorg is dat jij hier te veel rondloopt. En dat moet ik oplossen.'

Ish beet op zijn lip. Het kostte hem moeite om onderdanig te blijven. Zijn kantoor op service level bezorgde hem een zekere status, al was het maar in zijn hoofd. Zijn hele lijf en hoofd protesteerden tegen de toon van Koerner. Maar hij moest hem dulden.

'Dan hebben we allebei onze problemen.'

Ish wist dat dat niet waar was. *Híj* had problemen, niet commandor Koerner. Het probleem van de commandor was ook zijn probleem. Want als *híj* niet langer mocht rondlopen op service level, zou zijn plan dat nog geen plan was nooit een echt plan worden.

'En die zou ik graag op een eenvoudige manier oplossen,' zei Koerner. 'Ik had eigenlijk verwacht dat het probleem zich al niet meer zou voordoen.'

Op dat moment besefte Ish waarom hij ruzie had gehad met Keve. Ish balde zijn vuisten. Waarom zat Koerner hem zo op de huid?

'Ik heb jouw spelletjes wel door,' siste Koerner plots. 'Geld inzetten tegen je eigen spelers. Zo is het gemakkelijk om de grote meneer uit te hangen.'

Ish keek verbaasd op. Was het hem daarom te doen?

'Het kan me niet schelen dat je je fighters verraadt, eentje meer of minder van jullie soort...'

De manier waarop hij die laatste woorden uitsprak, bezorgde Ish kippenvel. In de ogen van Koerner waren de bewoners van de laagste levels niet meer dan wormen die over en onder elkaar krioelden.

'Maar gebruik het niet om de orde te verstoren,' besloot Koerner. 'Als mensen het idee krijgen dat een wedstrijd manipuleerbaar is, gaan ze dat misschien ook denken van andere dingen. En dat willen we niet.'

Het ging Koerner niet om zijn aanwezigheid op service level, maar om het geld dat hij verdiend had met de fights van Orel en Aiden. Hij had geen bewijs kunnen vinden dat Ish geld tegen zijn eigen strijder had ingezet. Alles was via Mya gegaan, en die was spoorloos verdwenen, alsof ze nooit had bestaan. In zekere zin was dat ook zo – arbeidster Mya was gestorven toen fighter Nina werd geboren. Ish had haar verboden om haar Shinu-band nog te gebruiken. Als ze het trainingscenter wilde verlaten moest er iemand met haar mee. Dat was de enige manier om de controle te omzeilen.

'Wedstrijden zijn niet manipuleerbaar,' zei Ish beheerst. 'Onvoorspelbaar, dat wel. Je kunt een strijder voorbereiden, maar zodra hij in de arena staat, ligt de uitkomst in de handen van het lot.'

Koerner werd boos, Ish zag het aan het wit van zijn ogen, die steeds groter werden.

'Overal waar je gaat, hou ik je in de gaten. Elke hoek die je omslaat, elke kamer waarin je je veilig waant. Ik weet waar je bent, en binnenkort weet ik alles over je plannen.'

Meer zei hij niet. Met een zelfvoldane glimlach beende hij het kantoor uit.

Hoeveel wist Koerner? Dat vroeg Ish zich de volgende dagen af. Hij kon geen plannen meer bespreken en vluchtroutes uitstippelen in het trainingscenter. Hij moest een veiligere plaats zoeken.

Het was meer dan een jaar geleden dat Ish was afgedaald naar de cafés. Maar nu had hij iemand nodig, als die ondertussen nog niet vertrokken was. Ish had al vanaf hun eerste ontmoeting door dat Necks Shinu niet overeenstemde met de rest. Hij zag er veel ouder uit, al deed de man zijn best om dat te verhullen. Zijn aanwezigheid tussen het uitschot van de stad kon alleen maar of een bewuste keuze of een opgelegde straf zijn. En Neck werkte bij de schoonmaakploeg: hij kende de binnenwegen in de stad.

Veel moeite hoefde Ish niet te doen. Hij herinnerde zich dat de snelste manier om Neck te pakken te krijgen was door plaats te nemen op zijn privéstoel. Hij had meteen beet.

'En met welk recht denkt meneer zich hier te kunnen installeren?'

'Ik denk dat jij mij nog wat verschuldigd bent.'

Neck had zijn hand al in de nek van Ish gelegd, klaar om hem uit de stoel te sleuren, maar hij deed niets.

'Wel heb je ooit.'

Ish schoof een van de pinten die hij had besteld naar Neck toe. Neck ging naast hem zitten en vroeg niet om zijn eigen stoel.

'Je bent hier nog altijd.'

'Ze laten me niet vertrekken,' glimlachte Neck.

'Volgens mij hoef jij nog niet te vertrekken.'

Neck slurpte van zijn bier en keek om zich heen.

'Zou kunnen. Ik laat het gebeuren.'

Ish wist dat dat niet waar was. Neck had de controle over zijn leven in handen.

'Denk je daar weleens aan? Om weer buiten te zijn?'

Neck haalde zijn schouders op.

'Ik weet niet meer hoe zonlicht voelt. Ik denk niet dat ik het nog aan zou kunnen.'

'Ik denk dat je ervan zou genieten.'

'Misschien.'

Ze dronken allebei van hun bier en zwegen. Neck was niet dom. Hij wist waar Ish op doelde, maar hij bleef voorzichtig.

'Weet je nog wat je dacht toen je hier aankwam?'

'Op ground level?'

'Nee, in de stad.'

Neck liet de vraag even bezinken. Het was al een tijdje geleden voor hem.

'Ik dacht dat ik de boel hier zou overnemen. Dat ik na een tijdje mee zou beslissen over hoe alles liep, en dan zou ik eens zeggen hoe ik erover dacht.'

'En is het zo gelopen?'

Neck moest lachen.

'Niet helemaal. Ik kwam bij de schoonmaakploeg terecht.'

'Dan weet je hoe je je tussen de lagen kunt verplaatsen.'

'Dat weet ik,' knikte Neck. 'En ik doe het nog steeds.'

Hij haalde voorzichtig een kaart uit zijn zak en legde hem op tafel, half verborgen onder zijn hand, zodat alleen Ish hem kon zien. Het was een kaart die toegang gaf tot het schachtencomplex.

Ish besefte dat zijn tijd op raakte. Hij kon niet eeuwig blijven puzzelen aan zijn plan. Een siddering trok door zijn zenuwstelsel. Van opwinding omdat het bijna te gebeuren stond. Van angst omdat het bijna te gebeuren stond.

'Wat kom je eigenlijk doen?' vroeg Neck opeens.

Ish twijfelde. Als iemand hem verklikte bij Koerner was zijn plan naar de knoppen. Maar hij moest ook mensen vertrouwen. Hij probeerde het op een omzichtige manier.

'Ik zoek mensen die nadenken over de vraag of hun dromen zijn uitgekomen. De dromen waarmee ze als zestienjarige naar de stad kwamen.'

Neck stak de kaart weer in zijn zak en keek opnieuw om zich heen. Ook hij was bang voor nieuwsgierige oren.

'Het antwoord op je vraag is nee. Nee, niet al mijn dromen zijn uitgekomen. Om eerlijk te zijn, geen enkele droom is uitgekomen. Het is ook geen nachtmerrie, eerder een soort eeuwige droomloze toestand.'

Het stelde Ish gerust om Neck dat te horen zeggen.

Neck werkte bij de schoonmaakploeg en had een kaart die toegang gaf tot verschillende niveaus van ground level en de schachten. Een ideale aanvulling op de chipkaart die beperkt was tot het niveau van Lucy Mec. Het plan van Ish kreeg langzaamaan meer vorm. Hij legde zijn hand op Necks schouder.

'Als ik je zou vertellen dat er een uitweg was, een manier om wakker te worden uit je droomloze slaap, zou je me dan volgen?'

Neck knikte. 'Meteen.'

13

Voor het eerst was Ish echt zenuwachtig om Keve onder ogen te komen. Hun relatie was altijd als vader en zoon geweest. Keve wilde Ish kneden tot een jongere versie van zichzelf, en Ish had dat toegelaten. Alles wat hij tot dan toe had gedaan had ook de goedkeuring weggedragen van Keve. Als een echte vader had hij Ish alle vertrouwen geschonken, en hem de ruimte gegund om te proberen en zelfs te mislukken. Maar de enige keer dat Keve iets van Ish had gevraagd, had Ish geweigerd.

Met een mengeling van schaamte, angst en een tikkeltje vertrouwen klopte Ish aan bij het kantoor van Keve. Hij was van plan open kaart te spelen, de enige manier om Keve te overtuigen.

'Je bent terug,' knikte Keve toen hij binnenkwam. Er klonk geen verwijt in zijn stem.

'Ik ben nooit weggeweest,' zei Ish. 'Ik zou niet weten waar naartoe.'

'Je hebt nu toch een kantoor op service level?'

'Dat zijn ook maar vier muren,' antwoordde Ish. 'Veel kun je daar niet beginnen. Zeker als je eigenlijk niet thuishoort op de laag waar die muren zich bevinden.'

Keve kwam uit zijn stoel en opende de onderste deuren van de kast achter hem. Hij haalde er een fles whisky en twee glazen uit. Ze dronken zonder iets te zeggen. Ish was blij dat hij was teruggekomen. Het voelde vertrouwd aan, met Keve in zijn kantoor whisky drinken. Bij de vorige gelegenheden was dat gepaard gegaan met een onophoudelijk geleuter waarbij ze elk hun mening ventileerden over de stad, de trainingszaal en wie nu eigenlijk de beste hoeren had.

Nu vond die discussie in stilte plaats. Argumenten werden aan- en afgevoerd, maar niet uitgesproken. En pas toen hun hoofden leeg waren, was het tijd voor de dingen die echt gezegd moesten worden.

'Sorry voor de laatste keer,' zei Ish.

'Ik ben blij dat je hier nog bent,' reageerde Keve meteen.

Ze dronken tegelijk van hun glas, om hun emoties te verbergen. Ze hadden een zakelijke relatie, of dat hoorde het toch te zijn. Geen van beiden wilde die ballon voorlopig doorprikken.

'Het is Koerner, hé,' zei Ish na een tijdje. 'Hij wil dat ik me terugtrek.'

Keve knikte.

'Koerner houdt niet van verwarring. Shinu heeft het leven mooi ingedeeld. Iedereen zit op zijn eigen level en dat is voor Koerner perfect. Dit hier...'

Keve wees naar de muren van zijn kantoor.

'Dit complex is voor Koerner al een harde noot om te kraken. Het klopt niet volgens het Beheer. Ik doe niet exact wat mij opgedragen is. Jij ook niet.'

'Waarom doekt hij de boel dan niet op?'

Voor het eerst die avond verscheen er een glimlach op Keves gezicht.

'Omdat Koerner een gehoorzame hond is. Het Beheer duldt mijn complex, moedigt het zelfs aan, al zal niemand dat ooit openlijk toegeven. Wij zorgen ervoor dat de onderste lagen zich koest houden.'

'En Koerner gaat nooit tegen het Beheer in.'

'Juist. Dus moet hij net zoals het Beheer mijn activiteiten gedogen. Ze hebben het ooit anders geprobeerd. In de begindagen van de stad was het regime hier even streng als op production level, maar dat was niet houdbaar. Er zitten hier echte beesten, en geweld hitst hen alleen maar op. Dus zaten ze vast, tot wij de commandors ervan konden overtuigen dat we ons wel zelf konden managen en resultaat konden leveren. Maar in zijn binnenste haat Koerner het. Wij zijn het levende bewijs dat ze gefaald hebben vanaf dag één. Het hoort niet. En daarom houdt hij ons in het oog. Als hij ons op iets kan pakken, zal hij het niet laten.'

'Zoals wedstrijden met een luchtje aan.'

Keve knikte.

'Precies. En daar heeft Koerner een grondige hekel aan. Hij wil niet dat mensen denken dat er ook maar iemand zich boven het Beheer kan plaatsen. Daarom treedt hij zo streng op.'

Ish besefte dat hij moest opletten. Koerner was erop gebrand om hem op iets te betrappen. Hij moest ervoor zorgen dat hij vanaf nu onder de radar van de commandor bleef, voor zover dat nog mogelijk was.

'Laat hem niet te dichtbij komen. Het feit dat je zo vaak op service level zit, maakt het extra riskant voor jou. Je op een andere laag begeven is voor Koerner uit den boze.'

'Ik heb de officiële toestemming,' verdedigde Ish zich.

'Hou die goed bij je. Zolang je daarmee kunt schermen, kan Koerner je niets maken. Maar o wee als je een stap te ver gaat. Daarom ben ik altijd op ground level gebleven. Ik wil Koerner geen kans geven. Stiekem hoopt hij mij ooit de boeteceremonie te laten ondergaan en me op de boot naar Kaapstad te kunnen zetten.'

'Kaapstad?'

'De centrale haven van het regime, de deur naar Afrika. Daar zitten de slaven. Niet dat wij veel beter af zijn, maar toch. In Kaapstad worden alle gevaarlijke elementen gedropt. Zij die net iets te slim, te koppig of te sterk zijn. Of alle drie. Om er voor de stammen in de mijnen te werken.'

'Een beetje zoals op de farm?'

Keve glimlachte weer, maar die glimlach veranderde in een bezorgde blik toen hij zag dat Ish het meende.

'Helemaal niet. De mijnen zijn geen pretje. Ik zou nog tien keer liever aan de kolenovens staan dan in een mijn te moeten werken. In vergelijking met het geboefte dat daar zit, zijn de instructeurs hier lieverdjes. In de mijnen telt enkel fysiek geweld om orde in de chaos te scheppen.'

'Hoe weet je dat?'

'Ik heb al wat van de wereld gezien. Geloof me maar, Ish. Daar wil je niet naartoe.'

Keve zette triomfantelijk zijn glas op de tafel. Hij sloot zijn ogen en genoot van de overwinningen die hij op de commandors had behaald. In een oorlog waren het misschien maar kleine veldslagen, maar het was meer dan wie ook op ground level ooit had bereikt. Plots opende hij zijn ogen en keek Ish recht aan.

'En mijn werk zal blijven bestaan, want ik heb een opvolger.'

Voor het eerst besefte Ish dat ook Keve zich bewust was van zijn eigen Shinu. Hij was al behoorlijk oud, in ground level-termen zou hij al drie keer gestorven zijn, maar voor Ish had hij iets onsterfelijk, zoals Gus en Ness.

'Jij kent je eigen Shinu?'

Keve ontweek zijn blik. Ish zag zijn voorhoofd in een diepe frons samentrekken. Op dat moment wist hij dat hij onder geen beding zijn eigen Shinu wilde kennen. Het had geen zin om jaren in angst te leven voor wat onvermijdelijk toch zou komen.

'Laten we zeggen dat ik niet het eeuwige leven heb en dat ik nu al met de toekomst bezig wil zijn.'

Ish drong niet verder aan, hij hoefde het ook niet te weten. Keve kon nog vijf dagen te leven hebben of nog vijf jaar, het zou zijn respect voor zijn baas niet veranderen. Maar hoe oud Keve ook zou worden, er was een probleem met de toekomst zoals hij die voor ogen had. En Ish wist dat dat met hem te maken had.

'En je ziet mij als je opvolger?'

'Ja. Je kunt perfect overnemen. Je doet het nu al eigenlijk.'

'Dat wordt een probleem.'

Ish besloot er geen doekjes om te winden. Keve had recht op de waarheid.

'Ik zeg niet dat je morgen de boel al moet runnen,' wuifde hij zijn opmerking weg. 'Ik ben hier nog wel even, hoor. Maar ik zou graag willen dat je beetje bij beetje de zaken overneemt. En dat je de structuur verandert. Want we moeten eerlijk zijn: ook jij bent er niet eeuwig, dus na jou zal er ook iemand moeten klaarstaan.'

Keve leek te blijven praten om Ish niet aan het woord te moeten laten. Ish legde zijn hand op de schouder van Keve.

'Ik blijf hier niet.'

Hij schrok van zijn eigen woorden. Als hij zijn wens al hardop had durven uit te spreken, was het in de voorwaardelijke zin geweest. Maar nu was hij overduidelijk. Keve schrok er niet van.

'Je wilt je geluk beproeven op service level. Dat snap ik. Maar dan moet ik je waarschuwen. Je kunt je Shinu niet veranderen. Koerner en consorten zullen je nooit aanvaarden. Bij de minste tegenslag sturen ze je zo terug naar...'

'Ik ga niet naar service level,' onderbrak Ish hem. 'Ik blijf niet in de stad. Ik ga weg.'

Nu zweeg Keve wel. Hij nam een sigaar en stak die langzaam op. Hij ademde lang in. Daarna spoelde hij de rook weg met een flinke scheut whisky. Ish wachtte geduldig tot hij iets zou zeggen.

'Dat verandert de zaak,' mompelde Keve.

Hij dronk nog een heel glas whisky leeg.

'Je weet het zeker?'

Hij vroeg Ish niet naar de reden, hij probeerde hem er niet van te overtuigen dat het een slecht idee was. Hij aanvaardde het, net zoals hij had aanvaard dat Ish Eve in huis had genomen, zonder haar in het bordeel te laten werken. Of dat hij een vrouwelijk fightersteam wilde samenstellen. Maar Ish wist dat het Keve deze keer echt moeite kostte. De vorige beslissingen van Ish druisten nooit in tegen die van Keve, ze vulden hem hoogstens aan. Dat was nu wel anders.

'Heel zeker.'

'Hoe ga je het doen?'

Ish aarzelde. Kon hij Keve betrekken bij zijn plan? Keve had liever dat Ish bleef, dus had hij er alle belang bij dat zijn plan mislukte. Keve merkte zijn twijfel meteen op.

'Je hoeft het niet te vertellen. Maar misschien kan ik je ergens mee helpen.'

Waarom zou Keve hem dwarsbomen? Hij was Ish al kwijt. Als de ontsnapping mislukte, zouden ze hem nooit zomaar laten terugkeren naar het trainingscentrum.

'Ik wil via service level gaan.'

'Waarom niet via de fabrieken?'

Ish had lang over de fabrieken aan de rand van de stad nagedacht. Ze lagen zo dicht bij de buitenwereld dat het voor de hand lag om daarlangs te ontsnappen. Maar dat wist het Beheer ook. De beveiliging aan de buitenmuren was zo streng dat een ontsnapping weinig kans maakte.

'Te voor de hand liggend,' zei Ish. 'Ik wil een weg nemen die ze niet verwachten.'

'Alleen?'

Ish schudde het hoofd.

'Er gaan enkele mensen mee.'

Zijn groep bestond op dat moment uit zes personen. Eve en Jo, hijzelf met Tristan en Neck en ten slotte Mya. Klein genoeg om niet op te vallen, groot genoeg om soldaten die hun pad kruisten te overmeesteren.

'Zijn ze te vertrouwen?'

'Ik ken ze al langer.'

Keve stond op, ging op zijn stoel staan en opende een van de bovenste kasten. Hij gooide een stapel boeken op de grond. Met zijn vuist klopte hij op de houten achterkant van de kast, die bijna meteen loskwam.

'Waar heb ik ook alweer...' mompelde hij, terwijl zijn hand de geheime ruimte aftastte. 'Aha, hier!'

Hij haalde een rol uit de kast en legde die op zijn bureau. Hij knipoogde naar Ish toen hij het papier openrolde, de fles whisky en de glazen gebruikend om te voorkomen dat het blad weer opkrulde.

Ish keek naar het document. Het was een plattegrond. 'Service level' las hij ondersteboven op het blad.

'Vertel eens,' zei Keve. 'Waar wil je vertrekken?'

Ish besefte nu waarom hij al de hele tijd een slecht gevoel had bij zijn plan. Hij was niet voldoende voorbereid. Een groep handlangers, de juiste afleiding, een kaart met toegang tot service level en een Shinu-band van iemand van de schoonmaakploeg, tot zover de ingrediënten voor zijn ontsnapping.

'Vanuit mijn kantoor,' zei Ish.

Hij zocht tot hij de kamer van Lucy vond. Hij plaatste zijn vinger op de onbestemde kamer ernaast.

'En dan?'

'Dan gaan we op zoek naar een uitweg.'

Keve kreeg een vertederde blik in zijn ogen.

'Je doet me denken aan mezelf, Ish. De jonge versie van mezelf dan. Ik wilde ook overal weg, maar ik wist nooit waar naartoe.'

'Ik weet wel waar ik naartoe wil,' protesteerde Ish. 'Terug naar de farm.'

'Maar dat is dan ook het enige wat je weet. Weet je hoe je buiten komt? Weet je wat je te wachten staat op de weg naar buiten?'

'Dat zullen we dan ontdekken.'

Keve kneep zijn ogen even dicht.

'Koppig als altijd. Laat me je op zijn minst helpen. Dat is het minste wat ik voor je kan doen.'

Ish wist dat hij gelijk had. En toch aarzelde hij. Als Keve hem hielp, zou hij zijn plan moeten vrijgeven. Maar zou Keve iets verraden? Zijn baas verzette zich al zo lang tegen het Beheer, als Ish' geheim ergens veilig was, dan wel bij hem.

'Vertel.'

Het volgende uur stippelde Keve samen met Ish een route uit. Keve vertelde hem waar er soldaten stonden, waar de commandors vaak kwamen, waar ze zouden opvallen en waar niet. Ze moesten ervoor zorgen dat ze snel in het schachtencomplex terechtkwamen. Dat was een liften- en gangenstelsel dat ook door de schoonmaakploeg werd gebruikt. Daar was nauwelijks bewaking en Neck zou hen erdoorheen kunnen loodsen. Hij had tenslotte bij de schoonmaakploeg gewerkt. Hier en daar waren er kleine poorten die naar buiten leidden, meestal werden ze gebruikt voor leveringen van buitenaf. Ook op service level zelf waren er poorten naar buiten, maar die werden strenger bewaakt.

Keve nam een groot blad en tekende een cirkel die de stad moest voorstellen. Aan één kant lag het waterfront, aan de andere lagen alle farms. Tussen de farms lag een netwerk van transportwegen, kazernes en opslagplaatsen. De uitdaging zou zijn om zich hier ongemerkt tussen te verplaatsen. Dat en weten waar zijn farm lag. Daarvoor moest hij nog eens Lucy's computer kunnen raadplegen.

Keve waarschuwde hem dat ze voorbereid moesten zijn op meer bewaking dan gepland.

'We zouden ervoor moeten kunnen zorgen dat er ergens anders bewaking nodig is,' merkte Ish op. 'Dan zijn er minder soldaten op onze weg.'

Keve sprong overeind, opgewonden als een kind.

'Dat is het! Dat is het! We zorgen voor een grote fight, waarbij veel soldaten nodig zijn.'

Ish knikte opgewonden.

'Ik heb nog fights gepland staan op service level. Misschien kunnen we er daar een van gebruiken.'

Keve schudde onmiddellijk het hoofd.

'Niet op service level, daar zijn niet zoveel soldaten nodig. Bovendien wil je alle aandacht net weg van service level.'

'Wat stel je dan voor?'

'Ground level. Een gevecht tussen twee toppers, waar veel volk op af komt.'

Ish kreeg een ingeving. Een manier om het sociale leven op beide levels lam te leggen.

'Als het een gevecht is tussen iemand van ground level en iemand van service level, zal iedereen op service level de strijd op een scherm willen volgen.'

Keve was het er meteen mee eens.

'Goed idee! Dan zit iedereen aan zijn scherm gekluisterd en hebben jullie meer bewegingsruimte. En omdat er een fighter van service level bij betrokken is, zullen ze extra veel soldaten naar beneden sturen.'

Ze grijnsden tegelijk naar elkaar. Hoe meer ze het doorspraken, hoe gemakkelijker het leek te worden. Maar Ish wist dat er nog andere zorgen waren. Hij besloot ze meteen op tafel te gooien.

'Wat als mijn kaart nergens werkt? En wat als Neck toch maar gelimiteerde bevoegdheden heeft?'

'Dan heb je een probleem.'

Ish had gehoopt dat Keve op alles een antwoord had, maar nu viel ook hij stil.

Er was iets wat Keve Ish nog nooit had verteld.

'Hoe doe jij dat?'

'Hoe doe ik wat?'

'Je bent niet van ground level, daar ben je te oud voor. Maar toch beschouwt het Beheer je wel als van hier. Als je van service level of hoger zou zijn, zouden ze je niet zo lastigvallen.'

Keves ademhaling versnelde. Hij haalde twee sigaren tevoorschijn en bood er Ish een aan. Die nam het dankbaar aan. Pas toen de rook de kamer vulde, legde Keve zijn arm op het bureau, zijn handpalm naar boven. Hij trok zijn mouw lichtjes op. Zijn Shinu-band was geperforeerd en de weerhaken zaten vastge-

groeid in zijn arm. De chip was doorgebrand en er zat een harde rode brandvlek op zijn huid.

'Je Shinu kun je niet veranderen,' zei Keve. 'Hoe graag je dat ook wilt, je sterfdatum staat vast. Maar je kunt wel het Beheer laten denken dat je een andere Shinu hebt.'

Keve trok de mouw van zijn trui nog iets meer naar boven.

Ish wist meteen wat Keve had gedaan.

'Je hebt een tweede Shinu-band.'

Keve trok langzaam aan zijn sigaar.

'Van wie is hij?'

'Naveed.'

Ish' mond werd droog. Naveed, die gestorven was in de fight op service level omdat hij niet goed begeleid was. Omdat Ish niet had gezien dat hij vocht met een spierscheur. Hij was gedoemd om te verliezen.

Maar dat was hij dus sowieso. Volgens zijn Shinu had hij nog maar een dik jaar te leven gehad. Had Ish hem anders behandeld als hij dat had geweten? Waarschijnlijk wel. Dan had hij hem ingezet als kamikaze, als een roekeloze fighter die volop voor de aanval koos en voor spektakel zorgde. Dat was wat Shinu deed. Of je het nu wilde of niet, je bekeek mensen anders.

'Wanneer heb je zijn band weggenomen?'

'Na zijn fight. Ik heb het zelf niet gedaan, ik heb zo mijn leveranciers. Vroeger deed ik het wel zelf. Dan ging ik na wie van mijn fighters nog het langst te leven had en liet ik hem vechten tegen een onverslagen held. Als mijn fighter dan het loodje legde, haalde ik de band van zijn arm en zo kon ik de chip eruit halen. Een onnatuurlijke dood is de enige manier om Shinu te omzeilen.'

Ish keek met afschuw naar Keves voorarm, waar een deel van Naveed in verder leefde. Keve volgde zijn blik.

'Naveed had hem niet meer nodig, hoor. Ik heb alleen de fout begaan om niet op voorhand zijn Shinu te checken. Ik had geen tijd meer, mijn vorige chip verviel bijna.'

Het klonk voor Ish even slim als gruwelijk. Het was een manier om Shinu te omzeilen, iets wat je alleen maar kon doen als je wist wat Shinu was. Niemand op ground level zou op het idee komen.

'Waarom wil je een chip van een lager iemand?' vroeg Ish.

Hij haatte het om zo te spreken over mensen, maar hij wist niet hoe hij het anders moest formuleren. Keve glimlachte treurig achter de rook van zijn sigaar.

'Mijn kleine revolutie. Mijn manier om tegen het Beheer in te gaan. Ik hoor hier op ground level, en zo mogen ze me behandelen.'

'Maar ze weten toch dat het niet klopt?'

'Misschien wel, maar ze gaan het niet veranderen. Waarom zouden ze?'

'Dat wil dus zeggen dat het omgekeerd ook kan? Ik kan een lage Shinu inruilen voor een hoge?'

'Dat kan. Je moet alleen een chip van een belangrijke persoon kunnen bemachtigen.'

Ish dacht na. Het zou de oplossing voor zijn probleem zijn. Als het Beheer dacht dat hij een hogere Shinu had, zouden heel wat deuren voor hem opengaan. Zo zou hij zeker veel verder komen dan de beperkte bewegingsruimte die de twee kaarten die hij nu al had hem boden. Het zou ook geen argwaan wekken als hij soldaten tegenkwam. Hij zou alleen moeten vermijden iemand tegen te komen die hem kende. Maar dan konden ze die nog altijd uitschakelen.

'Ik moet dus op zoek naar een dode fighter op service level.'

Keve wiegde zijn hoofd heen en weer.

'Dat is een mogelijkheid.'

'Is er nog een andere?'

'Je hoeft niet noodzakelijk te wachten tot iemand doodgaat. Daar kun je ook zelf voor zorgen.'

In de weken die volgden volgde Ish zijn gebruikelijke patronen. Trainingen met zijn fighters, het runnen van de bordelen, het afsluiten van nieuwe contracten, ook al wist hij dat hij die nooit zou nakomen. Zijn contract voor de vijf fights op service level was bijna afgelopen. Zijn fighters hadden het grootste deel van hun wedstrijden verloren, maar af en toe had er toch iemand een onverwacht succes behaald, tot grote tevredenheid van Ish. Er was één uitzondering: Orel. Hij had al zijn fights gewonnen. Orel was uitgegroeid tot een cultheld op service level, en nu wilde iedereen een fight met Orel organiseren. Ish hield de boot echter af. Voor Orel had hij andere plannen.

Ish kreeg nog regelmatig bezoek van Koerner, maar de commandor besefte hoe langer hoe meer dat hij geen bewijs had zolang hij Mya niet vond. Ish hamerde er keer op keer op bij Mya dat ze haar Shinu-band niet mocht gebruiken. Het was te belangrijk. Nu mocht Koerner hen niet meer op het spoor komen, het zou alles in de war gooien. Ish besefte hoe dicht het Beheer hem op de hielen

zat, maar voorlopig slaagde hij erin om het af te houden, iets wat hem met een zekere trots vervulde. Hij kon niet wachten om het aan Gus te vertellen.

Op zondagen probeerde hij voor en na de fights tijd vrij te maken om Neck en Tristan op te leiden. In een aparte trainingszaal leerde hij hun hoe ze een soldaat onschadelijk konden maken. Tristan pikte de lessen sneller op dan Neck, die toch ouder bleek te zijn dan hij deed voorkomen.

Samen met Jo nam hij de ontsnappingsroute door. Zij moest zijn ogen zijn tijdens de vlucht. Zij zou kaartlezen, zodat ze op elk moment wist waar ze waren. Ze hadden andere uitvalswegen besproken voor als er iets misging. Ish ging ervan uit dat er niets mis zou gaan.

De momenten waarop hij samen met Jo in zijn kantoor zat, voelde hij zich bijna gelukkig. Dan kwam ze dicht bij hem zitten, legde soms haar hoofd op zijn schouder. Op zo'n moment vroeg hij zich af waarom hij weg wilde. Waarom zou hij alles op het spel zetten? Zijn leven was toch zo slecht niet?

Maar wanneer hij door ground level wandelde en de troosteloze gezichten van de arbeiders zag, dan dacht hij aan Ness en aan de verrotting die inherent was aan het hele Beheer. En dan kon hij niet wachten om te vertrekken, om een leven op te bouwen buiten de stad, samen met Jo.

Hoe Eve daarop zou reageren wist hij niet. Ze negeerde hem zoveel ze kon omdat hij weigerde haar te geloven. Ze was er nog altijd van overtuigd dat Jo ook bij haar in de bus had gezeten. Ish wist dat het niet kon, maar toch bleven de woorden van Eve door zijn hoofd spoken. Op een dag dommelde zij zachtjes in in zijn kantoor. Als ze werkelijk op verschillende bussen had gezeten, dan moest haar Shinu grondig hoger zijn, redeneerde Ish. Er was maar één manier om dat te weten te komen. Uit zijn onderste lade, goed verborgen, haalde hij zijn Shinulezer.

Hij sloop om het bureau heen en bleef naast Jo staan. Hij stond er zeker tien minuten, luisterend naar haar lichte ademhaling. Ze sliep. Voorzichtig nam hij haar pols en opnieuw wachtte hij enkele minuten. Als Jo nu wakker werd, zou haar vertrouwen in hem voorgoed geschonden zijn. Het voelde alsof hij haar bedroog.

Toen hij haar mouw opstroopte bekeek hij haar armen. Er stonden allemaal piepkleine tekens op getatoeëerd. Ish bekeek ze van wat dichterbij. Het waren namen. Heel wat namen. Waarom deed ze dat? Hij besloot het haar te vragen als ze de stad uit waren, nu moest ze hem vertrouwen. Hij kon haar niet vertellen dat hij haar stiekem had begluurd.

Wilde hij echt weten hoe oud Jo werd?

Een onverwachte beweging van Jo deed hem opschrikken. Ze zou niet de hele tijd slapen, hij moest nu beslissen. Met een snelle beweging nam hij de Shinu-lezer en scande haar pols. Het apparaat zoemde even en er verscheen een getal op het display.

1.979.38.03

Jo zou niet ouder worden dan 38 jaar.

Ish liet haar arm vallen en Jo schrok wakker. Slaperig draaide ze zich naar hem toe.

'Wat ben je aan het doen?'

Ish verborg de Shinu-lezer achter zijn rug.

'Je was in slaap gevallen. Ik wilde je toedekken.'

Ze sloot haar ogen weer en draaide zich in haar stoel.

'Niet nodig... Laat me alleen nog maar heel even...'

Voor ze haar zin kon afmaken was ze alweer ingedommeld. Ish staarde naar haar slapende gezicht. 38. Het gaf hem een dubbel gevoel om haar Shinu te weten, maar de tweestrijd in zijn hoofd was beslecht. Jo was echt, hij kon haar vertrouwen.

'Je raadt nooit wie ik naar ground level heb kunnen halen.'

Keve glunderde. Ish hield de spanning er echter niet lang in.

'Malaki?'

Keves gezicht betrok. Hij had al vaak laten vallen dat hij de grote Malaki naar ground level wilde halen. Zeker voor de topmatch die ze wilden organiseren.

'Je wist het al?'

'Een gokje.'

'En?'

'Wat?'

'Wat vind je ervan?'

'Ik vind het geweldig! Het wordt dé strijd die iedereen wil volgen. Twee onverslagen kampioenen. Maar nu zal toch een van de twee het onderspit moeten delven.'

Voor Ish was het een uitgemaakte zaak dat hij Orel zou laten strijden. Iedereen wilde Orel bezig zien, hij was populair bij de onderste lagen, maar ook op service level. Net als Malaki, die ooit begonnen was op ground level, maar was ingelijfd door een promotor van service level.

'Ik heb al spijt dat ik de fight zal moeten missen,' grijnsde hij. 'Wanneer staat hij gepland?'

'Over twee weken.'

De klok begon te tikken. Na alle voorbereidingen was er eindelijk een datum. Ish' ademhaling ging ineens sneller. Er was geen weg terug.

Hij stapte naar Keve toe en omhelsde hem. Keve greep hem stevig vast.

'Bedankt.'

Keve probeerde zijn gezicht in de plooi te houden. Ish zag dat het hem moeite kostte.

'Jij bedankt. Je hebt me geholpen aan het Beheer te ontsnappen.'

Terwijl Ish de gangen doorkruiste op weg naar Eve spookten de woorden van Keve door zijn hoofd. Wat bedoelde hij met ontsnappen? Waarschijnlijk dat Ish mee had gewerkt aan zijn kleine revolutie.

Een onbehaaglijk gevoel bekroop hem. Wat als Keve iets anders bedoelde? Keve werd op de huid gezeten door Koerner. Misschien moest hij meer doen dan Ish intomen, misschien moest hij hem uitleveren.

Verraden.

Hij had Keve mee helpen ontsnappen aan het Beheer. Gebruikte Keve hem als zoenoffer?

Ish schudde het hoofd. Hij begon spoken te zien. Sinds hij de vertrekdatum wist, dacht hij alleen nog maar aan wat er mis kon gaan. Hij moest het voortouw nemen, hij was de bezieler. Als hij er niet in geloofde, hoe kon hij dan de anderen overtuigen?

Hij duwde de deur van de trainingszaal open. Mya vocht met een nieuw meisje, een ex-prostituee van Ish.

De vrouwen hielden even op toen ze Ish zagen binnenkomen.

'Eve?' riep hij.

Mya schudde het hoofd.

'Niet hier.'

Ze maakte gebruik van het oponthoud om haar tegenstandster een klap te verkopen. Toen die protesteerde, gebruikte Mya het excuus dat het een les was: ze moest altijd op haar hoede zijn. Ish haalde lachend zijn schouders op om aan te geven dat Mya gelijk had. Hij verliet de trainingszaal en ging naar Eves kamer.

Ze lag op haar bed, haar handen onder haar hoofd, haar ogen open. Ish drukte een kus op haar wang, Eve draaide haar gezicht wat weg. Ish ging op de

stoel naast haar bed zitten. Zo had hij hier uren doorgebracht toen Eve aan het afkicken was.

'We vertrekken over twee weken.'

Hij hoorde de opwinding in zijn eigen stem. Het deed deugd om het hardop te kunnen zeggen. Maar Eve reageerde niet.

'Heb je me gehoord? Het is bijna zover.'

Eve bleef hardnekkig naar het plafond staren. Ish' enthousiasme daalde.

'Eve?'

Ze draaide met een ruk haar gezicht naar hem toe. Ze had gehuild.

'Ik ga niet mee.'

Een grote ijzeren hamer op een aambeeld. Zijn hart daartussen.

'Wat?' was het enige wat Ish kon uitbrengen.

'Ik kan niet meegaan. Niet als zij meegaat.'

Ish schudde het hoofd. Ze was onredelijk, emotioneel. Hij moest haar overtuigen.

'Ik heb haar Shinu gecheckt, ze wordt maar 38 jaar oud,' zei hij. 'Ze is net zoals wij. Ze kan niet in die bus hebben gezeten.'

'Ik weet wat ik heb gezien, Ish.'

'We gaan hier samen weg en dan splitsen we op. Je hoeft elkaar niet leuk te vinden.'

Eve kwam overeind, nam zijn gezicht in haar handen.

'Het gaat niet over leuk vinden. Snap je het niet? Je plan is gedoemd om te mislukken als zij erbij is. Ze hoort niet bij ons.'

'Wil je niet naar Gus?' vroeg Ish wanhopig. 'En naar Ness? En de kinderen?'

Ze drukte een kus op zijn voorhoofd en liet hem los.

'Je luistert niet!'

'Ik luister wel. Jij luistert niet! Jo wordt net zo oud als wij. Waarom zou ze iets te verbergen hebben? Wat heeft ze te winnen?'

'Vraag dat aan haar. Er klopt iets niet. Maar jij wilt het niet zien, omdat je hopeloos verliefd op haar bent.'

Eves stem sloeg over.

'Ja, ik ben verliefd op haar,' gaf Ish toe. Het had geen zin om het te ontkennen. 'Maar dat doet er niet toe. Ze wil net zozeer weg uit deze klotestad als wij.'

Eve rustte tegen de muur. Er hingen nog meer verwijten en argumenten tussen hen in, maar ze hadden gezegd wat er gezegd moest worden.

'Het is zij of ik, Ish,' mompelde Eve.

Ish overwoog zijn mogelijkheden. Hij kon niet kiezen tussen Eve en Jo, dat was onmogelijk. Eve stelde hem voor een keuze die hij niet kon maken. Hij zou zijn toevlucht moeten zoeken tot een derde optie. Een middel dat ook het Beheer gebruikte.

'Dan kies ik voor jou.'

14

Op de dag van hun vertrek waren er nog steeds geen fighters van service level gesneuveld. Ish was doodzenuwachtig. Hij besefte dat hij eerst had moeten wachten op een nieuwe chip voor hij de fight tussen Malaki en Orel had geregeld. Maar er was geen weg meer terug, het was nu of nooit.

Ze zouden pas vertrekken als het gevecht begonnen was. Net voor het zover was, trof Ish de laatste voorbereidingen. Er was nog één ding dat hij miste.

'Deze medicijnen zorgen ervoor dat de pijn aan haar huid verdwijnt,' legde Lucy uit toen hij in haar kamer stond.

Ish had Lucy eerlijk verteld over Ness. Over hoe ze toegetakeld was door het verzet. Hij had de symptomen beschreven en een gedetailleerd portret geschetst van haar verwondingen. Helemaal eerlijk was hij echter niet geweest, want hij had haar voorgelogen dat Ness zijn zus was die samen met hem het trainingscenter runde. Alleen vertoonde Ness zich nooit in de buitenwereld, omdat ze zich schaamde.

Lucy had hem onmiddellijk geloofd.

'Ik begrijp niet dat ze haar deze medicatie niet hebben meegegeven. Ze worden niet vaak gemaakt, maar het kan wel op bestelling.'

'Ze zullen wel hun redenen hebben.'

Lucy's gezicht veranderde van kleur. Plots besefte ze waarom Ish' zus niet was behandeld. Ze probeerde niets te laten merken en haalde haar schouders op.

'Maakt niet uit, nu heb je ze toch.'

'Voor wie heb jij ze besteld?'

'Een van je fighters.'

Ish nam de medicijnen aan en drukte een kus op haar lippen. Eindelijk had hij ze, de medicijnen voor Ness. En eigenlijk was het niet eens zo moeilijk geweest om eraan te komen. Of misschien toch, want hij had een heel team fighters moeten opleiden om in contact te komen met Lucy. Hij kon een glimlach nauwelijks onderdrukken. Eindelijk was de dag aangebroken dat al zijn inspanningen beloond zouden worden.

Commandor Koerner controleerde de gegevens van service level. Via de chip in de Shinu-band werd het doen en laten van de hele laag nauwkeurig geregistreerd. Waar en wanneer ze rondliepen, hoe vaak ze er waren, hoeveel tijd ze ergens

doorbrachten. Maar ook wie ze tegenkwamen en hoe vaak. En dat interesseerde commandor Koerner.

Shinu was meer dan een manier om de sterfdatum van mensen te weten. Camera's en scanners zorgden voor een fijnmazig web waarin de hele bevolking gevangenzat. Koerner was er dol op. De gegevens die door de hardware verzameld werden, konden door zijn software worden omgezet in een compleet overzicht van de dagelijkse mensenstroom. Shinu zorgde ervoor dat kennis meer dan ooit macht was.

Hij liet zijn ogen nonchalant over de lijst glijden. Hij controleerde de gegevens zo vaak dat hij bijna op de automatische piloot kon zeggen welk gedrag er normaal was en welk zijn aandacht verdiende. Service level leverde nauwelijks problemen op. Mensen met een hoge Shinu waren niet geschapen om de orde te verstoren, wel om ze te bestendigen en zelfs te verbeteren. Hij stopte bij Lucy Mec. Dokter van opleiding, uitmuntende scores tijdens haar studies, waardoor ze was ingezet in het hogere gezondheidscentrum van command level. Een mooie carrière voor een servicedame, een gedurfde keuze van het Beheer, maar de commandors hadden zich nooit betreurd. Lucy kweet zich uitstekend van haar taak.

Maar het was niet om haar professionele kwaliteiten dat commandor Koerner halt hield bij haar dossier. Wel om een afwijkend gedrag in haar persoonlijke ontmoetingen. Er waren talrijke rapporten over een gelijktijdige registratie van haar Shinu-chip in dezelfde ruimte als die van een promotor uit ground level. Voorlopig had hij er nog niets mee gedaan, hij had verwacht dat de promotor weer vanzelf zou verdwijnen naar de onderbuik van de stad. Maar als een vervelende luis bleef de promotor jeuk bezorgen aan iedereen die het systeem diende. Hij had al een ontsnappingspoging op zijn naam, en met dit extra bewijs kon Koerner eindelijk actie ondernemen.

Ish bekeek voor de zoveelste keer de beelden van de laatste fight die hij georganiseerd had. Hij focuste op de gespannen pezen van Mya. Lucy had gelijk gekregen: ze waren niet geknapt. Net niet. En ze had zowaar gewonnen.

'Die beelden heb je al een paar keer bekeken,' glimlachte Lucy. 'Alles in orde?'

Ish besefte dat hij aan het talmen was. Hij had de medicijnen die hij nodig had. Nu moest hij vertrekken naar zijn trainingszaal, waar de rest op hem stond te wachten. Maar de woorden van Keve spookten door zijn hoofd. Als je een Shinu-chip wilt, hoef je niet noodzakelijk te wachten tot een fighter sterft. Je kunt er ook zelf voor zorgen.

Dus was alles in orde? Hij moest dringend een Shinu-chip hebben die hem toegang gaf tot plekken waar hij niet mocht komen. Anders waren ze afhankelijk van de kaarten van Neck en Ish. Hij kon het zich niet veroorloven dat ook deze ontsnappingspoging mislukte. Was alles in orde? Alles was prima.

Ish schonk Lucy een flauwe glimlach en bestudeerde de meubels in haar appartement. Hij had haar hulp nodig, maar hij durfde er niet om te vragen.

Een buzzer weerklonk in de kamer naast het woonvertrek. Lucy kreeg een oproep. Ze stond op, legde even kort haar hand op zijn schouder en verdween. Ish slenterde naar de kast naast de deur van de woonkamer en deed alsof hij de foto's van Lucy bestudeerde. Hij hoorde Lucy's stem.

'Commandor Koerner? Ja. Waar hebt u last? Ja, dat is mogelijk. Ik...'

Lucy stopte en keek op. Toen ze zag dat Ish in de buurt was, drukte ze op een knop en de deur van het vertrek schoof langzaam dicht.

Terwijl hij langzaam door de gangen van service level wandelde, zijn armen strak gekruist achter zijn rug en zijn blik op oneindig, verzon commandor Koerner een wond.

Het gesprek was een afleidingsmanoeuvre. Hij wilde Lucy Mec in haar vertrekken houden, zonder haar te verontrusten. En dus zou hij haar vragen wat op te zoeken en dan te wachten tot een van zijn assistenten haar zou komen halen. Lucy zou zich niets afvragen, maar zich geheel conform haar profiel gedienstig van haar taak kwijten.

Ondertussen kwam hij zelf naar haar toe. De chip van P8265K97.1 was in haar vertrek gesignaleerd. Dat was eigenlijk niet toegestaan. Promotors van production level mochten enkel om professionele redenen hun laag verlaten. Zodra het gevecht van hun krijger voorbij was, moesten ze onverbiddelijk terug naar hun eigen habitat. P8265K97.1 en Lucy Mec hadden hun best gedaan om de regels te omzeilen met een kantoor voor hem op service level, en lange tijd had Koerner hier niets aan kunnen doen. Maar nu was het wel duidelijk dat er misbruik in het spel was. De fight van P8265K97.1 moest nog beginnen, en toch bevond hij zich op de verkeerde laag in de vertrekken van Lucy Mec. Een uitgelezen kans voor Koerner.

G2650 was gevonden. Op hetzelfde moment dat Koerner naar de kamer van Lucy Mec ging, vielen soldaten het trainingscenter van Keve Cooke binnen om haar mee te nemen. P8265K97.1 had haar als fighter ingezet, waardoor ze bijna onvindbaar was. Haar Shinu-band, die was gesignaleerd aan de deur van het

trainingscenter, had haar uiteindelijk verraden. Dat gebeurde vroeg of laat bij iedereen. Niemand kon eeuwig verdwijnen. Eindelijk had Koerner zijn bewijs.

Hij had er wel zelf voor moeten zorgen. De puzzel paste in elkaar toen hij de vrouw die hij ooit had ondervraagd over de verkochte fight had herkend als de halfdode fighter die hij na een gevecht op service level in de kleedkamer had gezien. P8265K97.1 had haar op een slimme manier verborgen gehouden.

Koerner had een sparringpartner van Nina omgekocht en had haar opgedragen om ongemerkt de pols van Nina vast te pakken bij het naar buiten gaan. Nina had niet gemerkt dat het haar Shinu-band was die gescand werd, en niet die van haar collega. Zodra het officiële bewijs binnen was, had Koerner soldaten op pad gestuurd.

Hij vermoedde dat Lucy Mec op de hoogte was van wat er aan de hand was. Goede dokter of niet, elke vorm van tegenwerking moest vernietigd worden. En nu kon hij meteen nagaan wat precies de band was tussen die twee. Hij gruwde bij de gedachte aan een mogelijke vriendschap of romance. Intiem contact probeerden ze ernstig uit te roeien op service level, maar zo nu en dan stak er toch nog een uitspatting de kop op. Als ze dat lieten betijen, zouden ze zonder pardon teruggaan naar een ver verleden, waarin mensen geboren werden zonder een vooraf bepaalde lotsbestemming. Een maatschappij zonder geboortecontrole was een ongeleid projectiel dat ten onder ging aan opportunisten die tegen beter weten in meer uit hun leven wilden halen dan erin zat. Shinu had dat verlangen gelukkig de kop in gedrukt.

Ish wist dat hij snel moest handelen. Commandor Koerner zou nooit zelf naar Lucy bellen. Daar had hij medewerkers voor. Waarom nu dan wel? Ish vermoedde het ergste. Ze waren hem op het spoor. Hen, want Koerner zou Lucy nooit laten vrijuit gaan. Het vuur van de tijd schroeide nu aan twee kanten. Niet alleen de fight zorgde voor een ultimatum, ook Koerner had de zandloper omgedraaid.

Hij wreef met zijn handen over zijn ogen. Nadenken, hij moest nadenken. Hij had geen tijd. De deur van Lucy's kantoor bleef dicht. Ze sloot zich af van hem. Wat had Koerner gezegd? Er was één oplossing, maar het was niet degene die hij wilde. Er moest een andere weg zijn.

Maar Lucy maakte uiteindelijk ook deel uit van het Beheer. Persoonlijke emoties waren op service level niet toegestaan en hoewel hij Lucy Mec als een uitzondering beschouwde, wist hij dat Koerner haar met een vingerknip weer in de pas kon laten lopen. Of haar drastisch kon verwijderen uit het systeem. Als Ish

nu zijn eigen gevoelens in de weg liet komen, waren ze allebei verloren. Er was maar één manier om een van hen twee te redden.

Hij nam een besluit.

'Lucy?'

Hij probeerde de zenuwen uit zijn stem te filteren. De stilte achter de gesloten deur vertelde hem dat er iets veranderd was. Het telefoontje van Koerner had iets veranderd. Of beeldde hij zich dat maar in? De vlekken voor zijn ogen maakten het hem moeilijk om de waanzin te bestrijden die aan zijn redeneringsvermogen knabbelde.

'Lucy?'

Zijn hand schoof naar de onderkant van zijn broek, naar de dikke glasscherf die hij in de zoom had genaaid. Voor als het moment daar was.

En het moment was daar.

Toen hij zich weer oprichtte, verborg hij snel zijn hand achter zijn rug. Lucy stond voor hem.

'Ik moet even werken, Ish. Sorry. Sluit jij af? We zien elkaar snel, maar nu moet ik even weg en... Ish, wat is er?'

Ze was afgeleid door de tranen in zijn ogen. Maar ze kon niet weten waarvoor die tranen waren. Want dat was het enige waar het Beheer voorlopig nog niet in slaagde. Ze konden mensen indelen in lagen, ze konden iedereen en alles systematiseren, controleren en optimaliseren.

Maar ze konden niet in je ziel kijken.

'Sorry, Lucy.'

De tranen stopten niet toen hij haar arm vastgreep en met een snelle ruk de verraste Lucy tegen de grond sleurde.

Commandor Koerner hoefde geen toestemming te hebben om een deur te openen. Hij hield zijn pols tegen de scanner voor de deur van dokter Lucy en die opende automatisch. Hij genoot van het verrassingseffect van zijn plotse verschijning. Maar deze keer waren het zijn neusvleugels die begonnen te trillen. Zijn bloedbanen verwijdden zich en zijn ademhaling ging sneller.

Lucy Mec lag op de sofa, haar hoofd languit achterover, blik op oneindig naar het plafond. Haar rechterarm steunde op de salontafel, de onderarm naar boven gericht, zodat de afgehakte hand meteen zichtbaar was. Bloed stroomde langs de arm naar de tafel.

Koerner fixeerde zijn blik op de handloze arm, een chiploze arm. Hoewel hij

in zijn hoofd bijna exact kon vatten wat er zich hier afgespeeld had, kon hij niet anders dan denken dat dokter Lucy dit ergens toch over zichzelf had afgeroepen. De regels van Shinu konden je niet meer beschermen als je ze niet respecteerde.

De kreet waarmee Ish de glasscherf in de nek van Koerner stootte kwam vanuit zijn onderbuik. Alle vijandigheid die hij had opgekropt verzamelde zich in de uithaal. Koerner zakte onmiddellijk door zijn knieën. Hij had Ish niet opgemerkt naast de deur, zijn blik was opgeslorpt door het lichaam van Lucy.

Ish durfde niet naar haar te kijken. In haar bloed stond zijn verraad geschreven. Ze had alles voor hem gedaan, onzelfzuchtig, als een anomalie in het egoïstische Beheer. Haar laatste daad van barmhartigheid was hem de tools geven om te ontsnappen. Alleen had ze daar zelf niet voor gekozen.

Ish fouilleerde Koerner, op zoek naar iets bruikbaars. Hij stopte aan de zijkant van zijn lichaam. Er zat een apparaat dat hij niet kende. Ish nam het uit Koerners broekzak en bestudeerde het. Toen hij op een knop aan de zijkant drukte, begon het voorste deel heftig te trillen. Stroomstoten. Hij pakte het apparaat en stopte het in zijn zak.

Zijn blik viel op Koerners Shinu-band. Commandors hadden overal toegang toe. Misschien kon hij Koerners band gebruiken. Hij twijfelde. Hij moest vertrekken, de klok tikte. Maar het was nu of nooit.

Het kostte hem enkele krachtige uithalen om de hand te verwijderen. Hij nam Koerners Shinu-band mee naar de computer in de slaapkamer van Lucy. De computer die hij niet had kunnen opstarten. Hij hield de band voor de scanner. Het scherm floepte aan. Een stroom aan informatie verscheen op het scherm. Ish liet zijn ogen over het scherm glijden. Farms had hij nodig.

Na even zoeken vond hij een logistieke pagina, waarop alle info verzameld was over de toeleveringen aan de stad. Zijn oog viel op zijn nummer. Dat vervloekte P8265K97.1. Koerner had een dossier over hem bijgehouden.

Met een kloppend hart las Ish de info over zichzelf. Koerner hield hem al een hele tijd in het oog, zoals hij had verwacht. En niet alleen Koerner, er was ook een observator met wie Koerner samenwerkte, maar die nog verslag moest uitbrengen. Het Beheer wist alles over iedereen, op welke manier dan ook.

Koerner had ook alle informatie verzameld over de farm waar hij was opgegroeid. Alles stond aangegeven, hoeveel hectaren grond, hoeveel er elk jaar geleverd werd, hoeveel kinderen, de kenmerken van de kinderen bij de geboorte, wie

er wanneer naar de stad zou komen, wie de volgende baby was die op de farm zou verschijnen.

Maar als het aan Ish lag, zou er geen enkele baby meer op de farm verschijnen.

Resoluut verwijderde hij het dossier. De hele farm. De namen van Gus en Ness verdwenen, de namen van zijn broers en zussen verdwenen. Alle info verdween van het scherm, tot er van de farm geen sprake meer was.

Ish gebruikte de zoekfunctie.

Geen resultaat.

De farm was verdwenen uit het Beheer. Geen quota meer, geen vertrekkers meer, zijn familie was veilig. Hij kon niet wachten om hun dat nieuws te vertellen.

En daarvoor moest hij eerst ontsnappen. Ish haastte zich de kamer uit. Terwijl de deur achter hem sloot, wist hij dat het nu echt begonnen was. Het was enkel een kwestie van tijd voor iemand de lichamen zou ontdekken. En daarvoor moest Ish de stad uit zijn.

Het was stil toen hij in de trainingszaal aankwam. Ze hadden afgesproken om daar te verzamelen. Waar was iedereen? Ish voelde een zachte huivering door zijn nek gaan. De ontsnapping begon totaal anders dan hij zich had voorgesteld. Het was geen goed voorteken.

'Eve? Jo? Neck?'

Hier had hij geen tijd voor. Ze moesten klaarstaan. Ish verliet de trainingszaal en liep door de gangen van het complex. Boosheid vulde zijn lichaam.

'Tristan?'

Hij stopte bij zijn kantoor. Een zacht geroezemoes kwam onder de deur vandaan. Met een klap gooide hij de deur open. Daar, achter zijn bureau, zaten Tristan, Neck en Jo. Ze keken opgelucht toen ze Ish zagen.

'Wat is er aan de hand? Waarom staan jullie niet klaar?'

Jo omhelsde Ish. Haar warme lichaam vlijde zich tegen hem aan en het voelde goed. En toch moest Ish rillen. Hij probeerde de beelden van de dode Lucy van zijn netvlies te bannen.

'De soldaten zijn hier geweest,' zei Jo.

'Soldaten?'

'Ze hebben Nina meegenomen.'

Ish sloot even zijn ogen. Koerner had haar gevonden. Daarom was hij naar Lucy gekomen. Om hem. Mya interesseerde Koerner niet, hij zocht alleen ma-

nieren om Ish te pakken. En die had hij nu gevonden. Jo legde haar hand op zijn arm, ze kneep erin.

'Ze heeft zich flink verweerd.'

Waarom keek ze zo? Een blik vol medelijden. Waarom had ze medelijden met hem?

'Wat is er?'

Ish duwde Jo's hand van zich af.

Jo keek even naar de anderen. Die keken weg van hen. Alleen Tristan keek na een tijdje op.

'Ze hebben haar vermoord, Ish. Ze heeft enkelen van hen te grazen genomen en toen begonnen ze te slaan.'

Ish zakte door zijn knieën. Hij zag de anderen in een waas. Mya... Een traan welde op in zijn ogen. Nu pas besefte hij hoe sterk hun band was geweest. Het kostte hem moeite om helder te denken.

'Hebben ze jullie samen gezien?'

Tristan schudde het hoofd.

'Nee, we waren nog niet in de zaal toen ze binnenkwamen. Ik heb het door een van de ramen zien gebeuren. Ze heeft zich niet verborgen, om de aandacht van ons af te leiden. Daarna hebben we ons hier verstopt.'

'Is het nu nog wel veilig om te gaan?' vroeg Jo.

Opnieuw verschenen de lichamen van Koerner en Lucy voor zijn ogen. Nee, het was niet veilig om nu te gaan. Maar het was nog gevaarlijker om niet te gaan. Dan was de opoffering van Mya voor niets geweest. Ze waren het aan haar verplicht.

'We moeten nu gaan. Anders komen de soldaten terug.'

Er was alleen iets wat ontbrak. Zijn zus.

'Waar is Eve?'

'Die hebben we nog niet gezien,' antwoordde Jo.

'De soldaten hebben haar toch niet...'

'Ik denk het niet. We hebben hen alleen Nina zien meenemen.'

Ish begon te rennen. De enige logische plek waar ze kon zijn, was haar kamer. Hij klopte niet, maar stormde meteen naar binnen.

Eve lag op haar bed.

'Maak je klaar,' zei Ish hijgend. 'We moeten vertrekken.'

Pas daarna drong de situatie tot hem door. Eve lag languit op haar dekens,

haar handen achter haar hoofd gevouwen. Ze zag er niet uit alsof ze die dag een belangrijke ontsnapping gepland had.

'Ik ga niet mee.'

Zelfs toen ze het uitsprak, kostte het Ish moeite om haar te geloven. Niet meegaan was geen optie. Het paste niet in het draaiboek dat hij voor de rest van zijn leven had uitgeschreven.

'Je moet mee.'

'Ik moet helemaal niets.'

Ish haalde diep adem. Zijn eerste reactie was om haar van het bed te sleuren en dwingen om mee te gaan. Maar in plaats daarvan ging hij op de stoel naast haar bed zitten. Hij moest kalm blijven.

'Wil je de stad niet uit? Terug naar de farm?'

Eve kwam overeind. Ze streek met haar hand over zijn gezicht.

'Natuurlijk wil ik dat. Maar het zal niet lukken. Ook niet voor jou.'

Ze geloofde er niet in. Hij moest haar overtuigen.

'Het gaat ons wel lukken. We hebben alle plattegronden. We weten hoe we de bewakers moeten uitschakelen. Er is afleiding op ground level. En vooral...'

Hij boog zich dichter naar haar toe. Uit zijn zak haalde hij de chip van Lucy. Het bloed dat erop zat was ondertussen al gestold.

'Ik heb een Shinu-chip van service level en een van een commandor.'

Eves wenkbrauwen gingen omhoog. Ze was onder de indruk.

'Hoe heb je dat voor elkaar gekregen?'

'Dat leg ik later nog wel uit. Nu moeten we vertrekken.'

Eve liet zijn gezicht los. Ze schudde het hoofd en liet zich weer op het bed zakken.

'Zoals ik al zei: ik ga niet mee.'

Ish sprong op. Zijn hart begon sneller te slaan. Zijn vingers verkrampten. Het liefst had hij haar een klap gegeven, om haar weer bij haar zinnen te brengen, want ze was duidelijk verward. Hij trok ruw aan haar arm, maar ze rukte zich los.

'Je moet mee,' zei hij met overslaande stem.

'Niet als zij meegaat.'

Ish verstijfde. Hij had gehoopt dat haar wantrouwen tegenover Jo wel zou verdwijnen.

'Je hebt tegen me gelogen, Ish.'

Had hij gelogen? Ja, hij had gelogen. Hij had gezegd dat hij voor Eve zou

kiezen. Maar zij koos niet voor hem. Als ze hem vertrouwde, zou ze meegaan. Jo vertrouwde hem wel.

'Waarom kunnen we niet allemaal gaan? Achteraf hoeven jullie elkaar nooit meer te zien.'

Eve schudde zachtjes met haar hoofd. Er liep een traan over haar wangen.

'Je weet dat dat niet waar is. En bovendien, zo ver komen we niet eens.'

Ze geloofde er niet in dat het zou lukken. Ze konden alleen ontsnappen als iedereen erin geloofde. Ish nam haar gezicht in zijn handen. Haar besluit stond vast, ze had gekozen, het lag niet meer in zijn macht. Hij drukte een kus op haar voorhoofd en legde de chip van Lucy naast haar op het bed.

'Een hulpmiddel. Voor als je het nodig zou hebben.'

Eve keek naar de bebloede chip maar stelde geen vragen. Ish kneep nog een keer in haar hand.

'Ooit kom ik je halen.'

Eve knikte. Het was de enige leugen die ze bereid was van hem te aanvaarden. Omdat ze zich er allebei beter bij zouden voelen.

Ground level was bijna helemaal verlaten, alle aandacht ging naar de fight. Het kostte hun dan ook geen enkele moeite om in de lift te komen. Ook op service level liep er nauwelijks volk rond. Als ze iemand tegenkwamen, negeerde die hen compleet. Neck had voor iedereen een outfit van de schoonmaakploeg op de kop getikt, zodat niemand zich vragen zou stellen bij hun aanwezigheid.

In een gang hing een groot scherm waarop de fight op ground level werd getoond. Orel en Malaki lagen in een kluwen op de grond, allebei probeerden ze een hand vrij te maken om de andere mee te raken. Ish bleef staan en bestudeerde de blik van Orel. Zijn ogen waren groot, wat een goed teken was. Dat deed hij als hij zich concentreerde, als hij nog in staat was om na te denken over zijn volgende zet. Jo trok zacht aan Ish' arm.

'We moeten verder, Ish. We kunnen het einde niet afwachten.'

Ish knikte en draaide zich weg van het scherm. Jo besefte niet hoe waar haar woorden waren. Ze konden hun einde niet afwachten, ze moesten ontsnappen voor het zover was.

Bij de doorgang naar de schachten probeerde Ish de kaart die hij gebruikte om naar service level te komen. Hij werkte niet. Het was de eerste van de drie sleutels die afviel. Hij duwde Neck naar voren. Eerst moest hij het proberen, de

chip van Koerner was pas hun laatste redmiddel. Zodra iemand de lichamen ontdekte, zou die meteen nagaan waar en wanneer de chip gebruikt was.

Neck hield zijn band voor de scanner en kreeg meteen groen licht. De deur schoof open en ze glipten een voor een door de opening, Neck als laatste. Ish keek rond. De schachten waren huizenhoge stalen constructies, met trappen, ladders, platformen en hier en daar een lift. Geen franjes, alleen pure efficiëntie. Het diende om snel van het ene naar het andere level te gaan.

En om naar buiten te komen.

Hun voetstappen klonken hol op de metalen trappen. Ish maande iedereen aan om stil te zijn, maar besefte al snel dat dat niet makkelijk was. Tristan liep voorop en stopte abrupt toen hij boven aan een trap was gekomen.

'Bewaker,' zei hij geluidloos.

Zonder overleg namen ze hun gevechtshouding aan. Hier hadden ze op getraind. De soldaten waren niet voorbereid op hun komst, en daar moesten ze gebruik van maken. Neck ging als eerste naar boven, terwijl Tristan en Ish klaarstonden op de bovenste trede. Tristan haalde een grote metalen priem uit zijn zak en knikte dat hij klaar was. Ish gluurde voorzichtig om de hoek.

Neck glipte langs Tristan en Ish heen en groette de bewaker. Uit zijn korte snauw leidde Ish af dat de bewaker eerder verveeld dan op zijn hoede was. Neck kwam dichterbij om de deur te openen. Hij scande zijn Shinu-band, maar de deur bleef gesloten. De bewaker kreeg het nog meer op zijn heupen. Neck scande nog een keer, maar werd opnieuw niet toegelaten. Dit was het moment waarop de bewaker argwanend werd. Neck draaide zich om en maakte zich haastig uit de voeten. De bewaker aarzelde heel even, maar ging Neck toen toch achterna.

Daarop had Ish gerekend. Neck schoot tussen hen door en liep verder tot het volgende platform. De bewaker kwam snel achter hem aan, maar zo ver lieten ze hem niet komen. Ish plantte het apparaat dat hij van Koerner had gestolen in de nek van de bewaker. Een stroomstoot sidderde door zijn hele lichaam en hij bleef versuft staan. Het beschermende pak van de man begon te gloeien, knetterde en viel toen uit. De man zakte in elkaar, zijn hoofd viel voorover. Tristan en Ish konden hem met moeite opvangen. Zo zacht mogelijk legden ze hem neer.

Neck trok de man in de dichtstbijzijnde kamer en Jo klonk hem met een snelle beweging vast aan een ijzeren staaf die in de muur verankerd was. Ish gaf het teken om hem te volgen en liep verder de trap op.

Bij de deur aarzelde hij. Nu was het moment van de waarheid aangebroken. Zijn kaart zou hier niet werken en de band van Neck had net gefaald. Koerners

chip moest redding brengen. Hij haalde de bebloede band uit zijn zak en hield die voor de scanner.

Groen licht.

De deur schoof open. Ish haalde opgelucht adem, ze waren een stap verder. Zijn gruwelijke daad was niet voor niets geweest. Hij knikte met zijn hoofd naar de anderen dat ze snel moesten zijn. Ze kwamen terecht in een smalle gang met een laag plafond. Kleine blauwe lichten aan de zijkanten schenen zwak in het donker.

'De kaart,' zei Ish.

Jo haalde de plattegrond uit haar tas en vouwde hem open. Ish zocht met zijn vinger de plek waar ze zich bevonden.

'We zitten onder de zonneterrassen,' mompelde hij.

Ze waren dicht bij hun doel, maar er ook nog veraf. Er waren weinig doorgangen naar de zonneterrassen en de dichtstbijzijnde was nog een heel eind lopen. Ish wenste dat hij een digitale plattegrond bij zich had in plaats van de eendimensionale papieren versie, waar enkel dode materie op stond aangegeven en niet de levende wezens die hen de weg konden versperren.

'Ik denk dat we daarheen moeten,' zei Jo.

Ze beschreef de route met haar vinger. Het was niet de kortste route, maar wel degene die vooral de zijkant van het gangenstelsel volgde. Zo vermeden ze de centrale kruispunten. Ish knikte en kneep in haar hand. Ze reageerde niet, maar focuste op de route. Geen tijd voor afleiding.

'Laten we gaan.'

De gangen veranderden regelmatig van kleur en vorm. Het schachtencomplex was met bestaande gebouwen geconstrueerd, waardoor de eenvormigheid zoek was. Maar het Beheer maalde niet om uiterlijk, wel om efficiëntie.

Hoe dichter ze bij de uitgang kwamen, hoe meer stemmen ze hoorden. Er liepen mensen door de gangen. Bewakers? Ish liep voorop en hield vaker halt dan hij zich had voorgenomen. Gewoon doorgaan, prentte hij zichzelf in.

Bij een splitsing stopte hij opnieuw. Stemmen. Ze riepen iets.

'We moeten naar links,' fluisterde Jo.

Ish schudde het hoofd. Daar kwamen de stemmen vandaan.

'Rechts is er niets,' drong Jo aan. 'Dan komen we in de schacht om naar de hogere levels te gaan.'

Heel even twijfelde Ish. De hogere levels. Als hij daar kon rondlopen kon

hij misschien nog meer bereiken dan alleen maar te ontsnappen. De systemen saboteren bijvoorbeeld. Maar ze zouden hem ook snel betrappen en arresteren.

Een por van Jo bracht hem opnieuw in de realiteit. In zijn eentje kon hij niets beginnen. Hij moest vooral uit de stad komen. Hij had zijn familie al in veiligheid gebracht, meer kon hij voorlopig niet doen. Hij kneep zijn ogen dicht. Niet zijn hele familie. Eve zat nog beneden.

Ish sloeg de gang links in en versnelde zijn pas. De stemmen werden luider. Wat als ze oog in oog met bewakers kwamen te staan? Konden ze hen allemaal uitschakelen?

Hij keek om zich heen. De gang waarin ze liepen was niet helemaal recht. Langs de zijkanten bevonden zich donkere nissen, soms leeg, soms gevuld met machines die Ish niet kende. Hij moest nu beslissen.

'Verspreiden en verstoppen,' zei hij, terwijl hij naar de nissen wees.

'We moeten door,' zei Jo. 'We kunnen niet voor alles halt houden.'

'Vertrouw me, het is nodig.'

Was het nodig? Ish had geen idee. Maar deze beslissing voelde juist aan. Het was niet het moment om alles teniet te doen door risico's te nemen.

Tristan en Neck kozen elk hun eigen kleine nis, Jo en Ish doken in een groter gat. Jo stond dicht tegen hem aan. Hij legde zijn armen om haar heen. Wat er ook gebeurde, hij zou haar beschermen.

De stemmen en de voetstappen in de gang werden luider. Ish probeerde zijn ademhaling onder controle te houden. Het was een grote groep. Toen ze passeerden, kromp hij in elkaar en trok Jo mee naar de grond. Soldaten en commandors. Ze lachten luid, babbelden over de fight.

Ze gingen zo in hun gesprek op dat ze niet om zich heen keken om de nissen te controleren. Ish voelde Jo zacht schokken. Ze bracht haar hand naar haar mond, maar ze was net te laat. Een luide kuch ontsnapte. Ish hield zijn adem in.

De bewakers leken te vertragen en hun gesprek stokte. Ish voelde zijn hart bonzen, hij was bang dat het gebons hoorbaar was tot in de gang. Hij bracht zijn hand naar het apparaat van Koerner. Hij zou zich niet zomaar laten meenemen.

Laarzen keerden terug op hun schreden. Een schaduw gleed langs de nis. Als ze recht in de opening keken, konden ze hen niet missen. Maar de schaduw ging niet verder. Er werd iets geroepen vanuit de groep, iets dwingends. Er was iets aan de hand, ze moesten nu naar een andere sectie. Hadden ze de lijken gevonden? Ish' handen zweetten, probeerden grip te krijgen op het stroomtoestel.

De schaduw verdween, de groep kwam opnieuw in beweging. Ish en Jo slaak-

ten haast tegelijk een zucht van verlichting toen de groep weg was. Ze wachtten nog heel even en toen stak Ish zijn hoofd in de gang.

'We moeten verder.'

Ish floot zacht op zijn vingers en Tristan en Neck kwamen tevoorschijn. Zonder een woord te wisselen liepen ze verder, nog meer op hun hoede dan ervoor. Jo hield de hand van Ish stevig vast, ze leek steeds zenuwachtiger te worden, de plattegrond trilde in haar hand.

De rest van de weg kwamen ze niemand meer tegen. Ze probeerden zelfs niet meer stil te zijn, maar raasden door de gangen. Naar buiten, Ish wilde naar buiten. Hij was er zo dichtbij dat hij de frisse lucht haast kon ruiken. Toen de deur naar de zonneterrassen in zicht kwam, versnelde hij. Hij liet Jo los en holde naar de poort van de vrijheid. Tijdens het lopen haalde hij de chip van Koerner uit zijn zak.

Hij liet zijn hand weer zakken toen hij bij de deur stond. Er was geen scanner. De deur die tussen hen en de vrijheid stond, moest geopend worden met een ouderwetse sleutel.

En die hadden ze niet.

Ish keek naar de anderen. Tristan bestudeerde de deur.

'Er zit maar één ding op,' bromde hij. 'Inbeuken.'

Hij wachtte niet op de goedkeuring van de rest maar zette zich schrap en bonkte met zijn schouder tegen de deur. Die kraakte, maar begaf het niet. Ook een tweede poging bracht geen soelaas. Ish duwde Tristan opzij en nam het over. Het harde hout deed pijn aan zijn schouder. Hij deed een stap achteruit en beukte. Hij voelde dat er beweging in kwam. Neck nam de volgende knal voor zijn rekening.

Zo voorzichtig ze tijdens hun tocht waren geweest, zo roekeloos werden ze nu. Ze gaven niet meer om lawaai. Ze moesten en zouden buiten komen. Toen Ish opnieuw aan de beurt was en zijn schouder tegen de deur zette, voelde hij hem meegeven. Hij verloor zijn evenwicht en tuimelde naar buiten.

En toen werd het stil.

Ish kroop overeind. Hij kon het nauwelijks geloven. Ze stonden op het dak van een immens gebouw en hadden uitzicht over de hele stad. Ze was nog indrukwekkender dan toen hij haar vanuit de bus had gezien. Hij ademde diep in. De buitenlucht vulde zijn longen. Hij schreeuwde het uit en Tristan en Neck deden mee. Met zijn drieën sprongen ze in het rond.

'We zijn er!'

Ze moesten nog een hachelijke tocht naar beneden ondernemen via de brandtrap en daarna nog de stad zelf uit komen, maar dat leek een koud kunstje in vergelijking met de weg die ze al hadden afgelegd. Ze hadden het gedaan, ze waren het Beheer te slim af geweest. Ish dacht aan Gus. Hij zou trots zijn. Hij kon niet wachten tot hij hem al zijn verhalen kon vertellen.

Hij zou de rest van zijn dagen op de farm slijten, samen met Jo. Hij zag hen samen al liggen in het gras op het erf, zij aan zij, ongestoord, genietend van de ultieme vrijheid.

Ish stak zijn hand achter zich uit. Hij wilde Jo nu al vastpakken, een voorschot op hun toekomst samen. Maar hij vond haar hand niet.

'Jo?'

Voor Ish zich omdraaide, keek hij naar de gezichten van Tristan en Neck. De verschrikking die erop stond af te lezen deed zijn hart stilstaan. Langzaam draaide hij zijn hoofd. Ze waren niet meer alleen. Tien tot de tanden gewapende soldaten stonden in een halve cirkel om hen heen.

15

Ish wist dat hij kalm moest blijven. Dat hij de mogelijkheden moest afwegen en de juiste keuze moest maken. Gus had hem geleerd om zelfs in de meest stressvolle omstandigheden het hoofd koel te houden.

Dat deed hij niet.

Hij schreeuwde het uit.

De soldaten rond hem tilden meteen hun geweren wat hoger. Hij hoorde laders doorklikken om de eerstvolgende kogel klaar te leggen. Ze zouden schieten zonder vragen te stellen.

Neck en Tristan stonden er als verlamd bij. Necks mond was verkrampt en er stonden tranen in zijn ogen. Tristan staarde hol voor zich uit.

Ish trok zich niets aan van de soldaten. Ze schoten maar. Hij liep rond in korte cirkels. Hun plan was mislukt, al zijn voorbereidingen waren voor niets geweest.

Lucy.

Lucy was voor niets gestorven. Een bittere smaak kwam in Ish' mond. Hij legde zijn hand op zijn maag. Het voelde alsof hij moest overgeven. Het bloedende lichaam van Lucy verscheen voor zijn ogen. En naast haar dat van Koerner.

Hadden ze hen zo gevonden? Hij had Koerners chip gebruikt om een deur te openen. Hadden ze de lichamen van Koerner en Lucy zo snel ontdekt? Ish hield het bijna niet voor mogelijk.

Maar de soldaten stonden hier. Hun slagorde verried dat ze voorbereid waren op hun komst. Ze waren niet door dezelfde deur gekomen als degene die Ish had ingebeukt. Ish slikte. De soldaten hadden hen niet achtervolgd, ze hadden hen opgewacht.

Ze waren verraden.

Ish moest weer denken aan de woorden van Keve. Ish had hem geholpen aan het Beheer te ontsnappen. Hoe dan? Door Ish uit te leveren aan Koerner en zo zijn trainingscomplex veilig te stellen? Maar eigenlijk besefte Ish dat Koerner hier niets mee te maken had. Koerner had veel macht. Maar het Beheer oversteeg Koerner. En dat Beheer had geweten wat Ish van plan was. Plots dacht hij aan de observator met wie Koerner samenwerkte. Op het moment dat Ish zijn hoofd optilde, besefte hij wie hen had verraden.

Jo.

Ze stond niet zoals Tristan, Neck en Ish in het midden, voor de geweerlopen, maar achter de soldaten. De soldaten beschermden haar. En Ish wist nu waarom. Maar hij begreep het niet.

'Waarom?'

Hij keek smekend naar Jo, in de hoop dat ze alsnog zou ontkennen.

'Sorry, Ish.'

Haar blik was kouder dan hij had verwacht. Eve had gelijk gehad, Jo was niet alleen het meisje van in zijn bus, maar ook van de bus van Eve. En wie weet op hoeveel bussen ze nog had gezeten. Ze hield er de jongeren in het oog. Wie opstandig was, werd naast Jo gezet. Met een steek in het hart besefte Ish hoe geniaal die constructie was. In plaats van de moeilijke jongeren te straffen, werd hun vertrouwen gewonnen. Door een engelachtig schepsel voor wie zelfs de grootste rebel bezweek.

'Maar hoe... Hoe wist je...?'

Hij begreep wat er was gebeurd, maar toch kon hij het niet helemaal vatten. Jo was niet lang voor zijn ontsnapping bij hem terechtgekomen, was dat dan puur toeval?

'Het is mijn werk, Ish.'

Ze klonk kil. Had ze haar liefde voor hem dan volledig gespeeld? Hij probeerde haar blik te vangen. Ze waren zo close geweest, dat kon je niet faken.

'Wat is je werk? Mij het hoofd op hol brengen?'

Het kon hem niet schelen dat de soldaten meeluisterden. Hij wilde hen opzij duwen en haar in zijn armen nemen. Haar zeggen dat hij haar vergaf.

'In het oog houden waar de gevaren voor de maatschappij zitten.'

Was hij een gevaar voor de maatschappij? Hij wilde alleen maar weg uit de stad, niets meer dan dat. Hij had er nauwelijks iemand bij betrokken. Hij wist dat niemand hem nog zou geloven zodra de lichamen van Koerner en Lucy ontdekt werden.

'Maar je Shinu...'

Hij hield zich even in. Op dit dak kende niemand de ware toedracht van de Shinu-band. Zelfs de soldaten wisten uiteindelijk niet wat ze als soldaat echt verdedigden. Maar wat had hij te verliezen?

'Je Shinu was ongeveer gelijk aan iemand van de lagere levels. Hoe kan dat als je ook in de andere bussen hebt gezeten?'

Jo glimlachte, maar haar ogen stonden treurig. Zou ze toch iets om hem geven?

'Er zijn manieren om je Shinu aan te passen. Dat zou jij moeten weten, Ish.'

Ish voelde de chip van Koerner in zijn zak branden. Het Beheer was op alles voorbereid, geen enkel detail werd aan het toeval overgelaten. Jo moest iemand van de laagste levels spelen, dus kreeg ze de chip van iemand van de laagste levels.

Ze hadden hem vanaf dag één in het oog gehouden. Zolang hij maar wat aanmodderde op ground level was er niets aan de hand geweest. Maar toen hij de scheidingslijn tussen de lagen begon te doorbreken waren er alarmbellen afgegaan in het Beheer. Ze hadden Jo op hem afgestuurd om hem in het oog te houden. Om in te grijpen wanneer het nodig was. Zoals nu.

'Waarom heb je gewacht tot nu?'

'We straffen geen gedachten, Ish. Iedereen heeft recht op afwijkende gedachten. Pas als die worden omgezet in daden reageren we. We kunnen niet toelaten dat iedereen zijn eigen ding begint te doen.'

Ish voelde een steek in zijn borst toen hij Jo 'we' hoorde zeggen. Ze was de verpersoonlijking van het Beheer. Het meisje dat hem zo dierbaar was, voor wie hij zelfs zijn zus had achtergelaten. Hij voelde zich misselijk worden, maar hij hield zich sterk.

'Wist Lucy hiervan?'

'Lucy heeft hier niets mee te maken. Ze is het slachtoffer geworden van jouw plannen.'

Er was nog één ding dat Ish wilde weten.

'Wat was de rol van Koerner?'

'Afleiding.'

'Afleiding?'

'Koerner hield je zo opzichtig in het oog, dat je je veilig waande als je aan hem kon ontsnappen. Het zorgde ervoor dat je focus ergens anders lag.'

'En wist Koerner dat zelf?'

'Nee. Dat was nergens voor nodig.'

Ish schudde het hoofd bij zoveel volmaakte doortraptheid. Koerner werd door het Beheer op Ish afgestuurd om hem lastig te vallen. Maar de commandor was opgeofferd, puur om de afleiding.

'Die namen,' mompelde Ish. 'Die namen op je arm. Het zijn de mensen die je verraden hebt. Waar komt mijn naam?'

Jo keek hem koud aan, al merkte hij een zweem van vertwijfeling in haar ogen.

'Nog vragen?'

Jo herpakte zich.

Ish schudde het hoofd. Hij wist meer dan hij wilde weten en zakte door zijn knieën.

'Neem hen maar mee.'

Dagen en nachten regen zich aan elkaar, slapen deed hij zittend op een stoel of in foetushouding op een tafel. Dit was zoveel erger dan de eerste isolatiecel – hier was geen bed en het licht brandde de klok rond. Zijn lichaam voelde stram aan, ondanks de oefeningen die hij dagelijks deed om soepel te blijven.

Aan ontsnappen dacht hij zelfs niet meer. Zelfs al kwam hij zijn cel uit, dan nog kon hij nergens heen. Zijn Shinu-band was vast gedeactiveerd, zodat hij geen enkele deur kon openen. Misschien zou Keve hem wel helpen om, net zoals Mya, ondergedoken te leven. Ish verwierp de gedachte meteen. Keve zou de eerste zijn bij wie ze zouden komen zoeken en Mya was er niet meer. Door zijn toedoen.

De deur van de verhoorkamer ging open. Commandor Hyland kwam binnen.

'Ish,' knikte hij.

Hij gebruikte nooit het roepnummer van Ish. En op de een of andere manier vond Ish dat nog vervelender. Het benadrukte voor hem nog meer dat hij in hun macht was. Ish antwoordde niet.

'Heb je al nagedacht over mijn vraag?'

'Ik doe niets anders.'

Hyland wilde weten wie er allemaal betrokken was bij het complot. Zodat het Beheer zijn tentakels ook over hen kon uitspreiden. Hen in het oog houden tot ze een fout maakten. Maar Ish vertikte het.

'En?'

'Ik heb alles al verteld.'

Ish bleef volhouden dat buiten het groepje op het dak niemand op de hoogte was van zijn plannen. Geen woord over Keve en zeker niet over zijn zus. Eve. Zou ze weten dat hij hier zat?

'Je weet wat dat betekent?'

Ish knikte. Hyland sprak zacht in de microfoon op zijn kraag en de deur schoof open. Een grote, gespierde man stapte naar binnen. Ish wist wat er kwam, hetzelfde als de voorbije dagen. Hij deinsde achteruit. De man pakte zijn arm vast en draaide eraan. Een stekende pijn trok door zijn elleboog.

'Je weet hoe je dit kunt stoppen,' zei Hyland droog.

In tegenstelling tot Koerner en Yeng Hoi maakte Hyland zijn handen niet graag vuil. Geweld liet hij uitvoeren door een helper, een hersenloze stakker van ground level die zo gebrainwasht was dat hij slaafs het Beheer diende. Maar waren de meeste mensen in de stad niet zo?

Ish besefte dat tegenspartelen de pijn nog erger maakte. Toch schopte hij wild om zich heen en raakte de man. Die gromde alleen maar en schopte hem in zijn maag. Een reeks schoppen volgde. Hij raakte Ish waar hij kon. Ish rolde zich op en wachtte tot het salvo zou ophouden.

Maar de man stopte niet. Alleen een bevel van Hyland zou hem doen stoppen. En die zat achterovergeleund op de stoel, zijn blik afgewend van het gewelddadige tafereel. Dit was duidelijk niet iets waarvan hij genoot, maar hij beschouwde het als een noodzakelijk kwaad.

Ish voelde bloed in zijn mond opkomen. Zo lang had het nog nooit geduurd. De voorbije dagen was hij ervan afgekomen met enkele rake klappen, nu stopte het niet. Zijn ingewanden leken verbrijzeld, de pijn was niet te harden. Hij draaide zich om in de hoop dat de schoppen in zijn rug zouden belanden, de enige plek waar zijn vlees nog niet bont en blauw was.

Maar ook dat duurde niet lang. Een welgemikte trap in zijn onderrug deed Ish naar adem happen. Hij moest een manier vinden om de man te doen stoppen.

'Oké, oké,' pufte hij.

Het was niet genoeg om het geweld te doen ophouden. Ish haalde diep adem.

'Stop!'

Hyland hief zijn hand op en de man stopte abrupt.

'Ik zal alles vertellen.'

Ish begon te huilen en deed zelfs geen moeite om overeind te komen. De kans was ook klein dat hij het kon. Hyland stond op en boog zich over Ish.

'Alles?'

'Alles!'

Hyland greep zijn arm vast en sleurde Ish overeind. Geholpen door de gewelddenaar kwakte hij Ish opnieuw op de stoel. Het kostte Ish moeite om rechtop te blijven zitten. Elk bot in zijn lichaam leek geraakt. Hyland ging tegenover hem zitten en keek hem verwachtingsvol aan.

'Ik had een deal met Koerner,' mompelde Ish.

'Je liegt.'

'Waarom zou ik? Koerner is dood.'

'Omdat jij hem hebt vermoord. Waarom zou je dat doen als hij in het complot zat?'

Koerner erbij betrekken was een gok, maar het was het enige wat Ish kon bedenken. Koerner was een halve heilige binnen de commandors, een man die nooit buiten de lijntjes kleurde.

'Hij had door dat ik hem belogen had. Ik werkte in zijn opdracht. Ik hield een bende in het oog die wilde ontsnappen. Hij hielp mij aan het juiste materiaal en de juiste toelatingen. Zo kon ik het vertrouwen winnen van de bende en hem op de hoogte houden van de ontsnappingspoging.'

Hyland keek hem zwijgend aan. Hij wikte en woog de woorden van Ish. Koerner zou er alles aan doen om mensen te betrappen, dat was bekend. Maar zou hij ook met informanten hebben gewerkt?

'Maar hij wist niet dat je eigenlijk zelf wilde ontsnappen.'

'Nee. Tot op het einde. Hij vertrouwde me niet meer. En terecht. Dus moest ik hem vermoorden.'

Het klonk logisch, vond Ish. Hopelijk vond Hyland dat ook.

'En waarom moest Lucy Mec dood?'

De vraag bracht spontaan terug tranen in zijn ogen. Waarom? Omdat er geen verdomde strijder van service level wilde sterven. Omdat Ish enkel aan zichzelf had gedacht.

'Koerner had beloofd om voor een chip van service level te zorgen. Maar op het einde wilde hij die niet meer geven. Dus ben ik ze zelf gaan halen.'

'Bij Lucy Mec.'

Ish knikte. Commandor Hyland zweeg. Ish' uitleg was niet onzinnig. Het was zelfs logisch dat hij hulp had gehad uit de hogere lagen. Het maakte Ish niet veel uit wat Hyland dacht, zolang hij maar niet Keve en zijn zus verdacht.

Hyland schoof zijn stoel achteruit.

'Genoeg voor vandaag,' zei hij tegen de krachtpatser die gedienstig naast de tafel stond. Voor hij naar buiten ging, draaide hij zich nog een keer om naar Ish.

'Ik hoop voor jou dat je de waarheid spreekt. Anders ben ik er volgende keer niet bij wanneer hij in je kamer staat.'

Er kwam nog een volgende keer, maar die was anders dan Ish zich had voorgesteld. De geweldenaar stond alleen in zijn kamer, een teken dat Hyland hem niet

geloofde. Ish was een miserabel hoopje ellende in het lichaam van een oude man. De oude man die hij nooit zou worden.

De spierbundel legde zijn vinger op zijn mond en knikte naar de verschillende hoeken van het plafond. Ze werden afgeluisterd. Geen echt nieuws voor Ish, het Beheer luisterde en keek overal mee. Maar hier deden ze dus zelfs niet de moeite om camera's op te hangen, waarschijnlijk omdat ze geen bewijs wilden van de folteringen.

Ish zat in een hoek van de kamer, zijn knieën tegen zijn buik getrokken en zijn armen beschermend eromheen. Hij was vastbesloten zo te blijven zitten, met zijn gezicht in zijn armen gedrukt. Op die manier hoopte hij zichzelf beter te beschermen. Hij voelde hoe de man zich over hem heen boog en greep zijn benen stevig vast.

'Werk even mee,' fluisterde de man, zo zacht dat zelfs Ish het nauwelijks verstond.

Een klap klonk luid in de kamer, maar Ish voelde niets. Zijn lichaam had zoveel pijn moeten doorstaan dat het gevoelloos was geworden. Toen hij verwonderd zijn ogen opende, zag hij de man met de stoel in zijn hand staan. Met zijn ene hand beukte hij hard op de stoel en een nieuwe klap galmde door de kamer. Hij knikte naar Ish, die verbluft naar hem staarde.

Het duurde even voor Ish begreep wat er van hem verwacht werd. Pas bij de vierde mep op de stoel liet hij een schreeuw horen. De man knikte nog een keer en ging verder met het molesteren van de stoel. Ish kreunde en gromde, luid genoeg voor al wie meeluisterde, Ish schrok van de kleine verzetsdaad van de man. Het betekende dat nog niet iedereen helemaal gebroken rondliep in de stad. Ergens gaf hem dat hoop. Maar toen dacht hij weer aan het gedrag van de man toen commandor Hyland erbij was geweest. Toen had hij Ish niet ontzien, uit angst voor represailles. Zelfbehoud ging nog altijd boven de solidariteit in de stad. Ironisch genoeg, want op zelfbehoud konden mensen van ground level nu net niet lang rekenen. Alleen wisten ze dat zelf niet.

De man kwam nog enkele keren langs en elke keer speelden ze hetzelfde toneel. Ze spraken niet tegen elkaar, keken elkaar nauwelijks aan. De sessies werden steeds korter, het laatste bezoek omvatte drie rake klappen en dan was het voorbij. Daarna gebeurde er vijf dagen helemaal niets. Ish zat alleen in zijn cel en vroeg zich af wat ze met hem plan waren. Het bezoek van de man was routine geworden, de leegte was bijna ondraaglijker dan de pijn. Zou hij hier zo zijn dagen slijten tot zijn Shinu verstreken was? Hij dacht aan Eve, aan de onwetendheid die

haar nu moest verscheuren. Of zou Keve haar hebben ingelicht? Keve wist alles. Ook Jo kwam regelmatig zijn gedachten binnengeslopen, Maar waar ze vroeger nog zijn engel was geweest, was ze nu zijn demon, die met één haal zijn ziel uit zijn lijf kon scheuren. De zesde dag kwam er een vrouw in een wit pak binnen. Ze deed Ish aan Lucy denken en haast automatisch schoot zijn gemoed vol. Maar de vrouw had niet de milde blik van Lucy, en evenmin haar zachte bewegingen. Ze deed zijn kleren uit en zette hem op een stoel. Ze bestudeerde zijn kneuzingen en smeerde met een zalf over de meest zichtbare plekken. Daarna haalde ze een penseel uit een tasje en smeerde zalf en poeder over zijn gezicht. Wat had dit te betekenen?

Toen ze klaar was deed ze een stap achteruit en bekeek hem van top tot teen. De vrouw knikte goedkeurend, pakte zijn kleren en stopte ze in een zak. Uit een andere tas haalde ze een witte overall en gooide die naar Ish. Ze verliet zonder een woord de kamer.

Pas de volgende dag besefte Ish wat er aan de hand was. Zijn beul stond opnieuw in zijn kamer, deze keer naast commandor Hyland.

'Maak je klaar,' zei Hyland. 'We gaan op stap.'

De spierbundel greep ruw zijn arm vast. Ish voelde onmiddellijk de pijn in zijn gekneusde arm en begreep nu pas echt wat de man hem had bespaard. Maar met Hyland erbij was hij weer veranderd in de slaafse volgeling van de eerste dagen. Toch had Ish de indruk dat hij zijn best deed om niet te hard te knijpen.

Toen ze de gang in stapten, zag Ish dat ze niet alleen waren. Iets verderop stonden Tristan en Neck, elk met een bewaker aan zijn zijde, elk in dezelfde witte overall als Ish. Ze zagen er moe uit, ondanks het feit dat ook zij opgelapt waren. Ze hadden dezelfde behandeling als Ish gekregen. Maar hadden zij ook iemand gehad die alleen klappen tegen stoelen gaf? Of hadden ze hun mond voorbijgepraat? Hadden ze Eve verraden of Keve?

Hyland gaf een teken dat ze mochten vertrekken. Langzaam strompelden ze vooruit. Ze wandelden door een lange, slecht verlichte gang die uitkwam op een grote poort. Hoe dichter ze bij de poort kwamen, hoe luider de geluiden. Geroezemoes werd geroep, Ish hoorde het gestamp van voeten op de grond. Zijn hart begon luider te bonken. Was het zondag vandaag? Was dit een geheime weg naar de kooi? Hij bestudeerde Tristan en Neck. Zou hij het kunnen, tegen hen vechten? Ish schudde de gedachte uit zijn hoofd. Hij wilde niet vechten, niet tegen de mannen die hij vertrouwde. Wat zou er gebeuren als ze niet vochten?

Meteen schoten er nieuwe beelden voor zijn ogen. Misschien moesten ze

niet tegen elkaar vechten, misschien stonden er echte fighters klaar. Dan was hun lot meteen bezegeld. Zou Garak tegen zijn vroegere baas durven vechten? Waarschijnlijk wel, Ish had hun geleerd geen mededogen te hebben. Het doden van hun baas zou tegelijk de ultieme ode zijn. Zou Orel nog leven? Ish wist nog steeds niet wie de laatste fight had gewonnen.

De deuren zwaaiden open. Er stonden lange rijen mensen te wachten, die nieuwsgierig keken naar de kleine groep die door de poort kwam. Ish hoorde boegeroep. Hij keek achter zich en zag dat ze met meer waren. Niet alleen Tristan, Neck en hij, maar ook andere mannen en vrouwen werden vooruitgeduwd. Ze droegen allemaal dezelfde witte overall. Hij herkende de boeteprocessie. Vaak had hij aan de zijlijn gestaan en zich afgevraagd voor welke daden de gevangenen veroordeeld waren.

De vrouw die hem had verzorgd had hem enkel klaargemaakt voor deze tocht. Hem opgelapt zodat de meest zichtbare kneuzingen verborgen waren en hij er niet uitgemergeld en gefolterd uitzag. Zo konden de mensen hun woede op hen richten en niet op het Beheer. Zij waren de verraders, de criminelen die ingegaan waren tegen de regels. Die het welzijn van de stad op het spel hadden gezet, puur vanuit egoïsme.

Voor hem struikelde Neck. Een kleine vrouw uit de menigte boog zich voorover om hem overeind te helpen. Maar nog voor ze hem kon helpen, werd ze ruw opzij geduwd door Necks bewaker. Hij liet Neck even los en klemde zijn handen rond haar keel. Hij drukte zo hard dat haar gezicht blauw werd en gooide haar toen met een zwaai van zich af. Het publiek deinsde achteruit.

'Ish!'

Ish keek op. Hij kende die stem. Eve. Maar hij zag haar niet. Waar was ze?

'Ish! Hier!'

Niemand van de bewakers keek op. Daar, op een hoek waar de rij een bocht maakte, stond zijn zus. Ish kon zijn tranen niet tegenhouden.

'Eve,' mompelde hij, zo zacht dat ze het nooit kon horen, maar zijn stem stokte in zijn keel. Ze was gekomen om hem te zien. Hij lachte en huilde tegelijkertijd. Toen hij bij haar kwam, stopte hij. De geweldenaar die de dagelijkse stukjes had opgevoerd trok meteen aan zijn arm.

'Dat is mijn zus,' smeekte Ish.

De man twijfelde. Hij overzag de rij om te checken waar Hyland was. Daarna duwde hij Ish opzij, in de richting van Eve. Hij deed het ruw, zodat het leek of hij Ish strafte.

'Doe het snel,' fluisterde hij.

Ish greep de hand van Eve. Haar ogen waren rood van de tranen. Ze zag er bijna net zo slecht uit als toen ze moest afkicken van de Pept.

'Sorry,' fluisterde hij. 'Sorry, dat ik je niet wilde geloven.'

'Was zij het?' vroeg Eve.

Ish knikte. 'Ze heeft ons allemaal verraden.'

Terwijl hij de woorden uitsprak, besefte hij dat hij degene was die de rest in de steek had gelaten. Als hij naar Eve had geluisterd, had dit niet hoeven te gebeuren. Maar hij was verblind geweest. Eve aaide over zijn wang.

'Je kon het niet weten,' glimlachte ze. 'Zoiets kun je nooit zeker weten.'

'Kun je het me vergeven?'

Eve kneep in zijn hand.

'Ik had het je al vergeven voor je vertrok.'

Ze trok Ish dicht tegen zich aan. Ish voelde haar warmte en huilde nog harder. Waarom konden ze niet gewoon samen zijn?

'Voortmaken,' siste de spierbundel achter hen.

Maar Ish liet Eve niet los. Hij wilde zijn zus voor eeuwig blijven vasthouden. Hij snoof haar geur op en prentte die in zijn geheugen. De man trok aan zijn arm.

'Je tijd is op.'

Ish klampte zich stevig vast. De man trok harder. Ish zou niet lang meer weerstand kunnen bieden, hij had geen greintje kracht meer in zijn armen.

'Ooit kom ik je halen,' fluisterde hij in haar oor.

Net voor hij werd weggerukt, zag hij de glimlach op haar gezicht. Hij negeerde de tranen en hield die blik vast, terwijl hij door de bewaker werd voortgesleurd. Ooit zou hij haar komen halen. Hij wist dat die woorden een voor een gelogen waren. Hij zou nooit meer terugkomen.

16

Na de boeteceremonie werden alle onruststokers bij elkaar geduwd in een grote hal. Het deed Ish denken aan zijn aankomst in de stad. Niemand wist toen wat er zou gebeuren, niemand had een idee van wat hun te wachten stond. En toch was er een verschil: ieder van hen had ondertussen meerdere jaren in de stad meegemaakt. Ze wisten hoe het Beheer werkte, ze wisten dat wat hun wachtte niet prettig zou zijn.

Ish liet zich gewillig naar een grote container voeren. Neck en Tristan bleven dicht bij hem. Ze zochten met z'n drieën een plekje in een hoek. Ze kregen geen boeien, een vals gevoel van vrijheid. De deuren waren op slot en slechts een armzalige lamp verlichtte de kleine ruimte. Ze zatten in een kleine zuil in het midden van de container, een stalen ding dat een vast onderdeel van de container leek te zijn.

Naast Ish zat Tristan voortdurend het hoofd te schudden. Twee ontsnappingspogingen hadden twee keer tot niets geleid. Alleen maar meer ellende. De verbanning naar ground level was achteraf gezien nog niet zo erg. Ish had een vermoeden van wat hun te wachten stond, Keve had erover verteld.

Kaapstad. De stad waar al het ongedierte van alle steden terechtkwam.

Ish sloot zijn ogen. Het kon hem niet schelen. Ze konden met hem doen wat ze wilden. Op het moment dat Jo hem had verraden, was zijn strijdlust verdwenen. Hij had zijn familie uit het systeem verwijderd, daar was hij trots op. Maar het was niet genoeg, hij had veel meer willen bereiken.

Net zoals in de bus voelde Ish zich heel klein. Heel even was hij opnieuw de jongen die naar de stad trok. In de bus had hij zich nog sterk gehouden, voelde hij zich gesteund door de wijze raad van Gus. Hij was onervaren geweest, maar niet onvoorbereid. Maar nu zou Ish alles zelf moeten ontdekken.

In de bus had Jo naast hem gezeten. Hij had zich gesterkt gevoeld omdat ook zij haar afkeer van de stad liet blijken. Een geveinsde afkeer. Alles waar ze haar afkeer over had uitgesproken belichaamde ze zelf. Maar dat eerste gevoel, die vonk die toen was overgesprongen, raakte hij maar niet kwijt. Zelfs niet door haar verraad.

Een plotse schok schudde hem wakker. Ze waren in de hoogte gegaan. De container was ergens opgezet. Ish zag angstige gezichten om zich heen. In de container zaten niet alleen boeven, maar ook mensen zoals zij, die om allerlei re-

denen uitgespuwd waren door het Beheer. Ze waren allesbehalve stoer, en waren doodsbang bij de gedachte aan hun onbekende bestemming.

De container kwam in beweging, het geluid van ronkende motoren drong door de stalen wanden. Neck viel tegen Ish aan. Er was nauwelijks bewegingsruimte.

De tocht duurde lang. Dag en nacht vervaagden met de zwakke lamp als constante lichtbron. Ish bracht zijn tijd half slapend door. Hij verkeerde in een droomloze, haast apathische toestand. Het enige moment waarop hij wat bij zinnen kwam, was wanneer de zuil in het midden van de container in beweging kwam. Met een kort gezoem schoof er boven aan de container een klep open en kwam er een beperkte hoeveelheid voedsel en water naar binnen. De eerste keer had iedereen er wantrouwig naar gestaard. Maar zodra Neck erop afsprong, kwam ook de rest in actie. Na een kort gevecht was het voedsel verdeeld. Sommigen hadden een grote portie, anderen een kleine. Een paar mensen hadden niets. Zo ging het elke keer. Maar het gevecht werd steeds korter. Degenen die weinig hadden, kregen steeds minder, omdat ze verzwakt waren door het gebrek aan voedsel en water. Ish vocht nooit mee. Gelukkig stopten Neck en Tristan hem elke keer een portie toe.

Een deel van de reis verliep per boot, dat leidde Ish af uit de zacht kabbelende deining. Het maakte hem nog lustelozer. Zijn ogen waren meer gesloten dan open. Er werd nauwelijks nog gesproken.

En toen viel het licht uit.

Ish voelde de angst in de container. Was dit het einde? Keve had over Kaapstad gesproken, maar werden ze daar wel naartoe gebracht? Misschien dropte de boot de containers gewoon in zee en was dit hun gedeelde doodskist. Maar waarom zouden ze dan de moeite doen om hun eten te geven?

Toen het eten voor de zevende keer was gekomen, stopte het deinende ritme van de container. Ze waren aangekomen. Er was lawaai rond hen, voor het eerst in dagen hoorden ze andere geluiden dan het geklots van de golven. Metaal schuurde en botste, stemmen riepen onverstaanbare dingen. In de container bleef het muisstil.

Plots gingen ze de lucht in. Ish rolde naar voren, net als iedereen aan zijn kant. Hij botste op twee vrouwen, voelde geduw om hem weg te houden. Niet veel later zwiepte hij de andere kant op. Hij belandde hard tegen de metalen wand en kreeg meteen ook een voet in zijn rug. Hij zocht iets om zich aan vast

te houden, maar meteen schoten ze nog een keer de andere kant op. Deze keer eindigde de beweging met een knal. De container kwam tot stilstand.

Opnieuw een brullende motor. Ish was verbaasd hoeveel hij kon afleiden uit zijn gehoor. In zijn hallucinerende geest reden ze door de wijken rond de farm. Misschien kwamen ze langs de farm van Gus en Ness. Misschien werden ze daar opnieuw afgezet.

Misschien maakte hij zichzelf maar wat wijs.

De lange rit bracht rust in de container. De meeste reizigers lagen plat op de grond, geradbraakt door de schokken, of uitgehongerd na een lange tocht met amper voedsel. Er werd niets gezegd. Er was geen licht en er kwam geen voedsel meer uit de zuil.

Toen de beweging stopte, brak er paniek uit. De overlevingsdrang kwam naar boven. Mensen begonnen te bonken op de wanden.

'Laat ons eruit!'

Vruchteloze noodkreten als laatste strohalm. Ish hield Neck tegen toen hij voelde dat die overeind wilde komen.

'Spaar je krachten.'

Hij kreeg het nauwelijks uit zijn mond, zijn keel was uitgedroogd door het gebrek aan water.

'Het heeft geen zin.'

Het was een van de momenten waarop je je beter niet kon verzetten tegen het Beheer. Dit was lang op voorhand uitgestippeld, getest en geperfectioneerd.

Een zacht aanhoudend gezoem klonk boven hun hoofden. Een klik, metaal op metaal. De container kwam in beweging, stabieler deze keer dan toen ze van de boot werden gehaald. Ze gingen in de hoogte, Ish voelde een tinteling in zijn buik. Het geroep en geklop rond hem verstomde. Iedereen ging zitten, greep elkaar vast. Hoe hoog konden ze gaan?

Ze voelden een lichte schok onder aan de container. Ze stonden opnieuw vast. Niet veel later hoorden ze geluid boven hen. Er werd iets op het dak gezet.

'Wat zijn ze aan het doen?' vroeg Tristan.

Ish hoorde de angst in zijn stem. Hij sprak uit wat iedereen dacht. De onzekerheid begon te wegen. Nu ze duidelijk aangekomen waren, kwam de angst weer naar boven. Was dit hun lot?

De stilte hield aan. Het licht bleef uit en het hongergevoel knaagde. Het maakte hen zwak. Af en toe hoorden ze in de verte jammerkreten, een slap geklop op de metalen wanden. Ze waren niet alleen. En tegelijk wel.

Niemand kon zeggen hoeveel tijd er voorbij was gegaan toen ze weer iets hoorden. Een zacht gejoel, dat steeds dichterbij kwam. Tromgeroffel. Alsof er een feest aan de gang was. En plots kwam het heel dichtbij. De metalen platen van de container trilden. Er werd op geklopt. Stemmen die Ish niet begreep riepen dingen naar elkaar.

Een fel licht drong de container binnen toen de deuren openklapten. Drie vrouwen en een man die tegen de deuren leunden, vielen eruit. Ish hield zijn hand voor zijn ogen, verblind door de zon die plots binnendrong. Hij zag beweging bij de open deuren. Een man stak zijn hoofd naar binnen. Hij had een verwilderde bos haar, maar was gekleed in een oorlogstenue.

De man begon te roepen. Niemand verstond wat hij zei, behalve één woord.

'Eruit! Eruit!'

Niemand bewoog, te versuft om iets te doen. Een tweede man verscheen in de container. Hij zei niets, maar wees naar buiten. Hij trok Ish overeind en duwde hem in de richting van de opening. Achter hem stonden Neck en Tristan meteen ook op. Toen Ish bij de rand van de container kwam, duizelde hij. Onder zijn voeten lag een metersdiepe afgrond. Hij hield zich vast aan de rand van de container en liet de situatie tot zich doordringen.

Het uitzicht was weergaloos. Honderden containers stonden opgestapeld tot grote torens naast elkaar. Overal werden deuren opengerukt en drongen gewapende mannen en vrouwen naar binnen. Ze klommen onbevangen en snel over de containers, alsof die zich niet tientallen meters boven de grond bevonden. Het uitzicht was ook meedogenloos. De gevangenen begonnen massaal aan de verplichte afdaling, en lang niet iedereen was daartoe in staat. Ish zag verschillende mensen in witte overall door de lucht vliegen. Hij wendde zijn ogen af voor ze op de grond terechtkwamen.

Hij haalde diep adem. Hij moest klimmen. Ish probeerde te denken aan zijn training in de hooischuur. Hij had het gevoel dat dat eeuwen geleden was. Toen had hij zonder vrees aan het houten gebinte gehangen, zijn lichaam heen en weer zwierend door de lucht. Kon hij dat nog?

'We gaan naar beneden,' fluisterde hij tegen Tristan en Neck.

Hij probeerde zijn hoofd leeg te maken, zijn instincten te laten overheersen. Hij greep de rand van de container en gooide zijn been eromheen, zodat hij half in de container ernaast terechtkwam. Hij zag exact hetzelfde tafereel als in hun eigen cel: ontredderde mensen in een witte overall, die zich afvroegen of ze levend beneden zouden komen.

Ish liet zich zakken op de bodem van de container. Met een snelle draai van zijn heupen wentelde hij zijn bekken, stak zijn voeten loodrecht naar beneden en duwde zich vliegensvlug af naar buiten. Zijn benen sloegen naar binnen in de container onder hem, terwijl zijn handen op de bovenrand hem afremden. De techniek werkte, maar het was niet gemakkelijk. Doordat de ijzeren deuren vrij los zaten, was het iedere keer een kwestie van perfecte timing en precisie. Tristan had de techniek beet, Neck hadden ze al twee keer moeten vastgrijpen. Anderen die hun techniek probeerden te kopiëren verging het minder goed.

Ish werkte container na container af. Toen hij er nog drie te gaan had, voelde hij plots een ruk aan zijn rechterarm. Een vrouw uit de container klampte zich wanhopig aan hem vast.

'Neem me mee,' fluisterde ze.

Ze klemde zich rond zijn lichaam en liet haar volle gewicht aan Ish hangen. Op slag helde hij achteruit en had hij de container enkel nog met gestrekte armen vast. Zijn evenwicht was weg. Zo zouden ze allebei de diepte in gaan.

'Laat los!'

Hij voelde zijn vingers wegglijden. Hij schudde heen en weer om de vrouw van zich af te krijgen, maar ze liet niet los. Zijn vingers schoven alleen maar verder weg. Ish gleed wat naar beneden, hij duwde zijn knieën tegen elkaar om de container te omklemmen. Zijn bovenlichaam helde achteruit, hij zou het niet lang meer volhouden.

'Ish, hou vast!' hoorde hij boven zich, gevolgd door een impact die hem achteruit deed vliegen. Maar hij bleef de container vasthouden. Opnieuw een klap. Hij zag de schoen van Neck naast zijn hoofd zwaaien. Hij stampte naar de vrouw, die de tweede trap niet kon ontwijken. Ish voelde haar greep verslappen. Neck stampte opnieuw, Ish voelde bloed op zijn gezicht spatten. En plots was de bijna onhoudbare druk weg. Een doffe klap onder hen verried het pijnlijke lot van de vrouw.

Ish keek niet naar beneden en vervolgde zijn tocht. Sneller nu, hij wilde geen verrassingen meer. Boven hem hoorde hij Neck kreunen, de zware man was niet gebouwd voor lange klimtochten. Ish haalde opgelucht adem toen zijn voeten de grond raakten. Pas toen hij naar boven keek, besefte hij van welke hoogte hij was afgedaald. Even duizelde het hem. Hij greep de arm van Tristan beet, die naast hem was komen staan.

'Geen tijd om uit te rusten,' zei Tristan. 'Kijk daar.'

Tientallen mannen kwamen op hen afgestormd. Allen waren ze bewapend,

maar toch zagen ze er niet allemaal hetzelfde uit. Hun haren waren in verschillende kleuren geverfd, waardoor meteen duidelijk werd wie bij wie hoorde. Tijdens het lopen werd er gevochten. Zonder wapens, net als bij de fights in de stad. Vuisten vlogen heen en weer, voeten werden opgeheven en raakten gezichten in volle vlucht. Ish kon er niet zonder bewondering naar kijken. De enige van zijn vroegere team die tot zoiets in staat was geweest was Orel. Dit waren geharde vechters. Als hij er zo enkele in zijn team had gehad, was hij nog sneller doorgebroken op het service level.

Maar na de bewondering kwam de ontnuchtering. De mannen kwam recht op hen af. Ze renden naar de gevangenen die de klim naar beneden hadden overleefd en cirkelden er dicht omheen. Ze werden bestudeerd, gekeurd als vee. En wanneer een gevangene voldeed, markeerden ze hem met dezelfde kleur als hun haar.

Ook rond Tristan, Neck en Ish doken enkele mannen op. Hun ogen flitsten van de gevangenen naar elkaar. Wanneer een man met rood haar even niet oplette, kreeg hij een klap van een man met blauw haar. De man klapte dubbel en zijn tegenstander maakte hiervan gebruik om Ish en Tristan van een blauwe streep te voorzien. Een van zijn blauwharige collega's begon aan Ish' armen te trekken. Ish verzette zich onmiddellijk.

'Neck moet mee,' siste hij.

Maar ze begrepen hem niet. Wilden hem niet begrijpen misschien. Ish wees naar Neck. Hij draaide zich om en nam de arm van Neck vast. Maar hij werd meteen weer losgerukt.

'We moeten met zijn drieën gaan!'

De man met het rode haar had ondertussen Neck met een rode streep gemarkeerd. Het blauwe legioen liet het gebeuren, Neck interesseerde hen niet.

'Laat maar, Ish,' zei Neck. 'Ik red me wel.'

Even voelde Ish de vermoeidheid niet meer. Neck had hem mede in leven gehouden op de container, hij mocht hem niet in de steek laten. Hij begon hevig met zijn hoofd te schudden.

'Hij gaat met ons mee!'

Ish voelde over zijn blauwe streep en kreeg wat verf op zijn handen. Hij draaide zich naar Neck en smeerde de verf op hem. De markering kreeg een paarsachtig schijnsel. Ish keek de blauwe krijgers uitdagend aan, zette zich schrap voor de repercussies. Ze keken hem aan met een mengeling van argwaan en respect.

De rode krijger liet dit echter niet zomaar toe. Hij rukte aan de arm van Neck,

hij was zijn eigendom. Ish stapte naar de man, nam zijn arm vast en draaide hem om, net zoals hij zijn fighters destijds had geleerd. De krijger schreeuwde het uit, tot groot vermaak van zijn tegenstanders. Hij keek woest naar Ish, greep naar de riem aan zijn middel en haalde er een groot mes uit. Ish deinsde achteruit.

Op dat moment riep een van de blauwe mannen luid een onverstaanbaar bevel. Zijn collega's kwamen onmiddellijk in actie. De rode man werd opzij geduwd, zijn mes afgepakt en weggegooid. Tristan, Ish en Neck werden meegenomen door de blauwe mannen.

Ish had er geen idee van of dat goed was of niet.

De mijnen waren anders dan Ish zich had voorgesteld. Toen Keve erover had verteld, beeldde Ish het zich in als donkere grotten waarin zwartgeblakerde mensen werkten. Een beetje zoals de kolenovens waar Tristan had gewerkt. Maar de mijnen waren meer dan dat.

Afrika was in de handen van stammen die in opdracht van het Beheer werkten. Ze ontgonnen niet alleen de mijnen, maar ze wekten ook energie op via zonnepanelen of deden aan verticale landbouw via groene torens. Die torens waren indrukwekkend, op maat gemaakt om in een dor klimaat toch landerijen te kunnen simuleren.

Tristan, Ish en Neck waren terechtgekomen in een van de voorposten van Afrika, dieper landinwaarts. Niet in Kaapstad zelf, zoals Keve had gezegd. De voorposten vormden de scheidingslijn tussen de wereld van het Beheer, van Shinu, en de vrije, open wereld. Ze werden met rust gelaten, zolang ze maar leverden aan het Beheer. Alles wat hier werd geproduceerd, werd doorgestuurd naar Kaapstad en daar verwerkt. Het Beheer betaalde hun met de nodige voorzieningen en technologie om alles in stand te houden en met slaven om alles te onderhouden. Om de drie maanden kwamen er nieuwe slaven, afvalligen uit de steden en de farms, of opgepakte verzetsleden.

'We vertrekken over vijf minuten!'

Een krijger met blauw haar wierp hun drie dikke stokken toe en zakjes blauwe verf. Neck, Tristan en Ish zaten in de laadbak van een vrachtwagen, klaar om te vertrekken, deze keer in dezelfde outfit als de krijgers. Hun verzet toen ze meegenomen werden uit de containers, had hun een zeker respect opgeleverd. Ze waren ingedeeld in de knokploeg die nieuwe rekruten moest gaan halen. Ze

hadden eerst drie maanden lang meegewerkt in verschillende onderdelen van de voorpost. Een maand in de mijnen, een maand in de groene toren en een maand bij de onderhoudsploeg van de zonnepanelen. Alsof ze getest werden waarin ze goed waren. En nu mochten ze mee gaan vechten.

Mankracht was voor een voorpost enorm belangrijk om zichzelf in stand te houden. Dus werd er bij elke levering een groot leger op de been gebracht om zo veel mogelijk mensen te bemachtigen. Mannen in hun geval, want ook in de voorposten leefden mannen- en vrouwenslaven gescheiden. De voorposten die bemand werden door vrouwen hielden zich vooral bezig met de katoenvelden, het vee en de groene torens. Er liepen wel vrouwen rond in hun voorpost, maar dat waren de vrouwen van de stamleden. Ze vormden de gezinnen in het centrale dorp van de voorpost, waar ook heel wat kinderen rondliepen. Hier werd Shinu nog niet gebruikt om iedereen in te delen. Kinderen werden op de 'oude' manier geboren en opgevoed, zoals Gus hem verteld had. Geen ontmenselijkt systeem waarin iedereen in hokjes opgedeeld werd. Daarom voelde Ish meer respect voor de stammen dan voor het Beheer, ook al was hij een slaaf binnen hun samenleving. Zij hadden een vrijheid die andere werelddelen niet hadden.

'Moeten we nu gaan vechten om arme stakkers zoals wij uit een container te sleuren?' vroeg Neck.

Tristan knikte.

'Het is eten of gegeten worden. Zo houden ze hun systeem in stand. Door mensen meer privileges te geven als ze meewerken aan iets wat ze eigenlijk niet goedkeuren.'

Hun vrachtwagen vertrok en het gebrul van de motor overstemde hun gesprek. Ze waren de enige slaven in hun wagen die meegingen om nieuwe slaven op te halen. De anderen waren doorgewinterde krijgers die ernaar uitkeken om nog een keer het gevecht aan te gaan. Ish herkende de blikken, geconcentreerd maar met een glimlach om de lippen. Zijn fighters hadden ook altijd genoten van de roes van de strijd. Ze ontwikkelden een soort tunnelzicht dat alles rondom hen deed vervagen en waardoor alleen de focus op hun tegenstander overbleef.

Het duurde een halve dag voor ze in de verte de containermuur zagen opdoemen. De setting was hetzelfde, de locatie anders. Grote kranen laadden de containers van vrachtwagens en stapelden ze op elkaar. Ish huiverde toen hij terugdacht aan de angsten die hij zelf had doorstaan in zo'n container. Het stapelen had iets gemeens, iets wreeds. Waarom zo hoog bouwen? Was het voor een natuurlijke selectie? De beste slaven zouden beneden komen, met de anderen viel

toch niets aan te vangen. Of was het gewoon de eeuwige kostenefficiëntie van het Beheer? De kraan moest zich niet verplaatsen, de containers namen zo weinig mogelijk plaats in en het was makkelijker om de lege containers opnieuw op de vrachtwagens te zetten. Minder tijd, minder plaats, sneller handelen. Er zat iets pervers in dit spel met de stammen. Vanuit alle hoeken van de wereld kwamen elke drie maanden honderden, zelfs duizenden containers die als verticaal schouwspel op elkaar werden gestapeld.

Hun vrachtwagen schoof aan in een rij van andere wagens van concurrerende stammen. Ish zag hoe ze elkaar blikken vol haat toewierpen. De concurrentie om de beste en de meeste slaven te verzamelen was hard. Het hele spektakel was veel grootser dan hij zich herinnerde. Drie maanden geleden was hij 'verdeeld' in een strijd tussen twee stammen. Nu zag hij honderden stammen in evenveel kleurencombinaties samenkomen voor dit ritueel.

Plots ging de laadbak open en sprongen de krijgers eruit. Had iemand een signaal gegeven? Een van hun stamleden maande hun aan om te gaan lopen. Zonder vragen te stellen renden ze in de richting van de containermuren. Hun instructies hadden ze op voorhand al gekregen. Ze moesten elk met minstens twee vangsten terugkeren. Er was niet gezegd wat er zou gebeuren als ze faalden, maar Ish besloot het niet uit te proberen.

Toen ze bij de containers kwamen, waren de meeste nog gesloten. Enkel bij de onderste containers waren de deuren al geopend en kon de strijd om de slaven beginnen.

'Jullie, naar boven,' gebaarde een van hun collega's.

Ish keek op. De deuren van de containers gingen niet automatisch open. Krijgers klommen naar boven en ontgrendelden de deuren. Daarna stormden ze naar binnen en bekladden ze de gevangenen die ze als slaaf wilden met verf. Het was een methode om sneller te kunnen zijn dan de anderen, om het gevecht te vermijden. Maar de klim hield ook gevaar in, en het was niet verwonderlijk dat zijn stam dat door de nieuwelingen liet doen.

Opnieuw stelde Ish geen vragen. Hij had de metershoge containermuur al afgespeurd, op zoek naar containers met dezelfde kleur als die waarin hij naar Kaapstad was gekomen. Eén cluster was hem opgevallen, en daar ging hij nu naartoe. Hij haalde diep adem en zette zijn handen op het staal van de container. Het werken in de voorpost had hem fitter gemaakt. Zijn spieren waren weer goed ontwikkeld en zijn concentratie was verhoogd. Container voor container

hees hij zich omhoog, gevolgd door Tristan en Neck. Neck ging traag vooruit, maar liet zich niet kennen.

Halfweg stopte Ish en stak hij zijn hand uit naar de grendel van de container: SV-28. Hij trok, maar het ding bewoog niet. Hij trok harder. Voelde zijn voeten onder zich wegschuiven. Hij hield zich nu nog maar met één hand vast, waardoor hij geen kracht kon zetten. Zijn blik gleed even naar beneden. Onmiddellijk keek hij weer omhoog. Hij mocht de hoogtevrees niet laten overnemen.

'Ish, ik heb je vast. Trek opnieuw.'

Tristan had zijn arm om het middel van Ish gelegd. Nu kon Ish meer kracht zetten om aan de hendel te trekken. Het lukte, in schokken schoof de hendel naar hem toe. De deur zwaaide open en Ish en Tristan zwaaiden mee. Ish klampte zich uit alle macht vast, maar zijn handen gleden weg. Zijn volle gewicht bengelde aan de arm van Tristan.

'Grijp je vast!' schreeuwde die.

Even maakte de paniek zich van hem meester. Hij zag niet waar hij zijn handen kon zetten. In zijn ooghoeken zag hij enkel mensen, verrast door het plotse openen van de deuren, vallen. Hij voelde een ruk aan zijn rechterarm. Hij werd naar boven getrokken. Neck.

Neck had hen ingehaald en trok Ish naar boven. Hij moest zich opnieuw concentreren. Ish zwaaide met zijn linkerhand tot hij een houvast vond. Hij greep de bovenrand van de container en hees zich naar boven. Zijn voeten vonden de uitsparingen in het staal en hij drukte zich tegen de wand. Ook Tristan en Neck brachten zich in evenwicht.

'Ze moeten strepen hebben,' zei Tristan met een schorre stem. 'We moeten onze quota halen.'

Quota. Het woord alleen bracht Ish even weer terug naar de farm. Het woord dat er de rust verstoorde, dat de harmonie af en toe aan het wankelen bracht. Zijn familie zou er nu in elk geval van verlost zijn.

Ish schuifelde naar de opening van de container. Hij wurmde zich om de deur heen en stapte naar binnen. Het voelde goed om even vaste bodem onder zijn voeten te hebben. De mannen en vrouwen in de container keken hem angstig aan. Zijn uitrusting gaf hem een intimiderende aura. Zo voelde macht dus aan, puur door een uniform. Hij stapte langs de mensen heen. Als hij het zich makkelijk wilde maken, zette hij gewoon op de eerste de beste mannen een blauwe streep. Dan had hij zijn quota gehaald. Maar dat deed hij niet. Hij keurde met de blik van een promotor. Wie was er nuttig en wie niet? Hij wilde kwaliteit

boven kwantiteit, hij wilde de stam laten zien dat hij te vertrouwen was. Zo zou hij alleen maar meer privileges krijgen.

Er was maar één man die voldeed aan zijn criteria. Ish haalde zijn zakje verf boven en markeerde de man met een streep. Ook Tristan had er een, Neck met-een twee, hij wilde vooral zo snel mogelijk weer naar beneden.

'Jullie moeten naar beneden klimmen,' zei Ish, in de hoop dat ze hem begrepen. Hij had het gevoel dat deze container uit hetzelfde werelddeel kwam als de stad die zij hadden verlaten. 'Daar zullen ze jullie opvangen.'

Daarna verliet hij de container en klom hij verder naar boven. Ze hadden nog slaven nodig, meer dan één zelfs. Want wat als een van hun veroveringen de afdaling niet overleefde? Tristan en Neck volgden. De container erboven bevatte alleen maar vrouwen. Ish vloekte en klom verder, op zoek naar containers uit zijn stad. Diep onder hen was de strijd losgebarsten. De meeste stammen hielden zich wel aan de ongeschreven regel dat, als een slaaf opgeëist was, hij aan die stam toebehoorde, maar af en toe braken er toch gevechten uit bij onenigheid.

Ish, Tristan en Neck openden de volgende container op dezelfde manier als de vorige. Een windvlaag deed de deur echter veel harder openzwaaien. Ish vloog achteruit, maar kon rekenen op de stevige armen van Neck. Toen hij naar binnen keek, zag hij waar de plotse windstoot vandaan was gekomen. De gevangenen in de container hadden de achterwand van de container verwijderd. Ze hielden zich overeind tegen de zijwanden, zelf verrast door de rukwind die was ontstaan.

Ish sprong naar binnen, gevolgd door Tristan en Neck. Zijn mond viel even open. Hij had gelijk. De containers kwamen inderdaad uit het werelddeel waar hij had gewoond. Ze kwamen zelfs uit de stad waar hij zo hard uit had willen ontsnappen. Daar, tegen de wand van de container geplakt, stonden Keve, Dea en Orel.

17

'Keve?'

Veel meer kon Ish niet uitbrengen. Niet dat hij zo verbaasd was over het feit dat hij Keve in zo'n container aantrof. Hij bood al zoveel jaren op zijn manier weerstand tegen het Beheer dat het niet verwonderlijk was dat het Beheer uiteindelijk had besloten om die vervelende luis in haar pels plat te drukken.

En Orel was er ook. Dat wilde zeggen dat hij de fight van Malaki had gewonnen. Wat een prestatie! Ish vond het jammer dat hij er niet bij was geweest. Maar wat deed hij dan hier?

Keve stapte met open armen op hem af. Hij pakte Ish stevig vast, als een vader die zijn zoon ziet terugkomen van de oorlog.

'Ik dacht dat je je weer in de nesten zou werken, dus ik kom een oogje in het zeil houden.'

Keve deed een stap achteruit en bekeek hem wat beter. Hij streek met zijn hand over het uniform.

'Je hebt al promotie gemaakt, zie ik?'

'Alleen maar tijdelijk,' schudde Ish het hoofd. 'Meegaan met de stroom, dat heeft iemand me ooit geleerd.'

'Dwaze woorden,' grinnikte Keve. 'Uiteindelijk beland je toch in een container.'

Ish wilde vragen stellen, veel vragen, maar Neck en Tristan ademden zenuwachtig in zijn nek. Ze keken naar buiten. Andere krijgers van hun voorpost klommen ook op hun stapel containers omhoog. Als ze hier binnen keken en ze hen zagen verbroederen met de gevangenen, zouden ze dat verdacht vinden.

'Ik zal jullie markeren,' zei Ish. 'Dan kunnen jullie mee naar onze voorpost.'

Hij nam zijn verf en opende het zakje. Maar toen viel zijn blik op Dea.

'Vrouwen mogen niet mee,' zei hij met neergeslagen ogen.

Na alles wat ze samen hadden meegemaakt, zou hij haar nu in de steek moeten laten. Maar had hij een keuze?

'Ze komen eraan,' mompelde Neck, na nog een blik buiten de containers.

Keve wees op het gat aan de achterkant.

'Wij gaan niet mee, Ish. Wij gaan onze eigen weg.'

Keve had de wand dus bewust laten verwijderen, waarschijnlijk door Orel, al was het Ish een raadsel hoe ze dat hadden gedaan. Hij zag een tas vol gereedschap

aan Orels voeten liggen. Die had Keve meegesmokkeld. Orel was nu haken aan het vastmaken aan de vloer van de container.

'Maar jullie zijn meer dan welkom om mee te gaan.'

Het begon Ish te dagen dat Keve niet onvoorbereid in een container was terechtgekomen. Hij had al een ontsnappingsplan voor hij in de mijnen terechtkwam. Had hij niet ooit gezegd dat hij vermoedde dat Koerner hem naar de mijnen wilde sturen? Waarschijnlijk was hij al vanaf dat moment aan het plannen geweest.

Ish' hart begon sneller te slaan. Zijn ervaringen met zijn eigen plannen waren niet zo denderend. Twee keer had hij een ontsnapping georganiseerd, twee keer was het slecht afgelopen. Het kon geen kwaad om een keer op de kar van iemand anders te springen.

'Hoe wil je ontsnappen?'

'Er is een goederentrein die niet ver van hier vertrekt. Hij ligt uit het zicht van de stammen.'

'En die gaat ons meenemen?'

'Precies. De bewaking stelt daar niets voor, we kunnen het wel forceren. We laten ons inladen als goederen.'

Het klonk in elk geval eenvoudig.

'En daarna?

Keve zuchtte zachtjes.

'Nog altijd even nieuwsgierig. Gelukkig maar. Stap voor stap, Ish. Stap voor stap. Eerst hier wegkomen, dan de trein op. En dan zien we wel.'

Ish keek naar Tristan en Neck. Hij zou alleen gaan als zij meegingen. Maar wat hadden ze te verliezen? Ze konden niet nog eens naar de mijnen worden gestuurd. Tristan knikte.

'Als we ons maar haasten.'

Keve grinnikte.

'We hebben al tijd verloren door jullie. Laat maar zakken, Orel.'

Orel had touwen geknoopt aan de haken in de vloer. Hij gaf een teken dat ze zich eraan moesten laten zakken. Keve en Dea gingen eerst. Op dat moment schoot een van de andere gevangenen uit de container naar het touw. Hij zag zijn kans schoon om mee te ontsnappen en rukte aan het touw waar Dea aan hing. Ze hoorden een gil en een doffe klap. Orel vloog op de man af en duwde hem over de rand.

Ish keek naar beneden. Dea was gevallen. Keve stond over haar gebogen. Ish

slikte. Had ze het overleefd? Tristan en Neck volgden, Orel en Ish gingen als laatsten. De andere gevangenen keken hen verbaasd na, niet goed wetend of ze hen moesten proberen te volgen of niet. Orel gaf hun de kans niet om erover na te denken. Hij zorgde er eerst voor dat Ish veilig op de grond stond en klom toen opnieuw een stuk naar boven. Hij sneed de touwen door en klom zelf behendig via de containers naar beneden. Zijn getrainde lichaam ondervond geen enkel probleem met de afdaling, zijn getrainde geest had geen angst voor de diepte onder hem.

Aan de achterkant van de containermuur was het stil. Het gejoel en geschreeuw aan de andere kant werd geïsoleerd door de muur van staal. Ish keek de hele tijd angstvallig naar boven om te zien of er geen hoofden van andere krijgers uit het gat staken. Als ze ontdekt werden, zouden ze opgejaagd worden door alle stammen tegelijk.

Dea leefde nog, maar ze kon haar benen niet meer bewegen. De val had vast een ruggenwervel geraakt. Neck tilde haar op en legde haar op zijn rug.

'Vooruit,' gromde Keve.

Hij wees naar een karig bos in de verte, net zo dor als de rest van het landschap, maar voldoende om erachter uit het zicht te verdwijnen. Ze spurtten naar het groen, terwijl het zweet uit hun lichaam gutste door de hitte. Maar ze bereikten de bomen zonder problemen. Achter de boomstammen hielden ze halt en keken ze naar de containers. Voorlopig was er nog geen beweging bij het ontsnappingsgat.

Keve had het echt goed geregeld. Het treinstation was niet ver voorbij de bomen. Maar een trein was er nog niet te bespeuren.

'En nu wachten we,' zei Keve.

Hij ging met zijn rug tegen een boomstam zitten en sloot zijn ogen. Hij was de oudste van de groep, de barre omstandigheden in de container en de plotse hitte van Afrika moesten zwaar zijn om dragen. Maar hij gaf geen moment de indruk dat hij het moeilijk had.

Tristan tikte op Ish' schouder.

'Is hij te vertrouwen?' vroeg hij.

'Wat hebben we te verliezen?'

Tristan kende het antwoord. Niets. Maar Ish begreep dat Tristan niet inzat met de fysieke straf die gepaard ging met een mislukte ontsnapping. Dat hadden ze al eens meegemaakt, dat overleefden ze wel, of niet. Het was vooral een mentale kwestie. De hoop die de ontsnapping weer deed opflakkeren. De stiekeme

gedachte aan een vrijheid die ze enkel op de farm hadden gekend, ook al was dat toen een kinderlijke, naïeve vrijheid. Het besef dat die hoop weer de grond in geboord kon worden was zwaarder dan elke slag met een knuppel.

'Als je het echt wilt weten,' zei Ish, 'ja, hij is te vertrouwen. Hij is het symbool van het verzet tegen het Beheer.'

'Hij had het anders wel voor elkaar,' zei Tristan. 'Zo'n luxeleven had ik niet, en ik heb me ook verzet tegen het Beheer.'

Ish wist niet goed hoe hij het kon uitleggen. Keve bestreed het Beheer van binnenuit. Ja, op zo'n manier dat hij er zelf ook beter van werd. Dat had Ish ook gedaan. Of was dat net wat het Beheer wilde? Dat Keve het volk koest hield?

'Hij deed het voor de anderen,' zei Ish, met iets meer twijfel in zijn stem.

'Ik heb er nooit veel van gemerkt. Ik zie vooral een man met veel praatjes. Maar ik vertrouw wel op jou, Ish. Dus als jij hem vertrouwt, dan ga ik mee.'

Tristan liet zich achterovervallen en sloot zijn ogen. Ish ging naast hem liggen, maar zijn hoofd werkte nog op volle toeren. Hij herinnerde zich dat hij in de stad ook had getwijfeld aan Keve. Stel dat Jo niet alleen had gewerkt? Uiteindelijk had Keve ervoor gezorgd dat Jo bij Ish was terechtgekomen. Had hij geweten wie ze was?

Ish keek opzij, naar de groep rond hem. Allemaal mensen die hij vertrouwde. Hij twijfelde niet meer. Ze moesten naar de toekomst kijken.

Het geratel van een trein kwam langzaam dichterbij. Een ouderwets gevaarte, opgewaardeerd met een nieuwe locomotief. Dit waren niet de supersonische treinstellen die in de andere continenten gebruikt werden, dit was gerecycleerd materieel. Al haalde de trein wel nog de nodige hoge snelheden. Efficiënt zoals altijd.

Ze verlieten hun schuilplek achter de bomen en slopen naar het station. Orel en Neck tilden samen Dea op. Ze zouden haar niet in de steek laten. Ish wierp nog een blik achterom. Nog steeds niemand te zien bij de containers. Geluk of hadden ze iets over het hoofd gezien? Niet aan denken.

De trein stopte met de locomotief netjes voor het station, zodat ze uit het zicht van het gebouw bleven. Keve wees naar de achterkant van de trein.

'In het station zijn bewakers. We moeten de achterste wagon hebben.'

Ze renden gebukt naar de laatste wagon, onder de bescherming van het grote gevaarte. Bij de wagon wachtten ze af. Ze wisten niet wat nu te doen. Gingen de deuren automatisch open? Gelukkig kwam Orel wel in actie. Hij greep de hendel van de wagon en rukte er hard aan. De deur draaide open en de laadbakken

werden zichtbaar. Eén voor één sprongen ze in een bak met opgehaald erts. Orel volgde als laatste en schoof, toen iedereen binnen was, de deur weer dicht. En toen werd het stil.

Een uur lang keken ze angstig naar buiten. Elk moment verwachtten ze een patrouille soldaten te zien opdagen dat de trein zou tegenhouden en helemaal doorzoeken.

Maar er gebeurde niets. Tot opeens de trein langzaam vertrok. Opgelucht haalde Ish adem. Zou het hun toch lukken? Rust daalde neer over de groep.

'Hoe lang is het rijden tot Kaapstad?' vroeg Neck.

Keve haalde zijn schouders op.

'Dat weet ik niet. We zitten diep in het binnenland, dus we zijn er nog niet meteen.'

'Wat doen we als we daar zijn?' vroeg Ish.

'Improviseren.'

Terwijl de trein steeds sneller ging rijden, schoten Ish' gedachten alle kanten op. Wat wilde Ish zelf? Hij wilde nog steeds terug naar zijn farm. Maar die lag aan de andere kant van de oceaan. Hij had zoveel achtergelaten. De farm, de stad. Gus en Ness. Eve en Jo. Maar Jo had hem verraden. Zonder haar zat hij nu aan de juiste kant van de wereld, met Eve op de farm. Thuis. Het besef dat hij Ness nooit meer zou zien viel hem zwaar. Kon hij het Gus kwalijk nemen? Gus had moeten weten dat zijn missie nooit zou slagen. Ish keek om zich heen en vroeg zich af of het allemaal wel de moeite waard was. Was dit het nu, tegenover het onwetende leven dat hij zou geleid hebben in de stad? Die onwetendheid had Gus hem afgenomen.

'Weet je iets van Eve?' vroeg hij aan Keve.

'Nee, na je deportatie is ze dieper ground level in gevlucht. Ik heb nog geprobeerd om haar bij mij te houden, maar ze heeft jouw koppigheid. Misschien is het goed dat ze niet bij mij was, want dan zat ze hier ook. Ze zal haar eigen plan wel trekken. Ze moet wel.'

'Wat is er met de trainingszaal gebeurd?'

'Die hebben ze opgedoekt.'

Ish wist niet meteen wat te zeggen. De trainingszaal en heel het complex eromheen waren het levenswerk van Keve. Ze hadden hem alles afgepakt.

'Wie?'

'Hyland.'

'En met welke reden?'

Keve keek hem strak aan. Zijn lip trilde terwijl hij sprak.

'Ze hebben geen reden nodig. Dat zou jij ook moeten weten. Officieel omdat de zaal indruiste tegen de regels. Het was niet duidelijk waar de winst naartoe ging, wie precies waar werkte. Ze waren bang dat het een centrum van rebellen werd.'

Ish kon niet anders dan zich schuldig te voelen. Dat het complex als een centrum van rebellie werd beschouwd, had Keve aan hem te danken. Hij had de aandacht getrokken door zich op verschillende lagen te bewegen. Hij had zich de woede van Koerner op de hals gehaald. Koerner had dat voor zijn dood nog doorgegeven aan collega-commandors. En Jo was natuurlijk ook op de hoogte. Na de ontsnappingspoging van Ish en de moord op Koerner waren de pijlen helemaal op de trainingszaal gericht.

En toch voelde Ish zich niet schuldig. Omdat Keve hem zelf had binnengehaald, opgeleid en gestimuleerd om grootse dingen te doen. Omdat hij wist dat Keve trots was op hem, hem zelfs had geholpen om te ontsnappen. Alleen hadden ze allebei nooit verwacht dat het zo zou aflopen. Ish zou nu normaal op de farm zitten en Keve zou zijn oude dag slijten in de luxe die hij gewend was.

'Wie gaat er dan de fighters opleiden? Of gaan ze de fights ook afschaffen?'

Keve schudde het hoofd.

'Er komt wel iemand anders. Zo gaat dat. Ze zetten gewoon iemand op mijn plaats. Een mannetje van het Beheer. Dan zijn ze weer een tijdje gerust.'

'En Malaki? Leeft hij nog?'

Voor de eerste keer grijnsde Keve voluit.

'Het was een geweldige fight. De spanning was te snijden. Vanaf de eerste minuut stormden ze op elkaar af. Pure propaganda voor de fights. Jammer dat Malaki het niet overleefd heeft. Grandioze fighter.'

'Maar niet zo grandioos als Orel.'

'Niemand is zo grandioos als Orel. Ik snap nog steeds niet dat de commandors en de promotors van service level hem hebben laten gaan. Ze hadden hem gemakkelijk kunnen uitkopen.'

Orel had al zijn fights op service level gewonnen. Elke promotor zou hem inderdaad goed kunnen gebruiken. Met een flinke som geld had Orel wel uit zijn cel gehaald kunnen worden.

'Misschien mochten ze niet. Veto van het Beheer.'

'Zou kunnen. Ze wilden een voorbeeld stellen.'

Ish knikte. Dat klonk als iets wat het Beheer zou doen.

'Net zoals bij jou.'

'Net zoals bij mij.'

Keve kreeg een droevige blik op zijn gezicht. Ish veranderde het onderwerp.

'Weet je het van Jo?'

Keve knikte.

'Ik weet het van Jo. Maar laten we daar nu niet over praten. Wacht tot we in Kaapstad zijn.'

Ish keek naar Keve. Wist hij meer? Maar Keve had zijn blik afgewend. Het gesprek was afgelopen.

Om de beurt hielden ze de wacht. Zodra Kaapstad in zicht was, moesten ze in actie komen. Ish zag tijdens zijn wachtbeurt de landschappen voorbijglijden en dommelde zachtjes in.

Orel was degene die alarm sloeg en Ish wakker maakte. Ze naderden Kaapstad, de laatste uren hadden ze steeds meer treinsporen parallel naast het hunne zien verschijnen, maar nu zagen ze ook de verlichte hoge silo's in de verte opdoemen. De trein vertraagde enkele kilometers voor de stadsgrenzen. Orel sprong als eerste. Hij landde op zijn voeten, verloor zijn evenwicht en rolde door. Hij stond meteen weer recht en rende naast de rijdende trein. Ish en Tristan tilden Dea op en slingerden haar zo voorzichtig mogelijk naar Orel. Die ving haar op en wankelde enkele passen achteruit, maar hij bleef overeind.

Keve, Neck en Tristan volgden, Ish ging als laatste. Hij haalde diep adem en sprong. Het moment dat hij neerkwam, schoot er een stekende pijn door zijn linkervoet. Hij liet zich op zijn knieën vallen en beschermde zijn gezicht door net op tijd zijn handen uit te steken. Zijn polsen voelden broos.

Maar hij had het gehaald. Dat was het enige wat door zijn hoofd schoot. Hij ging zitten en keek hoe de trein verder denderde in de richting van Kaapstad. De stad stak fel af tegen de donkere hemel door de vele lichten. Ook de anderen zaten muisstil op de grond en genoten van de stilte.

Keve kwam op Ish af. Hij pakte hem stevig vast en greep dan naar zijn arm. Zijn Shinu-arm.

'We moeten nog iets doen.'

Ish ging op zijn knieën zitten terwijl Keve enkele nieuwe werktuigen uit de tas nam. Met een tang greep hij de armband vast.

'Dit gaat pijn doen. Een vernietigde Shinu-band bijt zich voorgoed vast in je pols. Je bent er niet van verlost, maar de technologie kan je in elk geval niet meer verraden.'

Na enkele gerichte tikken op de band begaf die het. Ish schreeuwde het uit terwijl de weerhaken zich nog dieper vastzetten in zijn pols.

Toen hij opkeek, zag Keve tranen in zijn ogen en een brede lach op zijn gezicht.

Een mengeling van gevoelens overviel Ish, daar in de stilte op de uitgestrekte vlakte. Hij had een paar vrienden op wie hij kon steunen, maar dat was echt het enige wat hem restte. Hij had geen toekomst meer, geen plan, geen bezittingen. Maar één gevoel overheerste, een gevoel dat hij al heel lang niet meer had gehad.

Hij was vrij.

EPILOOG

Kaapstad was broeierig, vuil en ongestructureerd en ik hield ervan. De hitte die normaal ondraaglijk was, voelde nu als een aangename deken rond onze huid. De vrijheid die we ervoeren zorgde voor een natuurlijke verkoeling. Dit was de perfecte chaos om ons in te verstoppen.

Ish vertelde me dat hij hetzelfde gevoel had als toen hij in het Transfer naar de stad reed. Het gevoel dat hij de wereld aankon, dat hij een verschil zou maken. Alleen was hij nu zoveel wijzer dan toen, had hij zoveel meer meegemaakt, wist hij tegen welke tegenstander hij streed en stond hij er niet alleen voor. Ish had nu de controle, hij kende het Beheer maar het Beheer wist niet waar hij was.

Meerdere verroeste containers vormden de ingang van onze schuilplaats. Het was Keve's idee om naar de containerstortplaats te trekken. Een overblijfsel van de oorlogshavens die in Kaapstad waren aangelegd toen het regime het continent wilde veroveren. Na de annexatie werden al snel nieuwe havens voor bulkcargo aangelegd. De zelfingenomenheid van het Beheer maakte van de afgeschreven containers de ideale schuilplaats vlak bij hun eigen activiteiten.

Een heerlijke geur kwam uit de keuken. Tristan was bezig met het avondmaal. Hij was een verrassend goede kok en was heel snel uitgegroeid tot de vaderfiguur in hun nieuwe huis. Dit moest een thuis zijn. Hij maakte meubels, beheerde het sanitair en kweekte verse groenten. Alle talenten die hij op de farm en in de stad had geleerd. Geen luxe, maar vrijheid.

Keve had in korte tijd een commandocentrum ingericht. Tristan was de koning van hun paleis, Ish was de verkenner die elke dag rondtrok – op de oude werf, in de leegstaande magazijnen, kantoren en de honderden verlaten huizen in de woestenij.

Keve zat in zijn stoel en was aan het lezen. Sinds de ontsnapping leek hij veel ouder geworden, alsof het zijn laatste krachten had gevergd om die te organiseren. Ik hoopte dat het slechts een tijdelijk dipje was. Keve moest nog een tijdje bij ons blijven. Ik had het gevoel dat hij het eeuwige leven had.

'Keve, hebbes!' juichte ik in de hoek van de kamer.

Het was maar een oude radarunit, waar mijn rolstoel net onder paste. Na de val had ik meteen geweten waar ik aan toe was. Er waren ruggenwervels geknakt, ik zou nooit meer kunnen lopen. Niet dat dat me zou tegenhouden. Ik had me op de informatica gestort en wilde dat Keve me er alles over leerde. Hij was de

meester van de elektronica en elke dag schonk hij me zijn wijsheid. En Orel stond steevast aan mijn zijde voor al het loop- en sleurwerk. Orel was het vechten beu, maar hij zou Ish, Keve, Neck, Tristan en mij verdedigen tot zijn laatste snik.

De eerste maanden waren we heel argwanend en durfden we de bunker amper te verlaten. We waren ervan overtuigd dat honderden soldaten ons zochten, ondanks het vernielen van onze Shinu-banden en het uitwissen van al onze sporen. Maar nu begon de sfeer te veranderen. Orel en Tristan hadden als eerste licht en frisse lucht binnengelaten. We hadden een prachtig uitzicht over de oceaan en de zon leek iedereen aan te moedigen om langzaam maar zeker meer buiten te komen. De patrouilles op en boven de werf waren sterk afgenomen en Ish begon te geloven dat het Beheer de hoop had opgegeven. Maar hij wist wel beter, en hij vond het zijn taak om iedereen daar dagelijks aan te herinneren. Vluchtroutes, camouflagetips en verklikkers werden zijn specialiteit. Het was ook het perfecte excuus om buiten te zijn en rond te kijken, in de hoop wat rust te vinden. Zijn onrust bleef hem achtervolgen, hij had tijd en ruimte nodig om na te denken. Want hier konden we niet blijven.

'Wat heb je gevonden?' vroeg Ish en hij kwam naast me zitten.

'We zijn aangesloten op het oude netwerk van Keve. Alle steden, farms, paleizen, forten zitten op één gecodeerd datasysteem. Je kunt daarop meesurfen of alleen de knooppunten gebruiken.'

'Waar heb je het toch over?'

'We hebben een lijn naar de andere kolonies, Ish. Wij kunnen toch niet de enigen zijn die onder de radar leven? En dankzij dit toegangspunt ga ik ze vinden. Ze zijn er, Ish. Dat moet wel.'

Ish ging achter me staan en kneep in mijn schouder. Zulke mensen hadden we nodig. Mensen die samen met ons aan een nieuwe toekomst wilden bouwen. Die niet bang, maar vrij waren. Hij glimlachte dromerig.

'Wat is er?' vroeg ik.

Ish kneep nog harder in mijn schouder. Ik wist dat hij aan Eve dacht, en aan Gus en Ness. Hij deed het voor hen, zodat zij in vrijheid konden leven. Hopelijk samen met hem, maar hij was bereid dat offer te brengen. Hij had nog iets goed te maken. Hij keek me aan.

'We zijn zeker niet alleen, Dea. Probeer ze maar te bereiken. Allemaal. Jij gaat ze verenigen.'

Deze saga gaat verder op **SHINULEAKS.COM.**
Gebruik de unieke codes om meer te lezen:

CODE 1: **STRIJD**

CODE 2: **TIJD**